

منتدی اقرا الثقافی
منتدی اقرا الثقافی

www.iqra.ablamontada.com

بیره وهریه کانی جیّری کوکوشکا

وهرگیّران له فارسی بۆ کوردی عوسمان هاشمی زاد

هولیر - ۲۰۱۲

یۆدابه‌زاندنی جۆرمها کتێب: سەردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

پەڕەي دانلود کتایبهای مختلف مراجعه: (منتدى اقرا الثقافى)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتيب (کوردی ، عربي ، فارسي)

کورتە ژيان و بەسەرھاتی سێ ھاوڕێی شاخ

بیرەوەرێه کانی جێززی کوکوشکا

سەرچاوه: گۆفاری «کینو»

وهرگیران له فارسی بۆ کوردی: عوسمان هاشمی زاد

ناوی کتێب:	بیره وه ریه کانی جێزی کوکوشکا
سه رچاوه:	گۆڤاری «کیو»
وه رگێپان:	عوسمان هاشمی زاد
دی زاین، مونتاز:	ساسان امانی papia
پیتچن:	په روین پیره بابی
هه له چن:	تاهیر که ریمی
چاپی یه که م. به ریوه به رایه تی چاپخانه ی روشنبیری - هه ولیر/ ۲۰۱۲	
له به ریوه به رایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان	
ژماره ی سپاردنی (۷۹۰) سالی (۲۰۱۲) ی پیدراوه	

مافی چاپکردنه وه ی پاریزراوه بو وه زاره تی روشنبیری و لاوان و خاوه نی کتیه که
 ئەم کتیه و کتیه کانی وه زاره تی روشنبیری و لاوان له سه ر ئەم سایته بخوینه وه

www.kurdistanchap.com

کورتە ی ژیان و بەسەرھاتی بەرزە شاخەوانی کوردستان محەممەدی ئە وراز

محەممەدی ئە وراز لە ٢٥ ی خەرمانانی ١٣٤٨ ی هەتاوی لە شاری نەغەدە لە دایک بوو. خۆیندنی سەرەتایی و ناوەندی و دواوەندی هەر لەو شارە تەواو کرد و بۆ خۆیندنی بالا چوووە زانستگای ورمی بۆ بەشی راپهینانی لەش. سالی ١٣٧٥ بۆ یەکەم جار لە کێبەرکیتی شاخەوانی لە پارێزگای ئازەربایجانی رۆژئاوا بەشداری کرد و پلەی یەکەمی وەدەست هینا. پێویستە ئە وەش بگوترێت کە دواي تەواو کردنی خۆیندنی دواوەندی بۆ ماوەی دوو سالان چوو بۆ خزمەتی سەربازی و سالی ١٣٦٩، هاوکات لەگەڵ ئامادە کردنی خۆی بۆ زانستگا دەستی بە شاخەوانی کرد و هەر لە سەردتای هەنگاوەکانییەو دەریخست کە لەو بوارەدا تواناییەکی بێوینەیی هەیە. محەممەد سەبارەت بە شاخ و کێو روانگە یەکی تایبەت بە خۆی هەبوو و هەر بەو هۆیەش بوو کە لە ماوەیەکی کەمدا توانی وێرای سەرکەوتن لە شاخەکانی ناوچەی خۆمان لە هەلومەرجی زۆر ئەستەمی هاوین و زستان، زۆریەکی چیا بەرزەکانی ئێرانی وەک سەهەند و سەبەلان و دەماوەند و هەزار و ئوشتراڤۆ و دینا و شیرکۆ

و ئەوانی تر بخاته ژیر پێ ئەو پێگایەى شاخەوانانى تر به دەیان
 سال تیکۆشابوون تیپەپى کەن، ئەو تەنیا به سێ چوار سالان بپى و
 گەورەشاخەوانى تیمى میلی ئێران به گوتهى مامۆستا (محەممەدى
 نوورى): «محەممەدى ئەوراز بپچوو شەرستانیهكى نەناسراو تا ئیمە
 له خەو هەستاین ئەو هات و پێى له سەر سەرى ئیمە دانا و چوو
 محەممەدى ئەوراز له ۲۵ى خەرمانانى ۱۳۴۸ى هەتاوی له شاری
 نەغەده له دایک بوو. خۆیندنى سەرەتایی و ناوەندی و دواناوەندی هەر
 لەو شارە تەواو کرد و بۆ خۆیندنى بالا چوو زانستگای ورمێ بۆ بەشى
 پراھینانی لەش. سالی ۱۳۷۵ بۆ یەکەم جار له کێبەرکینی شاخەوانی له
 پارێزگای ئازەربایجانی پۆژئاوا بەشداری کرد و پلەى یەکەمى وەدەست
 هینا. پێویستە ئەو هەش بگوترێت کە دواى تەواوکردنى خۆیندنى دواناوەندی
 بۆ ماوەى دوو سالان چوو بۆ خزمەتى سەربازى و سالی ۱۳۶۹، هاوکات
 له گەل ئاماده کردنى خۆى بۆ زانستگا دەستى به شاخەوانی کرد و هەر
 له سەرەتای هەنگاوهکانییهوه دەریخست کە له بوارەدا تواناییهكى
 بێوێنەى هەیه. محەممەد سەبارەت به شاخ و کێو پراونگەیهكى تایبەت
 به خۆى هەبوو و هەر بهو هۆیهش بوو کە له ماوهیهكى کەمدا توانی
 وێرایی سەرکەوتن له شاخەکانى ناوچهى خۆمان له هەل و مەرجى
 زۆر ئەستەمى هاوین و زستان، زۆربهى چیا بەرزەکانى ئێرانى وەک
 سەهەند و سەبەلان و دەماوەند و هەزار و نوشتراڤۆ و دینا و شیرکۆ
 و ئەوانى تر بخاته ژیر پێ ئەو پێگایەى شاخەوانانى تر به دەیان
 سال تیکۆشابوون تیپەپى کەن، ئەو تەنیا به سێ چوار سالان بپى و
 گەورەشاخەوانى تیمى میلی ئێران به گوتهى مامۆستا (محەممەدى
 نوورى): «محەممەدى ئەوراز بپچوو شەرستانیهكى نەناسراو تا
 ئیمە له خەو هەستاین ئەو هات و پێى له سەر سەرى ئیمە دانا و چوو
 هیمالیایى بەزاند و گەرايهوه»

محەممەدى زۆر به خێرایى پله و پایەکانى شاخەوانى ئێرانى بپى
 و گەیشته جینگایەک کە هیچ کەس بپواى نەدەکرد وەرزیشى شاخەوانى
 ئێران ئاوا به توانا بهو ماوه کورتە بێنیتە بەر دەستى خۆى. له سالی
 ۱۳۷۶ى هەتاوی پاش بەشداری کردن له چەند ئۆرڤووى شاخەوانى
 تیمى میلی ئێران، به ئەندامى ئەو تیمە هەلبژێردرا و نێردرا بۆ دەروەى
 ولات بۆ پاکستان تا لووتکەى کێوى (پاکاپۆشى) به بەرزایى ۷۷۴۴ مېتر

له زنجیره کټوه‌کانی هیمالیای پاکستان ببه‌زینن که له و به‌رنامه‌دا
 محهممه‌د سه‌لماندی که له نټو تیمه‌که‌دا که سایه‌تیه‌کی بټوینه‌یه و
 سه‌روگه‌ردنیک له‌گشتیان بالاتره' ته‌و به‌سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر ته‌و کټوه‌دا
 توانی میدالیای زیرینی ناسیا وده‌ست بینن و جوریک خټو بناسینن که
 پاش‌گه‌رانه‌وه‌ی به‌زووی هه‌لیبژیرن بټو به‌زاندنی لووتکه‌ی نټویریسټ
 که سالانیک زور بوو ئیران خه‌ونی پټوه‌ده‌دیت، ته‌گه‌رچی یه‌ک دوو
 جاری دیکه و پټشتر هه‌ولیان بټو دابوو، به‌لام نه‌یان‌توانیبوو سه‌رکه‌ون
 و هه‌ر بټویش زور تامه‌زرو بوون تا بتوانن به‌سه‌ر ته‌و لووتکه‌یه‌دا
 زال بن' ته‌و جار بټو ته‌و مه‌به‌سته له به‌هاری سالی ۱۳۷۷ی هه‌تاوی
 پاش‌تپه‌رکردنی دووباره‌ی چه‌ند خولی شاخه‌وانی، محهممه‌دیان وه‌ک
 باشتیرن ته‌ندامی تیم به‌زووی هه‌لبژارد و بټو ولاتی نیپال وه‌رئ‌که‌وتن
 تا لاپه‌ره‌یه‌کی سه‌رکه‌وتن و شانازی بټو خویان و بټو نه‌ته‌وه‌که‌یان له
 میژوودا بنه‌خشینن' له‌حالتیکا له‌تیمی ئیران هیچ چاوه‌روان نه‌ده‌کرا
 سه‌رکه‌وتنیک وده‌ست بینن، پاش دوو مانگ تیکوشان زور به‌توانا و
 سه‌رکه‌وتوانه نټویریسټ که‌وته ژیر پټی ته‌و قاره‌مانانه و محهممه‌د
 ده‌وریک سهره‌کی و به‌رچاوی تیدا بینن که بوو به‌هوی کرټوش کردنی
 دونیای شاخه‌وانی ئیران له به‌رامبه‌ر ته‌ودا که ته‌گه‌ر به‌وردی له‌سه‌ر
 ته‌و به‌رنامه‌یه بدوین، ته‌و جار به‌راستی جینگه و پینگه‌ی محهممه‌دیان
 له‌و سه‌رکه‌وته مه‌زنه‌دا بټو ده‌رده‌که‌وئ که توانی پله‌ی زیرینی
 شاخه‌وانی بټو ته‌و وه‌رزیشه له‌ئیران به‌ده‌ست بینن و ته‌م ولاته به
 ئاواتی له‌میژینه‌ی خوی بگه‌یه‌نیت' هه‌روه‌ها نه‌جات‌دانی شاخه‌وانی
 ئینگلیزی به‌ناوی (بی‌رگریلز) له‌مردن له‌و کاته‌دا که هه‌لدیردراوو
 و دانه‌وه‌ی به‌ده‌سته‌ی شاخه‌وانی خویان، ناوبانگنیک تاییه‌تی بټو
 تیمی ئیران له‌ناوچه‌ی هیمالیادا ده‌رخست' له‌کاره به‌رچاوه‌کانی
 محهممه‌د له‌و به‌رنامه‌یه، پشټیوانی زور به‌توانا له‌شاخه‌وانانی تر
 و لیک‌کردنه‌وه‌ی ماسک له‌ده‌می له‌سه‌ر لووتکه بټو ماوه‌ی ۴۸ خوله‌ک
 و ناردنی په‌یام له‌لووتکه بټو بیس که‌مپ (خټوه‌تگای تاییه‌ت) نه‌جاتی
 شاخه‌وانی ئینگلیزی و هینانه‌وه‌ی کټوله‌پشټیه‌ک به‌رد له‌لووتکه‌را
 به‌دیاری و که‌لک وه‌رنه‌گرتن له‌هه‌ر جوړه‌ده‌وا و ده‌رمان و حه‌بی
 به‌هیزکردن بوو که ببوو مایه‌ی سه‌رسوورمانی گشت ته‌ندامانی تیم
 له‌کاتیکا که یه‌که‌م ته‌زموونی ۸۰۰۰ مټری ته‌و ده‌هاته ته‌ژمار'

کاتیک به سهرکه وتنه وه له و بهرنامه گه پانه وه، بۆ سالی دواتر يانی ۱۳۷۸ ی هه تاوی، له لایه ن فیدراسیونی شاخه وانی و بۆ تیپه پرکردنی خولی پاهینان په وانه ی (شامۆن) ی فهره نسه ده کړی و پاش دوو مانگ به سهرکه وتنه وه دوو دیپلومی به پرپرسایه تی و کردنه وه ی شوینه نه سته مه کان وده ده ست دینی و سهره فرازانه ده گه پرته وه زید و نیشتمانه که ی خوی و خۆ ئاماده ده کا بۆ بهرنامه یه کی چاوه پوان نه کراو بۆ سالی ۱۳۷۹ له ولاتی چین و ته به ت بۆ به زاندنی دو کڼوی بالای ۸۰۰۰ متری له هیمالییا به ناوه کانی (چۆنایۆ) و (شیشاپانگما) له وهرزیکی سهرکه وتندا نه گه ر بمانه وه ی به وردی له سهر کاره کانی بدوین، محهمه د له سهر نه و دوو کڼوه به گوته ی هاوالانی خوی کتیبیکه که لیره دا ناگونجی و ته نیا نه و نه ده ی باس ده که ی ن که بی محهمه د نه وراز نه و سهرکه وتنه محال بوو و ههر له و بهرنامه یه شدا بوو که بۆیان ده رکه وت که نه و نه ک ته نیا له ئیراندا بی وینه یه، به لکوه له تاکه کانی جیهانیس دینه نه ژمار.

جیای (چۆنایۆ) به بهرزیای ۸۲۰۱ متری و (شیشاپانگی) به بهرزیای ۸۰۲۴ متری له بهر پیدای به زی و دوو میدالیای زیوینی جیهانیان وده ده ست هینا. ههر له و ساله دا بروانامه ی لیسانسی وهرگرت و وه ک یه که م شاخه وانی ئیرانی تا نه وکات، بروانامه ی پاهینانی پله ی یه کی وهرگرت که تا نه وکات له ئیران که س نه ی توانیوو وده ده ستی بڼی و بوو به سالاری شاخه وانی ئیران و تا نه و پۆژه ی مالتا وایی لیکردین نه و پله یه ی بۆخوی پاراست و ههر له و ساله ش ئیران بوو به نه دنام و بهرپرسی شاخه وانی ئاسیا و محهمه دیش بوو به پاهینه ری لاوانی شاخه وانی ئاسیا.

سالی ۱۳۸۰ کڼوی زۆر نه سته می (ماکالۆ) به بهرزیای ۸۴۶۳ متری له هیمالییا که وته بهر هه نگاهه قورس و قایمه کانی محهمه د و نه و ته نیا که سینک بوو که به بی که لک وهرگرتن له که پسوای ئوکسیژین زۆر به هیز و تواناوه سهرکه وت و ههر وه ک له فیلمی نه و کڼوه دا ده بیندری، کاتیک نه دنامانی تری تیم به ماسک و که پسوولی ئوکسیژینه وه زۆر به دژواری و نا په حه تی سهرده که ون، نه و به بزیک له سهر لیوانی و بڼیستی نیو زاری له و هه له ئاسته مه ی نیزیک لووتکه له سهریان پاوه ستاوه و پڼوینییان ده کا و ناگای لییا نه تا تووشی گرفت نه یه ن

و بهم به زاندنه بئویننهیه میدالیای زیرینی جیهان دهکاته ئەستۆ و سەرفرازییەکی تر بۆ نەتەوێکە بە دیاری دینێ.
 ئەو جار نۆرە دەگاتە کینۆ (لۆتسە) بە بەرزایی ۸۵۱۶ مەتر کە وەک چوارەمین لووتکە بەرزای جیهان بەرامبەر بە ئیویرێست راپووستاوە لێرەدا لاوی هەلکەوتە بۆکانی (موقبیل هونەرپەرژوو) وەک لاوترین شاخەوان بە هەلبژاردنی خۆی و پاش تیکۆشانیککی زۆر ئەو کێوەش دەبەزێ و بە سەرکەوتن بە سەر ئەو لووتکەدا ئەویش هەر بە بێ کەلک وەرگرتن لە کەپسۆلی ئۆکسیژین، میدالیککی زیرینی تر بە خەلات دینێ و موقبیلیش وەک لاوترین سەرکەوتووی ئەو لووتکە بە جیهان دەناسینێ کە تاهەتایە ناوی ئەویش لە مێژوودا تۆمار دەکری، ئەو سالی ۱۳۸۱ی هەتاوی بوو.

ئەو جار بۆ سالی ۱۳۸۲ی هەتاوی بڕیار بوو بۆ یەکەم جار بۆ ژنانی ئێرانیش، بۆ بەزاندنی ئیویرێست هەول بدەن. خولەکانی بۆ دانان و پاش چەند خول تیمی هەلبژاردەیی خۆی بۆ ئەو بەرنامە بە دیاری کرد کە وێرایی سەرکەوتنی خوشکان بۆ ئیویرێست، خۆشی بە بێ ئۆکسیژین ئەو کێوەی بۆ جاری دوو هەم ببەزینێ؛ بەلام بە داخەوێ لە کاتی وەرێ کەوتن، ئەو بەرنامە بە هیندیک هۆ پەکی کەوت و ناچار هەر بۆ هاوینی ئەو سالا بەرنامەیان بۆ (گاشەبرۆمی ۱) دارشت و بە دلێشاوی و نابەدلی وەرێ کەوت کە بە داخەوێ پاش گێروگرفتیککی زۆر، لە ۲۶ی گەلاوێژی ۱۳۸۲، کاتیک لە گەل موقبیل تەنیا ۱۶۰ مەتریان مابوو کە لووتکە ببەزینن، بە داخەوێ هەردووکیان کەوتنە بەر هەرەسی رێو و زۆر بەتوندی بریندار بوون و پاش ۵ رۆژ توانیان لەو کێوە بیانھێننە خوار و بیانگەیهننە نەخۆشخانەیی شقای ئیسلام ئابادی پاکستان و پاش ۲۰ رۆژ بەر بەرەکانی لە گەل مەرگ، محەممەدی ئەوراز مالتاوايي لیکردین و تەرمی پیرۆزی لە ۸۲/۶/۲۰ گەراپەوێ بۆ خاکی نیشتمان و لە داوینی چپای (سولتان یاقووب)ی نەغەدە، یانی هەر ئەو شوینەیی هەنگاوی پیرۆزی نابووێ سەر کینۆ، بە دایکی نیشتمان ئەسپێردرا و سەر بەرزای و میدالەکانی بۆ ئیمە و نیشتمانەکی بە جێ هێشت.

نامرێ ئەوانە وایە دلی میلیلە تا دەژین

بەلای پیرۆزین

نووسینی ماری ئەوراز

کورتە ی ژانی موقبیل هونەرپه ژوو

موقبیل هونەرپه ژوو له پوژی ۱۰ ی پووشپه ی سالی ۱۳۶۲ ی ههتاوی (۱۹۸۳ ز) له پوژهه لاتی کوردستان و له شاری بۆکان له دایک بوو. خویندنی سهرده تایی تا پۆلی دوازدە ی دواناودندی هه ر له و شاره تیپه ر کرد و له سالی ۱۳۸۰ له به شی ئەلکترۆنیک دیپلۆمی وەرگرت و هه ر له و ساله دا له به شی ئەلکترۆنیک زانکۆی ورمی دریزدی به خویندن دا.

له ته مه نی یازده سالی دا دهستی کرد به وهرزیش و له سهرده تا کاراته و کۆنگ فۆی هه لپژارد، به لام زۆر زوو جوانیه کانی سروشت سهرنجی راکیشا و ژینگه ی پیشکه وتوو گه ورده ترین هه بوو بۆ ئەوه دی شاخه وانی هه لپژیری.

موقبیل هه زی له شاخه وانی و گۆرانی و مۆسیقای فۆلکلۆری کوردی بوو و پدنگی سووریه کیک له و پدنگانه بوو که به دیتنی گهش ده بۆوه. هه لگه رانی به سهر شاخ و چیاکانی له ناوچه ی موکریان له پوژهه لاتی کوردستانه وه دهست پیکرد زۆر زوو و به سانایی به سهر شاخه کانی

(به‌رده زه‌رد، ته‌ره‌غه، بیژه‌نگ به‌سه‌ر و...) دا زال بوو و پاش ماوه‌یه‌ک که نه‌زموونی زیاتر بوو، هاوړئ له‌گه‌ل گرووپه جیا جیاکان توانی بوو له شاخه ناوداره‌کانی پوژه‌لاتی کوردستان و ئیران بکا، وه‌کووده‌ماوه‌ند، سه‌به‌لان، عه‌له‌م کئو، قه‌ندیل، ئوشتوران کئو، دینا و...

ئهم شاخه‌وانه توانی به‌به‌شداری له‌کلاسه‌کانی تایبه‌ت به‌شاخه‌وانی، پوژ به‌پوژ زیاتر نه‌زموون وه‌ده‌ست بخا، هه‌ر بویه له‌سالی ۱۳۷۹ له‌لایه‌ن گرووپیی نیونه‌ته‌وه‌یی شاخه‌وانیی ئیران، بانگیشتی ئوردووه‌کانی ئهم گرووپه‌کرا. موقبیل زور سوور بوو له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که ببی به‌یه‌کئیک له‌ئه‌ندامانی گرووپیی نیونه‌ته‌وه‌یی شاخه‌وانی. هه‌ر له‌و ساله‌دا له‌گه‌ل گه‌وره‌شاخه‌وانی کوردستان و جیهان، محهمه‌د ئه‌وراز ئاشنا بوو.

سالی ۱۳۸۰ به‌م هویه که له‌چالاکي وه‌رزیشیدا به‌شداریکی زوری کردبوو، له‌به‌شی ئه‌لکترۆنیکی زانکو ڕینگایان له‌خویندنی گرت و ده‌ریان کرد. به‌لام به‌و گرفتانه وه‌ری به‌رزی شاخه‌وان نه‌شکا و له‌به‌هاری سالی ۱۳۸۱ توانی به‌سه‌ر چپای لوتسه، چواره‌مین لووتکه‌ی جیهانه‌له‌ولاتی نیپال به‌به‌رزایی ۸۵۱۶ دا زال بی و شانازی ئه‌وه‌ی پی‌برا که گه‌نجترین شاخه‌وانی جیهانه که توانیویه‌تی ئهم چپایه‌به‌زینتی و نیشانه‌ی زیرینی جیهانی وه‌رگرئ و پاشان له‌به‌شی راهینانی له‌ش له‌زانکۆی ورمی ده‌ست به‌خویندن بکاته‌وه.

سالی ۱۳۸۲ له‌گه‌ل هه‌وال و مامۆستای خۆی (محهمه‌د ئه‌وراز) به‌شدارییان له‌هه‌لگه‌پان به‌سه‌ر چپای (گاشه‌برۆمی ۱) دا کرد که به‌به‌رزایی ۸۰۶۸ له‌پاکستان هه‌لکه‌وتوو. به‌لام به‌داخه‌وه به‌هۆی پووداوی پنو، موقبیل و محهمه‌د له‌به‌رزایی ۷۹۰۰ متری‌را ۶۰۰ مېتر هه‌لدیردرتن. به‌هۆی ئهم پووداوه‌دلته‌زینه شاخه‌وانی ناوداری کورد و جیهان محهمه‌د ئه‌وراز گیانی له‌ده‌ست دا و موقبیل به‌سه‌ختی بریندار بوو و بق ماوه‌ی چه‌ندین پوژ له‌نه‌خوشخانه‌ی (شفا) له‌ئیسلام‌ئاوا له‌ولاتی پاکستان مملانه‌ی له‌گه‌ل مه‌رگ کرد و به‌هۆی وه‌ی که هیندیک خوین له‌میشکیدا جزابوو، پاش مانگیک گه‌پانه‌وه بق ولات نه‌شته‌رگه‌ری میشک کرا. ناوبراو له‌و ساله‌دا نیشانه‌ی زیری ئاسیایی وه‌ده‌ست هینا.

ئهم گرفتانه نه‌یانتوانی موقبیل له‌گه‌یشتن به‌ئامانجه‌کانی

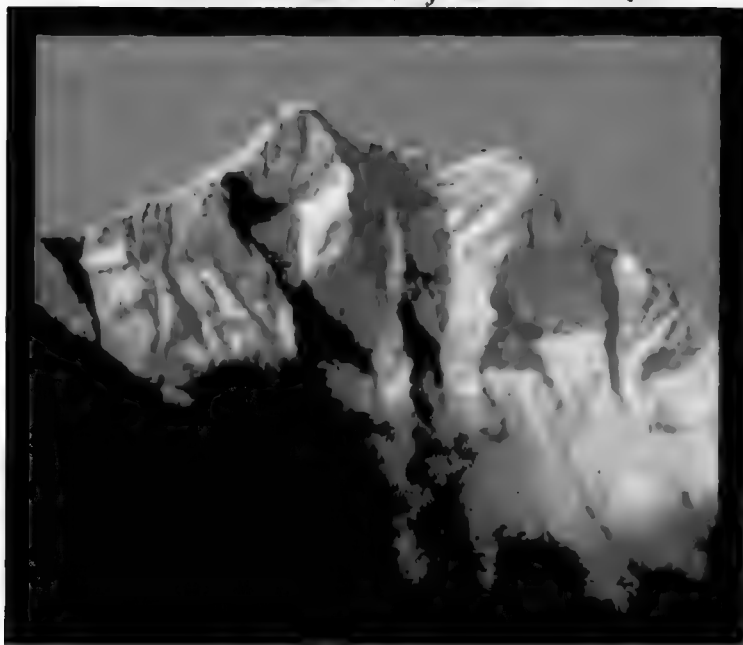
سارد که نه وه و له سالی ۱۳۸۳ دیسان له گه‌ل گرووپی نێونه ته وه‌یی شاخه‌وانیی ئێران، هه‌لگه‌رانیان بۆ سه‌ر چیا‌ی (ئیسپانتیک) به‌ به‌رزایی ۷۰۲۷ مېتر له ولاتی پاکستان ده‌ست پێک‌رد و توانیان له‌م چیا‌یه سه‌رکه‌ون و نیشانه‌ی زێوی ئاسیایی بۆ ولات و نیشتمان به‌دیاری بێنن. هه‌ر له‌و ساله‌دا چیا‌ی ئارارات (ئاگری) به‌ به‌رزایی ۵۱۳۷ مېتر له ولاتی تورکییه‌ی نایه‌ ژیر پێ.

له سالی ۱۳۸۴ بۆ یه‌که‌م جار شه‌شکه‌وتی (قه‌لایچی) له‌ نێزیک شاری بۆکان به‌ مه‌ودای ۱۲۰ مېتر کرده‌وه و یه‌که‌مین که‌س بوو له‌و گوندی لگبێ دولی‌گه‌لو که له‌ ناوچه‌ی پیرانشار به‌ ناوی رینگای (شه‌ریف زه‌ردی) بزماری له‌ سه‌ر به‌رد دا‌کوتا. له سالی ۱۳۸۶ بوو به‌ ناوی پاهینه‌ری گرووپی نێونه ته وه‌یی ئێران و چوون بۆ چیا‌ی (برۆدپیک) به‌ به‌رزایی ۸۰۴۷ مېتر له ولاتی پاکستان. به‌لام به‌هۆی ناخۆشی دۆخی که‌ش وه‌هوا ته‌نیا تا به‌رزایی ۷۱۰۰ مېتر وه‌سه‌ر که‌وتن و توانی نیشانه‌ی زێوی ئاسیایی وه‌ده‌ست بێنن.

موقبیل هه‌روه‌ها بره‌وانامه‌ی پاهینه‌ری شاخه‌وانی و به‌فر و سه‌هۆل و په‌وه‌زانی هه‌بوو و له‌ گشت شاره‌کانی کوردستانی پۆژه‌هلات، کلاسی پاهینه‌نی بۆ گه‌نجان و شاخه‌وانان به‌پێوه ده‌برد.

هه‌لۆی چیا سه‌رکه‌شه‌کانی کوردستان که ته‌نیا ئامانج و هیوای نه‌وه بوو که پۆژیک هه‌ر ۱۴ کێوی ۸۰۰۰ مېتری جیهان بنبته ژیر پێ و به‌ دامه‌زراندنی کۆمه‌له‌ی شاخه‌وانانی کوردستان دژی ماده‌ سه‌رکه‌ره‌کان، لاپه‌په‌یه‌کی زی‌پینی له‌ ژیا‌نی ولات‌پارێزیدا کرده‌وه له‌ پۆژی ۱۵ی خه‌زه‌لوهری سالی ۱۳۸۶ (۲۰۰۷) له‌ کاتێکدا هاو‌پێ له‌گه‌ل تاقمیک له‌ هاو‌قه‌تارانی له‌ سه‌ر چیا‌ی به‌رده‌زه‌رد له‌ نێزیک شاری بۆکان خه‌ریکی پاهینه‌نان بوو، له‌ به‌رزایی‌را که‌وته‌ خوار و به‌سه‌ختی بریندار بوو و گوا‌زرایه‌وه بۆ نه‌خۆشخانه‌ی بۆکان و به‌هۆی نه‌بوونی ئیمکاناتی پێویست په‌وانه‌ی نه‌خۆشخانه‌ی (عارفیان)ی شاری ورمی کرا و پاش ۹ پۆژ بیهۆشی و ململانه له‌گه‌ل مه‌رگ، له‌ به‌ره‌به‌یانی پۆژی پینج شه‌مه‌ ۲۴ی گه‌ل‌پێزانی ۱۳۸۶، پووحی به‌ره‌و به‌رزایی چیا سه‌رکه‌شه‌کانی کوردستان فری. ته‌رمی هه‌لۆی چیا‌کانی کوردستان پۆژی دواتر له‌ نیو داخ و غه‌م و په‌ژاره‌ی دۆستان و ها‌والان و خه‌لکی شاری بۆکان و شاره‌کانی دیکه‌ی کوردستان و ئێران، هه‌ر له‌ سه‌ر (به‌رده‌زه‌رد) ته‌سلیم به‌ خاکی کوردستان کرا و بۆ تاهه‌تا مال‌ئاوایی لێک‌ردین.

پووحی هه‌ر شاد و رینگای پێ پێ‌یوار بێ.
نووسینی ئوزرا هونه‌ر په‌ژوو

له بهرزایی لۆتسهوه

هه موو سالنك بهرنامهیهكی گشتی فیدراسیۆنی شاخهوانی له زستاندا بهرینه ددچن. هه ر بهو هۆیه شهوه له زستانی سالی ۱۳۸۰ هه تاوی بهرنامهیهكی گشتی هه رودك سالانی پینشو له چیاكانی عه له مکیو و تهختی سلیمان به ناماده بوونی پتر له ۲۰۰ كهس بهرینه چوو كه له نیو بهشداربوواندا ۳۰ كهس بو ئۆردووهكانی گرووپیی لۆتسه بانگهئیشت کران. نهو كه سانهی كه به تاییهتی ههلبژێردرابوون چهند ئۆردوویان به شیوی تکنیکی شاخهوانی له سهه کینوی عه له م و به وهزی رینگای ئه لمانیه كاندا بهرینه برد، تینستی تاییهتیان لی وهرگیرا و له کوتایی ئۆردووکان، ۱۲ كهس له نیو و بهشداربوواندا ههلبژێردران و ریکخستران بو ئه وهی بو ولاتی نیپال بهرێ کرین. نهو شاخهوانانه بریتی بوون له پزشکیک و بهرینه بهری گرووپه که و ههروهها ۱۰ کهسی تر که ناوی شاخهوانانی ئیرانیان بهخۆوه گرت وهرێ کهوتن بو نیپال. کهل و پهلی پینداویستی خواردده مهنی و فهنی گرووپه که بریتی بوو له ۷۰۰ کیلو که له مانگی ره شه مه بو کاتماندۆی پینتهختی نیپال

به پئ کرا:

گرووپی شاخه وانانی هه لېژێردراوی ئێرانیش له پێکهوتی ٨ خاکه لێوهی ١٢٨١ ههتاوی له تارانوه به رهو نێپال وه پئ کهوتن و به هوی ناشارامی نێوخوی ولاتی نێپال، به فهرمانی به پێوه به ری به رنامه که به زوویی گرووپه که له کاتماندق به رهو لۆکلا کهوتنه پئ، به لام به هوی درهنگ گه یشتنی که لویه له کان، گرووپه که دواي ده پوژ کێو پێوان و خۆ سازگار کردن له گه ل که شو هه وای مه لبه نده که، توانیان خویان بگه یه ننه خێوه تگای تایبهت پێویسته ئاماژه بکه ین که گرووپه که به نێو گونده کانی پاکونگ، نامچه بازاپ، ده نبووچه، په ریچه و لایووچه دا تێپه ربوون که له کۆتایی ئه و پێپێوانه، شاخه وانانی ئێران له پێکهوتی ٢٠ خاکه لێوه و له که شو هه وایه کی پر به فر و ساردوسر دا گه یه نه خێوه تگای تایبهت:

شوینی خێوه تگای تایبهت له پوژئاوای لۆتسه و له سه ر پشته له تکه سه هۆله کانی خۆمبۆ له به رزایی ٥٢٥٠ مێتری، تێکه لاو له گه ل خێوه تگای تایبهتی پێنگای باشووری ئێویرێسته: له به هاری سالی ١٢٨١ ههتاوی ئه و گرووپانه ی که بۆ به زاندنی ئێویرێست و لۆتسه هاتبوونه مه لبه نده که، بریتی بوون له ١٤ گرووپ که له ولاته کانی وهک، پووسیا، ئۆکراین، کۆریا و ئێران پرا هاتبوون، به لام هیندیک له و که سانه ی که له گرووپه کانی به زاندنی ئێویرێستدا به شدار بوون، به و نیازه بوون له دوایدا لۆتسه ش ببه زینن، له شاخه وانانی گورجستان، باهاما و ئوسترالیا پێکهاتبوون:

ئه و کاته ی شاخه وانانی ئێران گه یه نه خێوه تگای تایبهت، زۆربه ی ئه م گرووپانه ی زووتر گه یشتبوونه خێوه تگا، توانیبوویان خێوه تگای دووه مێش هه لده ن: گرووپی شاخه وانانی ئێرانیش له پێکهوتی ٢٤ مانگی خاکه لێوه بۆ هه لدانی خێوه تگای یه که م و به پێوه چوونی پئ و په رسمێ دۆعای بوودایی له لایه ن شیرپاکانه وه ده ست به کار بوون و به رهو خێوه تگا کان بۆ هه لدانی خێوه ته کان وه پئ کهوتن بۆ باشت به پێوه چوونی کاره کان له خێوه ته کانی سه روو و به هوی ئه وه که له پێگادا پووداوێک پێش نه یا، له لایه ن به پێوه به ری به رنامه، شاخه وانان به دوو گرووپ دابه ش کران و هه ر دوو گرووپه که به شیوه ی دابه ش بوونی کاتی به یه که وه دواي خووگرتن به که شو هه وای

ئەو بەرزایانە دەستبەکار بوون و خێوەتگای یەكەمیان لە بەرزایی ۶۱۰۰ مەترى و پاش تێپەركردنى سەھۆلەكانى سامناكای خۆمبۆ، لەسەر ئاوهەلدیرەكەوھەلدرا.

ئەو پینگایە پر بوو لە ئەتکە سەھۆلى سامناک و قەلشە سەھۆلى زۆر قوول كە ھەر بە ھۆى پەيزە ئالمینیۆمەكان دەیان توانی لییان بپەرنەود، بەلام زۆربەى شاخەوانەكان پۆژانە شاھیدی تیکرپوو خانى سەھۆلەكان و لیک ئاوالە بوونەوھى قەلشەكان بوون و شوینی خێوەتگای یەكەمیش لە نیو قەلشە سەھۆلەكاندا بوو. ھەرچەند قەلشەكان زۆر لیک ئاوالە نەبوون، بەلام زۆر قوول بوون. زۆربەى شاخەوانان بۆ كەلك وەرگرتن لە خێوەتگای یەك، بە شیوھى عەمبارى بارەكانیان لە وێ دەنا و بە ھۆى مەترسى زۆر، شەوانە ئەو شوینەیان چۆل دەکرد.

دواى خووگرتن بە كەش و ھەواى مەلەبەندەكە و راگواستنى كەلوپەلە پنیویستەكان بۆ خێوەتگای یەكەم، لە پینگەوتى ۳۱ مانگی خاكەلێوھ شاخەوانانى ئێران توانیان خێوەتگای دووھەمى خۆیان لە بەرزایی ۶۵۰۰ مەترى و لە كۆتایی دۆلى لای پۆژئاواى و دروست بەرامبەر بە پەوھەزەكانى باشوورى پۆژئاواى ئیویریست، ھەلدەن.

پینگای نێوان خێوەتەكان ھەوت کیلۆمەتر دەبێ و بە نیو دۆلیك لە نێوان دوو كێودا تێپەردەبێ كە لایەكى ئەو خێوەتگایە شانى پۆژئاواى ئیویریستە و لای تریشى پۆژئاواى نۆپتسەيە و پەرە لە بەفر و لە ھەر دووك لا ھەمیشە لە كەمینی پێنوودایە. لە پۆژانی تاو و ساودا ئەو دۆلە وەك چۆلگە و ویشكارق وایە و زۆر جار پلەى گەرما دەگاتە ۳۵ پلەى سەرھەوھى خال، بەلام ھەر كە پەلە ھەوریک وەدى بێ بە خێرایى پلەى سەرما دیتە ژیر خال. بەو شیوھەى خێوەتیکى گەرە بۆ چێشت خانە و شەشى چكۆلە، خێوەتگای دووھەم پینگدینن بەلام بۆ گەیشتن بە خێوەتگای سێھەم شاخەوانان دەبێ دوو كاتژمێر پینگا بپۆن و دەگەنە بەرزایی ۶۷۰۰ مەترى لەوێوھ دەگەنە یەكەمین لای پۆژئاواى لۆتسە و لە ویشەوھ بە پینگایەكى پژد و ھەلەمووتدا كە ۶۰ ھەتا ۶۵ پلە پژدە، پێپێوانیکى ۸ ھەتا ۹ كاتژمێرى دەخایەنێ تا بگەى بە خێوەتگای سێھەم. بە ھۆى پژد و ھەلەھووتى ئەو شوینە و ترس لە پوودا و بەزووترین كات شیرپاكان خێوەتگای سێھەم جێ دێلن و بەرھەو خێوەتگای چوار وەپێ دەكەون شاخەوانەكانیشى بە ھۆى مەترسیداربوونى شوینەكە

دەبىي كەلك لە تەناف وەرگرن و تەنافەكان راپەڵ^۱ كەن، زۆر جار كە كارى پىويست و چوونە سەر ئاويان بۆ دەهاته پىشنى دەبوو لە كەوش و گرانپۆن و تەناف كەلك وەرگرن^۲ شاخەوانانى ئىران لە رېكەوتى ۷ مانگى بانەمەردا خىوەتگای سێهەمى خۇيان هەلدا بەلام بەهۆى تىكچوونى دۇخى هەوا و بارىنى بەفرى زۆر، ناچار بوون بگەڕێنەوێ خىوەتگای تايبەت، بە داخەوێ لەو پۆژەدا شاخەوانىكى ئەمريكايى بەهۆى كەمتەرخەمى، لەكاتى دەبەرکردنى سەندەل^۳ى شاخەوانى، لە خىوەتگای سێهەم لە دەرەوێ خىوەتەكەيان بەهۆى باى توند، هەلدێرا و بۆهەميشە لەبەر چاوان و ن بوو.

ئەوجار بەكۆتايى هاتنى ئەم هەوا ناخۆشە، شاخەوانانى ولاتەكەمان توانيان خىوەتگای چوارەميش لە رېكەوتى ۱۶ مانگى بانەمەردا لەبەرزايى ۷۹۰۰ مەتریدا هەلدەن.

بۆ دەست وێراگەيشتن بە خىوەتگای چوار، شاخەوانان دەبى هەتا بەرزايى ۷۶۰۰ مەترى و لەوێو بەلابەلايەكدا بۆ لای باكوور، وێرەي ئەو كە دەبى بە سەر تيرەگى كۆيوكى چكۆلەدا، بە نيو^{Yellow} band لەبەرزايى ۷۷۰۰ مەترى تێپەڕ بن و بەر لەوێ بگەنە تيرەگى ژنۆيەكان، دووبارە دەبى بۆ لای پۆژەلاتى خىوەتگاگە برۆنە پىشەوێ و لە نيو ئەو پۆلە بەردانەي كە لەوێ جىگىربوون خىوەتەكەيان هەلدەن. شاخەوانان دواى گواستەنەوێ كەل و پەل^۴ى پىويست بۆ خىوەتگاكانى سەروو، بۆ حەسانەوێ و بەهينزکردنى خۇيان گەرانەوێ خىوەتگای تايبەت و بەهۆى ئەو زانياريانەي كە لەبارەي چۆنيەتى كەش و هەوا دا بە دەستمان گەيشتبوون لە رېكەوتى، ۱۶ مانگى مەي، و ۲۶ بانەمەردا باشترين كاتى بەزاندى لووتكەيان پى رايگەياندبووين و بىر يار درا دەستبەكار بين. ئەگەر چى گرووپىكى رووسى كە برىتى بوون لە ۷ كەس و يەكى گورجستانىشان لەگەڵ بوو، توانيان لە رېكەوتى ۲۴ بانەمەردا لووتكە بپەژين، بەلام بەهۆى باى توند نەيانتوانيبوو هەتا كاتژمىر شەشى بەيانى دەستبەكار بن، بەو شێوەيە هەوا مۆلەتى دابوون و كاتژمىر چواری ئىوارە لووتكەيان بەزاندبوو، ئەو كات ۱۲ شاخەوانى ئىرانيش بەو جۆرە لەگەڵ ۴ شىرپا، لە رېكەوتى ۲۵ و ۲۶ بانەمەردا خۇيان گەياندە خىوەتگای چوارەم^۵ گرووپى يەكەم برىتى بوون لە بەريزان چەشمە قەسابانى، نەجاريان، مێهەدىزادە، بەهادورانى لە

■ بەستنى تەناف لە شونىنك بوخۇ و اگر تىن

■ شىنكە لەبەر دەكرى و تەنافى لى گرى دەدرى.

کرماشان، عەزیمی و بەرێز موقبیل ھونەرپەرژوو، لەگەڵ دوو شیرپا بە ناوکانی مینگما و داوا، کە ھەردووکیان برا بوون.

ئەو گرووپە کاتژمێر ۱/۳۰ خولەکێ بەرەبەیانێ پۆژی ۲۶ بانەمەر لە خێوەتگای چوار بەرەو لووتکە وری کەوتن و لە کەش و ھەوایەکی زۆر خۆشدا وێرای رایەل کردنی ۲۰۰ مێتر تەناف، لە سەر ھەلدیری جوانۆی لای پۆژناوای لۆتسەووە توانیان کاتژمێر ۱۱/۵۵ خولەکی لووتکە ببەزینن و ئالای سێ پەنگی ولاتی ئێران لە سەر چوارەمین لووتکە کێوی دنیا بەرز کەنەو. ھەر لەو پۆژەدا جیا لە شاخەوانانی ئێران، سێ ئۆکراینی و یەک ئۆستریایی و سێ کۆریایی توانیان لووتکە کێوی لۆتسە و ۵۴ شاخەوانی تر لەگەڵ ۲۶ شیرپا، توانیان لووتکە بەرزێ جیھان یانی ئیوئیرستیش ببەزینن.

گرووپی دووھەمی شاخەوانانی ئێران بریتی بوون لە بەرێزان، ئەفلاکی، خادیم، رەزا زارعی و بەرێز محەممەدی ھەوران، ناسری، سلیمانی و ھاوڕێی لەگەڵ شیرپا لاکپا، کە سالی ۱۳۸۰ لە بەزاندنی لووتکە ماکالۆ لەگەڵ شاخەوانانی ئێراندا بەشداری کردبوو. ھەرکە گەینە خێوەتگای چوارەم، وێرای پیرۆزیایی و دەستخۆشی کردن لە گرووپی یەکەم بە بۆنەی بەزاندنی لووتکە، لەو شۆینە جیگیربوون و بە ھۆی تیکچوونی دۆخی کەش و ھەوا بە فەرمانی سەرۆکی گرووپ سۆنۆم دەندۆ، شاخەوانان تا کاتژمێر ۲ بەرەبەیانێ بە شیوەی پنیویست چاوەروان بوون و لە دوا ئەو کە ھیندیک با ھینور بۆو، شاخەوانان بە کەلکۆەرگرتن لە کەل و پەلی پێداویستی گرووپی ھەوێل توانیان دوا ۱۰ کاتژمێر خویان بگەیەننە لووتکە و ببەزینن.

ئەو سالی کە لە لایەن ئێرانییەکانەو بە ناوی سالیکی پیرۆز ناوێر کرابوو، بوو بە لاپەرەییەکی پەنگینی تر لە میژووی ئێراندا و بەو شیوەیە شاخەوانانی بەرزەناوی ئێران بە ھیوای ئەو پۆژە کە بتوانن ئالای بەرزێ ئێران لە سەر ھەموو لووتکەکانی جیھان بەرز کەنەو، توانیان چوارەمین لووتکە جیھانی یانی لۆتسە ببەزینن.

چەند خالێکی پنیویست

ھەتا ئەو کاتە شاخەوانانی ئێران توانیبوویان ۷ لووتکە بە بەرزایی ۸۰۰۰ مێتر ببەزینن کە بریتین لە: ماناسۆلۆ ۱۳۵۴، دوو گاشەربۆومی ۱/۲، ۱۳۷۶، ئیوئیرست ۱۳۷۷، چۆنایۆ ۱۳۷۹، شیشاپانگما

١٣٧٩. ماکالۆ ١٣٨٠، لۆتسه ١٣٨١.

به پزیز محهمهدی هه وراز پالەوان و لینهاتووی کورد توانیبووێ له و به رنامهیه دا کینوی ٨٥١٦ مێتری لۆتسه بێ که لک وهرگرتن له ئۆکسیژینی دهرستکرد ببه زینێ، ئه وهش بوو به لاپه پیه کی زیرینی تر له مێژووێ گه له که ماندا و به پزیز هه وراز ژماره ی به زاندنی لووتکه ههشت هه زارییه کانی له ئیراندا به دهرست هینا ههروه ها به پزیز و خۆشه و یست و لاوی که م ته مه ن و پالەوانی گه له که مان موقبیلی هونه رپه ژوو، له ته مه نی ١٨ سالی دا به ناوی که م ته مه نترین شاخه وان ریکۆردی شکاند و توانی له جیهاندا ئه و پله یه به دهرست بێنی و لووتکه ی به رزی ٨٥١٦ مێتری لۆتسه ببه زینێ؛ ئه وهش بوو به لاپه پیه کی تر و رازاوه له مێژووێ گه لی کورد که هه تا ئیستاش که س ئه و رچه یه ی نه شکاندوه.

هه ر له و ساله دا شاخه وانکی تر که به ته مه نترین که س بوو توانی لووتکه ی لۆتسه ببه زینێ؛ ئه و شاخه وانه خه لکی ولاتی یاماها بوو که له ته مه نی ٦٠ سالی دا له رۆژی ٢٧ بانه مه ر هاو پینی شیرپاکه ی و له گه ل شاخه وانانی ئیران خۆی گه یانده لووتکه سۆنۆمده ندۆ که سه رۆکی گرووی شاخه وانانی ئیران بوو هه تا ئه و کاته توانیبووێ پینج جار لووتکه ی گه وره ی جیهان ئیویرێست ببه زینێ؛ ئه و هه تا ئه و کاته له زۆربه ی به رنامه کانی ئیران له گه ل شاخه وانانیدا بۆ به زاندنی پۆمووری، ئیویرێست، ماکالۆ و لۆتسه به شدار ببوو به شدارانی به رنامه بریتی بوون له به ریزان سادقی ئاقاجانی به رپه و به ری به رنامه و به رپرسی فیدراسیۆنی شاخه وانانی ئیران، جیگر ئیقبالێ ئه فلاکی، داودی خادم، جه لالی چه شمه قه سابانی، محهمهدحه سه نی نه جارپیان وینه گر، په زا زارعی، محهمهدی هه وراز، حه میدی ناسری و مه حموودی گو ده رزی پزشکی، ئه که به ری مێه دی زاده په زا به هادورانی کرماشان، په زا سلیمانی، ئه مین عه زیمی و به پزیز موقبیلی هونه رپه ژوو.

سەرەتا

“ئىۋە دوۋەم نىن بەلكوو باشتىرىن” رىنھۆلد مىسنىر

كۆكۆشكا و ۱۴ لوتىكەي ۸۰۰۰ مېتىرى

جىزى كۆكۆشكا پياۋىكى تىنۋى بىپىرەنەۋى كىۋە ھەشت ھەزارىيەكانى
جىھان بوو كە توانى لە ماۋەي ھەشت سالىدا ھەر چارەدە لوتىكەي ۸۰۰۰
مېتىرى جىھان بىپەزىنى ھەر ئەۋەش بوو بە ھۆي ئەۋە كە باشى بىرلى
بىكەتەۋە و بە شىۋازىكى باش بەرەۋ پىش بچى و ھەر بە و شىۋەيە بەسەر
كەندوكۆسپەكانىدا زال بى و بتوانى ھەموو ئاۋاتەكانى ۋەدى بىنى ھەر كە
بۆيەكەم جار لوتىسەي بەزاند پرىنگايەۋە ھەموو ھەشت ھەزارىيەكانى بە
دۋايەكدا كە زۆرەيان لە زىستان و بە رىنگاي تازەدا بوون بەزاند ناۋبراۋ
توانى لوتىسە بە رىنگاي تازە ۋەدا ۋە چۈنبايۋەلە زىستاندا بىپەزىنى، ئەۋەش بوو
بە بەلگەيەكى باشتىر لە بەلگەكانىدا و بۆيەكەم جار لە سالى ۱۹۷۹
لوتىكەي ھەشت ھەزار مېتىرى لوتىسەي بەزاند و لە سالى ۱۹۸۹، يانى
دە سال دۋاي ئەۋ كارد بەرچاۋە ھەر لە سەر ئەۋ رىنگايەي كە بۆخۆي

دهستی پیکردبوو، به هۆی پسانی تهناف به ربۆوه و گیانی له دهست دا و بۆ هه میسه له نێو سه هۆله کانی لۆتسه دا مایه وه و به و هۆیه هه ول و تیکۆشان له ڕینگای شاخه وانی دا که م بۆوه:

به ڕیز کۆکۆشکا پێش ته وهی له سه ر لۆتسه به ربیته وه ته و کتیبه ی ته و او کردبوو که هه مووی له سه ر ژیان و به سه رهاتی خۆی له ڕیی شاخه وانی دا نووسیوو:

«دنای دورودریژی من بیره وه ری پیاوینکه که له بنه ماله یه کی بی ئازار له سیلزییا به دنیا هاتوو که به نه خشه یه ک به له می خۆی له مه لبه نده کانی لیهستان و نیپالدا وه پێ ده خا و بۆ ده ست به کار کردن و ڕیکخستن، به ڕهنگ لیدانی دوو که لکێشی کارخانه یه ک، وه پێ ده که وێ، بیر له لۆتسه ده کاته وه به دا هاتیکی که م و به هه ر شێوه خواردن و که له و په لی پێداویستی کۆ ده کاته وه و هه ر که هه لیکێ بۆ ڕه خسرا بیه به ته نیاییش بۆ به زاندنی که لکی لێ ورده گرت ته گه ر له گه وه ترین کاره کانی ناو به رین، ده توانین ئاماژه بکه ین به به زاندنی ما کالۆ به ته نیایی و به ڕینگایه کی تازه دا و تێپه رکردنی لابه لای نیوان دوو لووتکه ی ڕۆدپیک به لای باکووردا و به زاندنی دوو کێوی به رز به به رزایی هه شت هه زار میتر له وه رزی زستان و به ماوه ی ۲۵ ڕۆژ وێرای ته وه ی که سێ هه زار کیلۆمیتر لیک دوور بوون و کردنه وه ی ڕینگایه ک له باشووری K₂ له گرووپیکێ دوو که سیدا:

بیره وریه کانی به ڕیز کۆکۆشکا، خۆینه ر بۆ لایه ک ڕاده کێشی هه تا وینه ی ئینسانیکێ بی وینه و بی هاوتا نیشان ده دا:

لۆتسه، ۸۵۱۶ میتر، ۴ ئۆکتبری ۱۹۷۹ به ڕینگایه کی تازه دا

له باکووری ڕۆژئاوا

له گه ل هاینریش ژووک:

ئێویریس ت ۸۸۵۰ میتر، ۱۹ مه ی ۱۹۸۰ به ڕینگای باشووری له گه ل

ژووک:

ما کالۆ، ۸۴۸۱ میتر، ۱۵ ئۆکتوبری ۱۹۸۱ به ته نیا و له ڕینگای باکووری ڕۆژئاوا و به ڕینگایه کی تازه دا:

ڕۆدپیک، ۸۰۴۷ میتر، ۳۰ ژووییه ی ۱۹۷۲ به لای ڕۆژئاوا دا له گه ل

کورتیکا و به لابه لای باکوور و به لووتکه ی نێوه ڕاستدا:

گاشه ر ڕۆمی، ۸۳۵۳ میتر، ۱ ژووییه ی ۱۹۸۳ به ڕینگایه کی تازه و

بە لای باشووری پۇژھە لاتدا لە گەل کۆرتیکا.
 گاشەربوومی ۸۰۶۸/۱ مېتر، ۲۳ ژووییە ۱۹۸۳ بە ڕینگایەکی تازە
 و بە لای باشووری پۇژئاوادا لە گەل کۆرتیکا.
 دائۆلاگیری ۸۱۶۷ مېتر، ۲۱ ژانوییە ۱۹۸۵ یە کەم بەرنامە ی
 وەرزی زستانە لای باکووری پۇژھە لاتدا لە گەل ژووک.
 چۆنای ۸۱۵۳ مېتر، ۱۵ فینوریە ۱۹۸۵ یە کەم بەرنامە لە زستان
 بە لای باشووری پۇژھە لاتدا لە گەل ھاینیریش، بریکا، پاولیکوفسکی.
 نانگاپاپات، ۸۱۲۵ مېتر، ۱۳ ژووییە ۱۹۸۵ بە ڕینگای تازەدا و بە
 لای باشووری پۇژھە لات لە گەل ھاینیریش، بریکا، پاولیکوفسکی.
 کانگچۆن

چۆنگا ۸۵۹۸ مېتر، ۱۱ ژانوییە ۱۹۸۶ یە کەم جار لە زستان بە ڕینگای
 باشووری پۇژئاوادا لە گەل ویلیسکی.
 K۲. ۸۶۱۱ مېتر، ۸ ژوییە ۱۹۸۶ بە ڕینگای تازە و بە لای باشووری
 پۇژئاوادا لە گەل پییۆترفیسکی.

ماناسۆلو، ۸۱۵۶ مېتر، ۱۰ نووامبری ۱۹۸۶ بە ڕینگای تازەدا و بە لای
 باکووری پۇژھە لات لە گەل ھایزیر.

ناناپۆرنا، ۸۰۹۱ مېتر، ۳ فوریە ۱۹۸۷ یە کەم جار لە زستان بە
 لای باکووردا لە گەل ھایزیر.

شیشاپانگما، ۸۰۱۳ مېتر، ۱۸ سېتامبەری ۱۹۸۷ بە ڕینگای ڕەوہزی
 لای رۆژئاوادا لە گەل ھایزیر.

نوسراو دکانی کوکۆشکا

دوانیوہ پۆی پۆزی شەممە ۴ سېتامبەری ۱۹۶۵، بۆ یە کەم جار
 دەستم و بەرد کەوت و لە و کاتەوہ ھەموو شتیک منی لە بیر چۆوہ،
 ھەتا ئەم سەفەرە کورتانە ی کە بۆ کێوہکانی بێسکید کە جاروبارە بۆ
 لەناوبردنی غەم و پەژارە منیان بۆلای خۆیان ڕادەکیشا. یەکیک لە
 دۆستەکانم منی لە گەل خۆی برد بۆ ناوچە ی پۆدیلیسک، ئەوجار ھەر
 دەستم و بەرد نە کەوت، بە لکوو توانیم لێشی وەسەر کەوم و بەو جۆرە
 دنیا ی راستی خۆم دۆزییەوہ. دوا ی تێپەر بوونی یەک سال و تێپەر کردنی
 دە پۆژ مەشقی فێرکردن لە ناوچە ی تاترا، ڕینگایەکی تازەمان لە
 سەر ڕەوہزەکانی زامارلاتۆرنیا کردەوہ. سالی دوا یی لە گەل
 پیۆتریسکۆرۆپا، بە لێنمان دا بە پرمەترسیترین ڕینگای تاترادا وەسەر

که‌وین و به و جۆره ږینگای لای باشووری کارالینکامان هه‌لبژارد و به دريژایی چوار گوريس کارمان له و ږینگايه‌شدا کرد و ناچار ده‌ستمان هه‌لگرت، چونکه چه‌کوچه‌کەى مالى خۆمان که بۆخۆم دروستم کردبوو شکا، دواى ماوه‌ى ږۆژيک له پشووۍ حه‌وتوودا ده‌ست‌به‌کار بووینه‌وه و به ږۆژونيويک کۆتاييمان پنهينا و پنيډا وه‌سه‌ر که‌وتين و دواى کۆتايي‌هينانى کاره‌که دووجاريش پنيډا چووینه‌وه سه‌رئ، ئەو ږینگايه ته‌نيا چه‌ند که‌س له شاخه‌وانه‌کانى به تواناى ليه‌ستان توانيږبوويان لى وه‌سه‌ر که‌ون و تا ئەو کاته که‌سى تر نه‌يتوانيږوو.

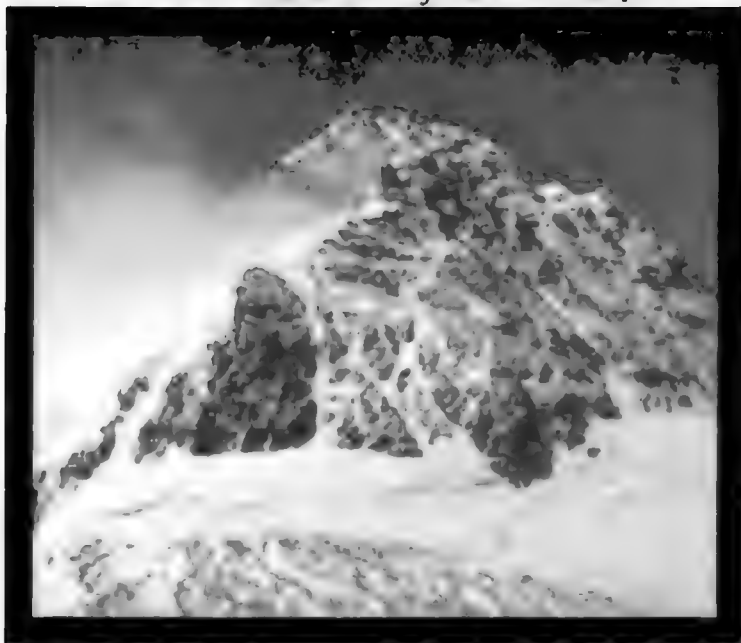
بۆ ئۆردوو‌په‌کى فيرکاري بانگه‌يشتن کراين که له‌وانه بوو ږینگامان بۆ ئالپ و دۆلوميت بۆ کرابايه‌وه، به‌لام هيچ ئاوا نه‌بوو، نامه‌ى خزمه‌تى سه‌ربازيم بۆ هات و منى له ژيان دوور کرده‌وه، به‌تايبه‌ت ژيانم له کتپه‌کاندا، دواى تپه‌ږبوونى دوو سال و کۆتايى خزمه‌تى سه‌ربازيم، دووباره به‌لتييمان دا به زستان به ږینگای پۆلپيتدا وه‌سه‌ر که‌وین و تا ئەو جینگايه‌ى که ئاگادار بووین کارىک بوو بۆ کران نه‌ده‌بوو؛ و ږيراي ئەوه‌ش که کاريشى له سه‌ر کرابوو ناهه‌موارترين ږینگاله تاترا ده‌هاته ئەژمار، به‌لام به وه‌ش ږانه‌وستاين و هه‌لمانبژارد و هاته نيو بير و خيالمانه‌وه و ده‌ست‌به‌کار بووین، له ږۆژى دووه‌مدا که نيوه‌ى ږینگاکه‌مان تپه‌ږ کردبوو، هاوږيکه‌م يانى پيیۆتريسکۆږپا، به هۆى سه‌هۆل‌به‌ستنى ته‌نافه‌کان خۆى پى ږانه‌گيرا و به‌رېووه و گيانى له ده‌ست دا، بۆ يه‌که‌م جار بوو که ږووداوى ئاوام به چاو ده‌دى و مردنى که‌سيکم ئاوا ده‌هاته به‌ر چاو، ئەويش دۆستىکى نيزيک.

کاتيک بۆ کاتوويس گه‌ږامه‌وه و هه‌والى مردنى دۆسته‌که‌م بۆ بنه‌ماله‌که‌ى برده‌وه، له کاتى پرسه و سه‌ره‌خۆشيدا به‌رده‌وام ئەو ږرسياره‌م ده‌هاته‌وه بير که ئايا مردنى دۆسته‌که‌م به‌جتيه دريژه به شاخه‌وانى بده‌م؟ به‌لام پتر ده‌هاتمه سه‌ر ئەوباه‌ږه که ده‌ست هه‌لگرم، به‌لام دواى سى حه‌وتوو دووباره بۆ تاترا گه‌ږامه‌وه و چه‌ند به‌رنامه‌شم له زستاندا داږشت و به‌جيم هينان، وا بزانم هه‌ر ئەوه‌هول و تیکۆشانه بوو به هۆى ئەوه که دريژه به‌و ږینگايه بده‌مه‌وه.

له سالى ۱۹۷۱دا له‌گه‌ل ژانۆژشۆرک و زېږۆک واخ، ږینگايه‌کى تايبه‌تمان له توورە‌تريستە هه‌لبژارد و به دواى ئەودا ږینگايه‌کى تازه‌ى تريشمان له Cimadeibabn ټپه‌ږ کرد، کاتيک ناوى هيمالييام گوى

لېږو، وامناني کينويکه بڼ هه موو کهس دهين و بڼ منيش هه رو هک
 خه يالاتيک بوو، به لام نه و برووسکه يه به بيرمدا تيپه ر بوو و هيچي
 تر که له وانه يه پوژنيک بينت و خوځم بگه يه نمه نه و کينه به رزانه له
 به رنامه يه کدا له گهل گرووپينيکي زيلزييان، بڼ لووتکه ي مه ککينلي له
 نالاسکا له به رزايي ۴۵۰۰ ميتري تووشي نه خوځي که م هه وايي بووم و له
 گه رانه و هدا سهرتاپاي لاقه کانم سه هول به ستبووي و يه کسهر په وانه ي
 نه خوځخانه يان کردم، نه وهش بوو به هو ي نه وه که هيز و تواناي من له
 شاخدا بيته ژير پرسيار و باوه په يان پيم نه ما نه و جار له پيگاي تايبه تي
 شاخه واني وه لا نرام و زوربه ي کات و سات له گهل گرووپه خو مالپه کان
 و له گهل گرووپه زانکوکان ده چوومه کيو نه و جار له گهل هاوپريکه م بڼ
 جاريکي تر به ناوي ويتيک کورتيکا، ويستان به دوو پيگاي تازه دا له
 لووتکه ي درق، له ناوچه ي گراند ژوراسيس، به لاي باکووري په و ه زه که دا
 وه سهر که وين، به لام روښتنم بڼ کينه گه وره کان سه خت بوو، هه تا نه و
 پوژهي که له سالي ۱۹۷۵ دا له گهل کروپي شاخه واني گليويسي بڼ ولاتي
 هيندوکوش چووين که له ونيش له سهره تاي به رنامه دا نه خوځ که وتم
 نه متواني له گرووپي به زاندي لووتکه دا به شدار بم ناوي لووتکه که ش
 تيريچ مير بوو پوژنيک دواي به زاندي لووتکه له گه رانه و هدا سني کهس
 به ناوه کاني مارک لوکا ژفسکي، گريگور فليگل و يانوژ شورک، به هو ي
 هه لخليسکان چهند سه د ميتريک هه لديرانه خوارن، نه گهرچي زور
 شپزه بيوون به لام به خوځييه وه هه موو زيندو ومانه وه و دواي هه ول
 و نيکو شاني گرووپي چاوه دي ري نه جاتيان بوو و کوتايي پنهات
 له ناخيرين پوژه کاني به رنامه که دا به ته نيا بڼ لووتکه ي ۷۰۰۰
 ميتري کينوي تيريچ مير وه پي که وتم و پيگايه کي خوځم گرت و چوومه
 سهر و لووتکه م به زاندي له سالي ۱۹۷۷ دا گرووپي شاخه واني نييمه له
 کاتوويسي، له هه ولي به رنامه يه کدا بوو بڼ هيمالييا، نه وه ي راستي بي
 بڼ پيگاي لاي پوژه لاتي نانگاپاربات هه رکه گه يشتينه ژير په و ه زه کان
 و چاو مان به ديواره ي ۵ هه زار ميتري له پيگا هه لېزار دراو هه که وت
 که له ترسان ميزم به خوځمدا کرد له سهر نه و پيگايه بوو که خيوه تمان
 هه لدا و بڼ يه که مين جار له به رزايي هه شته زار ميتري بوو که به هو ي
 سه ختي پيگا ده ستمان له کار کيشا و بڼ داويني کينه که به ره و خوار
 بووينه وه که ش وهه واي و هرزي جواني پاييزي، ده شته کاني به په ننگي

زەرد و سوور پازاندبۆوه' زۆر جار هەولم دەدا چاو لە پشت سەرم
 نەكەم یانی ئەو شوینانەى كە هەتاو و تیشكى خۆر لە پشتى ڕەوێزەكانى
 لووتكەى ئەو كێوانە ئاوا دەبوو كە نەمتوانیبوو بۆ جارێكىش لیان
 وەسەر كەوم، غەم و پەژارەى كى زۆرى دەخستە دەروونمەوه' لە
 كۆتاییدا بەو جۆرە خۆم ڕازی كرد پۆژێك دێ و خەلكى تریش دەتوانن
 پێ بنێنە هیمالییا و بیرم لەوه كردهوه كە پۆژێك دێ و دەگەڕیمەوه
 و دەبێ بگەڕیمەوه و گەڕاشمەوه و لەو كاتەى كە دەستم بە نووسینی
 كتێبەكە كرد، بەلێنیم دا هیچ نووسراوەى كە لە بارەى هیچ گرووپێكدا
 نەنووسم و نەمنووسى و بە پێویستیشم نەدەزانى كە لە بارەى كروپى
 تردا بنووسم' مەن بۆ كێوێهكان چووم و لیان وەسەر كەوتم'

بهشی ۱

لۆتسه، رېنگای لای باکووری رۆژئاوا سالی ۱۹۷۹

ئێوه ده زانن بۆچی کۆمپانیا گه وره و تایبه ته کان له نێو شیرکه ته کاندای هه ن و کار ده که ن؟ نایا تا ئیستا له باره ی نه وانه دا شتی که تان گوی لێ بوو ده؟ به رێوه به ری کار به ده ست به پروونی ویسته که ی رێک و پێک کردبوو. به و شیوه یه که هیچ له پله و پایه ی که م نه بیته وه. سالی ۱۹۷۸ بوو که له سه ر دیواری به رێوه به رایه تی ناو نیشانی شیرکه تیک هه لاواسرا بوو و له ته نیشت دوو کانی ده فته ری کار گێری به رێوه به رایه تی په لێک شایه سه ندی درکاوی و له نێو و یترینه شوشه ییه که دا هیندیک کتیبی لێنین دیار بوو و له په نجه رده ی دیوکه را دوو که لکیشیک قه یممی و گه ورد ده بیندرا که هه مووی نه وانه ده هاته و ده سه ر دوو که لکیشه که:

بۆ هه ر شتی که له و دیو ده دا به تایبه ت به ری بۆ کرا بووه، به و شیوه یه که له سه ر هیچ شتی که له و شتانه به هه له نه چووین. له دوایی له سه ر نه و کورسییه ی که له سه ره تا وه له سه ر یان دانیشتبوون هه ستاین، بۆ لای درگا وه پێکه وتیین، به لام وا دیار بوو تازه ده سپنکی قسان بوو و وه ک

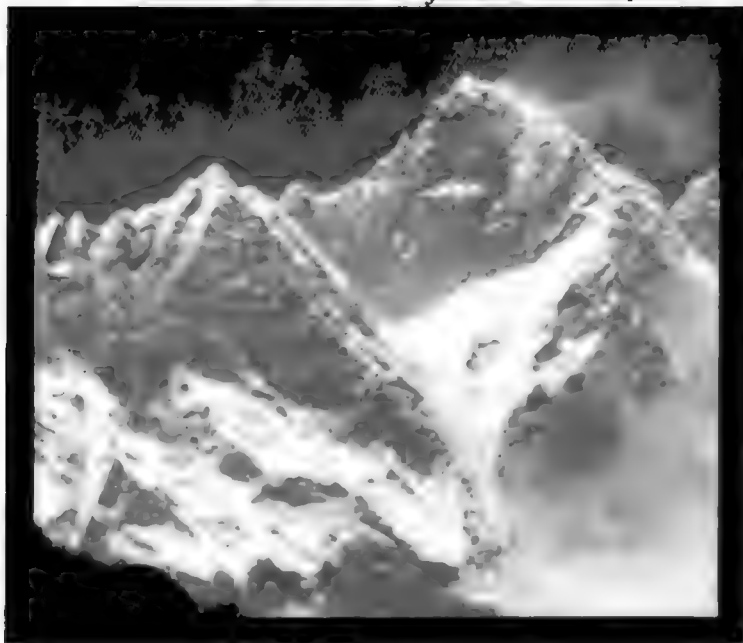
ئەو دەچوو کە هینشتا هیچ لە من تینەگە یشتبوو، گوتی: داوای لیبووردنت لێدەکەم کە مینکم مۆلەت بدەن کە پتر لە و بوارەدا قسە بکەم، بەرپۆەبەر و کارگیر زۆر بە باشی دەیزانی کە ئیمە دەزانی شیرکەتی گەورە لە کاتی پیویستدا دايم لە داوی نوێکردنەوێ ئەو شوینانەیه کە دەبی نوێیان کاتەو و پێیان پابگا و بە هەر جۆرێک بێ هەولێ بۆ دەدا بەتایبەت دروستکردنی دوو کەلکێشی تازە و هەموو هەولنیکشی بۆ درابوو و دیار بوو پوولنیکێ زۆریشیان بۆ تەرخان کردبوو و کاتیکێ زۆریشیان بۆ ڕەنگکردنی دوو کەلکێشە کە نەمابوو، وا ویندەچوو بەرپۆەبەر زانیبووی کە دەبی زۆر جار دەست لە پۆزی پلەوپایە بکێشیتەو و کەمیک بێر بکاتەو و مۆلەت نەدا ئیمە لای ئەو بەجێ بیلین، گوتی: بەرپۆەبەر دەمەوێ بزانم کە ی بۆمان تەواو دەکەن؟ لە پەنجەرە کەو و چاویکمان لە دوو کەلکێشەکان و چاویکیشمان لە یەکتەر کرد، ئەو سا سەرێکیشمان بە شیوەی ڕەزامەندی بۆ یەک لەقاند، گوتم: لەوانەیه بە دوو حەوتوو یان حەوتوو یەک تەواوی کەین، بەرپۆەبەر کورسییە کە ی سووڕاند و کەمیک بە وتە کە ی من پێکەنی و گوتی: بۆخۆت باش دەزانی کە حەوتوو یەک بۆ هەلبەستنی قەرەچیوە ماوێهەکی زۆر کەمە! منیش لە وەلامدا گوتم: لە تەناف کەلک وەردەگرین، کەمیک بێ دەنگ لیمی ڕوانی و وەک ئەو کە ڕازی بێ وابوو و کوتایی بە لیکۆلینەو و هەش هینا، دیار بوو بێر و خەیاڵاتیکێ زۆر لە منیشکی بەرپۆەبەر دا دەهات و دەچوو، لە لایەک دوو لاوی بەهیزی لە لا ڕاوەستابوو و لە لایەکی تریشەو و دوو کەلکێشیکێ سووتاو کە سالانیک بوو ژنگی هینابوو کە دەبوو سالی یەک یان دوو جار ڕەنگ کرابان، بەلام کێ هەبوو ئەو کارە بکا؟ کەسێک نەبوو، بۆی هەبوو ماوێهەکی تریش خۆی ڕاگرتبا، بەلام لەوانە بوو داوی چەند سال بە هۆی ژەنگ هینان بکەوێتە خوار، بەرپۆەبەر لە و کاتەدا زۆر بەتوندی بیری دەکردەو و بە شیوەیهەکی دۆستانە بەرنامە کە ی گۆپی و گوتی: چای دەخۆن یان قاو؟ گوتمان حەزناکەین ئازارتان دەین فەرق ناکا، ئەو جار کاتی ئەو هات کە خۆی نیشان دا کە بزانی پلەوپایە ی هەتا چ ڕادەیهەک؟ ئەگەر قامکی بە دووگمەیهە کەو و ناپا دیار بوو لە کاربە دەستانی بەرچاوە و ئەگەر دەستی بۆ تەلەفوون بردبا دیار بوو پلەوپایەکی نزمتری هەیه، ئەو جار هەر لە جینی خۆی هەستا و چوو دەم درگا کە و بانگی کرد و گوتی

دوو قاوه بښن و گوتیشی بمبوورن که من له گهل ئیوه ناخومه وه پښتر
سڼ دانه م خوار دوته وه نه و جار دهستیکی به خویدا هینا که نیشانه ی
په نجه پویی پیوه دیار بوو، ده مانزانی باریکی گه وره و گرانی له سهر
شانه که گړوگرفتیشی بۆ هینا و ته پښ و وا دیار بوو که سڼ که سی
تر له و کومپانیا گه ورده دا بۆ نه و کاره نه بوو، به لام ئیمه به باشی
ده مانزانی که ده توانین له گه لی بسازیین، چون ئیمه پیویستمان به یه ک
میلیون هه بوو بۆ بهرنامه ی لوتسه له هیمالیا.

نه گهرچی دۆخی نه و کاته نرخ ی پولی دابه زانده بوو، به لام له و کاته دا
حه وت په قه م پاره یه کی زور بوو له سالی ۱۹۷۸ دا یه ک میلیون زلوتی
پاره ی لښستان، داهاتی مانگانه ی ۲۰۰ که س بوو.

لووله ی دوو که لکښه که زور بلیند بوو، زور جار ئیمه یه ک له
چواری نه و پاره مان بۆ لووله یه کی ۸۰ متری وهرده گرت، یانی
ئیمه ده با پولی بهرنامه ی لوتسه مان به چوار یان پینج دانه ی ناوا
دهر هینا با هه لبت زور شتی تریشی هه بوو وه ک پاره ی په نگ، مالیات،
شهریکایه تی شیرکه ت و بهرپوه به رایه تی نڼو خوشی چاوی لښو
شتیکی بدریتی که وا باشه بلیم به ده ست هینانی نه و پووله ده بوو
شش دوو که لکښیشی بۆ په نگ که ین، به لام بۆ بهرپوه بردنی کاره که
ده بوو سه روکی بهرپوه به ریش له شته که ناگدار بڼ پرسی به هو ی
ته نافه وه نه و کاره بهرپوه ده بن؟ وامان ده زانی نه وه شی زور بۆ
سه خته بیسه لمینن، زور به خیرایی گوتمان ئیمه شاخه وانین، به راستی
له ده ستمان دئ و له تواناماندا هه یه، به لئ هه موو که لک له ته ناف
وه رده گرین بهرپوه بهر و کارگیر زوری بۆ سه خت بوو باوهر بکا،
به لام له و کاته شدا وایده زانی که ئیمه یان بۆ له به هه شته وه نار دوه
تا نه خوشی نه و دوو که لکښه ژهنگاویه ی بۆ چاره سهر بکه ین هه موو
هه ول و تیکوشانی بۆ نه وه بوو که هیچ له پله و پایه ی که م نه بیته وه
گوتی: ئیوه ده زانن ئیمه رڼکخراوینکی ناوچه ی سهر به ئیتالیا ین و
نه وه ی راستی بڼ ناتوانین نه و جوړه کارانه بده ین به هه موو که س
له نڼو قسه کانیشیدا لڼوی خوی ده کرؤشت، گوتی: مه به ستم نه وه یه
بیده ین به که سانیکی تایبه ت و له دوا ی نه و قسانه گوايه نه و پووله بۆ
سندووقی دابین کراوی تایبه تی لاوان نه هاتبوو به و جوړه کوتایی به
قسه کانی خوی هینا و گوتی: به سهر چاو من رازیم ته نیا ده بڼ موله تم

بدەن لىكۆلىنەوھى لە سەر بکەم و پىتان رابگەيەنمەوھ کەى دەست بە کار
 بن ئىمە سەرکە وتنمان بە دەست ھىنا بوو، بە لام دەبا چاوە پروانى ئەوھ
 باين کە کۆبوونەوھى تریش لە سەر ئەو يە ک ميلیۆنە بگرنەوھ، لەو
 پۆزانەدا بە دەست ھىنانى کارىكى ئاوا ئاسان نەبوو.

بەشی ۲

بۇچى لۇتسە!

كۆكۆشكا و ۱۴ لوتكەي ۸۰۰۰ مېترى

ئەوەش وەك بېرەودرىيەكانى ترم لە نيو دەيەى خەفتادا كە ئىمە زۇرتىر بۇ بەزاندنى كىنەكانى وەك تاترا دەچووين، لە دواييدا زانىمان كە بەخت رووى تىكردووين و دەتوانىن بە پارديەكى كەم بۇ كىنەكانى ھىندۇكۆش و ئەفغانستان بچىن و ھەر بە و پارە كەمە خەوت ھەزارىيەكانىش بېەزىنىن و ئاواتى ئالپىنىستەكانى لىنھستان وەرەست گەرا.

لە كۇتايى سالى دەيەى خەفتايەكەمىن بەرنامەى لىنھستانىيەكان بۇ ھىمالىيا بوو كە گرووپى كۆرژاب لە لوتكەي K_2 و ويندا بۇتكىويچ لە مەلبەندەكانى گاشەربېرۇمەكان و كلووپى وىرىسلاو بۇ لوتكەى بېرۇدېيك وەرئىكەوتبوون و تازە ئەوە سەرەتاي كار بوو كە فېدراسيۇنى شاخەوانى لىنھستان (PZA) ئاخىرى توانى بەلگەى پىنويستى

به زاندى لۆتسه به دهست بىنى. وا باشه شه وهش بلىم كه هه ر له و كاته شدا به دواى به لگه ي كى وه كانى تريشه وه بوو كه ناگادار كراينه وه شاخه وانانى لىهستان ده توانن بچن بۆ لوتكه كانى نى وه راست و باشوور له مه لبه نده كانى كانگ چىن چۆنگا بچن كه لوتكه ي زۆر به هه يبه تى تىدا بوو. به و جۆره تىكۆشانى راستىمان له وى وه دهست پىكرى. به لام بۆچى لۆتسه؟ فىدراسىۆنى شاخه وانى برىارى دابوو كه لۆتسه له به رنامه كه ي ده ربائى و له وانه بوو كه كه سانى تريش له لىهستان تواناى شه و دىان هه بايه كه به رى وه به رايه تى شه و گرووپه يان وه شه ستۆ گرتبا، له وه دابوو كه گىلىۆويس به لىنى دابوو شه و به رنامه يه وه شه ستۆ بگرئ و ئادام بىلژۆسكىش هه ر واى به لىن دا.

به و جۆره ئىمه له دوو كه لكىشه كان وه سه ر ده كه وتىن و بىرمان له لۆتسه ده كرده وه و ئاواتى چوونه هىمالىيا به هىزترى ده كرىن كه پله ي تواناى به كان هىزى خۆيان له دهست دابوو. هه موو رۆژه كانى حه وتوو ناچار بوو بىن كار بكه ين و لىكۆلىنه وه مان هه بى. ده توانم بلىم كه نه وه له سه تى پاره كه مان به دهست هىنا بوو و هىندىكىش له لاىان به رى وه به رايه تى وه رزىشى و شوينى تره وه كۆ كرابۆوه. شه وهش باش بوو كه به رى وه به رايه تى وه رزىش كارىكى تريشى بۆ كرىدبوو، شه وىش شه وه بوو كه پاره كانى بۆ كرىدبوو، دۆلار. له و په يوه ندى به دا رابىرت نىكۆلاس كه دۆستى خۆشه وىستمان بوو و له ئالمانى رۆژئاوا ده ژيا و له به رنامه كانى تاترا زۆر له گه ل ئىمه به شدارى هه بوو زۆرى يارىده داىن و له كۆتايىشدا هاته نىو گرووپه كه وه و مزارىجى خۆشى بۆخۆى داى.

وا باشه لىره دا كۆتايى به و قسانه له باره ي مالىدا بىنم و له سه ر لۆتسه بنووسىن.

گرووپى سالى ۱۹۷۹ى لۆتسه به لگه يه كى باشى بۆ من هه بوو، چۆنكه بۆ به رنامه ي دوو گرووپ بانگه يشت كرابووم كه شه وهش نىشانه ي شه وه بوو كه هاتبوونه سه ر شه و برىوايه و باوه رىان پىم بوو كه ئىتر له به رزايىدا هىچ گرىفتىكم نىيه. ئادام بىلژۆسكى و يانۆژ باراك به لگه ي باشيان له باره ي نه خۆشى به كانى من به دهست هىنا بوو. له به رنامه كانى

ئالاسكادا كە چۆن لە پىنج ھەزار مېترىدا ئىمە گىژ دەبوو، بەلام بەو جۆرەش ئىمەيان لە بىر خۆ نەبردبۆو و بانگھەشتيان كردم. پىشتريش لە بەرزايىدا خۇمان بەتاقى نەكردبۆو، ئەگەرچى جارىك من لە ھىندۇكۆش ھەتا بەرزايى ٧٠٠٠ مېترى چووبووم و جارنىكىش لە نانگاپاربات ٨٠٠٠ مېترىم چاوپىنگەوتبوو. ئەوجار بىرپار و ابوو لە گرووپى نۆزدەكەسە، ٦ يان ٨ كەس بو بەزاندى لوتكە ديارى بكرىن. وام ھەست پىندەكرد كە يەكىك لەو كەسانە بووم كە ھەلدەبژىردىم. لۆتسە بە بەرزايى ٨٥١٦ مېترى بە ناوى چوارەمىن لوتكەى بەرزى جىھان دەبوو بەلگەيەكى باش بۆ من، بەتايبەت لە بەرامبەر كەسانىك كە لە بەرنامەى ئالاسكادا لەگەلم بوون.

بە فرۆكە بۆ بەمبەئى چووین. بۆ ئەو شوینەى كە بارەھەلگەرەكان چاوەروانى ئىمە بوون ھەموو كەل و پەلەكانى ئىمە لە رىنگاى دەرياوھە بۆ ئەوئ ھاتبوون. ئەوھە يەكەمىن جار بوو چاوم بە ھىندەكەوت و لەو كاتەشدا بايەكانى وەرزیش دەستى پىكردبوو. بەو جۆرە فرۆكەخانە كەلاوھەكەمان جى ھىشت و سواری تاكسىيەك بووین و چووین بۆ نىو شار و بۆ ئەو شوینەى ھۆتیلەكانى لىبوو. بە دانى دوو دۆلار ژوورىكمان بەكرئ گرت كە تەختى خەوێكى تىدابوو و مشكەكانىش لە نىو دالانەكەدا دەھاتن و دەچوون. باران دەبارى بەلام ھەوا گەرم و ھالاوى بوو. لە سەر تەختى خەوھەكە ڕاكشام كە لە عەرزەكە خاوينتر بوو. گرووپىكو لەكەل ميوانە بەناوبانگەكانى لە كوئى بوون ئەوجار ئىمەيان ئاگادار كردهوھە كە لە ھەموو شوینىك ئاويان چىشت مەخۇن، بەلام ئىزنى خواردنەوھى كۆكاكۆلا و لىمۇناتيان دابووین كە بخۆینەوھە چونكە بۆ بەھىزبوونىش باش بوون. بەرپۆھەبەرى بەشى مالى ئىمە خاتوو كىلكۆسكا وەك شىر پارەكانى دەشاردەوھە، جارنىك نەبى كە ھىندىكى پارە دامى كە كۆكاكۆلايەكم كړى. ئەوانەى كە بۆخۆيان پارەيان پىبوو دەیانشاردەوھە. زۆرزوو لە ھەموو نىوولاتى ھىندوستان تىگەيشتم كە لىكۆلىنەوھەكانى ئەوان شتىك بوو كە لە نىو كىتیبەكاندا نووسرابوو يان بەجۆرىك كەسكى بازارگان لە نىو ھات و چووى بۆ ئەو ولاتەدا گىرپابوویەوھە. زۆرى پىنەچوو كە لە چۆنیەتى ھەلسوكەوتى

خه لکه که ئاگادار بوومه وه و به و جۆره ی که بۆیان گێرا بوومه وه و نه بوو. هیندوستان ده بی له راستی خۆیدا ببیندرئ و به دهست بی بۆ وینه به منیان گوتبوو که له کرینی پنداویستییه کاندای ده بی وشیار بی و زۆریشیان له گه ل بلنی، زۆر زوو تیگه یشتم که له نیو خه لکیکی زۆر جیاواز له و جۆره ئاکارانه دام که زۆریشمان له گه ل باش بوون و پیویست به وه نه بوو که ئاکارم بگۆرم و وه ک مندا لان له گه لیان بلیم. به و جۆره ی که به من گوترا بوو هه ر ده هات و زۆرتر ده چوومه سه ر بیروباوه ری ئه وان و دابونه ریتی ئورووپایی و پۆژئاواییم له بیر ده چۆوه و بیر و باوه ری تازه م به دهست دینا.

دوای دوو پۆژ باره کانمان له گوومرگ وهرگرته وه و به ره و باکووری پۆژه لاتی هیند وه بی که وتین. هیچ کات ئه و بیره وه رییه له بیر ناکه م که ویزیک لیپنیسکی و ئاندرئ پۆپۆویچ شۆفیری ئیمه بوون و به باره لگره کانی خۆیان به نیو غه له بای زۆری تاکسی و دووچه رخه و زۆربه ی باره لگره کانی تر دای ده رۆیشتن که میشکی ئینسانی تیک ده دا و ته نیا که سانی زۆر له سه ره خۆ ده یاننوانی به و جۆره شویتانه دا تیپه ر بن. له هه ر چرکه یه کدا چه ن دین غه له بای جه ماوه رمان ده هاته به رچاو. ئه و ئینسانانه ی که چاوه روانمان نه ده کرد و نه مانه ده ویست چاویان لیکه ین له هه ر چه ند خوله کیکدا جاریک به پوول چاویان ده برییه ئیمه و لیمان راده مان و هه لیانده سه نگان دین که بۆ ئه وان زۆر تازه بووین و شتیکی جیاواز له گه ل ئه وه ی که تا ئیستا دیتبوویان. توندپه و نه بوون به لام له بیروباوه ری خۆیاندا به دوای کاریکه وه بوون، وه ک ئه وه ی که مرۆف له گشت ژیانیدا خوی پیگرتبی که دایم ده یانبرده ژیر پرسیار و لیکۆلینه وه. کاتیک چیشته ده خوارد له ده ورته کۆ ده بوونه وه و چاویان تیده بریت، به و جۆره ی که زۆر جار ده ستیان بۆ چیشته که ش دینا. شتیکی بوو که له که سایه تی هه ر مرۆفیکدا نه بوو. سوالیان نه ده کرد و هیچیشیان وهر نه ده گرت، ته نیا چاویان لیده کردی و تیت راده مان، به لام ئه گه ر شتیکی دابانی زۆر به ئه سپایی لیتان وهر ده گرتی. ئه و پرووداوانه دوو حه وتوویان خایاند و له و ماوه یه دا هه موو جله کانمان چ ئه وانه ی چلکن و چ ئه وانه ی خاوین

بوون هه موویان ته پ بپوون شهوانه یان له سهر تهخته دارهکانی نیو هۆتيله پي له مشكهكه، یان له دهروهوه و له نیو خهلكی په شوپووتی هیندوستان که زۆرتر وهک میشووله دهوړه یان ده داین تیپه پ ده بوو، باشتیرین بیر شهوه بوو که بق خۆت به خۆت بلنی که به پیز بیر له هیچ مه که وه و وایزانه هیچ کهس لهو شوینه دا نییه و کاری خۆت بکه، شه گهریش زۆرت بیر لی کردباوه میتشکت تیکه لی ده کرد پرسیار شهوه بوو که کتیه لای بق خۆت هه لېژیری، هۆتيله که، یان دهروهوه و هه وای نازاد له شوینیک دا که سه د چاو شهوانه ده تو ده پرا؟

گه یشتینه کاتماندو و زور به ئیشتیا چوینه نیو شوینی بالویری لیهستان نوینه ری بالویرخانه که به پیز و اویر ژیناک که به ناوی دامه زینه ری مووزه ی ناشتی ئاسیا ناوبانگی ده رکردبوو، لایه نگری ئیمه بوو پیاوکی زور باش بوو که له هه ولی شهوه دابوو یاریده مان بدا وایزانم هۆکاره که شی شهوه بوو که تا شه کاته هیچ گرووپیک له لیهستانه وه بق شه شوینه نه هاتبوو، به لام دواي سالانیک، ههر وهرز سی یان چوار گرووپ له لیهستانه وه ده هاتن له دوايیشدا شه به خیره نانه کهم بوونه وه، شه گهرچی شه وهش زور گرینگ نییه، به لام به ههر جوریک بی به و شیوه یه به شدار بوو و پیتی خۆش بوو که به و جۆره پیتشوازی بکا باره کانمان جاریک کرده وه و به پریسکه ی ۳۰ تا ۳۵ کیلویی دابه شمان کردن و شهوانه ی پتویستمان نه بوو له بالویرخانه که جیمان هیشتن ههر له وپوه دوو شوفیرهکانی ئیمه له به ریوه به رایه تییهکانی شه وئ به دواي کاره به ریوه نه چووهکانی گرووپه که وه بوون سه فهره که نوزده پوژی خایاند که به و جۆره به نیو برینجی مه زراکانی نیپالدا تیپه پین و ورده ورده به دواي شه ودا که وتینه نیو به رزاییه کان ئیمهش ههروهک گرووپهکانی تر که لکمان له نامرازهکانی مه لبه نده که وهرگرت و شه بنگه یه ی که کارمان له گه ل ده کرد، سهردارنیک و چیشته که ریکیان په گه ل خستبووین، شه وهش به و هۆیه بوو که ههر گرووپه ی له شوینی خۆی هه ست به ئاسوده یی بکا له په یوهندی له گه ل شه که سانه ی که ده با بق لووتکه به زاندن له گه ل گرووپه که بان زورمان قسه کرد و له کوتاییدا بریار درا که پینج کهس

په گه لمان که ون و به و جوړه نه و ئاسووده ییهی که چاوه پروانمان ده کرد له نیو ده چوو. چنښتکه ریک و دوو هاورپی، سهرداریک و یه کیک له بهرپرسانی بنکهی به پړیوه به رایه تی که نه وانه که سانی هه لېژیردراوی نیمه بوون که له راستیدا نوینه ری و هزاره تی گه شت و گوزار بوون که به بونهی پاراستنی یاسای هه موو شته کان ده بوو له مه لېهنده که دابایه ن به لام نه و خوشییهی که له سهره تاوه چاوه پروانمان ده کرد به و هویه له دهستان دا سهرداری گرووپه که زور زوو داوی کرد که پنیویستی به جیگریک هه یه.

که له گه ل سهرانی گوره ی بنکه که پووبه پوو بووینه وه گوتی به پړیزان به و جوړه خه رجه کانی ئیوه هه ر دیت و زیاتر ده بی به لام له دوا پیدا له کاتی پړیپوان هیچ گرفتیکتان نابی و به نیمه یان به لین داوه که زور به خوشی و ئاسووده یی، بی نه وهی ده ست له شتیک ده ن ده یانگه یه نه خپوه تگای تایبه ت، به لام هه ر پوژی یه که م ناچار بووین ده ست بق شتیک به رین، نه ویش نه وه بوو که دهستان بق گیرفانمان برد پاره ی حه وت پوژی یه که می نه و ئاغایانه مان دا که داویان کردبوو چونکه نیمه ده مانه ویست له سه فهره که ماندا خوشی رابویرین، چاوم له ده وروبه ری پړیگاهه بوو و ته ماشای ولاتم ده کرد و بیرم ده کرده وه و کولکیشه کانیش کاریان ده کرد و شتیکم بق ببوو به پرسیار که چونه هیندیک له و کولکیشه ده ستیان له گیرفان خستوه و هیندیکیش هه تا چوکان له ژیر باردا دووقه دبوونه وه نه و جار بومان پوون بؤوه که دیار بوو نه وانه ی ده ستیان له گیرفان نابوو نه و که سانه بوون که نه وانه ی تریان به کرئ گرتبوو و هه ر نه و ئاغایه ی که ده ستی له که له که ی نابوو پاوه ستابوو، دوا ی چهند پوژی تر نهیده ویست کار بکا و تا کاتیک پاره ی نه وان ده درا به و جوړه هیچ له ده ست نیمه نه ده هات بانگی سهرداری گرووپم کرد گوتم بؤچی پاره ی نه وانه تان نه داوه؟ له کاتیکدا به مست له سینگی ده دا ده یگوت نیمه هه تا بیانده می، له سهره تاوه هه مووم دابه ش کردوه گوتم ئیوه خق هه ر دوتنی پاره ی حه وتوویه کتان و هرگرتوه! له کاتیکدا که بیده نگ ببوو، سهری به وینه ی په زامه ندی پاوه شاندا کاغهن و قه له میکم ده ست دایه و دهستم

کرد به حیستب و لیکۆلینه وه به وجۆره بۆم پروون بۆوه که هه تا ئیستا ده بی ده هه زار پرووپیه پاره یان بۆ مابیته وه که لیم پرسی گوتی من هیچ پاره یه کم له لا نه ماوه گوتم مه به ست چیه که ده لئی پاره م نه ماوه؟ گوتی نازانم من هه موو پاره کانم داونه تی گوتم داوته به کئی؟ گوتی داومه به بهردهسته کانم گوتم ته گهر وایی ته وانیش ده بی دابیانه ته کۆلکیشه کان به لئی داویانه به لام ته و او نه بوو وادیار بوو به قسه چمان بۆ نه ده کرا و بی که لک بوو و پاره کهش خه رج کرابوو ده هه زار پرووپیه به رابه ر به هه زار دۆلار بوو له وانه بوو بۆ گرووپینکی ئورووپایی زۆر نه بی به لام بۆ ئیمه زۆر بوو و لیکدانه وهی ئیمه بۆ خه رج کردن به مسقال بوو به و جۆره ئیتر ده توانم بلیم که هیچ شتیکمان بۆ نه مابۆوه ئیمه وه ک گرووپه پۆژئاواییه کان نه بووین که له و کاتانه دا به زووترین کات دۆلاره کان له گیرفانی کۆله پستی ده ربینین ته و هه مووهی که له نیو دوو که لکیشه کاندای کارمان کردبوو ته و پارانهی که له لایه ن به شی مالیشه وه بۆمان کۆ کرابۆوه ته و او ببوو و ده بوو دووباره کارمان کردباوه نامه یه کمان بۆ بنکه نووسی و پیتیان راگه یاندن که ته و کارهی سه ردار به دزی ده زانین به وجۆره داوامان لیکردن که پووله که مان بده نه وه له مه و به دوا کاره که که و ته ده ست خۆمانه وه به لام پاره یه کی زۆرمان له پنی نه زانینه وه له ده ست دا

چیشته که ره کان ده بوو به یانی زوو له خه و هه ستن و نانی به یانیمان بۆ دروست که ن هه ر که سه کاری خۆی دیار بوو کۆلکیشیک که کاره که ی ته و او ده بوو پاره که یمان ده دایه و کۆلکیشیکی برمان به کړی ده گرت و ده بوو ته و که ل و په لانه ی

که له شوینی خۆیانه دا بلاو ده بوو نه وه دووباره کۆیان کاته وه به و جۆره دایم ده بوو چاره دیریان بین و ته وهش ببوو به کاریک که کۆتایی نه ده هات و هه موو پۆژئ دووباره ده بۆوه به لام ته وه باش بوو که ته وان به ره و پیش ده چوون له نیو ته و هه موو گیره و کیشه یه هیچ یاریده یه کمان له ته فسه ری به پێوه به ر نه دی و بۆمان پروون بۆوه که نه ده بوو به هتوای ته وانه بین که یاریده ی گرووپه که بده ن وا دیار بوو ته فسه ره کهش باریکی زیادی بوو له سه ر کۆلمان و ته نانه ت پازی

به‌وه نه‌بوو له‌گه‌ل کۆلکیشه‌کانیش قسه بکا و خۆی له‌وان به زیاتر ده‌زانی و خۆی له راست نه‌وان چاو لی‌نه‌ده‌کرد. نه‌و نۆزده پۆژه ده‌رسیکی باشمان له دابونه‌ریتی خه‌لکی نیپال وەرگرت که تا کۆتایی ژیان به‌سمان بوو. تیکۆشان بۆ نه‌وه‌ی کۆلکیشه‌کان گوئیگرمان بن و به‌قسه‌مان بکه‌ن، بێ‌که‌لک بوو، نه‌وان هه‌ر له سه‌ر شینوازی خۆیان بوون و هه‌ر به‌و جۆره‌ش ده‌جولانه‌وه. بۆ وینه نه‌وان پۆژی دیاریکراویان بۆ حه‌سانه‌وه هه‌بوو و کاریان نه‌ده‌کرد، پیم راگه‌یاندن و گوتم ئیمه‌بۆ کار پاره ده‌ده‌ین نه‌ک بۆ حه‌سانه‌وه و بۆخۆشمان باره‌کان هه‌لده‌گرین چونکه به‌په‌له‌ین و ده‌بێ بگه‌ینه جێ. به‌خۆم گوتم چ پۆژیکی تایبه‌ته بۆ حه‌سانه‌وه. به‌و جۆره کابرای نیپالی راوه‌ستا هه‌تا قسه‌کانی من ته‌واو بوو و گوتم به‌هه‌ر حال ده‌بێ ئیوه کۆلکیشه‌کان بگۆڕن ده‌نا ئیمه‌ نارۆین بۆ گونده‌کانی تر. گوتم نه‌وه له بیر خۆتان به‌رنه‌وه چونکه ئیمه‌ هیچ کۆلکیشیک ناگۆڕین. به‌لام به‌یانی بۆمان روون بۆوه که ده‌بێ نه‌و کاره بکه‌ین، چونکه گوند به‌گوند کاره‌کانیان ده‌گۆڕی و نه‌وه‌ش دابونه‌ریتی نه‌وئ بوو و هیچ دنیه‌ک کاری دنیه‌کی تری به‌ریوه نه‌ده‌برد. به‌و جۆره هه‌ر ده‌هات و کاره‌که‌مان لی تالتر ده‌بوو و زۆریشی نه‌ما‌بوو که توشی کیشه بین. هه‌لبه‌ت پتیویست بوو هه‌زار گرفتی دیکه وه‌بیر خۆمان بینینه‌وه، به‌لام له‌و کاتانه‌دا زۆر هاسان نه‌بوو که سه‌برت هه‌بێ که ده‌بوو هه‌تبا. زۆری نه‌ما‌بوو له نیوان ویزیک و یه‌کیک له کۆلکیشه‌کان شه‌ری ده‌سته‌ویه‌خه‌ روو بدا، نه‌گه‌ر نه‌و کیشه‌یه‌ش وه‌دی هاتبا هه‌موو ده‌پۆشتن و که‌س نه‌ده‌ما کۆلمان بۆ هه‌لگرن. بێجگه له‌وانه‌ش له هه‌موو کاته‌کاندا زۆر به‌توندی باران ده‌باری. خێوه‌ته‌که‌ی من به‌ویشکی حه‌وت کیلۆ بوو، به‌لام نه‌و جار که شه‌و تا به‌یان باران ده‌باری، دوو به‌را به‌ر قورس ببوو و به‌هۆی بارانی زۆریش نه‌مه‌ده‌توانی ویشکی بکه‌مه‌وه.

وینه‌ی دیمه‌نه‌که به‌ وه‌دی‌هاتنی زیرووه‌کان میوانداریی به‌رنامه‌که‌ی رازاوه‌تر کردین. نه‌و دنیا ته‌ر و پیر بارانه به‌هه‌شتی نه‌وان بوو و نه‌و لقو‌پۆپانه‌ی که به‌ پێ‌لینان وه‌جوله‌مان خستبوون، ببوو هۆی بریندار بوونی لاقوله‌ته‌رمان.

به لام ئه وه شمان نابئ له بیر بچیته وه که دواى هه ره هه ورازیک هاته خواریکیش هه یه هه ره که گه یشتینه نامچه بازار چۆنیه تی هه وا گۆرا و به رزاییشمان بوو به ۳۴۰۰ مېتر به و جۆره گه یشتینه شارى شیرپاکان که که سانیکی تایبته که پواله تی ناوچه که یان پیوه دیار بوو، که ده بوو به ناوی پیاوانی سه رزه وی خۆمبۆ ناویان بینئ تالییه کانمان کوتایی پنهاتبوو و ده تگوت له داوینى کپوه کانی تاترادا شاخه وانی ده که یه لیره وه کارى یاکه کان بۆ گواسته وه ی باره کان به شیوه ی کاروان ده ستی پنده کرد و به شیوه یه کی تایبته گرفته کانی ئیمه یان که گوازتنه وه ی که ل و په له کان بوو کوتایی پنهینا له هه ره شونینک باره کان ده که وتن و لیک بلاو ده بوونه وه، زۆر به ئه سپایی دووباره کۆمان ده کردنه وه و ده مانپنچانه وه و وه پئ ده که وتن به و جۆره لیره دا بۆ یه که مین جار بوو ده حه ساینه وه له سه ره تایی مانگی سیپتامبه ره گه یشتینه خپوه تگای تایبته که دروست له داوینى ئیویرست و لۆتسه دا جیگیر ببوو به و جۆره دواى خۆراگرییه کی زۆر له به رابه ره شه ر و کیشه و پیوه دانی زیروه کان، گه یشتینه شونینک که ماوه یه کی زۆر بوو به ئاوات بووین که خۆی بگه ییه نینئ چهند پۆژیک به ره له ئیمه گرووپینکی نپونه ته وه یی هاتبوونه ئه وئ و خپوه ته کانیا ن هه لدا بوو که له ئالمانه وه سه رچاوه ی گرتبوو، به لام شاخه وانی تریش له ولاته کانی وه ک سوویس، فه ره نسه و ئالاسکادا به شدار بوون تا ئه و کاته خۆمان به که ش وه وه وای مه لبه نده که راهینا که به رزایی ۵۴۰۰ مېتر بوو، سئ پۆژی خایاند چکۆله ترین جوولانه وه له به رزاییدا وه ک کامووسی شه وانه وابوو، سه رمان قورس ده بوو و حاله تیکی ره شانه وه شمان بۆ پئش ده هات زۆرم پئ خۆش بوو بچمه ژیر به ردیک و برشیمه وه و له ده ستی رزگار بم لیره دا بوو که تیگه یشتم باشتترین به رگری له نه خۆشیی به رزایی له کپودا ئه وه یه که مرقوف دایم بجوولئته وه و له شی په روه رده بکا تا باش پئی هه ناسه ی بکریته وه و خوین له نپو ده ماره کانیدا به باشی بیت و بچئ و به و جۆره له ش به ره ره کانی له گه ل نه خۆشیی به رزایی ده کا

به کوتایی هاتنی کاره کان و به دامه زراندى که ل و په له کان

له و شوینانهی که بۆیان دیاری کرابوو، توانیمان بۆ یه کهم جار کات به دهست بئین که لیکۆلینه وه له سهر کتوه کانی ده ورووبه رمان بکهین. ئیمه ده مانه ویست لووتکهی لۆتسه ببه زینین، به لام هه موومان چاومان بریبوو هه وسنی باکووری، یانی لووتکهی ئیویریت که به قه لافه ته وه سیبه ری به سهر ئیمه کیشابوو. لووتکهی زۆر جوان و رازاوه له مه له نه ده که دا بوون، به لام ئیویریت چونکه به رزترینانه هه ر که سینک بۆ لای خۆی راده کیشی و هه ستی ده بزوینی که هه ولکی بۆ بدا، به لام نه وه هه سه پنیستی به گرووپیکی ریک و پیک و تازه بوو و سهره پای نه وه ش ئیمه له خۆمان راده دی. نه گهر له دهستم هاتبا به لگه کهم بگۆرم و داوایه کیشیان لئیکه م و ابزانم خراپ نه بوو و قسه یه کیشم له گه ل گرووی نیونه ته وه یی کردبا که له وانه بوو که سینک هه بی که به جینگای ئیویریت، لۆتسه ببه زین. به و جۆره یه کیک له ئیمه ده یتوانی خۆی ره گه ل گرووی نیونه ته وه یی بخا. دیار بوو نه وان بۆ به رنامه که یان په له یان نه ده کرد. هه ر ئاوا بریارمان دا کاتیک بچم که لووتکه کهی خۆمان به زانده یه. نه گهر بلین کینه له و دوو کتوانه هاسان یان دژوارتره کاریکی هاسان نییه، له لایه ن تکنیکیه وه ده توانم بلیم وه ک یه کن، به لام ئیویریت ۳۲۷ میتر به رزتره که له باری به رزاییه وه جیاوازییه ک وه به رچاو دی که تا به رزایی ۷۲۰۰ میتری رینگای هه ر دوو کتوه کان وه ک یه ک وایه.

هه ر له ئیستاوه زۆرم بۆ ناخۆش بوو که هۆی دوو به لگه ی جیاوازییه ک بۆ راست و نه وه ی تر بۆ چه پ رینگایان لیک هه لده برین. نه وه یه که مین به رنامه ی گرووپیکی لیه ستانی بوو له سهر چواره مین لووتکه ی به رزی جیهان و له و کاته شدا چواره مین به رنامه ش بوو که له سهر نه وه لووتکه یه به رپوه ده چوو. به و جۆره ش هه ر نه مده توانی بیر لئنه که مه وه و خۆم رازی که م، بۆ جاریکیش به میشکمه نه هات که بزانی من کیم. من که سینک بووم له لووتکه ی مه ک کیلی له ئالاسکا ئوام به سهر هاتبوو، لووتکه یه کی ۷۰۰۰ میتریشم له هیندوکۆش به زانده بوو، له نانگا پارباتیش له به رزایی ۸۰۰۰ میتری گه رابوو مه وه و ئیستا له به رامبه ر لۆتسه دا خۆم به زۆر ده زانی و خۆم هه لده کیشا.

زۆریش راسته و زۆریش به جییه، به لام پووداوه که به جۆریک بوو که له دهروونی مندا شتیک ههیه که من وازم له کاری چکۆله نهبوو و ههیشه چاوم به دواى کاری گه وره وه بوو، یانی ههیشه له سهر شه و برپایه م که یان کاری گه وره یان هیچ شه وهش شه و شتهیه که دهروونی ئیمه ئاور تیه رده دا به لام شه وهی که له و کاته دا ئیمه ی ئازار ده دا شه بوو که به پینگای باکووری پوژئاوا دا وه سهر ده که وتین که شه وهی راستی بی هیچ به لگه یه کی تازه مان به دهست نه هینابوو له گه ل یانوژ و ئاندرئ له باره ی شه وه که هیندیک پینگا که مان بۆ لای راست به رین و خۆمان بگه یه نینه پینگای پوژئاوا ی کتیه که وتووین مان کرد که میک ناپه زایه تیم له داواکاندا ده دی، چاوم له وه بوو که پینگایه کی تازه هه لبریزن که له بواری تکنیکیش به رچاو بی دالانیکی دوورودریژ له ویدا دیار بوو که دهتوانی وه کوو کاریکی تازه که لکی لی وه رگری وا باشه شه وهش بلتین که شه و جۆره کارانه له تاتردا به رچاو بوون، به لام له هیمالییا زۆر جیاواز بوو له داوینی به رزترین لووتکه ی جیهان ده مانه هویست پینگایه ک هه لبریزین به رنامه یه کی تریشمان دارشت شه ویش به زاندنی لوتسه بی که لک وه رگرتن له ئوکسیژین بوو چوار کهس له نیو گرووپه که دا به لنینیان دا شه و کاره به پێوه به رنکه بریتی بوون له ئاندرئ ژووک، زوگا هاینریش، یانوژ شۆرک و من، به لام زوگا زۆر زوو په شیمان بۆوه و شه و کاره ی به هه له دهزان ی لیره دا وا باشه شه وهش وه بیر بینه وه که زۆربه ی هاو پریان له سهر شه و باوه ره بوون که وه دیهاتنی نه خوشی میشکی له لایه ن که می ئوکسیژینه وه یه له خپوه تگای تایبه تیش به گالته به ئیمه یان گوت که سیللو له کانیا ن له به ی ن ده چن و وه ک که سیک ی گیل و حۆلتان به سهر دئ، به لام په شیمانی زوگا هیچ به هۆی شه و گالته یه نه بوو.

دوا ی هه لدانی خپوه تگای چوار که مانگینکی خایاند، من و شه وانی تر به لنینمان دا که بی که لک وه رگرتن له ئوکسیژین لووتکه که به زینین پیداو یسته کانی ئوکسیژینمان بۆ خپوه تگای چوار له به رزایی ۷۸۰۰ متری راگو یست و بوو به کۆتایی هاتنی کاره که و هه سانه وه و ئینجا گه راینه وه خپوه تگای تایبه ت له خپوه تگای تایبه ت به و جۆره

بریار درا و ئەو چوار کەسەیان لە سەرەتاوە بۆ لووتکە دیاری کرد.
 ئادام بیژۆسکی بەرپۆه بەری گرووپە کە زۆر پیاویکی خوش پیاویژ
 و دیمۆکرات بوو و لێرەدا دەستی ئێمەشی ئاوالە کردبۆوه و کاتیک
 بریارمان دا ئەو گەلە یە دارپژین، خێوەتگای تابیه تمان جێهێشت و
 دووبارە خۆمان گەیانده خێوەتگای چوار. بەیانی زوو بۆ لای لووتکە
 وەرپێکەوتین، ئەو جار کاتی بریاردان بوو کە دەبوو بیریک بۆ کە پەسولە
 ئۆکسیژینەکان بکەینەو. ئاندرێ ژووک هەر لە سەرەتاوە داوی خۆی
 راگەیاندا کە زۆریشمان بۆ گرینگ نەبوو و گوتی بێ کەلک وەرگرتن
 لە ئۆکسیژین وەسەر دەکەوم. ئەو جار شۆرک داوی راگەیاندا ئەو
 مەسەلە یە ویستی خۆی لە کاری ترسناک بپاریژێ و ئەویش کە پەسولی
 ئۆکسیژینی دەست دایە. زۆگاش کە زۆر بە ترسەو قەسە دەکرد
 گوتی منیش دەستی دەدەم. بەو جۆرە منیش بە ئێم بە خۆم دا کە
 دەستی دەم بە لام کەلکی لێ وەر نەگرم کە هەموو دەبۆ ۱۰ کیلو.
 لە سەرەتاوە دەمەویست بزانم جیاوازییەک لە کارە کەمان دا وەدی
 دێ یان نا؟ بریارم دا کاتژمێرێک لە گەل ئاندرێ بڕۆم کە بەو جۆرە
 دەمتوانی پوونی کە مەوێ کە ئەوانە ی لە ئۆکسیژین کەلک وەر دەگرن،
 لە رینگا رۆشتندا چەندە جیاوازیان هەبێ. چونکە ئۆکسیژین یاری دەی
 توانای ئێنسان دەدا. ئەوێ پاستی بێ بەباشی لە دەروونی خۆم
 ئاگادار بووم کە چۆن لە کێودا دڵم لێ دەدا، هەر بەو ھۆیەش لە خۆم
 پادەدی کە ئەو کارە بکەم. داوی کاتژمێرێک رێپێوان سەرنجم دا و
 دیتم هەر چەند میتریک لە ئاندرێ وەدواکەوتووم، بەو ھۆیە هەر
 لەوێ پێم گوت دەمەوێ کە پەسولەکان هەر ئەلێرە بە جێ بێلم و لە نیو
 بەفریان باویم و هەر واشم کرد. ئەو جار بایرم سووکتر بوو و خیراتر
 بە رینگادا دەرویشتم، بە لام داوی سێ کاتژمێر ئەو دوو کەسە ی کەلکیان
 لە ئۆکسیژین وەر دەگرت کاتژمێرێک لە من وەرپێش کەوتبوون. لە
 بەرزایی ۸۰۰۰ متری دا ئەو نیوانە زۆرتر بوو و من سەبرتر لە وان
 دەرویشتم. هەموو قورساییم خستبوو سەر کۆلینگە کەم و کەمیک
 دەحە سامەوێ و دووبارە دەهەنگاوی ترم هەلدینا. ویستم بە ئەسپایی
 درێژە بە رینگاکە بدەم، بە لام هەلەم ئەو بوو کە داوی هەر پاوێستانیک

داده‌نیستم:

هەر به‌وجۆره خۆم گه‌يانده بستیوی لووتکه‌که: له‌وێوه به‌فره‌که زۆرتر بوو: دیواری لای راست و چه‌پی ڕینگاکه ببوه هۆی ئەوه که وه‌ک توونیلێک بای پێدا بێ: بایه‌که له‌ لای پۆژناواوه ده‌هات و ده‌بوو به‌هۆی پالپێوه‌نانم بۆ لای شوینی دیاری‌کراو: کاتیک یانۆژ و زۆگا له‌ لووتکه ده‌گه‌رانه‌وه ئێمه هه‌شتا بریکمان ڕینگا مابوو: پێیان گوتم ئافرین سه‌رکه‌وتوو بوو: زارم کرابۆوه و گه‌رووم ویشک ببوو و هانکه هانکیشم ویکه‌وتبوو: پێیان گوتم زۆرت نه‌ماوه هەر ۲۰ مېتر ده‌بێ، به‌لام ئێمه له‌ سه‌ر ڕاناوه‌ستین: له‌ و کاته‌ی که شان به‌ شانی یه‌که‌وه ده‌رۆشیتین و پیرۆزباییمان به‌یه‌ک ده‌گوت گه‌یشته‌نه‌ سه‌ر لووتکه‌که که وینه‌یه‌کی جوان و ڕازاوه‌ی به‌خۆوه گرتبوو: دووربینه‌که‌م ده‌ره‌ینا و ده‌ستم کرد به‌ وینه‌ هه‌لگرتن له‌ خۆم و له‌ ئالای یه‌که‌مین شوینی شاخه‌وانی و ئالای کلووپی کاتووێس:

له‌ ده‌ورو به‌ری نیوه‌ی پۆژدا بووین که هیچ هه‌ستم به‌ خوشحالی و ڕازی‌بوون نه‌ده‌کردد و بیرم له‌ شه‌ش کاتژمێری ته‌واو که ده‌جار ده‌جار هه‌نگاوم هه‌لینابوو ده‌کرده‌وه و دیاربوو کات زۆر به‌ سه‌بری تێپه‌ر ببوو: ته‌نانه‌ت له‌ بیرم نییه‌ که له‌ سه‌ر لووتکه چیم کردوه: وینه‌هه‌لگرتنم له‌بیره، به‌لام کاتیک له‌ لووتکه نزیك ده‌بوومه‌وه له‌بیرمه گه‌یشتمه زۆگا و یانۆژ که ده‌گه‌رانه‌وه من ده‌بوو ڕینگایه‌کی تریشم هه‌تا لووتکه بریبا و له‌وه زیاتر هیچی ترم وه‌بیر نایه‌: له‌ سه‌ر لووتکه‌ش به‌ ماندوویه‌تییه‌کی زۆره‌وه بیرم له‌ هه‌رچی زووتر گه‌رانه‌وه ده‌کرده‌وه: ئەوجار ده‌بوو له‌وتوونێله تێپه‌ر ببام، که ئەوجار باش ده‌ی پڕینگاندمه‌وه: دوا‌ی ئەوه خێوه‌تگای چوار و و پاشانیش خۆم گه‌يانده خێوه‌تگای سێ که بیلژۆسکی و بارانک له‌وئ چاوه‌ڕوانم بوون و ئەوانیش ده‌یان‌هه‌ویست بۆ به‌یانی بڕونه سه‌رئ تا بۆ ئەو دوو که‌سه‌ی تر ئۆکسیژین به‌رنه‌ سه‌رئ: به‌هۆی سه‌رکه‌وتنی من بێ ئۆکسیژین سه‌ریان سووڕ مابوو و زۆر خوشحال بوون: چایی و سووپی گه‌رمیان بۆ دروست کردبووم: که‌مێکی پێچوو تا هۆشم باستر بۆوه: زۆک و شۆرک ده‌یان‌هه‌ویست بچنه‌ خێوه‌تگای دووه‌م که ئەوئ

شتی زۆرتري لى بوو و بق حه سانه وه شيان باشتو بوو، به لام من به وانى ترم گوت دهمه وئ شه وئىكى تر ليره له لاتان بمينمه وه. هه ستيكى تايبه تم له خۆمدا به دى ده كرد به لام دهرمنه ده برئ كه شو وه وايه كى تايبه تى هه بوو. به بر وای خۆم بۆم جنى شهرم بوو كه كنيوك جى بيلم كه ئه وه موو به دوايه وه بووم و هيز و تواناشم له پئي دانابوو و خهرجىكى زۆريشم بق كردبوو. زۆر به توانا بووم، چومه نيو كيسه خه وه كه مه وه له گهل ئه وانى تر دهستم به گالته كرد. كاتيک كه گه رامه وه بق خيوه تگای تايبه ت جه ژنيان گرتبوو، به لام ئه وه خوشى و شادى و نازاديبه زۆرى نه خاياند. له پي هه واليكي دلته زنيان پيداين و گوتيان گرووپى نيونه ته وه يى پووداويكى دلته زنيان بق هاوتوه پيش. پوژيک بهر له وهى ئيمه بق لووتكه وه پئ كه وين، ئه وان لووتكه ي ئيويرستيان به زانديبوو. له گرووپى دووه مى به زاندى لووتكه، خيزانى به پريوه بهرى گرووپه كه خاتوو هانولوره شماتيسيان له گهل بوو كه له گهل هاوپي مه ليه نده كانى ئالاسكاي من، راي گينت و دوو شيرپا له درنگانيكدا ده گه نه لووتكه. ئه وه كه مين ژنى ئالماني بوو كه ئه وه سهر كه وتنه ي به ده ست دينا، له گه رانه وه دا كه شه وه له شوينيک خويان حه شار دابوو، ههر له وه شوينه له ماندويه تيان راي گينت دهمري. ئيمه هه موو پووداوه كه مان له سهره تاوه به چاوى خۆمان ديتبوو. ئه وه پوژه كه بۆلای خيوه تگای چوار وه سهر ده كه وتين، چهند كيلوميتريک دوورتر چهند خالی ره شمان له سهر به فره كان چاو پيکه وت كه ده جوولانه وه و ديتمان كه سى خالی رهش به ئارامى بۆ لای خوارى ده رقيشتن، يه كيك له وان راوه ستاو به دواى ئه وه شدا ئه وانى تريش راوه ستان. من له وه كاتدا وامزاني بق حه سانه وه راوه ستاون، به لام دواى ساتيک ديتم كه ههر دوو دانه له وه خالانه دینه خوارى و يه كيك له وان له شويني خۆى راوه ستاوه. دوايه ديتمان يه كيك له وه دووانهش دووباره به ره وه سهر گه راوه. گويم لينبوو كه پريزدار ميسنير دئ. گرووپى پريزدار ميسنير و دوو شيرپا به هانكه هانك به ره وه سهر ده هاتن. ئه گه ر زمانى ليه ستانيان زانيبا بهر له هه موو شتيك ده يانگوت برۆنه ئه وه لاوه زبل دانه كان. له گه رانه وه به ره وه خوار له نامچه بازار

پاوه‌ستاین که به‌باشی رازابووه: کۆله‌کانمان له سهر زه‌وی دانا و خێوته‌کانمان هه‌لدا: دوو شیرپا هه‌والی گه‌یشتنه جینی گرووپه‌که‌یان هینا و خێوته‌که‌یان بۆ هه‌لدان و ماوه‌یه‌کی زۆر خه‌ریکی بوون و زۆر به‌جوانی رازاندیانوه: چرایه‌کیان له نێودا بۆ هه‌لکرد و ته‌ختی خه‌وێکیشیان بۆ رینگ‌وپینک کرد: ئیمه به‌باشی شاهیدی ئه‌و جوهره‌کاره تایبه‌تانه‌ بووین و وامان هه‌ست ده‌رده‌بری که ئه‌وه بۆ ئیمه یه‌که‌م جار نییه: دواي چه‌ند خوله‌ک مۆره‌ی تایبه‌تی گرووپه‌که‌ سه‌روکه‌للە‌ی وه‌دیها:

به‌لێ رینه‌ۆلد میسنیر که بۆ یه‌که‌م جار بوو چاوم پینی‌ده‌که‌وت و وه‌ک کابرایه‌کی ئاسایی ده‌جوولاهه: کاتینک کۆله‌که‌ی له سهر زه‌وی دانا، چینی ئیمه له سهر ئاور ده‌کۆلی: ئه‌ومان بۆ خواردنی سووپ و چاخواردنه‌وه بانگه‌یشت کرد که هه‌موو له قاپینکدا ده‌مانخوارد: هات بۆ لامان و گوتی له‌کۆی بوون؟ به‌ ئارامی وه‌لاممان داوه و گوتمان له لۆتسه ده‌گه‌رینه‌وه: به‌ئه‌سپایی بزه‌یه‌کی هاتی و ئیتر نه‌هیچی گوت و نه‌پیرۆزباییشی پێ‌گوتین: ئه‌وجار گوتمان به‌رنامه‌ی ئیوه‌ چیه؟ گوتی ئادامابلام: هه‌موو ۶۸۵۶ مێتری به‌رزایی بوو و زۆر له‌سهر زاران بوو، به‌لام به‌بروای من له‌و کێوه‌ چکۆلانه‌ بوو که لێره‌دا ده‌وره‌ی درابوو: ویستم باسه‌که‌ بگۆرم: گۆتم دوو سال له‌مه‌وبه‌ر ئیمه به‌رینگایه‌کی تازه‌دا بۆ نانگاپاربات چووین و هه‌تا به‌رزای ۸۰۰۰ مێتری وه‌سه‌ر که‌وتین و له‌لوتکه‌که‌ش نیزیک ببووینه‌وه که له‌و شوینه‌ چراقه‌وه‌یه‌که‌م دۆزییه‌وه: هه‌رکه‌ ئه‌وه‌م گوت رینه‌ۆلد که له‌گه‌ل هاو‌پییانی کۆنی قسه‌ی ده‌کرد، له‌په‌ر بیده‌نگ بوو و چاوی له‌من بری و گوتی چراقه‌وه؟ چاویلکردنه‌که‌ی مانای هه‌بوو: گۆتم به‌لێ چراقه‌وه، به‌لام من نازانم ئه‌و چراقه‌وه‌یه‌ بۆ له‌وئ بوو، چونکه‌ رینگاکه‌ی ئیمه رینگایه‌کی تازه‌ بوو: گوتی ئۆ سال له‌مه‌وبه‌ر من خۆم گه‌یاندە ئه‌و بستوویه و دواي ئه‌وه‌ی که رینگای باشوورمان له‌گه‌ل براکه‌م به‌زاند، له‌رینگای گه‌رانه‌وه‌دا گیانی له‌ده‌ست دا، ئه‌وه‌ ده‌بێ چراقه‌وه‌ی گۆنتریر بێ: ئه‌وه‌ هه‌مان شوینه که له‌وئ قه‌وه‌کانی گۆری و منیش دواي ئۆ سال ئه‌و چراقه‌وه‌یه‌ ده‌بینمه‌وه: ئه‌و پرووداوه‌ بوو به‌هۆی په‌یوه‌ندییه‌ک له‌نیوانماندا، به‌لام من نه‌مده‌توانی

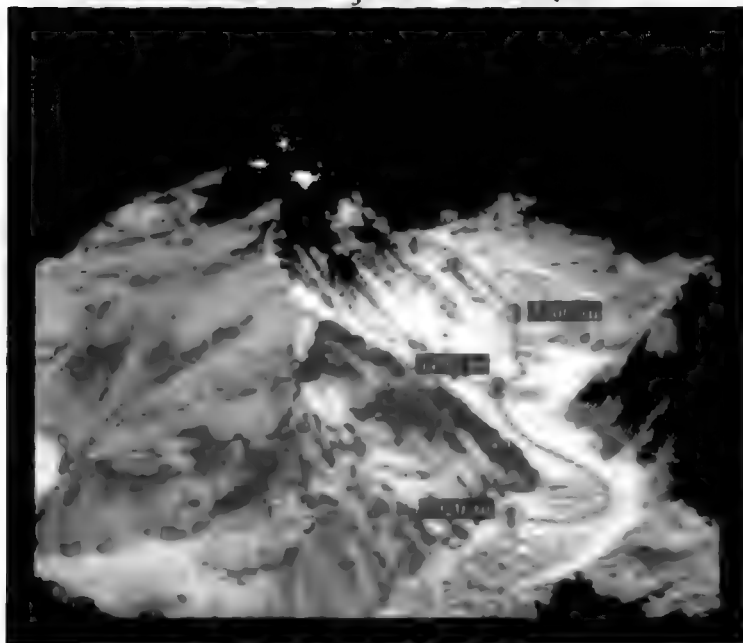
چاو له سەر کەل و پەلەکانی هەلگرم، چونکە تا ئەو کاتە ئەو جۆرە شت و مەگە باش و بەنرخانەم نەدیووە کە شیرپاکان بۆ شوینی خێوەتگا راپانده گوازتن گوتی داوایەکم لیت هەیه، گوتی داوایەکم لیت هەیه، من ئەو لە بارەى پووداوى ئانگاپاربات کتیبیک دەنووسم کە وێرایی ریز و حورمەت داوات لێدەکەم ئەو چراقە وەم بۆ بنیرییه وە چونکە بیرە وەرییه ک لە براکەمە هیوادارم لیم تیگەیبی و چەند خەتیکیشمان بۆ بنووسی کە چۆنت دۆزیووەتەو! گوتم بەسەرچاو، ناوێشانی یەکتەمان وەرگرت و داوایەش ویستمان وینە لەگەڵ یەکدا بگڕین بەلام هەوا تاریک ببوو ئەگەر ئەو پۆ بمانهه وئ چاو لە وینەکە بکەین، بە سەختی تێدەگەین کە کێ کێیه بەیانی ئەوان پۆیشتنە سەرئ و ئیمەش بەرە و خوار بووینەو!

پۆژنامەیهکی چاپی وەرشو، هەوالی بەزاندنی گرووپیکی لێهستانى له لووتکەى لۆتسە راگەیاندىبوو بەلام شتیکی کەمى له بارەى ئەودا نووسیوو کە لەو پۆدا بەزاندنی لووتکەیهکی ئاوا نابێ وەکوو سەرکەوتنیکی گەورە ناوی لێبندری تەنانت ئەگەر ۸۰۰۰ مېتریش بێ ئەو نووسراوێه منى راتلەکاند و ماوێهکی خایاند کە بیسەلمینم حەق بەوانە، چونکە ماوێهکی زۆر لە رێکەوتی کارى لێهستانیهکان له هیمالییا تێپەر نەببوو!

پۆژی چوارەمى دیسامبر بۆ مائى گەرامەو! پۆژی دواىى لەگەڵ ئاندرئى زاودا له وەرشو پەيوەندیم گرت! پیرۆزبایی پێگوتم و گوتی یۆرک بەرنامەیهکی تایبەتم بۆت هەیه! دەرتهوئ لە یەکەمین بەرنامەى زستانى ئیویرىستدا لەگەڵ ئیمە بەشدار بێ؟ دوو حەوتوو دیکە وەرپێدەکەوین ئەو پەيوەندییه بۆ ئیمە خالێکی هەلسوو بوو، دیار بوو ئەو جار زۆریک ئەو هەیان سەلماندىبوو کە من دەمەهه وئ بۆ لووتکە بەرزەکان بچم! بەلام مالهەمان لى شتوابوو، سیلینای هاوێسەرم منداڵی لە زگیدا بوو و وادیار بوو کە مانگی ژانویه منداڵەکە دەهاتە دنیا و بەوجۆرە چۆنییهتى دەروونی خیزانم باش نەبوو! گوتی تەلەفونەکەم راگرتبوو و قسەکانى زاودام گوتى دەدايه کە مێشکی سەرم هەر کازەى دەهات! بیرم دەکردەو! ئیویرىست لە زستاندا؟! بەلام

هه رچه ند حه وتوو له مه و بهر له وئ بووم كه ئيزنى به زاندينان پينه دام، له وانه بوو تازه به ختيكى ئاوا پرووم تينه كاته وه به وجوره دهست و لاقم ده له رزى له نيو قسه كانى ئاندريدا دياربوو كه نه گهر سهركه وتوو نه بن ههر له و ساله دا هه ولىكى ترى بق ددهن كه دهكه ويته به هارى سالى دوايى به وجوره نه گهر له زستاندا نه يانتوانى كه لوپه له كانى پيداويستيان بهر نه خيوه تگاي تايهت، له به هار دا دهست به كار بن منيش ئاوا وه لامم دانه وه و گوتم من ناتوانم له بهرنامه ي زستاندا به شدار بم، به لام ناوم له بهرنامه ي به هاردا بنووسه، ده مهه وئ له گه لت پرواست بم، گوته ليم پروون نيبه بهرنامه ي به هارمان بق بهرئوه ده چى يان نا، من به و جوره م بير لى كردوته وه كه نه گهر بزمان بكرئ له زستاندا بهرئوه ي بهرين و نه گينا له به هاردا نه و كار بهكه ين، تيغه يشتم كه ئاندرئ دهيهه وئ نه گهر له بهرنامه ي زستاندا سهركه وتوو نه بن بهرنامه ي به هارى بهرئوه بهرئ به ههر شيوه يهك با من نه مدهتوانى ويستى خوم بگويم و گوتم ئاندرئ نه وه ي پيم گوته ههر نه وه يه و ناتوانم له گه لتان بيم و ته له فوونه كه م له سهر جنى خوى دانايه وه.

پوژى پازدههه مى ديسامبر يه كه مين گرووپ بى من خويان گه يانده نىپال به لام زور شتى تريش هه بوو كه له هيمالييا به كه لكتر بوون بوم كه به كه لكترينيشيان نه وه بوو كه له سالى تازه دا كوپه كه م دههاته دنيا كه ناوى نهوم نا، ماسيك.

بهشی ۳

نیویرست، رینگای لیهستانیه کان، رینگای باشوور
سالی ۱۹۸۰

ماوهیهک له چاوه پروانیم تیپه ر بوو تا شه و کاته ی له هه والنیزه وه له
هه والی گرووی به ریکراوی لیهستان بۆ به زاندنی لووتکه ی نیویرست
ئاگادار کرامه وه هۆی شه و وه دواکه و تنه ش شه بوو که لیژیک سیچی
و کرۆزیک ویلیسکی دوا ی ماوهیهک و له ریکه وتی حه قده ی فیوریه دا
توانیان لووتکه به زینن سه رکه وتنی شه وان بوو به هۆی ناره حه تی
دهروونی بۆ من و دلته نگیی منی دوو به رابه ر کرد بیرم له وه ده کرده وه
که شه و جار ده بی چ بکه م؟

دهمگوت ده بی گرووی تر له به هاردا به رین بکه ن کاتیک له و بواره دا
له گهل ئاندرین زاوادا قسم کرد له قسه کانی را وا ده رده که وت که هیچ
هومیندیک نییه، به لام من بر وایه کی پته وم به و هه بوو چونیه تی
رینکخستن و به رپوه بردنی به رنامه کانی جوریک بوو که هه میشه بۆ
هه ر کاریک ده بووه هۆی هاندان و به ره وپیش بردن ته نانه ت شه گهر

سه ختترین کاریش با دواى به زاندى ئیویریتست له زستان دا کاتی ته وه هاتبوو که جاریکی تریش له پینگای تازه وه بیه زیندرئ.

ته وه به لینییهک بوو که له لایان زاوادا وه درابوو که ههر به وه هویه شه وه دوو کهس له گرووپی زستان به ناوه کانی زوگا هاینریش و والدیک ئۆلک له خیهو تگای تاییهت بۆ ئاگاداری له باره کان جی هیشتبوو و تهوانی تر له گهل خوی گه رابوونه وه بۆ ولات گه رانه وهی تهو به هوی به شداری له کۆبوونه وهی رازا وهی گرووپه که به بۆنه ی به زاندى لووتکه نه بوو، به لکوه به هوی کۆکردنه وهی پارهی زیاتر بۆ بهرنامه ی دووه می ئیویریتست بوو. سه ختی کاره که مان کاتیک کۆتایی هات که یۆلیان گۆلۆسکی له سوویسه وه پشتیوانی مالی لیکردین.

له یه که می مانگی مارس له گهل گرووپی یه که م به فروکه وه پئ که وتم زوادا به بۆنه ی پاره کۆکردنه وه زۆرتر له لیهستان مایه وه، تهو به باشی ئاگادار بوو که له بارهی چۆنیه تی جوولانه وهی به ریه به رایه تی له گهل گرفتینی گه وره پووبه پوو بۆته وه و تهویش به وجۆره بوو که گرووپی بهرنامه ی زستانی تهوان په یوه ندییه کی راشکاوانه ی بی یاسایی بۆ لیهستان هه بوو، که تهو چالاکیه له نیپال به کاریکی بی جی ده هاته بهرچاو. ده بی هه موو شتیک له کانالی بنکه ی گه شت و گوزاره وه بۆ دهره وهی ولات به پئ بکری و پوون و ئاشکرا بوو که هیندیک له و که سانه ی له خیهو تگای تاییهت بوون له لایه ن کانالیک ی پادویییه وه توانیبوو یان له گهل لیهستان په یوه ندی بگرن و گرینگترین هه واله کانیش ههر له و کاناله وه رابگه یه نن. یه که مین جار بوو که له زستاندا لووتکه ی ئیویریتست ده به زیندرا که له لایه ن ویلیسکی و سیچی بوو. ئاشکرا بوو که گو ترابوو داواتان لینده که یان ئاگادار بینه وه که چۆنیه تی تهو هه واله دا ده بیته هوی له ده ستدانی کاتی، تهویش به وجۆره که ۱۹۰۰ کاتژمیری تهواو، مانای په یوه ندی کاتی ده گه یه نن له لایان به ریه به رایه تیه وه که له گهل خیهو تگای به ریه به رایه تی گه شت و گوزاری نیپال به په یوه ندی ده گیرا که به داخه وه کۆتایی کاتی دیاریکراو به رابه ر به پۆژی یه ک شه ممق و کاتی پشودان بوو که هیچ کهس له وئ نه بوو. گرووپه که زۆریان هه ول دا په یوه ندی بگرن به لام نه یانتوانی. له لیهستان هه موو دلنیگه ران و چاوه پوان بوون که له کاتی دیاریکراوی په یوه ندیاندای به ریه به ریه بچی هه تا هه واله که به دنیا

رابگه یه نن: پوژی دواپی توانیان له خێوه تگای تایبهت پرا هه واله که به
 به پێوه به رایه تی گهشت و گوزاری نیپال رابگه یه نن، که به جپی پیرۆزبایی
 گوتن داوای وتووێژی هه رچی زووتریان له باره ی کاره بی جیکه یان
 لی کردن: به و جۆره زاودا له و بیر و خیالاته دا بوو و وایده زانی هه موو
 شتیک به خوشی کوتایی پیهاتوو: سه رۆکانی نیپال به دوا ی نه وه بوون
 که نرخ ی به لگه ی پێویستی مالیات به دهست بێنن، ئیمه ش بی به لگه و بی
 به پێوه به ر له کاتماندق بووین و پولی ته و اویشمان پینه بوو و
 پرو و داوینکی زۆر ناخۆش بوو بۆمان: هه وتوو یه ک هه ر به و جۆره
 تیپه ر بوو: ئیمه و امانده زانی به هۆی نه و پرو و داوانه ی پێشو و امان به
 سه ر دینن و تۆله مان لیده که نه وه و ترسمان له وه بوو که تا وه رگرتنی
 به لگه ی پێویست ر امانگرن که زۆر وه درهنگی ده که وتین: به و جۆره
 به لێنمان دا به شیوه ی لێهستانی بجوولینه وه و راشکاوانه دهست به کار
 بێن: به وینه ی گرو و پینکی ناوچه یی گهشت و گوزار بۆ خێوه تگای تایبهت
 وه پێ که وتین که توانیمان به لگه ی پێویستی نه و کاره به که مینک دۆلار
 به دهست بێنن: کاتیک گه یشتینه خێوه تگای تایبهت هه موو شتیک
 ریک و پینک و دیاری کرابوو و هاینریش و ئۆلیگ به هیمنی چاره پوانی
 ئیمه یان ده کرد: به زووترین کات دهست به کار بووین: دوو گرو و پپی
 ئیسپانیاییش له مه لبه نده که بوون و خێوه تهکانی خویان له ته نیشت
 ئیمه هه لدا بوون: به لام نه و دوو گرو و په شتیکیان پێبوو که ئیمه پیمان
 نه بوو و نه ویش نه فسه ری هاو پیمان بوو: به خوشیه وه هیه کس
 له بیر ی نه بوو که داوای به لگه ی پێویست له ئیمه بکا و به و جۆره
 ئیمه بی نه فسه ر و به لگه له سه ره تای هه لدان ی خێوه تگای دوو هه مدا
 بووین: ته ناف ی ته و او مان پێ بوو و له پینگا سه هۆلهکانی خۆمبۆ به ره و
 خێوه تگای سێ، ته نافمان رایه ل کرد که سه رو که لله ی زاوداش په یدا
 بوو، به لگه له گیرفاندا و نه فسه ریش به دوا ویه وه: له نیوه راستی مانگی
 ئاوریلدا بووین: نه گه ر له سه ر پێی نه و پاوه ستاباین و هه تا نه و کات
 هیه کار ی کمان نه کردبا، لیمان پوون بوو که بۆ به زاندنی لووتکه که زۆر
 وه دوا ده که وتین: دوا ی پا زده ی مانگی مه ی بایهکانی وه رزی دهست
 پیده که ن که با شتر له هه موو نه و یاسایانه ی که له نیپالدا ن پارێزگاری
 له لووتکه که ده که ن:

له و به رنامه دا بۆ به زاندنی لووتکه ده که س بووین به ناوهکانی

گینگ چرۆباک، کریستوف سیلیسکی، ئاندرئ ژۆک، رۆزیک کاجۆسکی، زوگا هاینریش، یانۆژ کولیس، والدیک ئۆلگ، کاریک رۆزیسکی، ویتیک ویرۆژ و من. ههروهها کرینیژۆسکی و یان سرافین به ناوی پزشکی گرووپه که هاوریمن بوون تهنافه کانمان به شیوهیهکی خۆمالی رایهل کرد. خێوه تگای سیههه له سهه رینگای تازه هه لکه وتبوو که له ههولێ ئهوه دا بووین ١٧٠٠ میتر له نیوان رینگای پۆژئاوا و پهوهزه کانی باشووری پۆژههلات وهسهه کهوین. هه موو شتیک به باشی به رپوه دهچوو که با دهستی پیکرد و گالتهی پنده کردین. ئهوه کهمیک له چاوهروانی ئیمه زیاتر بوو که بیرمان لنده کردهوه و کاتی تیپهه دهکرد. هه موو پۆژێ بهفر دهباری و له وانه بوو له هه موو لایه کهوه رنوو بی. هه لدانی خێوه تگای چوار ههول و تیکۆشانیکی زوری پیویست بوو. دوو کهسمان له هه وه له وه سهه میتر تهنافیان رایهل کرد و بهر وه خوار بوونهوه. پۆژی دواپی دوو کهسی تر ههه بهو رینگایه دا وهسهه کهوتن تا بهفره تازه کان له سهه تهنافه کان لاهه رن تا که لکیان لی وهه گرین و بهه و جۆره سهه میتری تر تهناف رایهل کرا. ویتیک ویرۆژ و من یه کهمین کهسانیک بووین که گه یشتینه شوینی خێوه تگای چوار و جینگای خێوه ته کهمان به لاق شیل پال یه کهوه و هه لماندا و تیگه یشتین که ناخۆشترین بهشی بهرنامه کهمان تیپهه کردووه. هه میسه له ههه گرووپیکدا کاته یهک وهدی دئ که هه موو به سهختی کار ده کهن به لام پینشکه و تنیک وه بهرچاو نایا، به لام لیره ههه ئهوه سهه میتر سهه میتره تهنافانه له پریک پینشکه و تنی ئیمه ی وه بهرچاو هینا و ئهوه مان به باشی دهدی.

شوینی خێوه ته کهمان له پینش پهوهزه بهردیک دیاری کرد که ببیته نیشانه یهک بۆ رینگای لیهستانییه کان. ئهوه پهوهزه بهرده که دهبوو بهویدا وهسهه کهوین بلیند و دوورودریژ بوو و گرینگتر لهوه بهرزاییه که له سهه وهی ٨٠٠٠ میتر بوو. ژۆک و هاینریش و ئۆلگ یه کهمین کهسانیک بوون که له سهه ئهوه پهوهزه دهست به کار بوون و دوا ی رایهل کردنی چل میتر تهناف، زۆر به سهختی گه پانهوه خوارئ. بهدوا ی ئهواندا گاجۆسکی و من رینگاکه مان درێژه پیندا. شوینی که تا سالانیکی زۆر به سهختترین رینگای خۆم دهزانی که پله ی سهختی ئهوه شوینه پینچ^V بوو. کار لهو رینگایه دا هیز و توانایهکی زوری

له من وهرگرتبوو بهو جۆرهی که له زۆر شویندا وام ههست دهکرد که پاتوله کهم تهه کردوووه به پینگایهکی لیزی به فراویدا چل متری دیکه وهسه کهوتین که ده متری زۆر سهخت و نهستهه بوو دواي پايه لکردنی تهناف که هاتینه خوارئ، دوو کهسی تر له شوینی کاره کهی ئیمه پرا پینگاکه یان تا شوینی خێوه تگای ناخر که له بهرزایی ٨٣٠٠ متری دا بوو وهسه کهوتن له نیوه راستی مانگی مهیدا بووین و خۆمان بۆ بهزاندنی لووتکه ساز کرد و کات زۆر به نه سپایی تیپه ده بوو بۆ نه وهی بتوانین بکهوینه سهه بهستووی باشووری لووتکه که، پیویست بوو تا بهرزایی ٨٦٠٠ متری تهناف پايه لکردنه که مان درێژه پیبدهین خێوه ته که مان زۆر غه له با بوو و ههه کهسه له بهر خویه وه شتیکی دهگوت منیش داوای خۆم پراگه یاند و گوتم وایزانم هه لگرتنی نه وه موو ته نافه تا نه وه بهرزاییه ئیتر ته واوه پايه لکردنی ته نافای زۆر له وه بهرزاییه که ده بی ههه بجییه سههه و بییه وه خوارئ توانمان لنده ستینی و ماوه شمان زۆر نه ماوه به برۆای من باشتر نه وهیه که بهوینهی گرووپیکی گه وه له خێوه تگای پینجه م پرا دهست به کار بین و هیرش بهرینه لووتکه دیار بوو زۆر به یان له سهه برۆای من بوون ژوکیش ههه وهک من قسهی کرد و گوتهی وایزانم بی که لک وهرگرتن له ئۆکسیژین لووتکه بهه زینین به لام وایزانم کاتی نه وه داوایه نه بوو، ههه بۆیهش بوو به هوێ نا رازی بوونی زۆر بهی به یزان نازانم دهنگی کئ بوو کۆتایی بهو گیره وکیشهیه هینا و گوتهی وهسهه کهوتن بی ئۆکسیژین ده بیته هوێ نه وه که نه توانین لووتکه بهه زینین و ئیمه لیره له ههولی نه وه داین که هه موو گرووپه که سهه کهون ئاندرئ بیدهنگ بوو و منیش هیچم نهگوت، ههه چهنده مهه ویست نه وه خاله پابگه یه نم و بلیم له کاریکی ئاوادا بیر کردنه وه له بهزاندنی بی ئۆکسیژین بیرکی زۆر کورت و بی وهخته نه وه جار ده بوو چ که سینک له هه وه له وه وه بی که وئ؟ وادیار بوو ههه ههشت کهسمان بۆ بهزاندنی لووتکه دیاری کرابین که له نیو نه واند ده توانم بلیم تهستیره کانی هیمالیایی لیهستان وه بهه چاو ده هاتن که بریتی بوون له ویتیک ویرۆژ و گینگ چرۆباک که بیجگه له کاره گه وه رهکانیان له هیمالییا، یه کهمین وهسهه کهوتنیا به پینگای باشووری کانگ چین چۆنگادا سهه کهوتنیکی گه وه بوو و توانمه ندی نه وان بۆ هه موومان بوون و ناشرکا بوو ژوگا هایرنیش

که میک له وان له خوارتر بوو به لام وهک گایه کی به هیز له نيو نه واندا دیار بوو، له ههر گرووپینکدا کاره کانی وه بهر چاو دهات که بهو زوانه به رینگای نيوه راستی کانگ چین چوڼگادا وه سر که وتبوو: شاندرئ ژوک و من که مته مته نترین که سانی گرووپه که بووین و ته نانه ت لوتسه مان به زانده بوو که نه ویش له بهر چاوی نه و گه وره پیاوانه زور به که م دهاته ژمار و زوریان له سر ئیمه حیساب نه ده کرد: بهو جوره ده بوو کپه له و که سانه به ناوی گروویی یه که م وه سر که ون؟ هه موو بیده نگ بوون: له و نيوه دا یه کیک بیده نگیه که ی شکاند و گوتی من وام پی باشه که ویرؤژ و چروپاک و هایرنیش و ئولگ، نه و چوار که سه وه سر که ون: منیش خوم ده نيو هاویش و گوتم به ته واوی رازیم که له گهل شاندرئ ژوک وه سر که وم: گوتیان پیویستمان به گرووپینکی پشتیوان هه یه: دیار بوو داواکه ی من کیشه ی بق ساز کردین: که سیش بیر ی له و ره وه زه ی سر سه رمان نه ده کرده وه که سه خت و ته سته م له رینگاکه ماندایه: که زمانمان به و راده یه دریز بوو، من نه و مافه م به تازه لاوه کان ده دا و کاره که شم به هی نه وان ده زانی: له نیوان راستیه کاندایه که چاو حوکمی به ده ست گرت که له لایه ن ژوگا هایرنیش راگه یه ندرا که هیچ وینه یه کی درؤی پئوه دیار نه بوو و پتر ده یه وه یست راستی ده ربیرئ که من و شاندرئ ژوک به هوی چالاکی و کاری زورتر له و گرووپه دا هه موو کات هه لبریز دراین: شاندرئ زاوادا به رپئوه به ری گرووپه که تا نه و کاته ههر گوینگر بوو، به ده ست پیکردنی قسه کانی بیده نگیه کی قورسی له خپوه ته که دا وه دی هینا و گوتی من ئاوام پی باشه که کؤکوشکا و ژوک بق وه سر که وتن یه که م که س بن چون زور به هیز و توانا دینه بهر چاو، به دوا ی نه واندا ژوگا هایرنیش و ئولگ گروویی چوار که سه ی نه وان به خویانه وه ده گرن: زور جار ده ربیرینی هه ستیکی وه هابؤ که سینک زور ته سته م و سه خته چونکه له و کاته دا ده بی به ده ربیرینی هه سته که ریز له هه موویان بگری و حورمه تی گشتیان بق لای خوی راکیشی: من نه وه به و هوی وه نالیم که هه لبریز دراوم، به لکوه لیکولینه وه که هیشتا کۆتایی پینه هاتبوو: ژوگا هایرنیش له سر نه و باوه ره بوو که پیش وه رئ که وتنمان بق لووتکه، هیندیک له شوینه کانی نيو ره وه زه که ته ناف رایه ل که ین هه تا گرفتیکمان بق نه یه ته پیش: له بهر ا بهر قسه که یدا راوه ستام و گوتم ماوه مان بق نه و کاره زور نییه،

یان هەر ئیستا ده‌بی بۆ لووتکه وه‌رئ که‌وین یان به‌ده‌ستی به‌تاله‌وه بگه‌رینه‌وه. من و ئاندرئ به‌باشی لیمان پوون بوو که کاتمان که‌مه و ده‌بی په‌له بکه‌ین. ژوگا نارازی نه‌بوو و به‌وجۆره پازی بوو که به گرووپنکی چوار که‌سه‌وه وه‌رنکه‌وین. زاوادا، کوولیس و پوزیسکی تا خنیه‌تگای دووه‌م له‌گه‌لمان هاتن. له‌و ماوه‌یه له‌ لای لۆتسه‌وه پ‌نوویه‌ک هاتبوو و خنیه‌ته‌کانی گروویی ئیسپانیاییه‌کانی له‌گه‌ل خۆی په‌پنچه‌ک دابوو و یه‌کێک له‌ شیرپاکانی له‌گه‌ل خۆی بردبوو، نه‌گه‌رچی دوزییانه‌وه به‌لام دوا‌ی سێ پوژ گیانی له‌ ده‌ست دا. نه‌و پووداوه پاسته‌وخ‌کاری ده‌ ژوگا کردبوو، گوتی زۆر بێ‌به‌ختین و له‌گه‌ل نه‌و خه‌ته‌ره چیمان له‌ ده‌ست نایه‌. هیچ که‌س له‌ قسه‌کانی نه‌و نار‌ه‌حه‌ت نه‌بوو و من له‌گه‌ل ژۆک درێژه‌م به‌ پ‌نگاکه‌ دا. ژوگا و ئۆلگ پوژیک له‌ ئیمه‌ وه‌دا که‌وتن که به‌ ناوی گروویی پشتیوانی خویان ده‌نواند. کاتیک گه‌یشتی‌نه خنیه‌تگای سینه‌م حال‌م زۆر خۆش بوو و دلم به‌باشی ل‌نیده‌دا و تینگه‌یشتم که‌ چۆن ماوه‌یه‌کی زۆر کارکردن له‌ به‌رزاییدا ئیمه‌ی وه‌گه‌ر خستوه‌وه که‌ پ‌نگایه‌ک که‌ جاران به‌ هه‌شت کاتژمیر تپه‌پ‌مان ده‌کرد، ئیستا به‌ دوو کاتژمیر و نیودا تپه‌پ‌مان کردوه. به‌و جۆره بێ هیچ پ‌وداویک، دوا‌ی ته‌نافه‌ رایه‌ل‌کراوه‌کان خۆمان گه‌یاند‌ه خنیه‌تگای پ‌ینچه‌م و له‌ نێو خنیه‌ته‌که ده‌ستمان به‌ ل‌یکۆلینه‌وه کرد. له‌ سه‌ره‌تای کاره‌که‌ بیری‌ک ئیمه‌ی ئازار ده‌دا و نه‌ویش به‌زاندنی لووتکه‌ بێ ئۆکسیژین بوو. له‌ خنیه‌تگای تایبه‌تیش هه‌موو ئیمه‌یان به‌وه تاوانبار ده‌کرد که‌ نابێ بێ ئۆکسیژین کار بکه‌ن، چون له‌وانه‌یه بپیته‌ هۆی نه‌وه که‌ نه‌توانین لووتکه‌ ببه‌زینن و نه‌وکات هه‌موومان ده‌چوینه ژیر پرسیار. به‌زاندنی لۆتسه‌ بێ ئۆکسیژین به‌ پ‌نگای باشووری پوژئاوادا وا بزانی به‌هۆی نه‌وه بوو که‌ زۆر سه‌خت و تکنیکی نه‌بوو. به‌لام ئیویریست به‌رزتر و ئیمه‌ش لیمان پوون نه‌بوو که‌ ل‌نی وه‌سه‌ر ده‌که‌وین یان نا؟ له‌ نێو کیسه‌خه‌وه‌که‌مدا هه‌ر بیرم ده‌کرده‌وه و نار‌ه‌حه‌ت بووم. له‌پ‌ر گوتم وه‌ره‌ با بێ ئۆکسیژین وه‌سه‌ر که‌وین. ئاندرئ له‌سه‌ر نه‌و باوه‌پ‌ه‌ بوو که‌ نه‌گه‌ر نه‌مانتوانی لووتکه‌ ببه‌زینن، به‌وه تاوانبارمان ده‌که‌ن که‌ بۆ که‌ل‌کتان له‌ ئۆکسیژین وه‌رنه‌گرتوه‌. هه‌ر بۆیه‌ش ده‌مامکی ئۆکسیژینی خۆمان له‌ ده‌م کرد و بێ نه‌وه‌ی که‌ گرفتی بێ‌خه‌وی له‌ به‌رزاییمان بۆ پ‌یش بێ، نه‌و شه‌وه‌مان به‌باشی تپه‌پ‌

کرد: بهر له وهی که بخهوین به درێژایی دوو گوریس که ده‌بووه ٨٠ میتر رایه‌لمان کرد: کاتژمیر ٥ ی به‌یانی وه‌پئ‌که‌وتین: به‌هوی بارینی به‌فری تازه نه‌مانده‌توانی به‌خیرایی به‌پینگادا برۆین و به‌فره‌که‌ش زۆر شل بوو و تێده‌که‌وتین و برستی لی بری‌بووین: به‌تیره‌گی خێوه‌ت ئۆکسیژینه‌که‌م له‌سه‌ر یه‌ک هه‌تا دوو لیتر له‌خوله‌کدا میزان کرد که ئه‌و پاده‌یه‌ زۆر که‌م بوو، به‌لام ئه‌و پاده‌یه‌ له‌کاتی خه‌ودا بۆ له‌ش زۆر باش بوو که شوینی سه‌خت و فه‌ننیدا له‌سه‌ر هه‌شت لیتر له‌خوله‌کدا میزانم ده‌کرد: به‌و جۆره‌ش پینگارپویشتمان زۆر به‌سه‌بری بوو:

کاتژمیر ٢ ی پاش نیوه‌پۆ بوو که گه‌یشینه‌ لووتکه‌ی باشووری کینه‌که‌: له‌پیش خۆمانه‌وه‌ په‌وه‌زه‌کی دووردریژی لیبوو: هه‌ناسه‌م له‌گه‌ل هه‌نگاوه‌کانم پێک نه‌بوو: هه‌ر له‌و کاته‌دا بوو که هاواری ئاندریم گوئ لیبوو که گوتی که‌پسوولی ئۆکسیژینه‌که‌م به‌تال بووه: قسه‌ی ده‌په‌راندن، شیرهی که‌پسوولی خۆم هه‌موو کرده‌وه‌ به‌لام هیچ حال‌م باش نه‌بوو و خۆم له‌و باشت‌ر نه‌ده‌هاته به‌ر چاو:

گوتم وا بزانی ه‌ی منیش ته‌واو بووه: دوا‌ی تیکۆشانیکی زۆر خۆمان گه‌یاندە لووتکه‌ی باشوور و بۆ ساتیک چاومان برییه‌یه‌کتر و له‌هه‌ستی یه‌ک تیگه‌یشتین و به‌لنمان دا وه‌رئ‌که‌وین و زۆریشمان نه‌ما‌بوو بۆ لووتکه‌ و بۆ ئه‌وه‌ نه‌ده‌بوو که بگه‌رێینه‌وه‌: زۆر به‌کورتی له‌یه‌ک وته‌دا خێوه‌تگای تایبه‌تمان ئاگادار کرده‌وه‌ و گوتمان که‌پسوولی ئۆکسیژینمان به‌تال بووه و ئیمه‌ ده‌مانه‌وئ بئ ئۆکسیژین لووتکه‌ به‌زنین و ئه‌وانمان له‌ نیگه‌رانی‌ پزگار کرد: به‌هه‌ناسه‌ی خۆمان و به‌هیز و توانامانه‌وه‌ ده‌بوو وه‌سه‌ر که‌وین و نه‌ده‌بوو هیچ‌یش بخه‌نه‌ ئه‌ستۆی ئیمه‌: ئه‌و که‌سانه‌ی له‌ خێوه‌تگای تایبه‌ت بوون داوا‌ی ئیمه‌یان په‌ت نه‌کرده‌وه‌ چونکه‌ ویستی خۆمان بوو: به‌و جۆره‌ که‌پسووله‌کانمان دانا و به‌ره‌و لووتکه‌ وه‌پئ‌که‌وتین: سه‌د میتری دیکه‌ ده‌بوو وه‌سه‌ر که‌وین که له‌کاتی خۆشیدا چل و پینج خوله‌ک و له‌سه‌ختیدا کاتژمیریکی ده‌خایاند: شوینی هه‌نگاوه‌کانی هیلاریمان تێپه‌ر کرد و نیزیک به‌ کاتژمیر چواری دوا‌ی نیوه‌پۆ یانی دوا‌ی لووتکه‌ی باشوور گه‌یشینه‌ سه‌ر لووتکه‌ی ئیویریست: په‌یوه‌ندی‌مان له‌گه‌ل خێوه‌تگای تایبه‌ت گرت که چاوه‌پوانی ئیمه‌ بوون که بۆ ئاخ‌ر جار ئیمه‌یان له‌سه‌ر لووتکه‌ی باشوور دی‌بوو و به‌ر له‌ وه‌پئ‌که‌وتنمان نه‌یاندە‌زانی وه‌پئ‌که‌وتووین

یان نا کاتیک په یوه ندیم له گهل گرتن و به زاندنی لووتکه م راگه یاند له پشت بنسیمه که وه گویم به شادی و خوشی نه وان که وت، به لام هر ته نیا خوشی و شادی نه وان نه بوو، نیمه ش خه یالمان شاسووده بوو و تیگه یستم که پیم ناو ته سهر به رزترین لووتکه ی جیهان بیرم کرده وه و به خوم گوت و اباشه له سهر به رزترین لووتکه ی دنیا بق چهند ساتیک بمینمه وه خوم هاویشته سهر کولینگه که م و به باشی هه ناسه م ده کیشا که نه و شیوه یه باشتترین کاره بق هه ناسه کاری دوو هه م دهره یانی دوو ربینی قورسی پراکتیکا بوو که له کوله که مدا بوو، دهرمه ینا و چهند وینه م هه لگرته وه ئالای گرووی باسکی ئیسپانییا له سهر لووتکه بوو که سی پوژ پینش نیمه به رینگای تایبه تدا لووتکه یان به زاندبوو نیشانه ی گرووی به رنامه ی زستانی لیهستان که له لایان سیچی و ویلیسکی له وئ داندرا بوو، ئالای لیهستانیشم له پشتی نه و دانا و چهند به ردیشم له دوری چنی و به و شیوه یه کاره کانمان به ریوه برد راستی نه وه یه که نه گهر تیکوشانی زور بق به زاندنی نه و لووتکه یه به ریوه چووبا، ده سته برداری ده بووین لووتکه که بخوی شتیکی نه وتی نه بوو هر و ده هات و وه ره زی ده کردین و به فر و پزووی لووتکه کان هه موو وه ک یهک و ابوون

کاتزمیر پینچی دوا ی نیوه بق به ره و خوار بووینه وه و زور ماندوو و شیرزه ببووین بق هر هه نگاو ۷ تا ۸ جار هه ناسه مان ده کیشا له نیو مژدا بووم و هه میشه ش له کوتایی کاره که مدا گرفت هه یه سالانیک له مه و به ریش له کتیه رکینی نه سب سواریدا به شدار بووم که بهر له وه ی بگه مه خالی دیاریکراو سهرم له گیزه وه هات و له سهر نه سپه که که وتمه خوارئ هه لبت لیره دا که مبوونی ئوکسیژین هه کاره که ی به جوریکی تر گوریبوو هه و به ره و تاریک بوون ده چوو گه یشتینه سهر لووتکه ی باشوور به جی پیکاندا ده هاتینه خوارئ تا خومان بگه یه نینه وه خیه ته که مان، به لام له و شوینه به فری تازه باریبوو و جی پیکانی پر کردیوه به و جوره ده بوو له هوش و توانای خومان که لک و هر گرین و امان به باش زانی هیندیک راوه ستین تا مانگ هه لی چون به و جوره نه بایه سهری ته نافه رایه لکراوه کانمان بق نه ده دوزراوه و له و نیوانه شدا که میک ده حه ساینه وه له شوینیک ل هه سهر سه هؤل لاقم هه لخلیسکا و که وتمه نیو دالانیکه وه که دوا ی چهند

میتریک توانیم خۆم بگرمه وه' هەر له و شوینه که دهمهه ویست بئمه وه
 سه رئ دهستم وهشتیک کهوت که ئه وه به خته وه ریه کی تایبته بوو
 بۆم' ته نافه که راست له و شوینه بوو که من دهمهه ویست هه ستمه وه
 سه رپئ و به خۆشییه وه پنگای ته نافه رایه لکراوه کانمان درێژه پندا و
 کاتژمیر ۹ی شه و گه یشتینه خیه ته که مان' زۆرمان تینوو بوو به لام
 هەر له و کاته ی که دهمانهه ویست به فر بتۆینینه وه و که مینک ئاو
 سازکه یین، به هۆی ماندوویه تی زۆر خه و هیرشی بۆ هینان و خه و مان
 لیکه وت' دوائی تاوینک که خه و مان لیکه وتبوو له پڕ له خه و راپه ریم و
 هه ستم به وه کرد که شتیک پالم پیوه ده ئی و قورسه له سه رم' چاوه کانم
 هه لئنا و تینگه یستم که ده گیر بایه کی توند که وتووین'

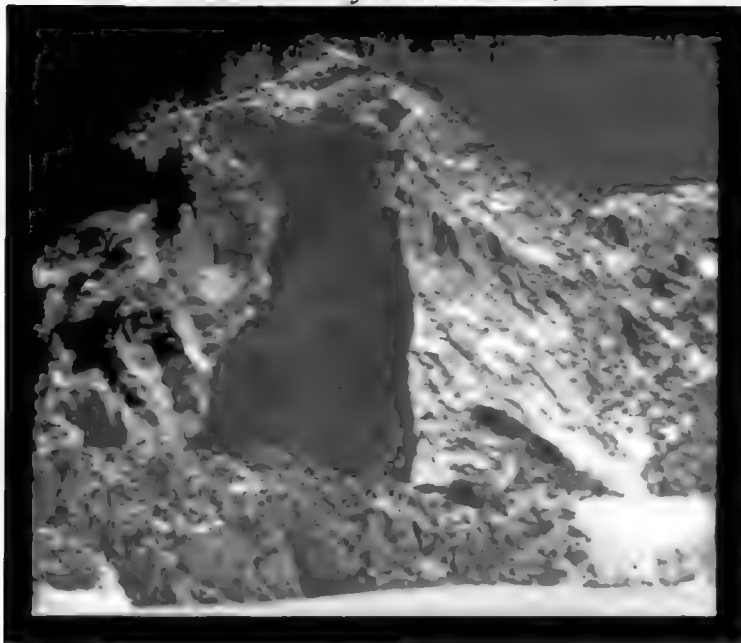
هه ناسه م بۆ نه ده کیشرا و زۆر ترسابووم' تینگه یستم که ئه وه هەر
 با نییه که ئاوا پالمان پیوه ده ئی و دیاره رنویه' ئاندریش له خه و
 هه ستا و به یه که وه ده ستمان کرد به لیکۆلینه وه له سه ر پووداوه که'
 زۆر به توندی ترسابووم و ده بوو به جۆرینک خۆمان له نیو خیه ته که
 رزگار که یین و له سه ر به فره کان راده وه ستاین ته گه رچی پیلاره کانمان
 له به ردا نه بوو' له ده رووی خیه ته که تینگه یشتین که ئه و به فره
 زۆره ی که له سه ره وه ی ئیمه کۆ ببۆوه خزا بووه خواری و رنویه ک
 له گۆریدا نه بوو، به لام هه رچی له سه ر پنگای بوو وه بن خۆی دا بوو'
 شتیکم به باشی له بیره که ئه ویش ئه وه یه که ئه و شه وه ئیتر خه و مان
 لینه که وته وه و هیچ ماندوا یه تیشمان نه خه ساوه' له هه موو کاته کاند
 ته گه رچی شوینیشمان ده گۆپی و یه کمان له نیو خیه تدا بووین و
 یه کیشمان له ده ره وه خیه ته که مان ده مالی هەر دوائی نه ده هات'
 ئاخری پووناکی داها ت به لام زۆر ماندوو بووین و چووینه نیو
 کیسه خه وه کانمانه وه' به زاندنی لووتکه هیز و توانای لی بریبووین
 به لام زۆریشم بۆ گرینگ نه بوو پیلاره کانم ده به ر کرد ته گه رچی
 لاقه کانم توانای رینگارویشتیان نه بوو' له خیه ته گای چوار ژوگا و والک
 چاوه روانمان بوون و چای گه رمیان بۆ ساز کردبووین، زۆر به ئیشتیا
 خواردمانه وه، ۳۶ کاتژمیر بوو که هیچ ئاوینکمان نه خواردبووه و وه ک
 هیچ نه دیوان ده مانخواردوه و ورده ورده له بی هیزی و سه ره گیزه
 رزگاریمان ده بوو' دوائی تاوینک هیزمان هاته وه به ر و به ره و خیه ته گای
 تایبته رینگامان درێژه پندا' له و شوینه هه موو برایانی شاخه وان له

باوهشیان گرتین و چاوه پروانمان بوون که ههستیکی تایبهتی هه بوو و دیار بوو ئیمه سه رکه وتوو بووین خۆم وهک که سیک ههست پنده کرد که دوائی پازده راند له نیو پینگدا دهیه وئ خۆراگرانه خۆی نیشان دا و ماندوو یهتی وه بهر چاوه نه یا ئاندریش هه ر به و جۆره بوو و له نیو نه و هه موو پیرو زبایی گوتن و ههسته تایبه تانه دا جۆریک بوو که ئیمه هیشتا ههستمان به شتیکی نه وتو نه ده کرد شتیکی که له پر هه موو نه و خۆشیانیهی لی وه رگرتینه وه و دوائی پازده خولهک هه موو شتیکیان لی پروون بۆوه کاتیک ئاندری زواوا تینگه شت که ئیمه کاتژمیر ۱۰ ی شه و گه یشتووینه ته وه ختیه ته که مان، به و جۆره هه لده سه نگینی و ده لی کاتیک که باشتیرین و به هیزترین که سانی گرووپه که توانیویه له ماوه یه کی زۆردا لووتکه ببه زینن، دیاره بق نه وانی تر ماوه ی زۆرتر له وه مان پیویسته، به و جۆره کۆتایی به بهرنامه که هینا و گوتی چالاکییه کانی دووهه م و سیهه م بق به زاندانی لووتکه به ریه ناچی و کۆتایی بهرنامه که شی راگه یاند و رینگای گه رانه وهی نیشان دا نه گه رچی له تیکۆشانی به زاندانی لووتکه زۆر ماندوو ده بی، به لام هه رکهس به جۆریک به ئاواتی نه وه یه بگه ریته وه مائی، به لام نه و جار جیاواز بوو، زۆریک له باشتیرین ئالپینیسته کانی به هیز له مه لبه نده که دا بووین که هه موومان ده مانه ویست بق لووتکه به زاندن وه سه ر که وین که گه راندنه وهی نه وانه کاریکی زۆر هاسان نه بوو و دیار بوو که من خۆم له گیلی دابوو، به لام نه وان له و باره دا ئیمه یان بی تاوان نه ده زانی چونکه ئیمه کاره که مان به ریه بردبوو دوائی چه ند پۆژی تر وه رزی با دهستی پیکرد و به و جۆره بق هیچ هه ولدانیک نه ده بوو بارینی به فریش دهستی پیکردبوو که نه وهش ببوو به هۆی نه وه که نه وانیش پازی بن و له وانه یه له کۆتاییشدا نه و جۆره ی هه لسه نگینن که ده ستووری ئاندری زواواش دروست بووه

له فرۆکه خانه هه والنیره کان و میداله ئالتونه کان بق سه رکه وتنیک گه وره ی که له باره ی وه رزیشییه وه به دهستمان هینابوو چاوه پروانی ئیمه یان ده کرد بق یه که مین جار له ژیاندا تامی نیویه ده ره بیم ده چیشت که وینه ی نه و پاله وانه تییه شم له یه که مین پۆژی گه رانه وه م بق شوینی کارکردنمدا چاوه پیکه وت له ده ره وه و له بهر ده رگای هاتنه ژوور وه کوو قاره مانیک پینشوازییان له من کرد

به پړيوه بهر و کارگيران هم موو له وئې بوون و پارچه په کې نووسراویشيان به دهسته وه بوو که نووسرابوو: «هاتنه وهی به زینه ری لووتکه ی ښویريست به خیر دینینه وه» به لام هر له و به پړيوه به رایه تیه دا هه تا چند مانگیش له مه و بهر شوینکی تایه تم نه بوو و همیشه له هه وئې نه وه دا بووم که دلی که سم لی نه په نجی و کاره که م له دهست نه دم له و دیو بقی نه و دیو به دواي نیمزاده بووم تا بتوانم خه رجه نه دراوه کانم ودرگرمه وه له بهر دهرگای هاتنه ژوور هیندیک که س راوه ستابوون که چند حه وتوو له مه و بهر دهیانگوت ښزندانی من دوو حه وتوو بووه، چوڼ به په کیک مؤلت ده دن که دوو هه تا سی مانگ ښزند ودرگرئ، وا دیار بوو گورابوون:

نابی له بیر بجینه وه که چند مانگ دواي دوو هه مین سرکه وتنی گه وره له هیمالیایانې به زاندنی ښویريست له زستاندا که له لایان سیچی و ویلیسکی به پړيوه چوو بوو، به قه ست پښوازییان لی نه کرابوو، به کورتي دواي ماوه په ک پښوازییان له کاره که ی نیمه کرد له لایان هیندیک به ناوی برایه تی که له ویدا گوترابوو ته وچار گوئې راگره و شاخه وانی به سه و دهست هه لگره، به زاندنی ښویريست له زستاندا چکارت به و کارانه داوه، هه موویان له بیر خوت به ره وه، یانی شتیکی تر نییه که له باره یدا قسه بکه ی؟ هر ښاواش بوو، ژوئییه ی ۱۹۸۰ بوو و زوری بقی مانگی ښووت نه ماوو که لیخ والیسا به پړيوه به ری دهست هه لگرتوو، کارخانه ی که شتی سازی گرانیسکی به ناوی به دنیا هاتنیکی تر له نیو کومه له ی په کیتی لیتهستان وه ته ستو گرت:

بهشی ۴

بووکه چینییه بنوو کراوده که

ماکالو سه رکه وتنی به ته نیا. رده دزه کانی باشووری روژاوا سالی ۱۹۸۱ کاتیک خه ریکی برنامهی نیویرنیست بووم. بنکه ی شاخه وانی من له شاری کاتوویرس سه رقالی رینک و پینک کردنی به رنامهی زنجیره کینوه کانی نوسترالییا و نیووزیله ند بوون و به لام له سه رده تاوه به رینوه بردنی نه و سه فهره به جی نه هات چونکه نه و که سانه ی له گرووپه که دا به شدار بوون توانای تکنیکی نه و توپان نه بوو که بتوانن له و کینوه تکنیکییه دا به باشی سه رکه و تووین. به ریوده ری گرووپه که داوای له من و ویلیسکی کرد به شدارییان بکه ی تا بتوانین ببینه یاریده ریکی باش بو گرووپه که له لای خوم وام بیر کرده وه که نه گهر بو حه سانه ودهش بی. داوای به رنامه کانی هیمالییا باشه بچم بو نه و کینوه چکوله و تکنیکیانه که زورم بو باش ده بی. ویلیسکیش له گه لم رینک که وت و به یه که وه له و سه فهرده دا بووین. ده بوو مانگی دیسامبری سالی ۱۹۸۰ و ده ری که وین. به لام له مانگی نووامبر و کاتیک کارده کان هه موو به رینوه چوون.

له گهل گرفتیکي تازه پړوبه پړو بووینه وه و نه ویش نه وه بوو که
 ناگادار کراینه وه که هیندیک هاورپی نیوه پړئ له نیو بهړیوه بهرایه تی
 فره نگی وهرزیشی که به شی مالیی نه و جور به رنامه یان پړک
 ده خست بق نیمه ناژاوه کیان نابووه و گوتبوویان نه وانه پړوله کان
 بی هیچ کاریک به فیرق ددهن و هه روه ها گوتبوویان تا نه و جینگایه ی
 ده زانین نیووزیله ند له وسه ری دنیا به و هیچ کیوکیکی شی لی نییه
 نه و پارانه ی که به کویره وه ری و ثاره ق پشتن که زورتریش به هوی
 خاوین کردنه وه ی دوو که لکیشه کان به ده ست هاتبوون به و جور ناچار
 بووین زوریک له وینه کیو و په وه زه ۳۰۰۰ میتریه کانی نیووزیله ند
 به ده ست بینین تا نه وان پازی که ین به و جور له سه یرانگی نه ته وه بی
 خه لکی نیووزیلند، له چه ند پړگای جوراوجور له سه ر لووتکه کانی
 هون کوک و مون دیکسون و سه ر که وتین و له دوایدا په وه زیک که
 ده که وته سه ر بستووی پړژاوا ی «مون هیکس» به لابه لاکه یدا تیپه ر
 بووین و پړگایه کیشمان که به سه ر په وه زه کانی پړژاوا ی مالت بروون
 کرده وه دوا ی بهړیوه بردنی به رنامه کانی مه لبه ندی کیوه شینه کانی
 ئوسترالیا، له سالی ۱۹۸۱، که پراینه وه لینه ستان وهرزی به هار بوو که
 ناگادار بوومه وه ویتیک کورتیکا به دوا ی په کیکدا ده که پړئ که له گهل
 نه و له گرووی به هاردا بق ماکالو وه پړئ که ون ویتیک کی بوو زور
 باش، په کیک له شاخه وانانی به ناوبانگی مه لبه نده کانی تا ترا بوو که
 به رنامه ی زور تایبه تی له نړوویژ بهړیوه بردبوو و له هیمالیاشدا
 تیکو شابوو و سالی ۱۹۸۰ له گهل ویلژینیسکی، نه لیکسی مه ک، نییه ن
 تایه ر و په نی گیلینی، لووتکه ی دا ئولا گیریان به زانده بوو پیش نه وه ش
 نیمه پړگای باکوری دروو و پړگای هیلین له گران جووراسمان به زانده بوو
 به ر له وه ی پړوم بق نیووزیله ند، داوا ی له من کردبوو بق ماکالو، به لام
 به هوی نه وه که باشیان بق پړوون نه کردبوومه وه و به رنامه که یان
 به ته واوی دهر نه خستبوو بق نیووزیله ند چوم نه وه ی راستی بی ویتیک
 له و شاخه وانانه یه که زورتر ده یه وه ی له به رنامه ی کورتدا به شدار
 بی و له بهړیوه بردنی به رنامه کونه کانی گرووی زور، ماندوو ببوو
 و کاری نیو گروویه چکوله کانی پیخوشه له راستیدا منیش هه ر به و
 جور پازی بووم و پیم خوش بوو کاتیک له نیووزیله ند که پامه وه له
 پړژنامه یه کی نیپالی که له لایان ویتیکه وه به ده ستم که بی نوسرابوو

له گهل ته لىكس مك ئىن تايهر و پىنى و لودقويك ويلزىنىسكى تايهر زايى ۶۷۰۰ مېترى، به پىنگاي رۇژئاواى ماکالۇدا وەسەر كەوتىن، به لام پتر له وه پىنگامان نەبوو، به لام دەزانم كە دەتوانىن بۇ پىنگاي باشوورى لۆتسە بچىن و هەروەها گوتىبوى ئەمن هېندىكم پوول هەيه كە له لاي بنكهى كراكۇيه و هېندىكىش تۇ پىيه وه زياد كە و وەرە بۇ كاتماندۇ تىت پادەبىنم «ويتىك».

مانگى مەى بوو و ناچار بووم گرووپە كە به تەنيا وەپئ بخەم زۆر به پەله له سەرەتاوه دەبوو له بىرى كۆكردنە وهى پارەدا بم بۇ ئە وهى كە بمهه وئ دوو كە لىكشىك خاوين كە مە وه زۆر درەنگ بوو و مانگىكى دەخايند كە بتوانم كارىكى ئاوا بدۆزمە وه و زۆرتر لە وىشى پىويست بوو كە تەواوى كەم دەبوو بەدواى كە سىكدە گەرابام كە توانىباى يارىدەمان بەدا.

لەوانەش بوو توانىبام پارەكە له بنكهى شاخەوانى يان بنكهى مەلەبەندى كاكاتوويس قەرز كەردبا كە بۇ لاي دوو هەمىيەكە چووم هەر كە له دەرگاى تايەتم دا و چوومە ژوورئ، دواى وت و وىژىك لە گەل بەرپۆه بەرى تايەت، توانىم بەلنىيەكى لى وەرگرم بىجگە لە وەش دوو سەد هەزار ئۇسلۆتى كە هى ويتىك بوو بە وە وه زياد دەبوو كە ديار بوو پوولەكەى بۇ تەواو دەكردين رۇژىك وارىسكى له كۆكردنە وهى كەل و پەله كاندا يارىدەى دام و ئە وهى راستى بئ بە تەواوى ئاگادارى كارەكان نەبووين كە چەندە پىشكە و تىبون، بىجگە لە وەش له سالى ۱۹۸۱ دا دووكانەكان هەموو بە تال بوون و شتىكى ئە و تۆمان وە دەست نەدەكەوت بە جۆرىك كە مرقۇف ناھومىد دەبوو.

دوو سال لە مەوبەر له بەرپۆه بەردنى بەرنامەى لۆتسە دا له هەموو شتىك باشتريە كانمان هەبوو، قوتوى گۆشت له هەموو جۆرىك، به لام ئىستا شووشە مرەبايە كمان وە دەست نەدەكەوت ئە و جار لە گەل هېندىك له بنكه تايەتەكان پەيوندىمان گرت و له كۆتاييدا پوون بۆوه كە ئە گەرچى دووكانەكان بە تال، به لام ئە و جۆرەى كە بىرمان دەكردە وه، وەزەكەش هېندە خراپ نەبوو. عەمبارەكانى گوومرگ له زەوييە وه تا بەرى مېچى پر بوو له خواردنى جۆرا و جۆر پىرسىارم كرد و كۆتم ئىرە بۇ ئاوايه؟ يەكىك لەوانە ناتوانى له نىو دووكانەكان دا بە دەست بىنى؟ بەرپۆه بەرى عەمبارەكە له ولامدا گوتى كە ئەوانە

دەولەت پرایگرتوون تابۇ پۇژى پىئويست كەلكيان لى وەرگىرئى لە ھەموو شتىك سەيرتر ساردخانهكانى پراگرتنى خواردن بوو كە لە كاتوويس گۆشته قوتووهكانى پادەگرت ھەركە ھاتمە دەر لە شويتنىك ئەوانەى لە دەرەوھ چاويان بە شتەكان كەوتبوو، زۆر خىرا و توورە بۇ لای من دەھاتن و پرسىاريان دەکرد و دەيانگوت دەتەوئ ئەوانە بفرۇشى؟

پاستى ئەوانەت لەكوئ ھىناوھ؟ بىياندە بە ئىمە پارەى چاكت دەدەينى: سەرەتا بىرم كردهوھ كە بېرۇم بۇ لای ئۆتۆمبىلەكە و شتەكان لەوئى بەاوينم و پنى پىوھننم و بە تووندى بېرۇم ھەر ئەو كاتەى كە لە بىرکردنەوھدا بووم، خەلكەكە ھەر دەھات و زۆرتر دەھاتنە پىش، تا ئەوھى كە خۆم گەياندە ئۆتۆمبىلەكە، دەتگوت لە كىو لە دەست پىنو پىزگارم بوھ، بەلام ئەو تازە كۆتايى پووداوھەكە نەبوو، دوايە كە وىستم كە ئەو شتانەى نىو ئۆتۆمبىلەكە بۇ عەمبارى گرووپەكە بەرم، دووبارە ترسم لە خەلكەكەى دەورووبەر ھەبوو، كە وابوو ئەو شتانەى كە كرىبوومن خىستمە نىو كۆلەكە و وىستم ھىندىك لە بەر چاوى ئەوان بىانشارمەوھ بەلام لە نىوھشەوھدا بەكىك دەرگای عەمبار دەشكىنى و دەچىتە ژوور و ھەموو خواردنەكان لەگەل خۆى دەبا تازە لە نىو خەلكەكەدا ئاوا بلاو ببۆوھ كە كۆكۆشكا بازارى كەلوپەلى خواردنى كردووتەوھ ئەوھى زۆر بۇ من سەير بوو ئەوھ بوو كە پولىسيان ئاگادار كردبۆوھ بەلام ھىچ ھەولنىكيان بۆگرتنى من نەدا ئەوچار بىارمان داكە ئەو شتانەى كە دەيانكېرەن لەوئ داياننەخەين و يەكسەر بۇ كاتماندۇ بەرپىيان كەين

من و پۇژىك وارىسكى بە فرۆكە بۇ بەمبەئى وەرئى كەوتىن و پىداوويستىيەكانىش بە قەتار بۇ ھىند چوون و لەوئوھش بە بەلەمىكى چكۆلە لە چۆمى گىنگ پەراينەوھ و لە كۆتايىدا بە بارھەلگرىك خۆمان گەياندە سنوورى نىپال كە وىتىك بەلگەى پىويستى بۇ كەلوپەلەكان وەرگرتبوو و لەوئ چاوەروانى ئىمەى دەکرد

لە كاتماندۇ چۆنىەتى گرووپەكە كەمىك گۆرا و ھۆكارەكەى ئەوھ بوو كە پىنى گىلىنى لە بەشداری لەگەل ئىمە پەشىمان بۆوھ و تىلگرافى ئەلىكسىش لە ئىنگلىزەوھ بوو بە ھۆى ئەوھ كە ئەوئىش لەبەر چۆنىەتى دۆخى مالى بېرىنگىتەوھ بەجىمان بىلئى بەو جۆرە چۆنىەتى گرووپى تىكەلاوى ولاتانى فەرەنسە و ئىنگلىز و لىھستان بوو

به گرووی کراکوی کاتوویس به لام بق وه پئی که وتنمان بق کیوه که پیویستمان به پوول هه بوو که بریار وابوو دوو که سی تر دابینی که ن چوار پوژ تیپه پ بوو که تلگرافینکی تیری ته لیکس له شینگلیزه وه هه والی کۆ کردنه وهی پوول و به شداری له گرووپه که ی پئی پراگه یاندین که بوو به هوی نه وه که ئیمه پشوویه کی ترمان بیهته وه بهر و به لین وابوو دوو هه زار دۆلار بیتی ویتیکیش له گرووی بهرنامه ی به هاری دووسه ت دۆلاری بق مابوو هه و جار بریارمان دا باره کان هه ر هه تا خنیه تگای تایبه ت بهرین بق نه وهی که له ۲۵ کۆل کیش زیاتر به کرئ نه گرین پپینیوانی پئگای لووتکه ی ماکالو پپ مه ودا ترین پئگایه که به نیو زنجیره کیوه کاندای تیپه پ ده بی که دوازه پوژ ده خایه نی و ئیمه به ده پوژ تیپه پمان کرد نه وهی له پئگاکه دا پتر له هه موو شتیک ئیمه ی ماندوو کردبوو چۆنیه تی رووحی و دهروونی بوو که نازاری ده داین و نه ویش به هوی نه فسه ری هاو پیمان بوو که په گه لیان خسته بووین نه و تازه لاوه ی که به ناوی نه فسه ر په گه ل ئیمه یان خسته بوو، نه له کیودا هیچی ده زانی و نه له باره ی چۆنیه تی جولا نه وهی نه فسه ریدا هیچ فیز ببوو و به و هویه که داها تی مانگانه ی نه فسه ریکی هاو پئی گرووپه کان پینچ بهر بهری به پئوه به ریکی نیو به پئوه به رایه تیبه که قه له می به دهسته وهیه، دیار بوو پشتی گهرم بوو و نه و پوسته یان دابوویه که ده رانه دینکی باشی وه ده ست که وئ که له دوایه شدا بۆمان پوون بۆوه که سیک له پشت هه ر له و نیوانه دا به وه گه یشتین که به و جۆره ناتوانین له گه ل نه فسه ری هاو پیمان که ناوی خاتکا بوو پئیک که وین جار پئیک له گه ل په کئیک له هاو پئیکانی بق لای ئیمه هات که نه وی به ناوی دۆستی نیزیکی خوی به مه ناساند که وا دیار بوو نه فسه ری هاو پئی گرووی نه مریکا ییه کان بووه که داوای له ئیمه کرد لینی بهرسین نه مریکا ییه کان چه نده یان شت داوه تی ئیمه هه ر چاویشمان لی نه کرد و گویشمان نه دایه و تیشمان گه یاند که کارمان به و جۆره کارانه نییه و خۆشمان وهک نه مریکا ییه کان چا و لی نه ده کرد و گویشمان ئیمه ساده و فه قیرین، به لام خاتکا نه یده ویست بیرو پای خوی بگۆپئی و ده ست به رداریشمان نه بوو نه و جار گوئی نه گه ر ئیوه ناتانه وئ پرسیارم لی بکه ن بۆخۆم پیتان ده لیم که نه وان بئحگه له جل و به رگی تایبه ت و باش په ک پادیوی و نه واریان داومه تی، نه وانه بۆیه ده لیم

بزانن که بق باشر کار به پویه چون دهستان ئاواله تر ده بینه وه له کاتیکدا که ددانمان له چیره وه بردبوو، وه لامی خومان داوه و گوتمان شه گهر کاره کان به باشی به پویه چون نیمه ش بیریک ده کهینه وه و وهک دۆست خومان ده نوینن ههرکه زۆرتر ده پۆشتین، ناهه مواری و قسه ناخۆشه کانی خاتکا زۆرتر ده بوو کاتیک ویستمان که لوپهل و جل و بهرگه کانی که له سهر شانمان بوو بیدهینی زۆر به تووندی خۆی نیشاندا و کیشهی ساز کرد که نه وه چ بالتویه که هیچ شتیکی پیوه دیار نییه نه و شتانهی که دامانی وهک گۆرهوی و بالتق و شه لواری گهرم، دهستی دانی و چوو بق لای بنکهی به پویه به رایهتی تا شکایه تمان لی بکا، به لام هیچی بق نه کرا و ناچار بوو دهست ههل گری و پازی بی و به لگهی وهرگرتنی که لوپه له کان مۆر کا، نیمه ش ئاسووده بووین و پشویه کمان هاته وه بهر ئاخیرین به هانهیه کی که بیی گرتین نه وه بوو که گوتی تا کاتیک له کاتماندق بین ده بی پۆژانه به و تهی دوکتور به هوی چۆنیه تی له شم بیریه که بخۆمه وه که ده بی له لایه ن گرووپه وه بۆم بکردری به بروای نیمه نه و داوایه کاری پیاویکی زۆر ته وانه بوو، ههر بۆیه ش زۆر به نه سپایی بی ده نگیمان لیکرد.

ده بوو به جۆریک مزاریجی خومان دهست پیوه گرتبا، که له ۲۲۰۰ دۆلار تینه په ریا ههر بۆیه ش بیرهی نه فسه ری هاوریمان بق گرینگ نه بوو ههر له و کاته دا پۆژنامه یه کی بولغاری چۆنیه تی گرووپی نیمه ی به ناوی گرووپی کۆکه ره وهی ۲۲۰۰ دۆلاری هینابوو و ویستبوویان سووکایه تی به کاری نیمه بکه ن، چونکه بق نه وان جیی باوه ر نه بوو که گرووپیک به و پاره که مه و بی نه وهی په یوه ندی له گهل که س بگری، بق هیمالییا بجی له نیزیک کیه که ش خهرجیکی نه وتومان نه بوو، به لام یه که دوو جار به هوی نه وه که که مینک خواردنه کانمان باشر بکه ین هیندیکمان سه وزی و ته ره گری بق نه وهی که نیازه کانی له شیمان دابین بکه ین و به و جۆره خواردنی ته وانه بوو ههر که سینکمان به پینچ پووپییه کری و نه گهرچی خاتکا داوای بیرهی ۳۰ پووپییه یی ده کرد زۆر به تووندی رهمان کرده وه وادیار بوو که هیدی ببۆوه و ههر ده هات و دهست به رداریتر ده بوو، به لام له دواییدا گرفتیی بق زیاتر کردین و له هه ولی نه وه دا بوو که له نیو کۆلکیشه کاندانا ژاوه بینه وه و نیمه له گهل نه وان پوو به پوو بکا، به لام نه یه زانی که نه وه نه و بوو که بق یه که م

جار پښی ده که وته به رزاییه کان و ئیمه له سهر چونیته کی کولکیشه کان و یاسای نیوخویان ناگاداری ته و او مان هیه کاتیک بۆ یه که م جار چاوی به لووتکه کهوت، چاوه کانی زهق بوو و تینی پاما و هه موو شتیکی له بیر چۆوه و به زووترین کات داوای جل و به رگی گهرمی به رزاییه کان و پارهی زیادی بۆ کولکیشه کان کرد، به لام هیشتا ئیمه له داوینی کیوه که و له سهره تایی کاره که دا بووین و داوه که یمان نه سه لماند.

له کوتاییدا گه یشتینه خیه تگای تایبته و له به رزایی ٥٤٠٠ متری خاتکا وه ها حالی تیک چوو بوو که به ته و او ی پۆزی سینهم بۆ خواردنی نانی به یانی له خیه ته که ی نه هاته دهر.

کاتیک بانگمان هیشته، له خیه ته که ی هاته دهر و له و کاته دا چاوی تاریک بوون و سهری ده گیزه وه ده چوو لیم پرسى ئه وه چى بووه؟ گوتی دوی شه و زۆر سارد بوو پشامه وه هه ناسه ی ده کیشا و هه وای تازه ی هه لده مزی، دیار بوو هه موو کون و که لینه کانی خیه ته که ی گرتبوو و دوو که لی شه میش به ته و او ی نیو خیه ته که دوو که لاوی کردبوو نه گهرچی کول و کوی هه ستابوو ده یگوت نه خۆشم و ئیره بۆ زیان کردن نابئ و خیه ته گای تایبته ده بی به رینه خوارتر به و جۆره وه لام داوه و گوتم نه گهر ده ته وه ی پۆی پۆی که نه گهر پۆی کاریکی باش ده که ی و ئیمه ش راحت ده بین خیه ته تیک و هیندیک خواردنمان بۆ گه رانه وه بۆ دانا زۆرم پی خۆش بوو شه پینکی تینه لده م و به پښی که مه خوارئ، به لام توو په یی خۆم پاگرت و هیچم نه گوت.

به به زاندنی لووتکه یه کی ٦٠٠٠ متری له لای راستی خیه ته گای تایبته، ویستمان خۆمان به که ش وه وه وای مه لبه نده که رابینین له گه رانه وه دا تیگه یشتین که ئیتر به ته نیا نین و گروو پینکی ئوتریشی خیه ته کانیا ن له ته نیشته خیه ته کانی ئیمه هه لداوه ئیمه بۆ ده ستپینکی کارمان هیچ په له مان نه بوو و ده مان هه ویست هه ر له نیو مه لبه نده که دا خۆمان رابینین و کاره که مان له به رزاییه کاند هاسانتر که ی نه وه دوا ی چه ند پۆز هه ولمان دا و پښی تایبته ی لووتکه ی ما کالۆمان بۆ باشتتر خووگرتن به که ش وه وه وای کیوه که هه لبژارد که هه تا چۆکان ده که وتینه نیو به فره که وه و ترسیشمان له پښو زۆر بوو له کوتاییدا دوا ی چه ند پۆز تیکۆشان خۆمان گه یانده به رزایی ٧٨٠٠ متری و له کاتیک زۆر نه سه مدا گه رانه وه خیه ته گای تایبته.

ئەوجار تیگەیشتم کە میوانمان بۆھاتوو، پینھۆلد میسنیر و داگ ئیسکات بۆ چاوپیکەوتن ھاتبوونە خێوەتەکەمان. ئەوانیش لە ھەولێ ئەوەدا بوون کە خۆیان لە گەڵ کەش و ھەواکە رابیتن و لە ھەولێ کاریکی گەرەشدا بوون و دەیانھەویست بە لای باشووری پۆژھەلندا وەسەر کەون و بە لای باکووردا بێنەوێ خوارێ. بە شیوەی شاخەوانی بە چایی کۆرەکەمان بۆ پاراندنەوێ. لە کەناریک دانیشتبوو و گویم دابوو ئەفسانەی شاخەوانیپەکانی ئەوان. ویتیک بەباشی ناسرابوو و پیزیکی تایبەتی لە ھیمالیادا ھەبوو و زۆر جار لەو بەرزاییانە لە گەڵ میسنیر پووبەپوو ببوو. داگ ئیسکاتیش دەیناسی و جاریک لە گەڵ گرووپیکی ئینگلیزی لە ھیندۆکوئش بەرنامەپەکیان بەپێوە بردبوو. کاتیک ویتیک و ئەلیکس لە گەڵ میوانەکان خەریک بوون، من خۆم بە چیشتلینانەوێ خەریک کردبوو و زۆرتر ھەولم دەدا کە کۆرەکە بپارێزم و بەتایبەت کە لە عەنباری کلووپەکەمان زۆر بەدوای چراقەوێکە بۆی میسنیردا گەرەبووم و نەمدیتبۆو کە لە ژێر لووتکە ی نانگاپاربات دۆزببوو و ھەوێ ئەگەر زانیام ئەو چراقەوێکە ئەوێندە تاییبەت و دنیایەک بپەرھەری بنەمالە میسنیری پێوێ، زۆر بەتایبەت لە مائی خۆمدا دەمپاراست و پامدەگرت، بەلام ئیتر زۆر درەنگ بوو. دوای چاخواردنەوێ مائاواپیان لە ئیمە کرد و پۆشتن.

دوای ھەسەنەوێکە خۆمان سازدا بۆ وەسەرکەوتن بە پێگای پۆژئاوادا. کەل و پەلە پێداویستەکانمان بۆ ئەو پێگایە لێک جیا کردووە بەو رادەپەیی کە تەناف و بزمارمان نیاز بوو کە ویتیک و ئەلیکس لە بەرنامە ی پێشوویاندا لەو پێگایە پوونیان کردبوو کە چەندەمان پێویستە و بەو جۆرە چۆنیەتی دا بەشکردنی بارەکانیان و ئەستوگرت و کۆلەکانیان بە پریسکە ی ٢٠ ھەتا ٢٥ کیلویی جێبەجێ کرد. خواردنیشمان بۆ شەش پۆژ پێچایەوێ و واشمان دەزانی کە بەرنامەکەمان لە

شەش پۆژ پتری پێناچی و وەرپێ کەوتین. خێوەتگای پەکەمان راست لە ژێر پەوێزەکانی پێگای پۆژئاوا ھەلدا. ئیستا دەمانتوانی بەباشی لەو بەرزاییەدا خواردن بخوین، بەتایبەت بە گوشتی زۆرەوێ. ئەوێ بە پێکەنینەوێ نووسی چونکە لەو دواپیاندا ویتیک چووبووێ نۆ پیزی گیاخۆرەکان، بەلام لە دواپیدا تیگەیشتبوو کە لە بەرزاییەکانی

هیمالیادا بئ گۆشت ژیان نابئ و له نامه کهیدا بؤی نووسیبووم که له لیهستانرا گۆشتی ران و سۆسیسی زۆر له گه‌ل خۆم بئیم' له وه به‌دوا ئیتر خێوه‌تمان پینه‌بوو، به‌لکوو هه‌ر ڕووپۆشکی سئ که‌سه‌مان ده‌ست دابوو به‌ هه‌ر له سه‌ره‌تای کاره‌که‌وه له‌گه‌ل سه‌ختی ڕووبه‌ڕوو بووینه‌وه و هه‌مووی ڕۆژه‌که له ژیر سینه‌به‌ردا کارمان ده‌کرد، ته‌نیا له ئیواریدا بۆ جاریک تاو لێیداين و به‌و جوړه ڕۆژنکی ساردمان تیپه‌ر کرد'

به‌یانی ڕۆژی دوايی له‌خه‌و هه‌ستاین' له‌و ڕۆژه ساردده‌دا که له‌ئه‌شکه‌نجه خراپتر بوو، به‌پنویستمان زانی که له‌به‌ر تاوی گه‌رمدا که‌لوپه‌له‌کان کۆکه‌ینه‌وه باشه' به‌و شێوه‌یه دیار بوو که ڕینگای ڕۆژئاوای ما‌کالۆ بۆ گالته نابئ و ده‌بئ وشیار بین' خۆحه‌شاردانی یه‌که‌ممان له‌نیو دالانیک و له‌ژیر ڕه‌وه‌زه به‌ردیکدا بوو' هه‌شتا هه‌ر له‌سینه‌ره‌که‌دا بووین و سه‌رماش برستی لئ‌بریبووین، به‌لام زۆر شتی تر تێیدا ده‌بیندرا، وه‌ک بارینی به‌فر و گرینگتریش له‌و، بای توندی ڕینگای باشووری ڕۆژه‌لات بوو' ئۆتریشیه‌کان به‌ ڕینگای تایبه‌تا وه‌سه‌ر ده‌که‌وتن و له‌ده‌ست بای توند ئازاریان ده‌دی و نارازی بوون که ئیمه ئه‌و بایه‌مان هه‌ر به‌لاشدا نه‌هاتبوو و که‌ش وه‌ه‌واش زۆر تاییه‌ت بوو' هه‌ندیک له‌ ڕینگاکه که ڕژدیکي سه‌هۆلاوی بوو کوتایی هات و گه‌یشه به‌رده‌لانیکی سه‌خت' زۆر جاریش ده‌بوو زۆر شوینی سه‌هۆله‌که بئ که‌ره‌سه‌ی خۆراگرتن تیپه‌ر که‌ین' به‌هۆی توند ڕۆیشتنمان مۆهله‌تی نه‌وه‌مان نه‌بوو که ته‌نافه‌کان له‌کۆله‌که ده‌ربینین و ته‌نیا که‌لکمان له‌کرانپۆن و کولینگ وه‌رده‌گرت له‌ ڕینگا ڕۆیشتندا' ویتیک هه‌ندیک له‌ ڕینگاکه که زۆر ئه‌سته‌م بوو تیپه‌پی کرد و ئیمه‌ش به‌دوايی ئه‌ودا وه‌سه‌ر که‌وتین' کوتایی ئه‌و ڕینگایه هه‌مووی هه‌ر سه‌هۆل بوو که به‌فری تازه‌شی به‌سه‌ردا باریبوو، هه‌ر به‌و هۆیه‌ش له‌به‌ه‌اردا گرووپه‌که له‌و شوینه نه‌یان‌توانی‌بوو ده‌رچن و برستیان لئ‌برابوو، به‌لام به‌خۆشیه‌وه ئه‌و جار نه‌مانه‌یشت زۆر وه‌دره‌نگی که‌وئ و زۆر زوو به‌نووی کرانپۆنه‌کان پێیدا تیپه‌ر بووین و خۆمان گه‌یاند به‌رزایی ٧٦٠٠ مېتری و دوايی ئه‌ویش گه‌یشتینه ٧٨٠٠ مېتری' سه‌ختی ڕینگاکه لێره‌وه ده‌ستی پێده‌کرد، ٥٠٠ مېتر ڕه‌وه‌زه به‌رد له‌سه‌ر سه‌رمان بوو که ٣٠٠ مېتری ئه‌و ڕه‌وه‌زه زۆر سه‌خت و پاست ببۆوه' ویتیک زۆری

لئ پوون بوو که دوتوانين به دالانه کانی لای راستدا که ده ببندران
 وه سهر که وین، به لام گهرچی پیم باش نه بوو به لام لیم سه لماند به یانی
 پوژی دوايي ته لیکس ده ست به کار بوو و هر له سهره تای کار پینگاکه
 به سه ختی ده هاته بهر چاو و له و بزمان بۆ ته و بزمان هه لداوه سرا
 و پینگای تریشمان پی شک نه ده هات تا کوتایی پوژده که هر ٣٠
 میتر وه سهر که وتین و وامان به سهر هاتبوو که نه مانده توانی بلین
 وره بهر نادهین به و جوړه نه گهر نیمه پوژی دوايش هر ٢٠ میتر
 وه سهر که وتباین هیچ نه ده گورا دوو پوژ له کاتی دیاریکراومان ده ما و
 خواردنیشمان بۆ دریزه دان به پینگا ته و او ده بوو له و کاته دا هه میشه
 وینه یه ک بهر چاوه که دهنگی هیچ کهس نایه، به لام نیمه هر چاومان
 له یه ک ده کرد و چاوه پوانی ته وه بووین یه کیک بلن به سه و ده ست
 هه لگرن و برقنه خوارن ته و پووداوه ش پووی دا و کاتیک ته لیکس
 له سهر په وه زه که کاری ده کرد، ویتیک بیده نگییه که ی شکاند و گوتی
 من سهر که وتنیک نابینم، نیمه ناتوانین به و پینگایه دا وه سهر که وین،
 ته نانه ته گهر سه د میتری دیش وه سهر که وین هینشتا زورمان ده مینی
 بۆ لووتکه که میکمان له باره ی پینگاکه دا قسه کرد و گوتمان له وانه یه
 له پیشتر پینگاکه هاسان بینه وه، به لام کئ دوتوانی خوی بگه یه نیته
 ته وئ که ئاسانتره، نه مانده زانی! منیش هه ولم دا که شتیک بلیم، هر
 شتیک بی گوتم نیمه هینشتا به شی پوژیکی ترمان خواردن پیناوه و
 و اباشه پینگاکه بگورین و به پینگایه کی تر دا وه سهر که وین، مؤله تمان
 بده ١٥ میتری تر وه سهر که وین له وانه یه بگه یه شوینیکی هاسان
 ده متوانی له پوخساری ویتیک پرا تی بگه م که رازی نه بوو بۆ من هه میشه
 له سهر که وتندا گه رانه وه به هوی تیکشکان زور سه خت بوو، به لام هر
 کاتیک کاره کان به ئارامی به ره و پینش بچن ویتیک ده لئ به سه ده ست
 هه لگرن بابگه رینه وه به و جوړه هیچی تری وه دوا نه که وتین که میک
 له خۆم تووړه بووم و ده مهه ویست ته وه به خۆم بسه لمینم و خۆم به وه
 قانع که م که ته وه من نه بووم که ده ستم له کاره که کینشاوه، به لکوو
 هاوته نافه کانم بوون که پینگایه کیان بۆ من نه هینشته وه به لام ته و
 جوړه ئاکارانه له زور شویندا ده بی به هوی و ده یه اتنی په ریشانی بیر
 و خه یالان و ئازاردانی به دواوه یه، ناچار ته سلیم بووم ههر که ته لیکس
 به ره و خوار بۆوه، من و ویتکیش که ل و په له کانمان کو ده کرده وه، پیم

گوتن گویتان لیبی ئیمه له نیو کاری ره وه زه که دا دۆراندمان به لام نابیی له بهرام بهر نه و کیوه دا بدۆرینین و ئیمه هینشتا به خته وه رین که لووتکه به زینین' قسه که ی من به بیده نگیه کی سارد پیشوازی لی کرا' هه ر سیکمان گه یشتینه شوینی مانه وه ی شهوی پیشومان' هه نگاو هه لینانه وه م به رینگای گه رانه وه دا زۆر پی سخت بوو و هاتنه خوارئ وه ک وه سه ره که وتن بق سخت کردبووم' به و جۆره به تیپه پکردنی شوینه سه خته کان توانیمان پۆژی دواپی خۆمان بگه یه نینه خیه تگای تایبته' حالمان باش نه بوو' ئۆتریشیه کانیش به هۆی بای سارد و سه خله تی گه رابوونه وه و تیکه لاوی ئیمه ببوون' ئه لیکس پۆژیکه ته و او خه ریک بوو که له و په له کانی کۆده کرده وه، گوتی نه وه ی راستی بی زۆرم کات لیره له ده ست داوه، کاتیک بگه ریمه وه ئینگلیز کارم زۆره که ده بی به ریه یان به رم، به و جۆره ئه گه ر راستیتان بوئ به ختیک بق لووتکه به زاندن نابینم' ئۆتریشیه کانیش بریاریان دا که رینگای مال بگرنه بهر و کویان کرده وه و چاوه روانی کۆلکیشه کان مانه وه' هه ولمان پینگه یشت که رینه و لّد و داگیش له رینگای گه رانه وه ی کاتماندۆدان' بریار و ابوو کۆلکیشه کانی ئیمه هه وتوویه ک دواتر بین' غه م و په ژاره ئیمه ی ئازار ده دا' هه وت پۆژ چاوه روان بووین کۆلکیشه کان بین' چاوئیکم له سه ره وه کرد، نه و شوینه ی که هاشه ی با گوینی که ر ده کردی، نه مده ویست نه وه به سه لمینم که بی ده سه که وت و بی به زاندنی لووتکه ده گه ریمه وه' هیندیک به ده وری خۆمدا هاتم و چووم و داوام له ویتیک کرد که دووباره با هه ولنیک بده یین و نه و جار به رینگایه کی خۆشتردا به ره و لووتکه وه سه ره که وین' ویتیک هه ر له سه ره بریای خۆی بوو، نه و له و ده سه ته شاخه وانانه یه که زۆرتر له سه ر شتی تایبته ده کۆلنیه وه و وازی له سه ره رینگای باگر نییه و گۆرانی بیر و بریاش زۆر کاریکی هاسان نییه، به لام من ده ست بهرداری نه بووم و گوتم هه ر جاریکی تر هه ول ده ده یین و له وانیه سی یان چوار پۆژمان پیچیی و هه واش مۆله تمان بدا، به لام ویتیک هه ر له سه ره قسه ی خۆی بوو و گوتی نابینی هه موو له ده ست با ده گه رینه وه؟ بیجگه له وه ش لاقه کانی من که میک سه رما بردوو یه تی و نه وه ی راستی بی به ختیک نابینم که لووتکه به زینین' له دواپی دا له پیر شتیکم گوت که له راستیدا بی هیچ بیرلی کردنه وه یه ک بوو و گوتم ده بی هیندیک بۆخۆم هه ول

بدهم. به سهرسووپرمانه وه که ميک چوو دهفکره وه و وهلامی داوه،
 گوتی نه گهر دهزانی و له خوت رادهبینی ههولای خوت بده، نه وه نیوهن
 ههول دهدهن بهلام نه من بهختیک بۆ بهزاندن نابینم، برۆ بهلام له
 کینودا یاسا و داواکارییهک نییه که دهست و لاقمان بیهستن، نه گهر
 دهتههویی برۆ و ههر شتیکیش که پنیویسته له کهل و پهلهکانی من دهست
 دهیه. گوتم زۆر سپاس دهبی لیکۆلینه وهیه که له سهر هه موو شتیک
 بکه، بریاریکی که نه بوو. سهره تاکهی به ترسیکه وه دهست پیده کرا،
 ترسیکی نامۆ. ترس له وه که بۆ شتیک دهچووم که به تهواوی دهبوو
 له سهر خۆم حیساب کردبا، نه وه شم دهزانی که سهرکه وتن کاتیک
 به دهست دی که له هه موو بواریکه وه به باشی بیرم لی کردبیته وه، من
 له سهره تاوه کۆله کهی خۆم پینچابۆوه. چاویکم له عاسمان کرد و
 گۆرانیکم له کهش وهه واکه دا به دی نه کرد و به لینم دا وره به رنه دهم و
 دهست به ردار نه بم. گوتم به یانی وه پئی دهکهوم راشکاوانه رامگه یاند،
 بهلام کاتیک به یانی پۆژی دواپی چاوم هه لینا حالم زۆر باش نه بوو.
 دواپی خواردنی نانی به یانی نیزیک کاتژمیر ۱۰ بریک باشر بووم. به و
 جۆره له کاتیکی دیاری نه کراو له دهووروبه ری نیوه پۆدا وه پئی که وتم.
 له لای خۆم وام بیر کرده وه گوتم که دهچمه ژیر په وه زه که و له وئی
 خۆم حه شار ددهم تا بزنام پۆژی دواپی هه و چون دهبی، نه گهر هه و
 باش نه بوو دهگه ریمه وه و نه گهریش باش بوو دریزه به ریگا ددهم.
 کاتیک گه یشتمه ژیر په وه زه که کاتژمیر ۳ دواپی نیوه پۆ بوو و زۆرم
 مۆلهت هه بوو. وام پئی باش بوو هیندیک له سهرتر شه و تیپه ر که م.
 نه و جار له لای خۆم بیرم کرده وه که دهبی له لای راستی ریگای تایبهت
 شوینیکی بۆ خۆ حه شاردان لیبی.

له ریگایه کی دوو رو دریز و هه لدیری پر له به فر هه تا تاریکانی نیواره
 وه سهر که وتم. به فره که به سه ته له ک بوو به راحه تی به سهریدا تیپه ر
 بووم. به و شیوه یه زۆر وه پیش که وتبووم، بهلام به داخه وه شوینیکم
 بۆ مانه وه نه دۆزییه وه. مانگ به جوانی ده دره وشاوه و منیش هه تا
 یازدهی شه و گه یشتن به شوینیکی پر به فر و پان و به رین ریگای خۆم
 دریزه پیدای که میک نه ولاتری نه و شوینه ی که من لیبی بووم، دیار بوو
 ریگای تایبهتی به زاندنی لووتکه بوو که بۆ شوینی خیه و تگا که لکی
 لی وهرده گیرا. بایه کی زۆر توندی دههات که نه مده توانی کیسه ی

خۆحه شاردانم لیک بلاو که مه وه و دوو کاتژمیر له گه‌لی به‌ره‌ره‌کانیم کرد و ناخری ده‌ست به‌رداری بووم له نیوه‌شه‌ودا بوو که له به‌ر پووناکی مانگدا چاویم به‌شتیک کهوت که له ژیر به‌فره‌اتبووه ده‌ری و تیگه‌یستم که نه‌وه خیه‌تیکه که له ژیر به‌فردا ماوه‌ته‌وه به‌فره‌کانم له سه‌ر لای و لای ده‌رگا دراو‌ه‌که‌یم کرده‌وه بق من به‌س بوو که تا به‌یانی خۆم چه‌شار دهم هه‌رچۆنیک بی له ده‌ست با و سه‌رما پرزگارم بوو کاتیک هه‌وا پووناک بوو، چاویم به‌خیوه‌ته‌که کهوت و بۆم پوون نه‌بوو که چ ماوه‌یه‌که نه‌وه خیه‌ته‌لیزه‌یه که‌ش وه‌ه‌وا به‌جۆریک بوو که نه‌مه‌ده‌توانی وه‌پێ کهوم و به‌و جۆره که‌میکی تر خه‌وتم کاتیک له خه‌و هه‌ستم کاتژمیر یازده‌ی به‌یانی بوو له لای خۆم بیرم کرده‌وه که هه‌شتا بۆ چوونه خوار کاتم هه‌یه، که‌وابوو چاییم وه‌سه‌ر نا کاتی نیوه‌پۆ بوو که له خیه‌ته‌چکۆله‌که‌م هاتمه ده‌ری چاویم لیکرد و دیتم دوا‌ی خوارده‌وه‌ی چای گه‌رم دنیا زۆر جوا‌تر خۆی ده‌نوینی،

ئاسمان شین بوو به‌لام هه‌شتا با‌ی ده‌هات له نیزیکی لووتکه په‌له‌هه‌وریکی چکۆله‌م ده‌دی که نازانم نیشانه‌ی خوش‌بوونی هه‌وا بوو یان خراب‌بوونی و هه‌شتا هه‌ستم به‌به‌خته‌وه‌ری ده‌کرد و با‌ بزانم زۆرم بیر لێ ده‌کرده‌وه، به‌لام هه‌ستم نه‌وه‌ی به‌من ده‌گوت که با‌ی توند‌کۆتایی پێدێ نه‌و جار کۆله‌م هاویشه‌ سه‌ر پشت و کرانپۆنه‌کانم له‌به‌ر کرد و کولینگم ده‌ست دایه و هه‌ر ده‌هاتم و ده‌چووم و بیرم ده‌کرده‌وه که برۆمه‌ خوارێ یا بچه‌ سه‌رێ؟ له‌په‌ر به‌می‌شکمه‌دات که برۆمه‌ سه‌رێ و پووم له‌په‌نگای بستموی ما‌کالۆلا کرد له‌به‌رزایی ٧٤١٠ میتری که له‌کاتی خۆپه‌هه‌نان به‌که‌ش وه‌ه‌وا خیه‌ته‌تیکمان له‌وێ به‌جی هه‌شتبوو خیه‌ته‌تیکێ پیک‌وپیک دۆینی شه‌و پێی سه‌لماندم که کیسه‌ی خۆچه‌شاردان بۆ نه‌و شوینه نابێ

هه‌رکه گه‌یستمه‌ ما‌کالۆلا، بی نه‌وه‌ی که‌کات له‌ده‌ست بده‌م چوومه نیو خیه‌ته‌که‌مه‌وه و هه‌ولم دا به‌ته‌واوی بچه‌سیمه‌وه و هه‌وره‌کانیشم بۆ گرینگ نه‌بوو به‌یانی که له‌خه‌و هه‌ستم دیتم هه‌وره‌کان هه‌موو له‌خوارێ بوون و باشی نه‌ده‌هات خیه‌ته‌که‌م به‌پیک‌وپیکێ کۆکرده‌وه و کیسه‌که‌ی که خۆم تیدا چه‌شار ده‌دا له‌که‌ناریک دانا و پیم نا سه‌ر په‌نگای په‌وه‌زه‌کانی با‌کوری پۆژئاوا له‌پیش خۆمه‌وه چ شتیک چاو‌ه‌پوانی ده‌کردم؟ نازانم، به‌لام هه‌ر ده‌زانم هه‌ستم به‌وه ده‌کرد که له‌به‌رزایی

ههشت ههزار مېتریدا به فری دهشتیکم شتلاوه خێوه ته کهم تیدا هه لدا و نه و جار هه موو شتیک ده گه راوه سهر چۆنیه تی که شو هه وای به یانی بای ده هات هه رچه ند وهک پۆژانی پێشوو نه بوو به لام هینشتا به رگری له هه لدانى خێوه ته که ی من ده کرد هه ر کاری چکۆله م به پێوه ده برد، نه و کارانه ی که به چاو ده بیندران و که سیش نه بوو یاریده م بدا به و جوړه له ده ست نه و تالییه ش رزگارم بوو و چوومه نیو خێوه ته که وه و چایه کم وه سه رنا به لام زۆریشم به دل نه بوو و تازه له دواییدا تینگه یشتم که چاییم بۆ دوو کهس ساز کردووه نهک یهک کهس زۆر به تایبته ههستم به وه ده کرد که که سیکى تریشم له گه له که حه زده کهم له گه لی قسه بکه م نه وه نده ماندوو بووم که پێش نه وه ی بزانه م چایه که بۆ دوو کهسه یان که سیک، خه وم لى که وت

پۆژی دوایی کاتژمیر هه شتی به یانی به ته نافیکی ده مېتر و دووربینیکی وینه گر وه پێ که وتم و سى بزمار و دوو پێچی سه هۆلېشم ده گه ل خۆم برد نه و پۆ یان ده با لووتکه م به زاندها یان گه را بامه وه و له وه به خته وه رتر نه بووم به داخه وه هه رکه گه یشتمه به رزایی به فره که زۆرتر بوو و له وانه ش بوو پنوو بى که به و جوړه لى تیکدام ناخرى گه یشتمه سهر بستووه که و تووشى په وه زه به ردیک بووم بیرم ده کرده وه به لای راست یان چه پدا وه سه ر که وم وام لى پوون بۆوه که لای چه پ زۆر راست بوو و وه سه ر که وتنى زۆر سه خت بوو و نه ده کرا و نهسته می په وه زه که نیشانه ی ٤ تا ٥ هه بوو و بى ته ناف ده ترسام نه و جار هه ولم دا له شتیه ی خۆراگرتن که لک وه رگرم بزماریکم له به رده که داکوتا و سه رى ته نافه کهم لى گرئ دا و سه ره که ی تریشم له خۆم به ست هه رکه گه یشتمه کۆتایی ته نافه که بزماریکى ترم داکوتا و سه رى ته نافه کهم لى گرئ دا و به پێگاکه دا گه را مه وه و سه رى ته نافه کهم کرده وه و دووباره وه سه ر که وتمه وه و به و شتیه ی په وه زه کهم تپه پ کرد وا باشه نه وه ش بلیم که نه گه ر ته نافه که بریک قوله تر با نه مده توانی وه سه ر که وم له سه ر په وه زه که نه وه نده به پێگادا پۆیشتبووم که هه ر ده هات و هاسانتر ده بۆوه قه لشه سه هۆلی چکۆله له پێگادا ده بیندران به لام هه ر ده هات و له لووتکه نیزیکتر ده بوومه وه لیره دا شتیکه که ده بى بلیم، له ده وروبه رى کاتژمیر یه کی دواى نیوه پۆ له ئاسمان نه ستیره ی زۆرم

له سەر خۆم دەدی که دەرەوشانەوه، باوەرم نەدەکرد، چاوم لێک نا و دووبارە کردمەوه، پوانیم که هینشتا هەر له جینگای خۆیانن، دووبارە چاوم قووچاند و گوتم له وانهیه به فریان شتیک له سەر چاوم بێ، که چاوم لێک کردهوه هەر له وێ بوون، سەریشم وه هیچ نەکه وتبوو و بهرزاییش هۆشی لێ نەبریبووم، ئەدی دەبی چ بێ؟ دوايه وه بیرم هاتهوه که شاخهوانیکی فه پەنسی به ناوی لانیاترای، له فیلمیکی که به ناوی ئەستیرهکان له نیوه پۆدا هەلیگرتبۆوه ناماژەیی به و وینهیه کردبوو و ئەوانی دیبوو دەرەات و درەنگ دەبوو و لیکۆلینهوه له سەر ئەو خالە دەبووه هۆی ئەوه که له لووتکه به زاندن وه دوا کهوم به لام هەبوونی خێوه ته کهی خوارێ ترسه کهی لێ ستاندم و درێژەم به پینگا دا و دەورو بهری چوارونیوی دواي نیوه پۆ شتیکی ترم له سەر پینگا لێ سهوز بوو که زۆر سەخت نەبوو و دیار بوو که ئاخریکهی بوو دانیشم و هیندیک حەسامه وه و دیسان وه رێ که وتم دواي چەند هەنگاوی تر دهگەیشتمه لووتکه و کاتیک گەیشتمی خوشترین و پڕماناترین به لگه بوو که له ژياندا به دەستم دینا له سەر لووتکه دوو بزمارم دۆزییه وه که هیممه تی گرووپه کانی پشتر بوو که یه کێک له بزماره کانی خوشم پیوه زیاد کرد له نیو کۆله که مدا بوو که چینییه کی نایلۆنیم دەر هینا به ناوی به خته وه ری له نیو که ل و په له کانی کۆره چکۆله یه ک ساله که م ماسیک، دەست دابۆیه، ئەویشم به وانه وه زیادر کرد و وینه یه کم له ئالای شاخهوانیه که مان که به سەر کۆلینگه که وه بوو هەلگرت و به ره و خوار بوومه وه بای توند له سەر په وه زه که دهستی پیکردبوو و منیش له و نیوانه دا درێژەم به پینگای خۆم دەدا کاتیک گەیشتمه نیو ئەو په وه زه به رده که پیندا وه سەر که وتبووم، وه بهر شه وێ که وتم مانگه شه و بوو به لام مانگ به ته وای نەهاتبووه دەر بق منیش زۆر گرینگ نەبوو که به و شوینەیی که پیندا هاتبوومه سەرێ بڕۆمه وه خوار به و جۆره له نیوه راست به رده که دا قەلشتیکم دۆزییه وه و ئاخیرین بزماریشم له وێ داکوتا و ته نافه که م لێ گریدا و پیندا هاتمه خوارێ ته نافه که نه گەیشته سەر زه وێ و به هۆی تاریکی نه مده توانی کۆتایی ته نافه که ببینم دواي چەند خوله ک مانگ له نیو هه وره کان هاته دەرێ و پینگاکه ی بۆ دیاری کردم و له کۆتاییدا دواي تپه پ کردنی سهختیه کانی پینگاکه خۆم گەیانده شوینی خێوه ته که پۆژی دوايه ش ئەگه رچی زۆر ماندوو

بووم، به هوی خۆشحالی زۆر به زووترین کات به ره و خوار بوومه وه و
 ڕینگاکه م درێژه پێدا دهووبه ڕی کاتژمیر ٥ی دواى نیوه ڤۆ ویتیکم چاو
 پینکه وت که به دواى مندا دهگه ڤا لینی پرسیم باشه چۆن بوو؟ گوتم من
 لووتکه م به زاندا که میک سه ڕی سووڤ مابوو و دواى تاوینک پیرۆزبایی پئی
 گوتم و گوته شه وهی راستی بئ بروام نه ده کرد بتوانی لووتکه ببه زینى
 خێوه تگای تایبته به ته واوی چۆل ببوو، ئه لیکس ڤۆیشتبوو، ڤینهۆلد و
 داگیش زۆر له میژ بوو شه ویان به جئ هیشتبوو و هه ر ئۆتریشیه کان
 له وئ مابوونه وه که چاوه ڤوانی کۆلکیشه کانیاں بوون شه وانیش
 سه ڕیاں له و کاره ی من سووڤ مابوو دوکتۆره که ی گرووپیان خوینی
 له من گرت و دواى خوین گرتن و لیکۆلینه وه که سه ڕی ڤاوه شاندا و
 گوته خوینت زۆر خهسته و وهک هه لووچه ی ویشک ئاوی له شت ته واو
 بووه شه و جار وینه شیان له من هه لگرتبۆوه که هه ر وای نیشان ده دا
 ڤه نگم زه رد و چرچ ببوو به و جۆره ما کالۆ نرخی خۆی وه رگرتبوو که
 ئیمه ی به و وینه یه نیشان ده دا به لام شه و شیوه یه که له کێوه کانددا ده بئ
 چاوه روان بکړئ ئۆتریشیه کان بۆ خواردنی چیشته بانگه یشتیان کردم
 به لام من هه ر له هه ولئ خواردنه وه ی ئاوه کی وهک سووڤ، چا، ئاو
 ته ڤه و شتی ئاوا دا بووم له نیو غه له باى خێوه ته که مان بیریک ئازاری
 ده دام و شه ویش شه وه بوو که کێوینکی گه وره م به زانده بوو و ژماره ی
 هه شت هه زاریه کانیشم ده بووه سئ دانه و من ته نیا لیه ستانیه که بووم
 که شه و کاره م به ڤیوه برده بوو هه ستیکى تایبته م هه بوو و گه رمای شه و
 ههسته سه رتاڤای له شمی داگرتبوو له کاتماندۆ خاتکا چاوه ڤوانی
 ئیمه ی ده کرد که بگه ڤینه وه و حه قی خۆی له ئیمه وه رگرئ که ئیمه
 نه ماندا بووه له ڤر وهک شه وه ی بۆ مندالینک قسه بکه ی پیمان ده گوت
 بائی پینچ ڤۆژ پۆل و خواردنت بۆ گه ڤانه وه هه تا نیزیکترین گوند لئ
 وه رگرتین و دوایه ش حه وت ڤۆژ بۆ گه ڤانه وه ت بۆ کاتماندۆ مان پێداى،
 به لام گوته نه ده داينئ و نه یده ویست به لگه که مان بۆ مۆر کا و زۆرتر
 چاوی له وه بوو شتیکی بده ينئ هیچ ڤئی نه مابوو و چووین بۆ شوینی
 گه شت وگوزار و شیوه ی جوولانه وه ی خاتکامان به وان ڤاگه یاندا
 به ڤیوه به رانی بنکه که زۆر به هیمنى گوینیاں بۆ قسه کانی ئیمه ڤاگرت
 و حه قیاں به ئیمه دا و له کۆتاییدا پیمانیاں ڤاگه یاندا که فلووسنیکیشی
 نه ده یئن شه وه ی راستی بئ ئیمه پوولمان هه بوو بیده یئن، به لام کاتیک

بنکه‌ی به‌رِیوه به‌رایه‌تی گه‌شت و گوزار ئاوا‌ی به ئیمه گوت و بق ئیمه ته‌واو جینگای سه‌رسوو پرمان بوو. پوژ‌ی دوا‌ی هه‌ر ته‌و کابرایه زور به سه‌یری به دوا‌ی ئیمه وه بوو و ده‌یهه ویست شتیکی گرینگ به ئیمه بلن، گوتی به‌رِیزان من وام پئی‌باشه که ته‌و پووله‌ی بده‌نی، ته‌و له‌بنه‌ماله‌یه‌کی ساماندار و به‌هیزه و له‌وانه‌یه بق ئیمه بیته هوی دهرده‌سه‌ر به‌و جوره ئیمه هه‌موو پووله‌که‌مان دا به خاتکا.

دوا‌ی چه‌ند پوژ هه‌و‌النیریکی نیپالی هات بق لای ئیمه و بق خواردنی نانی نیوه‌پو بانگیشتی کردین و زوری پئی‌خوش بوو که بیر و برِوا‌ی ئیمه له سه‌فه‌ره‌که‌دا هه‌لسه‌نگینی به‌و جوره پرسیاری لیکردم و گوتی ئایا که‌سینک به ناوی خاتکا ده‌ناسی؟ گوتم به‌داخه‌وه ته‌فسه‌ری هاو‌پنی ئیمه بوو. پرسیم بۆچی؟

گوتی ته‌وه‌اته به‌رِیوه به‌رایه‌تی ئیمه و داوا‌ی لیکردین که نووسراوه‌یه‌کی زور به‌هیزی بق به چاپ بگه‌یه‌نین و له سه‌ر ته‌و برِوا‌یه بوو که به‌زاندنی لووتکه‌که راست نییه و ئیوه نه‌گه‌یشتوونه لووتکه‌که کابرای پووبه‌پووم وای نیشان ده‌دا که قسه‌کانی خاتکا گالته بووه، به‌لام زور وشیارانه سه‌رنجی ده‌خسته به‌ره‌له‌سته‌کانی ئیمه و گوتیشی نووسراوه‌یه‌کیشی داوه به بنکه‌ی به‌رِیوه به‌رایه‌تی گه‌شت و گوزار، به‌لام نووسراوه‌کانی توند و ناحه‌ز و‌ا باشه له نیو پوژنامه‌کاندا نه‌نووسری چونکه هه‌و‌النیره‌کان زور له‌وه باشت‌ر ده‌پوانته هیمالییا تا که‌سیکی وه‌ک خاتکا هه‌رچی پئی‌خوش بئی بینووسی به‌لام هه‌ر ته‌و نووسراوه‌یه‌ی که که‌وتوو ته‌ ده‌ست بنکه‌ی گه‌شت و گوزار باش نییه. فه‌رموون به‌رِیز چون بوو؟ ئایه ئیوه لووتکه‌تان به‌زاند یان نا؟ به‌و جوره هه‌موو شتیک راگیرابوو و‌ا دیاربوو به‌زاندنی لووتکه له لایه‌ن منه‌وه هات بق ژیر پرسیار و نه‌یاند‌ه‌ویست بیسه‌لمینن. زور گرینگ نییه بق بیرکردنه‌وه نابئ و زور به ته‌سپایی راگه‌یاند. گوتی له‌وه‌ی که له سه‌ر لووتکه بووی یان نه‌بووی زور گرینگ نییه، به‌لام باشت‌ر ته‌وه‌یه که بۆخۆتان بیسه‌لمینن که له‌وئ نه‌بوون. لیره ئیتر به‌ته‌واوی تیکچووم و گوتم ته‌من لووتکه‌م بق ته‌وه نه‌به‌زاند‌وه که بق ئیوه یان که‌سیکی تری پوون که‌مه‌وه و زوریش بق من گرینگ نییه که ئیوه چون بیر ده‌که‌نه‌وه، من پێشتر هه‌موو شتیکم راگه‌یاند‌وه و شتیکی زیادیم نه‌هیشت‌وته‌وه ته‌نانه‌ت وشه‌یه‌کش و هه‌مووم گوتوه و له‌وه‌ی

که ئیوه باوه، ده که ن یان نا خۆتان ده زانن و به وه کۆتاییم پێهنا،
به وجۆره به لگه ته و او بوو و نه و جار ئیمه ده مانتوانی بگه رینه وه بۆ
مالی، به لام به زانندی لووتکه بۆ من به هۆی قسه کانی خاتکا چووهر ژیر
هه وره کانه وه.

سائیک دواى نه و پرووداوه پۆژیک که له سه ر کار ده گه رامه وه
چوومه زگ سندوقى نامه و له ویدا نامه یه کم چاو پیکه وت که بۆم
ناشنا نه بوو، کردمه وه و دیتم چه ند خه تیکى به زمانى ئینگلیزى نه زۆر
باش له سه ر نووسرا بوو و گوتبووى کۆکۆشکای به ریز.

به زانندی لووتکه ی ما کالۆی سالی پارێدووت پیرۆزبایی پێده لین،
من زۆر به ئیشتیاوه نووسراوه ی تۆم دووپاته کردمه وه، من یه کێک له
به شداربوانی گرووی سالی ۱۹۸۲م، ئیمه له سه ر لووتکه یه ک له تکه بوو که
چینییه کی چکۆله مان دۆزییه وه که وینه ی کیسه لێکی به خۆ وه گرتبوو به
پهنگی رهش که خالی سووری له سه ر پشتی ده بیندرا.

هه ر له ویش ئیمه کارابینی کمان به جی هینشت، کارابین که ره سه یه کی
شاخه وانیه بۆ خۆراگرتن که لکی لێ وه رده گیرئ، خاتوو هاوڵی به منی
راگه یاند که نه وه هی گرووی ئیوه یه و به و هۆیه وه من نه و نامه یه م بۆ
نووسیوی و داواتان لیده که م به نیشانه ی بنکه ی ئیمه وه لامی نامه که ت
بنیره وه، برای خۆت و چکۆله ت، هۆیۆنگ هۆ.

به هۆی نه وه که دۆستی کۆریایی ئیمه، بوو که چینییه که ی به
ناوی کیسه ل ناو هینابوو زۆرم بیر لێ نه کردم وه و جارێکی تر نامه که م
خوینده وه و چوومه نیو دیوی کۆره چکۆله که م ماسیک، من سائیک
له مه و به ر پینه دوزی نه وم ده ست دا بوو یه بێ نه وه ی که ئیزنیشی لێ
بخوازم.

به شی ۵

کوکوشکا و ۱۴ لوونکهی ۸۰۰۰ متری

نهو کیودی به دزی بهزیندرا

برودبیک لای رۆژناوا ۱۹۸۲

به پیکهینانی یاساکانی شهر له دیسامبری سالی ۱۹۸۱. نیمه
 لیهستانییهکان به تهواوی وردمان بهردابوو و هه موو شتیک تیکچووبوو.
 هیچ کهس نهیددزانی چی روودهدا هه موو شوینیک داخراوو و له
 کاریش هیچ هه والیک نهبوو و ا دیار بوو ددبوو له سهر دتاود ددست
 پینکهین و ددست له سهر ددست دانان کهلکینکی نهبوو و مان و دک
 بهندکراوینک ددهاته بهر چاو ددرگای بنگهی شاخهوانیش داخراوو
 و له هیچ لایهک هه ولی بۆ نه ددرا ددنگوت له قهفهز کراوین و له
 هه ولی نهوودا بووین چی بکهین نهوودش ههر من نهبووم که ناوا بیرم
 ددکردهود، بهلکوو لیکرا نهو پرسیاردیاز له خویان ددکرا ناخری
 ددرگای نهو بهندیخانهش کرایه و و ورده وردد تیکۆشان بۆ ددرهودی
 ولات ددستی پینکردهود و نیمهش به ههر جۆریک بی لهو کاته دا

به شدارى به پړيوه به رايه تى شاخه وانى لنيهستان بووین. به و شپوه يه من و ويتیک به لنيمنان دا به هر شپوه يه ک بى له چونیيه تى گيره وکيشه ی نيوخوی ولات چاوپوښى بکه ين و له هه ولې گرووپنکدا بين که پښکای لووتکه به زاندنى خومان دريژه پيښه ين. له و کاته دا، ويندا پړتکيوپچ، به پړيوه به رايه تى گرووپنک له ژنانى ولاتى بۇ لووتکه ی K_2 وه نه ستو گرتبوو. له وانه بوو بتوانين خومان په گه ل گرووپى ته وان خه ين بى ته وهى له بوارى مالى يان به پړيوه به رايه تى له گه ليان به شدار بين. ثاواتى نيمه به زاندنى دووکه سى بوو هه روک ته و کاره ی له لووتکه ی ماکالو به پړيوه مان بردبوو. هه ول و تیکوشانى ژنان ميژوويه کى زور و پيشينه يه کى ته وتوى کون و دوو رو دريژى نه بوو، به لکوو هر ويندا بوو که هه نځاوى بۇ ته و کاره هه لينا بڼووه و بيروباوه پى وا بوو که ژنان بۇخويان کار بکه ن و هه ميشه له گه ل پياوان نه ين، به و شپوه يه ی که ته وان نه يانده ويست تواناى خويان له گه ل پياوان به را به ر بکه ن. له وانه ش بوو بيروباوه پى ويندا بيروباوه پښکى تايه ت به تیکوشانى وهرزيشى بى، چونکه هه تا ته و جڼگايه ی ټاگدار بووم له ميژ بوو له نيو يارى تويى ده ستيدا تينده کوښا و به و جوړه منيش چاوه پوانى ته وه م ده کرد که ته ويش ژن و پياو له بوارى توانا ييه وه ليک جيا کاته وه.

له سالى ۱۹۷۵ دا به پړيوه به رايه تى گرووپنکى بۇ لووتکه ی گاشه ربړؤمى ۳ له پاکستان وه نه ستو گرتبوو که ته گه رچى هه مووى گرووپه که ژن بوون زوريان لى رازى نه بوون. چون گرووپنکى پياوانى لنيهستانيش له نيزيک ته وانه وه کاريان ده کرد، وا بزانم پتر به و هڅيه وه بوو که ده يه ويست گرووپنکى ژنان له ولاتدا به هيژ بکا، به لام کارى گرووپى يه که م هر ژنان بۇخويان پښکيان ده خست. ژنه کان له به رنامه ی لووتکه ی گاشه ربړؤمى ۳ به به رزايى ۷۹۵۲ ميتر و پښکايه کى تازه له سه ر گاشه ربړؤمى ۲، له کاره تايه تيه کانى ته وان بوون. پړتکيوپچ، ټاليسون چادويک و ته نوچکيوپچ که سانتيک بوون که گرووپى گاشه ربړؤمى ۳ يان پښک خستبوو و له لووتکه ی گاشه ربړؤمى ۲، به سى گرووپى دووکه سه دابه ش و به شدار بوون که هالينا کرؤگير و سیرؤکؤمسکا و ټانا ته کوپينکا به زينهرانى لووتکه بوون. له دواييدا خاتوو بۇتو هاوسه رى سه رؤک وه زيرى پاکستان، وه کوو پړزلينان پړو په سمىکى له گه ل ويندا بۇ گرووپه که سازدا تا وره ی ژنان له به را به ر

پیاواندا رابگریځ بېنچگه له گرووپی ژنان و هه مووچوره مه سه له يه ک،
يانوژ کوژراب بوو که به نياز بووین هه ول بدهین له گه لی برۆین بو ^{K۲}،
به لام نه و له سهره تاوه گرووپی خوی کو کردبووه و ړنکی خستبوو
و داوای من و ویتیکیشی به شیوهی ټالپی لی نه ده سه لماندین و هیچ
کات حزی نه ده کرد که نیمه له گرووپی نه ودا به شدار بین و کاری
خومان به ړنوه به رین و کاری ته نیا و دیاریکراوی خومان هه بیځ
نه و جار ویستمان له گه ل ویندا قسه بکه یځ من هیچ ناسیاو ییه کم له گه ل
ویندا نه بوو، به لام ویتیک له و بنکه یه کاری ده کرد که ویندا له وئ بوو
و نیتوانیکی باشیشیان به یه که وه هه بوو ویندا داوای ویتیکی سه لماند
که نیمه له په نا گرووپی نه وانه وه کاره کانی خومان ده ست پتیکه یځ و
نه وده ش نیشانه ی بیروباو ده ړی ټاواله ی نه و ژنه بوو به لام به ړنوه بردن
و ړنک خستنی کاروباری سه فهره که به نه ستوی خومانه وه بوو که له
هه موو بواړنیک پیداویسته کانمان دابین بکه یځ

به لام ته نیا شتیک له لایه ن نیمه وه نه درا و به ړنوه نه چوو و به شدار
نه بووین، وهرگرتنی به لگه ی پتویستی ^{K۲} بوو که له لایه ن به رپرسانی
پاکستان نیمه وه کوو هه والنیر و وینه هه لگر به شدار بووین

هالینا کروځگیر که له هه ولی سه فهری دووروو دریزی ړنګای
قهره قروومدا بوو که ړنګایه کی خاکی و له زور جینګاش توشی ړژد و
هه له مووتی زور سخت له جاده که دا ده بوو، نیمه ی هاوړینی ده کرد
باره کانمان ړنکوپنک و هه موومان له نیو ټوټمبیلنکی باره هلگردا
تافته کردبوو له و قسانه ی که له ړنګا له نیتوانماندا کرا، تینګه یستم
که ویندا سالی پینشو له ړه وه زه کانی کینوی نه لبروسی سه د میتر
هه لدرېدراوه و لاقی شکاوه و له وئ بو نه خوشخانه یه کیان برېدووه و
له و نه خوشخانه یه تیده گا که نه و ده یانه وئ لاقی بی هیچ هه ولداننیک بو
تیمار که ن، به لام ویندا له وئ ړاده کا و ده گه ړننه وه بو لیتهستان تا زور
به باشی تیمار کری و چاره سهری بکا که له کوتاییدا بو چابوونه وه ی
ده چی بو ولاتی ټوتریش ړوژاننکی زور به هوی نه و ړووداوه له سهر
چی ده که وئ، به لام نیستیا به لاقی ساغه وه له گه ل گرووپه که تیده کوښی
له خپوه تګای تایبه تی ^{K۲} سی گرووپی لیبو که له لیتهستانه وه هاتبوون
گرووپی ژنان که ده یانه ویست به ړنګای تایبه تی باشووری ړوژه لاتدا
و به سهر لاشانی نه بروزیدا و سهر که ون که نه گهر سهر که وتوو بان،

بۆ ژنان ده‌بوو به دووهمین لووتکه‌ی به‌رزى جیهان که لینی وه‌سه‌ر
 ده‌که‌وتن: یانۆژ کۆرژاب که چه‌ند که‌سى له ولاتى می‌کزی‌کیش له‌گه‌ل
 بوون، خێوه‌تگای تایبه‌تى خویان پینگای پۆژنیک له ئیمه‌ دوورتر
 هه‌لدابوو. ئەوان ده‌یان‌ه‌ه‌ویست به‌ پێیه‌کی تازه و به‌ لای په‌وه‌زه‌کانی
 باشووری پۆژئاوادا وه‌سه‌ر که‌ون: لیزیک سیچی و کۆژیک ویلیسکی
 و ویتیک ویزژ و ئالیک لوو به‌شداربووانی گرووپه‌که‌ بوون و من و
 ویتیکیش گروویی ئاخ‌ر بووین: له‌وه‌ی که ویتیک چه‌ند سال له‌مه‌وبه‌ر
 بۆ K_2 هاتبوو و شاره‌زایی له مه‌له‌بنده‌که هه‌بوو، گوئی وا باشه
 ئیمه به‌ پینگای پۆژه‌لاتدا بچینه‌ سه‌ر که وه‌سه‌رکه‌وتن به‌و پۆژد و
 هه‌له‌مووتانه‌ی زۆر به‌باشی ده‌زانی و ویستی منیش پینگای تازه له‌ سه‌ر
 لای باشوور بوو: دیتنی لووتکه‌ بۆ یه‌که‌م جار خۆشیه‌کی تایبه‌تى بۆ
 شاخه‌وان هه‌یه، به‌تایبه‌ت له‌و شوینه‌ی که دوو سه‌هۆلی گه‌وره‌ تیکه‌لاو
 ده‌بنه‌وه و یه‌کتر له‌ت ده‌که‌ن: له‌و شوینه‌را ده‌توانی به‌باشی پینگای
 باشووری کێوه‌که‌ ببینی که سه‌رتاپای مه‌له‌بنده‌که وه‌به‌ر چاو ده‌خا:
 من بۆ یه‌که‌م جار بوو ده‌هاتمه‌ K_2 و سینه‌ری کێوه‌که‌ ترسینکی سامناکی
 خستبووه‌ ده‌روونمه‌وه که تا دره‌نگانیک له‌ ده‌ستی پزگاریم نه‌ده‌هات:
 ئەو جار له‌و بیرده‌دا بووین که چ پووداوێک دیته‌ پیش و سه‌رکه‌وتوو
 ده‌بن یان نا؟ له‌ باره‌ی K_2 ناتوانی به‌ جۆرنیک بیر بکه‌یه‌وه به‌لکوو
 ده‌بن له‌ هه‌موو جۆره‌ پووداوێک که له‌و کێوه‌ سامناکه‌دا وه‌دی هاتوو
 بیر بکه‌یه‌وه و هه‌لیسه‌نگینی: له‌و کێوه‌ سه‌رسوپه‌نین و سامناکه‌ هه‌ر
 گۆرانی چۆنییه‌تى که‌ش وه‌هوا نییه‌ که تینیدا وه‌دی دێ، به‌لکوو له
 پینگادا تووشی پۆژد و هه‌له‌مووتی وه‌ها ده‌بن که سه‌رت سووپ ده‌مین
 و پووداوی دلته‌زین له‌و کێوه‌دا پتر له‌ هه‌موو کێوه‌کانه‌: له‌وه‌ پیش
 سه‌دان جار وینه‌ی کێوه‌که‌م چاو پیکه‌وتبوو، به‌لام ئەو جار به‌راستی
 پوبه‌پووی پاوه‌ستا‌بووم: بۆ پینگای باشوور که ویتیک له‌ هه‌ولیدا
 بوو، ئەگه‌ر ویستبامان له‌ سه‌ر ئەو پینگایه‌ تینکۆشین ده‌بوو لووتکه‌که
 ده‌ور لیده‌ینه‌وه، به‌لام من ئەوه‌ی راستی بێ، دايم چاویم له‌ پینگای لای
 باشووری لووتکه‌که‌ بوو که زۆر جوان و به‌قه‌لافه‌ت خۆی ده‌نواند و
 ئەو خاله‌م زۆر بۆ گرینگ بوو که وه‌ک ژنیک له‌ سه‌ره‌تای جوانیدا
 سه‌رنجی پیاویک بۆ لای خۆی پاده‌کیشی و له‌ دوایدا زۆربه‌ی شته‌کانی
 تر وه‌دی دین: به‌لام ئەوه‌ هه‌ر پینگای پۆژه‌لات بوو که بۆ ویتیک زۆر

گرینگ بوو و سالانیک بوو بیرى لیده کرده وه. ختیه ته کانی ئیمه و گرووی ژنان لیک جیا بوو به لام چیشته خانه یه کی تیکه لاومان هه بوو. له راستیدا بیرکرده وه له چیشته خانه ی جیا، بیریکی باش نه بوو، هه لبت چیشته کهری ژنه کان خه راب نه بوو و ده یانزانی قاب و که چکان بشون و برینج لینین.

له سه ر ئه و بریویه بووین که بق خوسازگارکردن له گهل که شوه وه وای مه لبه نده که هیندیک له ریگی تایبته برۆینه سه ری که ئه و شیویه به دلی ژنه کان نه بوو، چونکه نه وان ده یانه هویست له و ریگیه وه سه ر که ون و ئه و هه وه ی ئیمه له وانه بوو کاره که ی نه وان که میک چکوله بیتینه بهر چاو. له و نیوه دا نه کو پینیسکا به قسه کانی زور به باشی ئیمه ی تیگه یاند و گوتی له سه ر ریگی نه برووی بق نیوه جیگا نییه و ده بی نه وه شتان له بیر بی که ئه و گروویه گرووی ژنانه. نه و جار ئیمه ناچار بووین ریگی تایبته ی لووتکه ی برۆدیک بق خوسازگارکردن له گهل که شوه وه هه لبریزین و به لگی پنیوستی کتیه که شمان ئاوا بوو که ده مانتوانی، چونکه ده بوو له ده وروبه ری کیوی K_2 وینه هه لگرینه وه. دوی چوار پۆژ مانه وه له ختیه تگی تایبته تا به رزایی ۶۴۰۰ متری برۆدیک وه سه ر که وتین و له وئ شوینیکمان دیاری کرد و زوربه ی که له وپه لی پنداویستمان له وئ دانا و دووباره گه راینه وه ختیه تگی تایبته. بریارمان دا پۆژانی دوی تا نه و جیگیه ی بتوانین بجینه سه ری تا باشت له گهل که شوه وه و خومان سازگار که ی و بتوانین خالی دیاریکراومان یانی لووتکه ی K_2 به زینین. دووباره هه تا شوینی دیاری کراو وه سه ر که وتینه وه یانی به رزایی متر ۶۴۰۰ و شه و له وئ ماینه وه و پۆژی دوی تا به رزایی ۷۳۰۰ متری چووینه سه ری و ختیه تیکی ترمان له وئ هه لدا. پۆژی دوی بی نه وه ی بیر له به زاندنی لووتکه بکه ینه وه، ریگی سه ریمان گرت و وه پئ که وتین که راست له ژیر بستوه که و له به رزایی ۷۸۰۰ متریده هه ستم به خنکان ده کرد و برستم لی برابوو و له وئ تیگه ی شتم که به باشی له گهل که شوه وه وای مه لبه نده که رانه هاتووم. ویتیک به هیزی دهروونی به باشی کاری ده کرد و به توندی ده پویشته و دیتی که من چلۆن وه زعیکم هه یه. هه رکه گه یشته سه ر بستوه که لینی پرسیم ده ی حال و نه حوالته چونه؟ گوتم زور باش نیم و وام پی باشه

بگه پښمه وه: گوتی خه جالته تی بکښه زورمان نه ماوه بڼو لووتکه، نه من
 نه وه ده پښمه سهرئ: گوتم زور باشه بڼو: دانیشتبووم و ویتیکم ددی
 که هر ده هات و له من دوور ده که و ته وه تا نه وهی که خوی گه یانده
 سهر په وه زده که: دلّم به خوم ده سووتا، و اېزانم باشتړین کار نه وه بوو
 که له گهل نه و بڼه یزیم به ربه ره کانی بکه م و تا نه و جینگایه ی بتوانم
 و ده سهر که وم: هر که وه پڼی که و تم نه و هه ستم له خومدا به دی کرد،
 ئیتر راوه ستانم تا لووتکه یه کی ۸۰۴۷ مېتری کاریکی هاسان نه بوو
 و لیره وه پڼگا که زور هاسان ببووه و لووتکه و ده ک مقناتیس نیمه ی
 به خوی وه گرتبوو و ئیتر به ربه ره کانی به کی ته و توی نه ده و یست: هر
 ده پښتمه پښی له پڼ تیگه ی شتم که هیزیکي زوری لی و ده رگرتووم،
 ده مېتر ده پښتم دووباره بڼو خه سانه وه را ده وه ستام، به لام له سهر
 به فر دانه ده نی شتم و پتر خوم داویشته سهر کولینگه که م: زور جار
 و امده زانی لووتکه ۹۰۰۰ مېتر به رزایی هه یه: نیو کاترمیری مابوو
 بڼو لووتکه گه ی شتمه ویتیک که له گه رانه وه دا بوو و زور درهنگ بوو،
 زور به نه سپایی گوتی و ا باشه بگه پښمه وه: گوتم نا زورم نه ماوه زور
 نیزیک بوومه ته وه، به هر شتو هیه ک بڼو خوم ده گه یه نمه وه، تو بڼو
 خوارئ و که تربیه که و ده سهرئ: نه وه هر بیرو باوهری قایم بوو که
 له لووتکه ی نیزیک ده کردم وه و هیچی تر: به باشی تیگه ی شتبووم
 که دوازه پوژ بڼو خوسازدان له گهل که شوه وای نه وئ زور که م بوو
 بوم: له سهر لووتکه ته نیا وینه یه کم له کولینگه که م و مانگ گرت و
 به هه لگرتنه وهی وینه یه کی تر له ته وای مه لبه نده که کوتاییم به
 وینه هه لگرتن هینا، به ردیکم نیشانه کرد و به ره و خوار بوومه وه چون
 مانه وهی من له سهر لووتکه نایاسایی بوو:

هه موو کاتیک له گهل به لگه ی پڼویستی به زاندنی کڼوه کان گرفتم
 هه بوو: به شتیکي ناسرو شتم ده زانی و ده ک ماف و داوایه کی زاتیم
 ده هاته بهر چاو: کاتیک بڼو نه و کڼوانه ده چووم چ له پاکستان یان نیپال
 بوم، جیاواز نه بوو و هه میسه و امده زانی له مالی خومانم، مالیک که
 هه میسه له گه لمدایه و کاتیک ده چم بڼو کڼو چونکه نه وئ به هی خوم
 ده زانم پیم خوشه و کاتیک له کیوم و ده زانم هی منه و نه هی هیچ
 که سی تر و هیچ یاسایه ک ناتوانئ بوم دیاری بکا به و پڼگایه دا بڼوم یا
 نه بڼوم، هه لبه ت یاسایه کی ته و تو و و ا بزائم خه یال پلاوی حکمی زاتییه

و بۇ پىكەنن دەبى، راست وەك ئەو دەچى كە بلىن ئەو ئاسمانە باغى
ئىمەيە و ئىزنتان نادەين ھەناسەى تىدا بكىشن بە بىرواى من تەنيا
شتىك دەبى ديارى بىكرى كە كاتىك دە يان پازدە گروپ دىنە ناوچەكە،
چونكە بۇ خۇشم پىم خۇشە لە كىو بە تەنيا بمەوہ لەگەلىان بدویم
كىوہكان دايم لەگەل من وتوويز دەكەن و بۇ ھەمىشە ئەو ھەستە
لە دەروونى مندا ھەيە و دەمىنى، ھەستىك كە ھانمان دەدا و بەرەو
پىشمان دەبا

يان دەمانگە پىنئىتەوہ كەسانىك لە ھەمووى ئەوانە تىدەگەن كە
بۇ كىو دەچن دەى ئىستا چۆن دەتوانىن بۇ كىوہكان ياسا ديارى
بكەين؟ بەداخەوہ دەبى بلىم ھىچ كات لە نىو كىوہكانى پاكستان
و نىپال ھەستم بە ئازادىيەكى راستەوخۇ نەكردوہ لىرەدا ھەست
بەوہ دەكەم كە كەسانىك ئەو ياساينەيان بۇ كىو ديارى كىردوہ كە
بۇخۇيان ھىچ كات پىيان نەناوہتە كىو و ھىچىش لە كىو تىناگەن
ھەموو ئەو قسانەى كىردىن بە ھۆى ئەوہ بوو كە لىم تىبگەن كە كاتىك
لە لووتكەكە دەگەرەمەوہ، لە بارەى ئەو كىوہى بەدزى لىنى وەسەر
كەوتبووم، ھەستم بە ھىچ تاوانىك بەرامبەر بەخۇم نەدەكرد ئەوہى
پاستى بى ئەو كىوہ بوو كە ھەستم پىدەكرد و بەپاستى بەزاندىبووم
و بۇ من ھەمىشە وەك بەلگەيەكى تايبەت لە لای من مابوہ و لە لای
كەس نەمدەدركاند و بەزاندىكەشىم بە كەس نەدەگوت بىرواتان ھەبى
بەزاندى ئەو كىوہ باشتەر لە ھەموو كىوہكان منى پازى كىردبوو و ئەو
ھەستە لە ھىمالىيادا بۇ من وەدى نەھاتبوو من لە ژيانى تاكىي خۇمدا
بە ھەموو جۇرىك تاقى كىردنەوہم لەسەر خۇم ھەبوہ بۇ وىنە لە
ھەلاتنى سەد مېترىشدا ھەمىشە ھەولم دەدا سەرکەوتوو بىم و باشتەر
خۇم بناسم و توانايىيەكانم ھەلسەنگىنم نموونەيەكى تىرىش باسى باسى
بىكەم لەوانەيە كەسىش لەوہ ئاگادار نەبى، كە لە سەر خۇم بە تاقى
كىردەوہ، شەش پۇژ بەپۇژوو بووم نەشتىكم خوارد و نە خواردەوہ،
سەرکەوتووش بووم و بە پىويستم نەدەزانى بە كەسىشى بلىم، وەك زۆر
شتى تىرى وەك خۇشەويستى نىوان ژن و پىاو و ئەو تايبەتمەندىيانەى
كە لە نىوانىاندایە كە ھى ئىوہيە نە ھى كەسىكى تر پىويستىش نىيە
ئەو پەزامەندىيە بە كەس بگوتىن و ئەوہ تەنيا تايبەت بە تۆيە
زۆر جار دىومە زۆر كەس لە بەزاندى كىونىكدا جۇرىك باسى دەكا

که مرقف سه ری سووړ ده مینن، نه و هم ناوا به زاند و نه وی تریشم جوړیکی تر به زاند، و من خوم به خوم ده گوت خو من زو تریشم نه و کتیوانه به زاندووه و باشتیش وده سر که وتووم به لام بق به و جوړه به خومدا هه لنه گوتووه؟ لیره دا به ووه ده گه یستم که نه و یاسایه سروشتیه و ده بی هه ر کهس به جوړیک خوی بنوینن و خوی به کومل بناسینن و هه روه ها تیده گه یستم که ناسینی ده روونی باشتیرین به لگه یه و من به لینم به خوم دابوو که له و یواره دا له گه ل کهس نه دویم من خوم به باشی ده ناسی و ده مزانی هیز و توانام تا چ راده یه که، نه ووه بق من بهس بوو و هه ر چهند جاریک ماندوو و شه که ت له لووتکه ده گه رامه ووه له قوولایی دلمه ووه هه ستم به خوشیه کی زور ده کرد.

له تاریکی شه ودا گه یستمه ووه خپوه ته که مان و گه لیک ماندوو بووم و ویتیک هیچ هه ولنکی بق سازکردنی ناو یان چیتشت نه دابوو و ناشکرایه که به بی خواردن له و به رزاییه زوره دا له شی ئینسان وه که هه لووچه ی ویشک ویک دئ به یانی پوژی دواپی به ره و خوار بووینه ووه بق خپوه تگای تایبه ت له به رزایی ۶۴۰۰ میتری سی شاخه وانمان چاو پیکه وت که بق لای سه رئ ده هاتن هه رکه گه یستنه لامان، دیتمان رینه ولد میسنیر له گه ل دوو شاخه وانی تری پاکستانین به ناوه کانی ساییر و شیرخان که ده یانه هه ویست له ریگای تایبه ته ووه لووتکه به زینن، میسنیر ویتیکی به باشی ده ناسی به لام منی نه ده ناسی و به ویتیکی گوت هه والیکې ناخوشم بو تان هه یه یه کیک له ژنه کانی گرووپی K_2 گیانی له ده ست داوه ویستمان تیگه یین بزانی کتیه و چون مردووه به لام میسنیر وه که نه ووه ی له مردنه که ی هیچ نه زانی شانی بق هه لته کاندین و وه لامیکی نه داینه ووه ئیمه په یوه ندی رادونییشمان نه بوو و ده بوايه بگه رینه ووه خپوه تگای تایبه ت تا هه والیکې راست به ده ست بینین به و هه واله که میک په شوکاین و هیندیک وره مان له ده ست دابوو میسنیر له لای ئیمه هه لته روشکا و به و جوړه پرسپارانیه که هه میشه له نیوان شاخه وانان ده کړئ دهستی کرد به لیکولینه ووه له باره ی به رنامه که مان پرسى له کوپوه دین؟ گوتمان بق خوسازگارکردن له گه ل که شو هه واپویشتبووینه سه رئ و زورمان نه مابوو بگه یه لووتکه ویتیک به جوړیک وه لامی داوه که ئیتر پرسپار نه کا، به لام میسنیر رازی نه بوو و به بیده نگى که میکى لینمان روانی و نه و جار راشکاوانه

پرسی بلین بزائم چوون بق لووتکه یان نا؟ دووباره ویتیک به و جوړه وهلامی داوه و گوتی تا نیزیک لووتکه چووین میسنیر پیکه نی و گوتی به لئ به لئ تیغه یستم' نه و جار ویتیک گوتی ده توانم داوات لی بکه م که له باره ی نه و چاوپیکه وتنه مان به کهس هیچ نه لئی و باسی نه که ی؟ گوتی به لئ حه تمه ن' دواي کاترمیریک حه سانه وه یه کترمان به جئ هیشت، نه وان چوونه سهرئ و ئیمه به ره و خوار بووینه وه' دروست وه ک کاتیک له لوتسه ده گه راینه وه له و بیرده دا بووین که ئایا بلئی کاتیک بی که گرووپه کان له گه رانه وه دا به یه که وه بن؟

له خپوه تگای تایبته تیغه یشتین که هالینا کرؤگیر له خپوه تگای دووهم به هوی نه خوشی دهروونی گیانی له دهست داوه و هارپیکانی و گروویی یانؤژ کؤرژاب له هه ولی هینانه خواری مه یته که یدان' ئیمه ش خؤمان گه یانده رووداوه که و له غه میاندا به شدار بووین و بق خپوه تگای تایبته یاریده مان دان و تا نه وهنده ی توانیمان قه بریکمان بق هه لقه ند، چونکه هه موو دهرووبه رمان سه هؤل و به رد بوو و گیلکی ئامریکاییش له سالی ۱۹۵۳ هه ر له و شوینه نیژرابوو' رؤژی یه که می ئاگوست هالینامان به کؤلینگه که یه وه له وئ ناشت' دامانپؤشی و خاچیکمان له سهر چه قاند و له سهر له تکه کانزایه ک وه ک یادکردنه وه چه ند و شه یه کمان نووسی و له شوینی یادکردنه وه کانداداماننا' نه گه رچی ئیمکاناتیکی نه و تومان نه بوو، به لام هه ولمان دا باشتیرین رئ و په سمی پرسه و سهره خوشی بق بگرین، بق هارپینه ک که لیهستانی بوو و کاتولیک' ویندا شتیکی به ناوی مالئاوایی کردن له هالینا نووسی و خویندیه وه و زؤر که سی تریش قسه یان کرد' نه وه یه که م جار بوو له رئ و په سمیکی ئاوادا له کیو به شداریم ده کرد' مردنی هالینا بوو به هوی باریکی گران له سهر شانی هه موو گرووپه که و له کؤتاییدا کاتی پرسیاره سه خته که ش هات و گوترا که ده بی چی بکه ین' گروویی ژنان مابوونه وه که چی بکه ن؟ ئایا باره کانیاں کؤکه نه وه و به ره و مال برؤنه وه یان نا؟ ویندا به لئینی دا به هه ر کهس ئیزن بدا که داوای خوی رابگه یئنی که زؤربه یان بو' چوونه سهر رایان ده ربړی و ته نیا که سیک که نه یوانی دريژه به به رنامه بدا ئوکوپینیسکا هارپئ و دؤستی هالینا بوو' نه و ویستی بگه پټه وه لیهستان و ئیتر نه یده ویست بی هالینا دريژه به شاخه وانی بدا' شتیک که هه میشه له بهر چاومه

وهك بیره وهه رییه کی تالی ئەو پۆژه له بیرم ناچیته وه، پوخساری ئۆکۆپینیسکا بوو له به ره به یانیدا پۆژی دوايه ئەوم دیت که له ده ره وهی خێوه ته کان دانیشتبوو و هه ولی دها دلخۆشی خۆی بداته وه و درێژه به کاره که ی بدا و وه سه ر که وئ، به لئ به و جۆره ئەویش بۆ مائی نه گه راوه ئەوهی ده نووسم بۆ ئەوهی خوینه رانی به ریز بزانی که ژنانیش له کاتی غه م و په ژاره و گرفتدا ده یانه وئ وهک پیاوان و پئ به پئی ئەوان له گه ل گرفته کان به ره ره کانی بکه ن

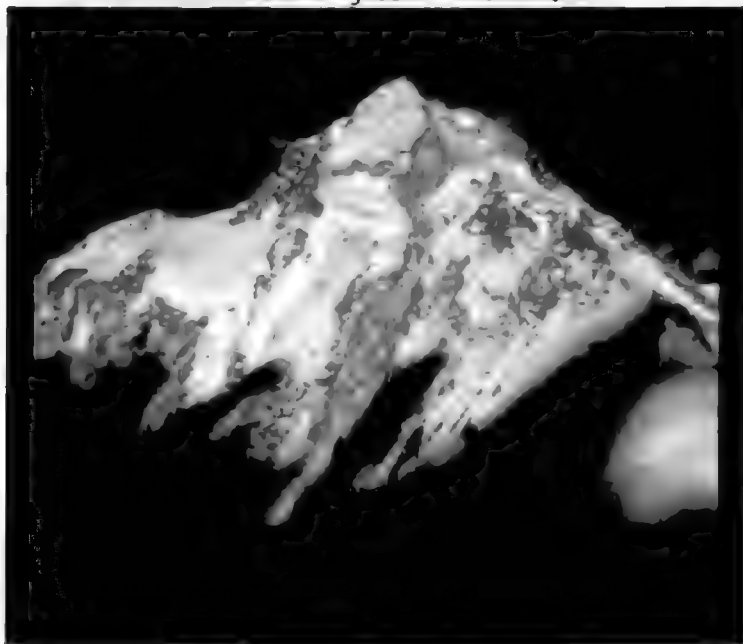
ئیمه به رینگای پۆژه لاتى K_2 دا ده ستمان به تیکۆشان کرد و له سه ر داوای ویتیک وه پئ که وتین، به لام هه رکه چاومان به رینگاکه که وت شتیکمان بۆ پوون بۆوه که وه سه رکه وتن به و رینگایه دا، ترسناک و خۆ گرفتار کردنه هه موو رینگاکه پ پوو له سه هۆلی زۆر ئەسته م و به ربی سامناک و هه لدیری زۆر پرتس و شوینی رنووها بیت و ها نه یه ت ئەگه ر که شو هه واش موله تی دا باین و رنووش نه هاتبا، به رد و سه هۆله کان زۆریان پێده ویست لینیان وه سه ر که وین له و رینگایه پیرینگایه وه و بۆ لای رینگای باشووری کێوه که وه پئ که وتین و له نیو دلما زۆر خۆش حال بووم، به لام به ر له وهی بلیم ئەو رینگایه م پئخۆش نییه، له کاتی ده سه ته کار بووندا تووشی گرفت هاتین سه هۆلیکی زۆرمان هاته به ر چاو که له دووره وه دوو رینگا زیاترمان نه بوو که پێیدا تێپه رین، لای چه پ که دیواره که ی دوورودرێژ بوو و لای راستیش دیواره که ی که متر هه موو له سه ر ئەو پێشنیاره بووین که ده بی بۆ ئەوهی له ده سه ت رنوو رزگار بین، به یانی زوو ئەو شوینه تێپه ر که ی که هه ر بیست خوله ک له گه ل سه ختی پووبه پوو بین به لام به هۆی تاریکی به باشی شوینه که مان بۆ پوون نه ده بۆوه لای چه پیش به هۆی به ردیکی گه و ره له که نار سه هۆله که، پشته وهی به ته واوی له به ر چاو ون کردبووین تا گه یشتین بۆ شوینیکی باش بۆ خێوه ته هه لدان که له به رزایی ۶۲۰۰ یا ۶۴۰۰ میتزی دوو پۆژی ده خایاند رینگاکه به سه ختی تێپه ر ده بوو و پ پوو له پژد و هه له مووت له و شوینه ته نافای کۆن زۆر ده هاته به ر چاو که دیار بوو پێشتر له و رینگایه وه هه ولیان دا بوو لووتکه به به زینن و ابزانم ته نافه کان هی گرووی ئۆتریشیه کان بوون به لام به باشیش لیم پوون نه بووه به و جۆره زۆر گرینگ نه بوو ئەگه ر که سانی تریش له و رینگایه دا کاریان کردب، چون هه رکه س لئی

تیه پ بئ، قیتایی ئەو پەوه زە جۆریکە که سەری لووتی مرقوف راست دەبێتەو پێدەخشی ناخری لە تاریکیدا ئەو بیست خولە که ترسناکه مان تیه پ کرد و لە دواى ئەو گەیشتینه پێگایەکی دەتوانم بلیم باستر و شوینیکمان بۆ خێوەتە که لە بەرزایی ۷۲۰۰ متری بەدی کرد بە فر بارین و بای تووند دەستی پیکرد و درێژەى هەبوو ویتیک دەیهه ویست پرواتە خوارئ، گۆتم هەر شوینیک بچین هەر ئەو دیه، ئەگەر وایە شەو هەر لێرە بمینینهو هە باسترە و بەو جۆرە پازیم کرد پۆژی دوایه ش که شوههوا خراپتر بوو و لە سەر داواى من شەویکی تریش ماینهوه بەلام بەو جۆرە بئ کەلک بوو و گەپاینهوه خێوەتگای تایبەت

دواى حەوتووێک هەر بۆ ئەو شوینە گەپاینهوه ئەو جار بەهۆی بارینی بەفری زۆر ناچار بووین نیوه پۆژیک بەدواى خێوەت و کەل و پەلەکانمان دا بگەپین دووبارە بەهۆی بارینی بەفر و بای تووند ناچار بووین بەرەو خوار بینەوه، بەلام هەر ئیمە نەبووین بەلکوو گرووپی ژنانیش لە بەرزایی ۶۸۰۰ مێتر و گرووپی یانۆژ کۆرژاب لە بەرزایی ۸۳۰۰ مێتر پرا گەپابوونهوه خوارئ لە گەپانهوه بۆ خێوەتگای تایبەت زۆرم هەول دا که لای چەپی ئەو سەهۆلە ئەستەمانە بەتاقی کهمهوه، بەلام ویتیک مۆلەتی نەدام لەبەر نیوه بهرایەتی بنکەى گەشت و گوزاری پاکستان ویندا گرفتی بۆ پینش هاتبوو و نەماندەزانی که ئەو مەسەلەیه له کۆنیه به گۆنی ئەوان گەیشتووتهوه! ئایا له لایەن ئەو دوو کهسەى لووتکهیان به زاندووه؟ من له و رووداوه هیچ هەوالیکم نییه و ابزانم بۆ خۆ سازگار کردن له گەل که شوههوا و بۆ وینه هەلگرتنهوه باسترین شوین بوو و K_2 دەبیندرا بەو هۆیه به پێگای برۆدپیکدا وەسەر که وتبوون و به هەر شێوهیه ک بوو به خیر گۆزەرا

له گەپانهوه بۆ لێهستان، ویندا له شوینی بنکە که یان چاویکی به چالاکییه کاندای خشاندبوو که هەر گرووپه ی تا چ شوینیک وەسەر که وتبوون بەلام هیچ ناویکی له به زاندنی به دزی لووتکه ی برۆدپیک له لایەن ئیمەوه نەهینابوو کاتیک کتیبی میسنیر به ناوی سئ جار هەشت چاپ کرا، چون توانیبوو له سالتیکدا سئ لووتکه ی هەشت هەزار مێتری ببەزینی، له کتیبه کهیدا نووسرا بوو له پێگای به زاندنی برۆدپیک

له بهرزایی ۶۴۰۰ مېتری، ویتیک کۆرتیکا و هاوړنی لښتانییه که یم
چاوپیکه وت که له لووتکه دهگه رانه وه. وایزانم میسنیری به ریز و
خوشه ویست له بیرى چووبوو که چ به لښنییه کی به ئیمه دابوو.

به شی ۶

کینود به لگه دارد کان

گاشه ربرومی ۱ ریگای باشووری روژناوا

گاشه ربرومی ۲ ریگای باشووری روژهلالت

گهرمای هه تاو برستی لی بریووی و هه وا زور گهرم بوو. ناردق
چاوکان و پرومهی ده برژاندینه و ده دسه کانمان دده لرزین سهردرای نه و
هه موو نازار دیتنه. من و ویتیک. دانه دانه بوشکه پر له که لویه له کانمان
له نوتومبیل دهینا خوارن پولیسی به ریود به رایه تی گوومرگی هیند
نه و کارانه ی به زور پیند کردین که پیشتر هیچ کام له و جوره ناکارانه مان
نه دیتبوو، به و جوره نیمه ی زور توورد کردبوو. پیشتر تیپه ربوون
به سنووری هیندوستاندا بو نیو پاکستانی پیشو نه و جورد گرفتانه ی
نه بوو. به لام شینوازی کارکردنی به ریود به رایه تی نامرتیسار به و جورد
گورابوو که ددبوو به گوومرگی هیند تیپه ربیایه ی له ویود بی لپرسین
بو شونیک که ۲۰۰ متر ریگا بوو و هیچ نوتومبیلک توانای هاتنی
بو نه و شونیه نه بوو له کوتایی سنووریک دیاری کرابوو که له راستیدا

له ژیر چاوه دیری پاکستان بوو. پیتشر به و جوره نه بوو، ههرکه له هیند ئوتۆمبیله که مان به کړئ ده گرت بئ راوهستان هه تا سنووری پاکستان ده چوین و له وینه له ئوتۆمبیلی پاکستانیه کانمان داویش و وه پئ ده که وتین به لام به و جوره نه ما بوو.

به نیاز بووین له گهل به پئوه به رایه تی قسه بکهین ههر وه لامیشیان نه ده داینه وه، نه و جار ناچار بووین باره کانمان له ئوتۆمبیل بئینه وه خواری به لام نه وه هه مووی رووداوه که نه بوو، به لکوو به پئوه به رایه تی گوومرک زور شتی تریشی لی ده ویستین. ده بوو باره کانمان هه لپیزین و لیکیان جیا کهینه وه ههرکه کارمان گه ییه نه و ناسته. ویتیک زمانی ئینگلیسی باشت له من ده زانی، دهنگی هه لینا و گوران دی و گوتی: ئاغای به ریز به دواي چیدا ده گه رین، ئیمه نامانه وئ بئینه نیو ولاتی ئیوه، به لکوو ده مانه وئ برۆینه دهر، به لی ههر نه وه مان که م بوو، یه کی تریشی پئوه زیاد بوو، یه کی تریشی پئوه زیاد بوو ده ستیان کرد به پشکنینی که ل و په له کان، هیندیک کۆلکیشمان که ده یانتوانی ههر له وشۆینه کار بکهن به کړئ گرتن و به هوی نه وانه وه باره کانمان راگویت. هه لبه ت به و پووله ی که دامان به و کۆلکیشانه ده مان توانی ئوتۆمبیلیکی باری به کړئ بگرین و نیوه ی، هیندوستانی شی پئ بگه رین.

به خوشیه وه هینشا وهرزی به زانندی کئوه کان دهستی پئ نه کرد بوو و ئیمه خۆمان له نیو چیاکاندا ده دی. ههر له به پئوه بردنی به رنامه ی ^{K2} و برۆدپیک بوو که من و ویتیک، کاتی نه وه مان به ده ست هینا که چهند پوژنیک روونکردنه وه له سهر رینگای کاشه ربرۆمه کان به پئوه به رین و ههر له و لیکۆلینه وه دا بوو که توانیمان رینگای باشووری لووتکه ی شار دراو هی گاشه ربرۆمی ۱ هه لپیزین. له و کاته دا پئش نه وی که ئیسلام ئاباد به جئ بلین، به لگه ی پئویستی به زانندی نه و رینگایه مان به ده ست هینا بوو، نه و جار ده مانه ویست ههر له و کاته دا لووتکه یه کی تریش به زنین به لام پاره ی ته و امان پئنه بوو. له ئیسلام ئاباد یه که مین کارنیک که ده بی به پئوه بچئ نه وه یه که به لگه ی پئویستی به زانندی لووتکه به ده ست بئنی که به پئوه به رایه تی گه شت و گوزاری پاکستان نه و قه وله ی پئیدا بووین، به لام به پئوه به ری کاروباره کان به جینگای نه و وهرگرینی دۆلاره کان لئی پرسین گوتی بلین بزائم به ریزان پاره که چۆنتان لی

تېپەر بوو له لووتکهی برودېک، لووتکه تان به زاند ويستمان زور قسه نه کهين زور به نه سپايي و به باشي له گهلي بدوين، گوتمان پاره که نه و خاتوننه که به پړيوه به ري به رنامه کهي به نه ستوره بوو هه مووي بۇ گيراونه وه؟ گوتي به لي ده زانم به لام ده مهه وي به لگه يه کی نووسراوه م له نيوه هه بي، ريشمان له گريودا بوو به لگه ي پنيويستي گاشه ربرؤممان دهويست، به و جوره ده بوو به نارامي له گهلي بدوين، ويتيک به هه زار جور وه کوو مار به دهوري خويدا ده سووړا و له قسه کاني خوي بوارد هه تا ماندووي کردن له دواييدا تواني به هه ر جورتيک بي به به لگه ي پنيويست رازيان بکا و ئيمه ي رزگار کرد به پړيوه به رانيش له ده ست گه رما برستياني لي برابوو و ماندوو ببوون و هه تا بلني به لگه و وره قه شيان له سه ر ميزه که دانرابوو و هه ر چاوه پواني پوژئاوا بوون و کاتي به ربانگ، ئيمه ش به لگه مان له گيرفان خست و نه فسه ريکيان په گه ل خستين و ده رکه وتين.

کوتايي مانگي مه ي بوو که ده مانتواني نه و جار بۇ کيو وه پړي که وين، له ئوردووکاس و له ژير سه هوله کاني بالتورق، له گه ل پرودا وينيکي تر رووبه پروو بووين نه ويش نه وه بوو که به فريکي زور باري که چاوه پروانيمان نه ده کرد نه و جار کولکيشه کان وازيان له پوښتن هينا، هؤکاره که شي نه وه بوو که نه و پيلاوانه ي که له لايه ن ئيمه وه پنيان درابوو، پيلاويکي زور باش نه بوون و تاييه ت بوون بۇ رنپيوان و بۇ نه و شوينانه نه ده بوون که زور به شيمان له وي کړيبوون نه و جار مابووينه وه که چکه ين و چون له نيو نه و چياپانه ي قه ره قروومدا ۳۰ جووت پيلاو بۇ نه و کولکيشانه وه ده ست خه ين هه ر خواردنه که يان بۇ ئيمه گه ليکي پاره تيده چوو که نه وه ش باريکي گراني تر بوو هه ر بويه ده مهه وي له گرووي که مدا هاوپي بم و به پني ليکدانه وه خواردني کولکيشه کان سي کيلو برينجه و نه گه ر چه ند شاخه واني تريشي له گه ل با، ده بوو کولکيشي تريش به کړي بگرين، نه ويش ده بوو خه رج و گرفتتيکي تر بؤمان نه و جار به فر له چؤکان بوو و پيلاويشيان دهويست، نه وي راستي بي ده بوو ئيمه بؤمان دابين کردبان باره کانمان له سه ر به فر دانابوو و به ئيشاره ده يانه ويست ئيمه تيگه يه نن که ئيتر ئيره کوتايي کاره و ده گه پينه وه نه وه ش بۇ ئيمه زور پروون بوو که نه گه ر نه وان بگه پينه وه هه ر ليره ش کاري گرووپه که کوتايي دي

چون پښتياگه کي زورمان مابوو له گهل ویتیک دواي که ميک ليکولينه وه کهل وپه له کانمان بهراوهرد کرد و رای من شه وه بوو که پاره که یان بق زیاد که ين، به لام ویتیک نه یسه لماند و رای ویتیکش شه وه بوو که که ميک برپينه وه خوارئ هه تا هه واکه بگوړئ و هیندیک خوشی بکا و له دواييدا بگه پښينه وه سهرئ گوتی چ پووی داوه و گرفتتان له سهر چیه؟ پاره تان داونه تی و ده بی هر کاریک نیوه بلین به پښه ی بهرن شه و جار گوتی شه فسه ری هاوړیتان له کوښه، شه و پرسیاره کاری نیمه ی باستر کرد، گوتم شه فسه ری هاوړیمان پیاوښکی باش بوو زوریشی لی رازی بووین به لام به داخه و دوو رۆژ له مه و بهر به هوی نارده حتی لاقی گه راوه بق چاره سهر کردنی، شه وه ی راستی بی شه گهر لیره بووایه زور به باشی یاریده ی ده داین، به لام چون شه و لیره نه بوو نه مانویست جوریک بجوولینه وه که له دواييدا گرفتی بق پښ بی شه و جار شه فسه ری هاوړنی ئالمانیه کان دهستی کرد به ليکولينه وه و پوونی کرده وه و گوراندی و هه موو کولکښه کانی کۆکرده وه نیمه که هیچ له قسه کانیاں تینه ده گه یشتن، هر شه و ونده ی ده زمانم که سی رۆژی دواي پووداوه که له خپوه تگای تایبهت بووین قسه کانی زور به تین بوو و وهک ئاور کاری تیکردن

گروپی شاخه وانانی سویسیش له پښ نیمه دا گه بیوونه جی که به رپه یوه ره که یان یشتنان وه نیر بوو، که چاومان پیکه وت هاوړئ له گهل مارسینل پوودی و ئیرهاردلۆرتن، شمان دین، که له و کاته دا به باشی بۆمان نه ناسرا بوون به لام ده مزانی که له یه که مین که سانی هیمالییان و ده یان هه وئ هه موو لووتکه کان ببه زینن

شه و جاریش به لینیمان دا له پښتياگه کي تایبه ته وه لووتکه ببه زینن، نیمه هر له وئ خپوه ته کانمان هه لدا و له پښ هه موو کاریکدا ده ستم کرد به نامه نووسین بق به پښه به رایه تی گه شت و گوزاری ئیسلام ئاوا که ده مان هه ویست لووتکه ی دوو هه میش ببه زینن ده مان توانی شه و کاره هر بقۆمان له ئیسلام ئاوا به پښه به رین، به لام چونکه پوولمان نه بوو، به نیاز بووین به و جوره خۆمان وهک پولداریک که شتی له بیر ده چینه وه خۆبونیښ و پیاښ رابگه یه نین و رازیان بکه ین و نامه که بده ینه ده ست شه و شه فسه ره و به پښی بکه ین که ده مانزانی له لایه ن شه وه وه زووتر به دهستی کارگیران ده گا و ده مانزانی پښ

ئەوێ بگه‌ینه‌ خێوه‌تگای تایبه‌تی گاشه‌ربرۆمی ٢ به‌لگه‌ی پنیوێستی به‌زاندنی لووتکه‌ ده‌گاته‌وه‌ ده‌ستمان و بۆشمان نووسیبوو که‌ هه‌ر گه‌راییه‌وه‌ پارهی به‌لگه‌که‌تان ده‌ده‌ین.

پۆژی ٢٤ی ژووه‌ن بۆ خۆسازدان له‌گه‌ل که‌شه‌وه‌ه‌وا، گاشه‌ربرۆمی پۆژه‌لاتمان به‌ به‌رزایی ٧٧٧٢ مێتر به‌زاند، به‌لام به‌لگه‌ی پنیوێستمان بۆ ئەوه‌ش پێنه‌بوو. به‌لام به‌زاندنه‌که‌ی چی وای له‌ گاشه‌ربرۆمی ٢ که‌متر نه‌بوو. دوا‌ی هه‌سه‌نه‌وه‌یه‌کی که‌م، بۆ کارێکی گه‌وره‌تر ده‌سته‌به‌کار بووینه‌وه‌، ئەویش ئەوه‌ بوو که‌ به‌ رینگایه‌کی تازه‌دا یانی به‌ رینگایه‌ک که‌هه‌تا ئەو کاته‌ که‌س پێیدا وه‌سه‌ر نه‌که‌وتبوو، به‌لای باشووری پۆژه‌لاتی گاشه‌ربرۆمی ٢ دا وه‌پێکه‌وتین. ئەو کاره‌ له‌ ماوه‌ی سێ پۆژدا به‌خۆشی کوتایی هات. مانه‌وه‌ی یه‌که‌م شه‌ومان له‌ گاشه‌ربرۆمی ١ بوو و شه‌وی دووه‌میش له‌ ژێر لووتکه‌ی گاشه‌ربرۆمی پۆژه‌لات ماینه‌وه‌ و سێهه‌مین شه‌ویشمان له‌ سه‌ر رینگای گه‌رانه‌وه‌ی گاشه‌ربرۆمی ٢ تێپه‌ر کرد و بێ هیچ پروداویک گه‌راییه‌وه‌ خێوه‌تگای تایبه‌ت. ئەو جار ده‌بوو خۆمان سازدا با بۆ کارێکی پنیوێست یان وا باشه‌ بێم لووتکه‌ی شاردراره‌ یان دزیه‌تی گاشه‌ربرۆمی ١ که‌ ئەو هه‌موو له‌ دوا‌ی ماندوو ببووین که‌ ئەوه‌ی راستی بێ دهمانه‌وێست ئەویش به‌ رینگایه‌کی تازه‌دا به‌ لای باشووری پۆژئاوا دا وه‌سه‌رکه‌وین. سوێسییه‌کان رۆژیشته‌بوونه‌وه‌ که‌ چه‌ند پۆژ له‌مه‌وه‌یه‌ر ئێمه‌ ئەوانمان بۆ چێشتی شه‌و بانگه‌شیشت کردبوو که‌ سالادی کاهوو و که‌له‌م و سۆسی سه‌رکه‌مان دا‌بوونی، و ابزانم زۆریان پێخۆش ببوو، هه‌ر ئەوه‌ش ببوو هه‌وی ئەوه‌که‌ ئێمه‌ یان خه‌جاله‌ت کردبوو، چونکه‌ دوا‌زه‌ بۆشکه‌ خواردنیا بۆ به‌جێ هێشتبووین و ئەوه‌ی راستی بێ زۆرتر له‌وه‌ی پێداویستی بێ خواردنیا له‌گه‌ل خۆیان هێنا‌بوو، به‌لام نه‌یاند هه‌وێست له‌گه‌ل خۆیان بیه‌نه‌و بۆ سوێس که‌ ده‌توانم بێم ٣٠٠ کیلوگۆشتی ران، په‌نیر، شیرنی و شتی تر بوو. وا بزانی هه‌ر ئەو پۆژه‌ بوو من و ویتیک شتیکی زۆرمان خوارد، بێ ئەوی که‌ یه‌ک دۆلاریش خه‌رج بکه‌ین. ئەو جار هه‌تا بلیتی شتمان زۆر و هیچ ترسێکمان نه‌ما‌بوو و هه‌ر ئێمه‌ له‌ خێوه‌تگا ما‌بووینه‌وه‌.

بارینی به‌فر ده‌ستی پێکردبوو. چه‌ند پۆژیک بوو له‌ سه‌ر یه‌ک ده‌باری. به‌یانان که‌ ده‌رگای خێوه‌تمان ده‌کرده‌وه‌ له‌ به‌فر زیاتر هیچی ترمان نه‌ده‌دی. له‌و پۆژانه‌دا که‌ هیچ کاریکمان نه‌ده‌کرد، هه‌ر له‌ بیر زگماندا بووین. پێنج پۆژی ته‌واو به‌فر باری. هه‌ر که‌ به‌یانان

نانمان ده خوارد، ده ستمان به قسه و لیکۆلینه وه ده کرد و له هه ر شتیک بلینی و له هه ر بابیه تیکی تیدا بوو، له باره ی سیاسی و چۆنیه تی بنه ماله و لیکۆلینه وه له سه ر به رنامه ی ڕینگای کینه وکانیش؛ دووباره کاتی نیوه ڕۆ ده هاته وه و ده ستمان ده کرد به خواردنی باشی وه ک گوشتی ویشک کراوی ڕانی به راز و نۆقل و شیرینی هه ر له و کاته دا ورده ورده به هۆی دانیشن و خواردن بۆ به زاندنی لووتکه ورده مان به رده دا، وامان ده زانی به پازده ڕۆژ لووتکه ده به زینین و ده گه ڕینیه وه و که ل و په ل کۆ ده که یه وه و ماله ناوایی ده که یه، به لام به جینی نه و بیر و خیالاتانه هه ر به فر ده باری.

ده ڕۆژ تیه ڕی بوو، هه ر چه ند کتییی که له به ر ده ستمان بوو خویندما نه وه کتییی وابوو دوو جار خویندرا بۆ وه هی من به زمانی ئینگلیسی بوو و ویتیکیش خه ریکی فیربوونی زمانی فه ڕه نسی بوو. دوو چه وتوو تیه ڕی بوو، ئیتر هه رچی هه مان بوو له خویندنه وه و قسه و گالته گشتی کۆتایی هات. جل و به رگی دژه بام له به ر کردبوو و بۆ پیاسه کردن له خیه ته که چوومه ده ر. نه وه نده م چاوه ڕوانی کردبوو میشکم ورینه ده گرت.

ورده ورده بیرم ده کرده وه که ده بێ بیسه لمینم که بێ به ختی ڕووی تیکردوین و هیچ شانسیکیشمان نه ماوه. له پڕیک هه و ڕوونی کرد و تاو هه لات، شوینیکم له ژیر ڕینگای باشووری ڕۆژناواوه چا و پیکه وت که بۆ پندا چوونه سه ر بۆ لووتکه ی شار دراوه ده بوو به ویدا وه سه ر که وین. ڕینگایه کی هه له مووت و زۆر ڕژد و پڕ له سه هۆلش نه و شوینه ی گه مارۆ دا بوو. ویده چوو له سه تا سه ت ڕنووی لیبی و تا نه و کاته که س نه یده زانی چه نده به فر له ویدا کۆ بۆ ته وه. هه ر له و بیر ده بووم که ئایا بلینی بتوانین به ویدا تیه ڕ بین؟ دووباره هه و تیکچۆ و بارینی به فر دهستی پیکرده وه. نه و شه وه شه ویک ی زۆر ناخۆش بوو و چه ند جار له خه و ڕاپه ڕیم. هه موو له شم ته ڕ ببوو و سه رماش هیرشی بۆ هینابووم. نه و جار خه ونم ده دی که به ڕیگا ناخۆشه که دا وه سه ر که وتبووین و له دوا ییدا دیتم که شتیک بۆ لای ئیمه هه لده فڕی و بالی گرتوه. کاتیک که زانیم خه ونه دووباره خه وم لیکه وته وه. ڕۆژی دوا یی ویستم بیر له کینو نه که مه وه، به لام به جیی نه وه بیرم له مانی ده کرده وه ده مگوت بلینی هیچ ڕووداویکیان بۆ نه هاتبیه تیه پیش؟ نه و جار نه و پرسیاره م هاته وه

بیری که بۆچی کاتیک که له مالتین بیر له کینو ده کهینه وه و کاتیکیش که له کینو بیکار ده بین بیر له مالتی ده کهینه وه.

به لنین وابوو که پۆژی بیستم کۆلکیشه کان بین و کۆکهینه وه و به ره و خواربینه وه پۆژی هه ژده ی مانگی جوولای به فر ده باری، به لام پۆژی نۆزده هه م هه وره کان ره وین و ئاسمان به ته وای پوون بووه هه و زۆر گهرم بوو و ده دره وشاوه لیمان پوون بوو ئه وه وه خۆشه به و زوانه کۆتایی پینایا و سه قامگیر ده بی چاومان له پژده سه هۆلاوییه که بوو که له پریک رنوویه ک هاته خوارئ که له ته وای ژیانمدا رنووئ ئه ونده گهرم نه دیوو هه موو ئه وه فره ی که له ماوه ی ئه و بیست پۆژده دا باریبوو له گه ل خۆی هینایه خوارئ و له نینو ئه و دۆل و ده ره یه ی خست رنوویه ک که ده یتوانی ئیمه له گه ل خۆی ره پینچه ک دا به راستی زۆر ترسابووین به وه ش خۆشحال بووین که له و کاته دا له سه ر پینگاکه نه بووین به خۆشییه وه پئوبانه که ی بۆ خاوین کردینه وه هه رچه ند له وانه بوو که دووباره جینگای مه ترسی هه بی به لام نه به راده ی ئه و کات که به فره ی زۆری تیدا بوو له پریک گوتم ئیمه به یانی وه پئوده که وین نه و جار ئیمه ته نیا کۆسپیکمان هه بوو، نه ویش ئه وه که به لنین وابوو کۆلکیشه کان پۆژی بیستم بین و خیه ته کان وه کۆکه ن و بگه رینه وه خوارئ نه و جار له هه ولی ئه وه دا بووین که چۆن ئه وان تینگه یه نین که ده پۆژ له سه رمان راوه ستن هیچ ئامرازیکه راگه یانندنمان پینه بوو و زمانی ئۆردووشمان نه ده زانی له کۆتاییدا به وه گه یشتین که وینه ی کینوئیک بکیشینه وه و پینگای پندا چوونه سه ریشی تیدا دیاری بکه ین هه ر واشمان کرد و وینه ی پینج مانگیشمان تیدا کیشابۆوه، به و مه به سته که پینج شه وی تر له کینودا ده مینینه وه، ئه و وینه یان بۆ به جی دیلین و به و جۆره لیمان تیده گه ن نه و جار خواردنمان بۆ له نینو بۆشکه یه کدا بۆ دانان و ده رگای بۆشکه مان ئاواله کرد تا بزانی که بۆ ئه وان دانراوه نه و جار خیه ته که ی خۆمان به هه موو به لگه و که لوپه ل و پاره و پنداویسته کان له په نایه کدا شارده وه که شوینه که شی زۆر پر مه ترسی بوو به لام ئه گه ر له کینو گه راباینه وه هیچ شتیکمان نه دیباوه هیشتا به وه به خته وهر بووین که لووتکه مان به زاندووه، شتیک که ئیمه به هه ر حال به هۆی ئه وه وه لیره مابووینه وه.

وهك هه موو گرووپه شاخه وانه كانى تر پيش وه پئى كه وتن شه ونيكى زور
تالمان رابوارد. هه موو كات له بيرى شه وه دا بووين كه شتيكمان له بير
نه چئ. هه تا به رى به يانى به باشى خه وم لينه كه وت و هه ر له و بيره دا
بووم. كاتزمير دووى به ره به يانى وه پئى كه وتين. هه تا شه و جىگايه ي
له تواناماندا بوو به توندى رويشتين و پىگا ناخوشه كه مان تپه پر كرد
و له ژير ره وه زىك راهه ستاين. هيندينك ماندوومان هه ساندوه وه و
پىگا ناخوشه كه مان لى روون بوو به لام هه موو سه هؤله ست بوو و
پژدوه هه له مووت و پر بوو له به فر و ليره دا زور ترش بوو. زور به ي
جىگاكانى سه هؤل به ستبوونى. هه رچه ند ده چووينه سه رى، سه هؤله كان
ناخوشتر ده بوون.

له كوتايى پژده كه دا به شوينيك گه يشتين كه به رده لانىكى زور
ناخوش بوو به هؤى راهه ستانمان به لينمان دا شه وى يه كه م هه ر له وئ
خيوت هه لده ين، به لام دوزينه وهى شوينى خيوت له سه ر شه و به رده
و سه هؤله كارنىكى زور ئاسان نه بوو. شه و جار داوام له ويتيك كرد له
به رده لانه كه وه سه ر كه وئ و له وئ شوينيك بدوزينه وه. وا بزانم پىگاكه
زور هه له مووت بوو به لام هه ر چوونيك بئ ده مان توانى هه ولى خومان
بده ين. سئ تا چوار كاتزميرى خياند هه تا شه و پىگايه مان تپه پر كرد،
هؤيه كه شى شه وه بوو كه ده بوو به كؤلينگ جئ پيمان خوش كرد بابه
چونكه هه موو يه كه سه ر سه هؤل بوو. زور جار ويتيك به دوو پيچى
سه هؤل خؤى راهه گرت و ده رويشت. له دواييدا ناچار بووين هه ر له
ژير شه و ره وه زه به رده خيوت هه لده ين.

چووينه نئو خيوت ته كه وه. خيوت تيك كه له سه ر هه لديرىك به
به رزايى چه ند سه د ميتريك هه لاوسرابوو. به يانى رورى دوايى نؤبه ي
من بوو كه له سه ر هه تاوه ده ست به كار بم. زور به توندى له و ته نافانه ي كه
رورى پيشتر ويتيك راهه لى كرد بوو وه سه ر كه وتم. له كوتايى ته نافه كان
تيگه يشم كه به و شوينه دا پىگامان نابئ و هه رچه ند هه وليشى بؤ بده ين
و بروينه وه خوارئ. من شه و قسانه م زور پئ خوش نه بوو، دوايى بيس
رور چاوه روانى و شه و هه موو ناخوشيه كه له سه ر رووح و ده روونى
من كارىگه ر ببوون چون ده متوانى له نيزىك لووتكه را بگه ريمه وه،
منيش گوتم خواردن گرینگ نيه شه گه ر ته واوييش بئ ده توانين رورنىك
خومان راگرين، به لام شه وهى جىگايى نيگه رانييه كرانبؤنه كه ي تويه كه

ئەویش بیریکم بۆ کردۆتەوێ من لە پێشەوێ دەپۆم و جێ پێت بۆ خوش دەکەم و تۆش بە ئارامی بە دوای مندا وەرە، ئەوێ پاستی بێ دەمزانێ قسەکانی من زۆر لە سەری کاریگەر نەبوون و ویتیک ھەر لە سەر داوای خۆی مایەوێ ھەر لە و قسانەدا بوو کە خەومان لیکەوت:

ھێشتا ھەر تاریک بوو کە بەرەو سەر وەپێت کەوتین و ئەوجار بۆ لای راست پۆشتین. ھەتا ئەو جینگایە پاستیمان لە بەردەکانی پۆژی پێش کە پینگایان لێ بەستبووین دوور کەوتینەوێ، ئەوێ پاستی بێ ئیمە بە ھەر دوو کمان سێ لاقمان ھەبوو، دوو لاقی من لە پێشەوێ دەپۆشت و ویتیکش بە یەک لاق بە دووی مندا دەھات کە زۆر بۆی سەخت بوو. ھەوا پووناک بوو و دووشەت میترمان تێپەر کرد، لە پەرچاوم بە شتیک کەوت سەرم سوورپما و باوەریم نەدەکرد، بەلام بە پاستی بۆخۆی بوو ئەوێ کرانیقۆنەکە ویتیک لە ژێر لاقم وەدیھات. بە پاستی بە پاستی سەرسوورپھین بوو. وەدیھاتنەوێ ئامرازێکی ئاوا بوو بە ھۆی خوشحالی ھەردوو کمان. بەوێ خوشارۆکینی سەردەمی مندا لیم وەبیر ھاتەوێ ئیمە کرانیقۆنمان لە لایەکی ترون کردبوو، بەلام لە سەر پینگایەکی تر دۆزیمانەوێ زۆر خوشحال بووین کە ھەتا کۆتایی کار، بێ هیچ گرفتیک وەسەر کەوتین.

ئەوجار وەسەر کەوتن بە پینگای تازەدا بۆمان وەرپاست گەرا، لووتکە ی شاردراوێ یان دزییەتی، لووتکە ی شاردراوێ یان گاشەربرووی ۱ بە پاستی کینۆکی جوان و بە قەلافت بوو، وینە یەکی جوان و بە فراوی. بەوجۆرە بە خوشییەوێ ھەوا مۆلەتی داین کە کاتژمێرێک لە سەر لووتکە دانیشین. بە پاستی زۆر بە باشی لە گەڵ کەش و ھەوای ئەو مەلەبەندە پراھاتبووین و زۆر بە باشی کەلکمان لە دیمەنی جوانی کینۆکانی دەورووبە ریش وەرگرت و بە ئاسوودەیی لاقمان پراکینشا و سەرکەوتنی خۆمان ھەر لەوێ جیژن گرت. جییا لەو ھەموو خوشییە وینە یەکی زۆریشم لە لووتکە کە ھەلگرت و ھەر لەوێ کۆلەنگە کە شیم دۆزییەوێ ئیمەش بزماریکمان بە تەسمە یەک پتوێ گرت. دا بەردیکی چکۆلەم بۆ بیرەوێ لە سەر لووتکە دەست دایە و لە نیو کۆلە کەم ھاویشت و ئەوجار بەرەو خوار بووینەوێ.

ھەر بیرمان لەوێ دەکردەوێ کە ئیستا بلینی لە خێوێ تگای تاپیەت چ پووی دابی؟ بلینی کۆلکێشەکان ھاتین؟ ئەگەر ھاتوون بلینی لەوێ مابن یان

کۆیان کردبیتهوه؟ هەر که له خێوهتگا نیزیک بووینهوه و له دوورهوه خێوهتهکانمان چاو پیکهوت و کهمیک دوورتر چهند که سیکمان دیت بهر و پیری ئیمه دههاتن. وادیار بوو له وینهیهی بۆمان کیشابوونهوه بهباشی تینهگهیشتیوون، بهلام له پیمان راوهستاوون. پۆزی پشتر له چوونهسهردا ئیمهیان له ژیر لووتکه به دووربین چاو پیکهوتبوو، بهو جۆره پزیزان بۆ ههموو شتیک دانابوو تهنا تهنا ته خواردنهی که بۆشمان دانابوون دهستیان لێ نهدابوو.

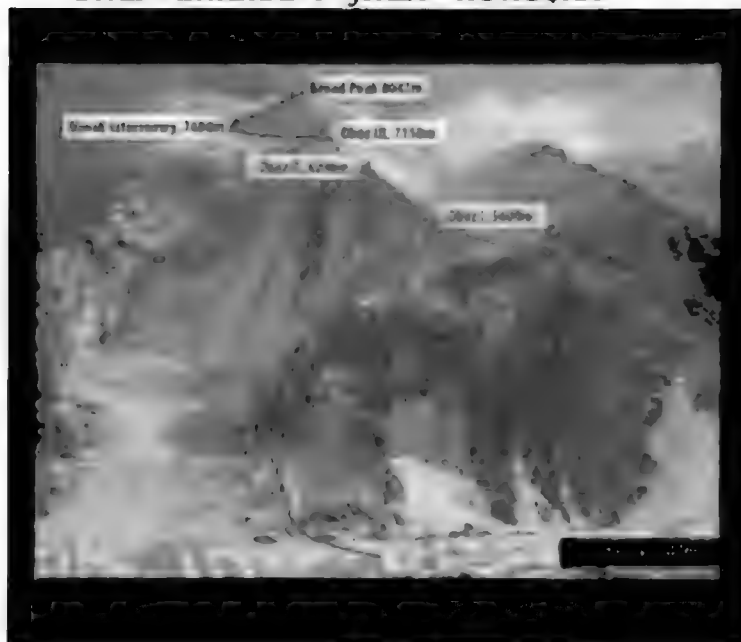
دوای حهوتووێه که گهیشتیینهوه ئیسکاردق لهوێ را به ئۆتۆمبیلێک ئیمهیان گهیاند و ئیسلام ئاباد و لهوێ چاومان به ئهفسهرهکهی هاو پیمان کهوت. بهلگهی بهزاندنی لووتکهکانمان دایه دهستی که زۆری پینخۆش بوو بهلام له بهرپۆه بهرایهتی بهلگهی تریان دهوێست که دهبوو نووسیامان و پتوێست بوو بهلگهی بهزاندنی کتیهکان را شکاوانهتر بایه. ئهوهی بۆمان نووسیوون لێیان سهلماندین بهلام دووباره بۆمان نووسیینهوه. ئهوجار نۆرهی ئهوه بوو که پرسیارمان لێکه که هەر لهو دهترساین. که فهرموویان بۆچی گاشه برپۆمی اتان بێ بهلگه بهزاندوو؟ زۆر به ئهسپایی گۆتمان ئیمه نامه مان بۆ نووسیوون و دهبی به دهستان گهیشتی، ئیمه چاوه پوانی وهلامی نامه ئیوه بووین، بهلام نهمانتوانی هەر ئاوا راوهستین و دهست له سهر دهست دانیین و دهبوو بیریکشمان له کهشهوه وا کردبا و کارهکانمان بهرپۆه بردبان، چونکه دهمانزانی که ئیوه بهلگهی پتوێستمان بۆ دهنووسن و به هیوای ئهو پۆیشتییه سهری. ئهوجار بهرپۆه بهر زۆر به تووپی گوتی. بهلام ئیوه هەر ئاوا ناتوانن سهر بهردهنهوه و برپۆنه سهری. له کۆتاییدا که سهلماندیان هیچیان له دهست نایه و ئیمهش لووتکهمان بهزاندوو، شهپه کهیان خسته ئهستۆی ئهفسهری هاو پیمان.

تازده کهس له رینگادا نهما بوو و وهرزی بهزاندنیش کۆتایی پنهاتبوو و کهسیش له مهلبهندهکان نهما بوو. جیا له وهش دووهزار دۆلاریشیان پیندهگهیشته که دهبوو پینش ئهوهی بگه پینینهوه لێهستان ئهو برده دۆلاریان بدهینی. بهلام وادیار بوو بهرپۆه بهرایهتی گهشت و گوزار ئاواش دهستبهردار نهدهبوو، هەر بۆیهش ئیمهیان ده پۆژ راگرت ههتا کاروباری بهلگه پتوێستهکان بهرپۆه چوو که بهبی ئهو بهلگانه

نه مانده توانی ویزا و هرگرین و له پاکستان برۆینه دهر. ته گهر ته و
 پرووداوه پرووی نه دابا ته و ده پۆژه بق ئیمه یهک پۆژی ده خایاند.
 نوینه ری لیهستان نامه یهکی بق به پیره به رایه تی نووسیوو و تیندا
 نووسرابوو کاتی گهرانه وه لیهستان قهرزه که تان ده ده نه وه. ته و جار
 شهر و کیشه کوتایی پنهات و ئیمه گهراینه وه لیهستان. ده بی بلیم به
 پیروزییه کی نیوه ته و او بق ولاته که مان گهراینه وه که دوو لووتکه ی
 هشت هزاریمان له دوو پښتای تازه وه به که لوپه لیکي که مه وه
 به زانده وو و به و جوره له ئیمه ش زیاتر که س له وئ نه مابوو. ته وه ی
 راستی بی گرووی زور به شیوه ی ریک و پیک دینه ته و مه لبه ندانه و
 خپوه تی زور له نیو پښتاکاندا هله ده دن و ته گهرچی له که لوپه لی
 باش و که سانی به توانا که لک و هره گر، به و جوره ش به ئاسانی
 بویان ناکرئ دوو لووتکه به یه که وه له پښتای تازه ببه زینن و بق هر
 لووتکه یه کیش ده بی زور له وش زیاتر دۆلار خه رج که ن.

له کۆنگره ی به پیره به رایه تی شاخه وانی ولاته که ماندا که
 به لگه ی به زانده ی لووتکه کانمان خوینده وه، یه کیک له به پښان فهرمووی
 ئاغا ته و پارانه نابئ بدرین چونکه ته و به پښانه بی به لگه ی پښوئست
 ته و لووتکه انیان به زانده وه. ته و جار نۆبه ی ئیمه هات که وه لامیان
 دهینه وه و گوتمان نا ته وه ی ئیوه ده فهرموون به و جوره نه بووه که
 له دوا پیدا لیان سه لماندین. ئیمه لیره دا شتی که مان بق پروون نه بووه که
 ئایا ته و سه لماندنه به هوی پیروزی به رچاوی ئیمه بوو یان بق ته وه
 بوو که له دوا پۆژدا گرووپه لیهستانی که کان له پاکستان گرفتیان بق
 پیش نه یهت؟ به لام ههرچی هه یه با هه بی بق ئیمه هر دانی پاره کان
 گرینگ بوون و نابئ له بیرمان بچینه وه که ته و کات له سالی ۱۹۸۳دا
 له لیهستان ته و جوره پرووداوانه ده هاتنه پښت و له سه ر به لگه و
 که لوپه ل و پاره و پښاویستی تر زوریان لیکۆلینه وه ده کرد. وینداش
 به هوی پښتیوانی مالی چند هه زار دۆلاری به رنامه ی ^{K2} چوبوه
 ژیر پرسیار و لیکۆلینه وه که ده یانه وه یست بزائن ته و پارانه ی له
 کوئ هیناوه و پښان ده گوت ده بی وه لامی ته و پرسیارانه بده یه وه و
 له کوتاییدا دوو سال ویندایان وه کوو ته مبی کردن ئیزن نه دا له ولات
 بچینه دهره وه له وانه بوو بق و هه پرووداویک به پۆکی ئیمه ش بگرن.
 ئاندریزا واداش پرووداویکی ئاوی بق پیش هاتبوو که له کاتی خۆیدا

به‌پ‌یوه‌به‌ری گرووپیکی تایبته بوو که ده خپوه‌تیاں دابوونئ که له
 دواى به‌رنامه‌که‌دا پینچ خپوه‌تیاں نه‌گه‌راندېووه. نه‌ویش به‌و شیوه‌یه
 چووبووه ژیر پرسیار و لیکولینه‌وه و داوایان لیده‌کرد که ده‌بوو له‌تکه
 دپاوکانی هیناباوه که نه‌وکات ده‌بوو بۆ هه‌ر کیلچ چوار دۆلار گوومرکی
 دابا که زۆر که‌سیش نه‌و کاره‌یاں ده‌کرد و خپوه‌ته دپاوکانیاں کو
 ده‌کرده‌وه و ده‌یاننه‌یا و ده‌یانداوه ده‌ست عه‌مبارداره‌کان به‌و جوړه
 ده‌بی بۆ حیسیب و کتیبی گرووپه‌کان هه‌میشه‌ حازر بین و له‌وانه‌ بوو
 به‌رگری له‌ تیکوشانی نیمه‌ش بکه‌ن، به‌لام یاژکوفسکی به‌پ‌یوه‌به‌ری
 به‌پ‌یوه‌به‌رایه‌تی شاخه‌وانیی لیه‌ستان نه‌و میداله‌ زیرانه‌ی که به‌ هو‌ی
 سه‌رکه‌وتنی له‌ کیوه‌کان به‌ده‌ستمان هینابوو لینی وه‌رگرینه‌وه، به‌لام
 بۆ هیمالییا به‌رگریان نه‌کردین. بیرم له‌وه‌ ده‌کرده‌وه که ئایا له‌ ولاتانی
 تریش به‌رگری له‌ شاخه‌وانان ده‌کړئ و ئایا له‌ ولاته پوژئاواییه‌کان
 به‌پ‌یوه‌به‌ری گرووپه‌کان خپوه‌ته دپاوکان له‌گه‌ل خویان دینه‌وه‌ یان
 نا؟ له‌ لای خو‌م له‌ قه‌دوبالای رنه‌وُل میسنیرم بیر ده‌کرده‌وه که نه‌گه‌ر
 شتیکی نه‌و جوړه‌یاں لی ویستبا چی ده‌کرد یان چونی خو‌نیشان ده‌دا؟

به شی ۷

و ده سه ریه رینی مار

برؤدپیک له ریگای لووتکه کانی باکوور، سالی ۱۹۸۴

بؤ شهودی که ناومان له بهرنامه ی K_2 دا بنووسن، دهبنی چه ند
پارد بددین؟ شهودم به ئیستیفان ویژنیز گوت، ئیستیفان ویژنیز خه لکی
ولاتی سوویس بوو و کاروباری نیوان هیمالییای بهرینود ددبرد، دوا ی
که میک راودستان ودلامی داینه وه و گوتی: دهبنی بؤ هه ر که سیک
هه زار دۆلار بدرئ و ابزانم شه و برادهر د پوولی زۆر خوش ددویست
و شهودش به باشی ددزانم که له دۆخی نیمه به باشی تینگه یشتبوو له و
بواره ش یاریددی دابووین، شه گهرنا ناوی شه و پر د پاردیه ی نه ده هینا
دوا ی هیندیک حیسیب و لیکدانه وه له گه ل ئیسلۆتی، به هه زار جور بیر و
خه یال و هه لسه نگاندنی که ل و په لی پنداویست، ودلامی راستیمان دانه وود و
گوتمان ناوی نیمه ش له ریزی خوتاندا بنووسن، به لام داوا ی سوویسییه کان
داوایه کی باوهر پینه کراو و سه رسوور هینه ر بوو، شه وده ی راستی بی
من و ویتیک دوا ی هه ول و تیکۆشانیکی زۆر توانیمان بؤ ودرگرتنی

به لگه‌ی پنیویست بۆچوونه دهره‌وه له ولات بریک پاره کۆکه‌ینه‌وه. نه‌وجار هیندیک له پنداویستییه‌کانمان به پاره‌ی خۆمان بکپین و بۆ کپینی نه‌و شتانه‌ی که ده‌ماوه به‌لین وابوو بچین بۆ لای ویرنیر و له ئیسلام‌ئاباد بۆ نه‌وه که من و ویتیک ده‌مانه‌ویست به یه‌که‌وه لووتکه ببه‌زینن، نه‌وه‌ش بۆ ئیمه جینگای به‌خته‌وه‌ری بوو که ویرنیر ئیمه‌ی له هه‌موو بواریک نازاد کردبوو و کاری به کارمان نه‌دابوو. له لایه‌کی تریشه‌وه یانۆژتازری لیهستانی که خه‌لکی کاتوویسی بوو، له گرووپینکی چوار که‌سدا ده‌یانویست لووتکه‌ی برۆدپیک، ببه‌زینن. نه‌وجار ئیمه به‌لینمان دا له به‌رپۆه‌بردن و کۆکردنه‌وه‌ی که‌ل‌وپه‌له‌کاندا به یه‌که‌وه بین. به هۆی گیروگرفت و که‌می که‌ل‌وپه‌لی پنداویست به‌تایبه‌ت گوشت، به‌وجۆره به‌رپۆه‌بردنی به‌رنامه‌ی گه‌وره له لیهستان کاریکی زۆر هاسان نه‌بوو. بیره‌وه‌رییه‌ک که هیچ کات له بیرم ناچیته‌وه، بردنی گۆشتی زیادی بوو که کاتیک له به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گۆشتی، له‌گه‌ل به‌رپۆه‌به‌ری نه‌وکات پووبه‌پوو بووم که ده‌یه‌ه‌ویست له باره‌ی کاره‌که‌ماندا زۆرتری بۆ بدویم، پرسیاره‌که نه‌وه بوو که گوتی: ته‌واوی نه‌و کارانه بۆ چیه؟ له‌سه‌ره‌خۆی من له وه‌لامی نه‌ودا، بۆ به‌زاندنی هیمالییا و پنداویستییه‌کان ته‌نیا پرسیارینکی تیدا هه‌بوو که ته‌ویش نه‌وه بوو که نه‌گه‌ر که‌سینک ئاوا بیر ده‌کاته‌وه ده‌بی کۆپینی سالانه‌ی راگرئ و له کاتی پنیویستدا که‌لکی لیه‌وه‌رگرئ و پینش نه‌وه‌ی قسه‌کانم ته‌واو که‌م له دیوه‌که‌ی خۆی و ده‌رینام. له‌و کاته‌دا بی گوشت نه‌مده‌توانی بۆ پاکستان وه‌رئ که‌وم. نه‌گه‌رچی له قسه‌کانی به‌رپۆه‌به‌ر زۆر نا‌ره‌حه‌ت و نا‌هومی‌د بووم، به‌لام وره‌م به‌رنه‌دا و دووباره ده‌سته‌به‌کار بوومه‌وه وه‌بیر خاتوونیک که‌وته‌وه که ده‌یتوانی کاریکمان بۆ بکا. به که‌میک نو‌قل و ئالای باشگا یان گرووپه‌که‌یان و به ده‌سته گولیکه‌وه بۆلای چووم و به‌لگه‌نامه‌ی باشگام له پینشی دانا و تیمگه‌یاند کاری ئیمه له‌گه‌ل سه‌فه‌ر و پشوودانی هه‌وتوانه جیاوازه و تایبه‌تمه‌ندی خۆی هه‌یه. نه‌وجار داوای لیکردم که به‌رپۆه‌بردنی نه‌و کاره به‌و بسپیرم و گوتی هه‌ولتان بۆ ده‌ده‌م و به‌رپۆه‌ی ده‌به‌م، ئیتر نازانم چۆنی به‌رپۆه‌ برد. هه‌لبه‌ت بۆ ئیمه زۆر گرینگ نه‌بوو که چۆنی به‌رپۆه‌ برد، گرینگ نه‌وه بوو که به‌رپۆه‌ی بردبوو و بردنی که‌ل‌وپه‌له‌کان له لایه‌ن باره‌لگریکی گه‌وره، ۵۰۶ به‌رپۆه‌چوو. به دانی چهند دۆلاریک توانیمان به‌رۆژ

چاومان به سه هۆله به سه ته له که کانی بالتۆرۆ که وئ: پۆزیک واریسکی و تۆمهک سۆیات کوفکسی بردنی باره کانیان وه نه ستۆ گرت.

کاتیک به فرۆکه بۆ ئیسلام ئاباد ده چووین و یرنیر له وئ چاوه پوانی ئیمه ده کرد و باره لگره کانی تۆمهک و پۆزیکیش پۆزی دواپی گه یشتن: هه موو شتیک زۆر به باشی به پێوه ده چوو، به لام له پریک نه و شتهی که چاوه پوانیمان نه ده کرد بوو به هۆی گرفتاری ئیمه و وه دیهات: وادیار بوو به پێوه به رایه تی گه شت و گوزاری پاکستان خوازیاری نه وه نه بوو ناوی ئیمه له نیو پیزی گرووی سوسییه کاندای بنووسرئ: بیرم له وه ده کرده وه و ده مگوت له وانه یه به هۆی به زاندنی بئ به لگه ی گاشه ربرپۆمی ۲ گرتی بۆ سازکردنی، زۆرجار ده مگوت له وانه یه پووداویکی له وه ش گه وره تر پووی دای، به لام له کوتایی تینگه یشتین که به هۆی نه وه بوو که زۆریه ی شاخه وانان فیر بیوون که له گه ل گرووپیک ده هاتن و له نیو گروپیک تر دای ناوی خویان ده نووسی و به و جۆره که لکیان له به زاندنی دوو لووتکه ورده گرت: نه وه بوو هۆی نه و پووداوه که نه وه ی راستی بئ نه وه ش یه کیک له پیدایسته کانی ولاتیکی فه قیری وه ک پاکستانه که ده بی هه ر کێوه ی به لگه یه کی بۆ دروست بکا و سوودی لی ورگرت: مه به ست به لگه ی پنیوست بۆ به زاندنی کێوه کان.

ئیتتر هه یچ کاریک له ده ست ئیمه و یرنیر نه ده هات و نه مانده توانی له گرووی K_2 دا به شداری بکهین، ته نانه ت به خته وه ری ئیمه نه وه بوو که کارگێرانی به پێوه به رایه تی به لگه ی به زاندنی گاشه ربرپۆمی چواریان لی سه لماندین که توانیمان گرووپه که مان بکهینه هاوپی گرووی یانوژماژۆ به لام بۆ من که پنیستر لووتکه ی برۆدپیکم بئ به لگه ی پنیوست به زاندنی، له و پینگایه را زۆرم پنی خوش نه بوو، به لام ده مانتوانی نه و جار له پینگایه کی تازه وه بیبه زینین، یان هه موو لووتکه کانی ده وره به ری بخهینه ژیر پیمانه وه، به هه ر حال به و جۆره ده مانتوانی له برۆدپیک ده ست به کار بین و گاشه ربرپۆمی ۴ که په وه زیک سهرسووپهینه ر بوو، به راحه تی له کۆنکۆردیا ده مانتوانی خۆی بگه یه نین که شوینی تیپه ربوونی هه موو شاخه وانانی لووتکه ی K_2 ش به ویدا بوو.

نه و دیواره یه یان په وه زه، به ته واوی بیر ئیمه ی داگرتبوو که

له گهل ویتیک به لئیمان دا له دواى برۆدپیک لووتکهى ۷۹۲۰ مېترى
 گاشه برېږمى ۴ بېه زینن هه رچه ند له نیو رېزى چارده لووتکه هه شت
 هه زارییه کان نه بوو له دواکاته کان و پینش شه وهى به ره و خپوه تگای
 تایبته وه پئ که وین به رنامه که مان گۆرا هۆکاره که شى شه وه بوو که
 تۆمهک و پۆزیک بۆ لئهستان گه رانه وه که شه وه ش بوو به نار هه تهى
 ئیمه شه گه رچى به لئین وابوو له کۆتاییشدا بگه رینه وه، به لام به و
 شیوه یه هه موو شتیکمان لئ شینوا شه و جار چاره مان نه مابوو یان
 ده بوو بارهه لگرىکى تر به کرئ بگرین، یان خۆمان ئۆتۆمبيله که
 لئبخوپین شه وه جینگای خوشحالى بوو که له نیو گرووپه که دا
 ئۆتریشیه کمان له گهل بوو به ناوى ئیوهک ویستزلۆند که به لگه ی
 تایبته تی نیونه ته وه یی ئۆتۆمبیل لئبخوپینى هه بوو وبه و شیوه یه بۆ
 تیپه رکردنى مه وداى ۶۰۰ کیلۆمېترى نیوان ئیسلام ئاباد هه تا ئیسکاردۆ،
 دوانیوه پۆى هه ر شه و پۆزه کاتژمیر ۴ وه پئ که وتین و تا به یانى پۆزى
 دواى یه کسه ر ئۆتۆمبیلمان لئخورى و وا باشه شه وه ش بلیم که به نۆره
 ئۆتۆمبيله که مان لئده خوړى

کاتژمیر هه شتى به یانى دووباره له پشتى فه رمان دانیشتمه وه
 و رینگای پر پینچ و ترسناکم دريژه پیندا له لایهک ئۆتۆمبيله کانی نیو
 رینگا و له لایهکى تریشه وه هه لدير و پووباره خوړینه کان به راستى
 سه زسوورپهینه ر و ترسناک بوون ناوى جاده که وابزانم به ناوى
 رینگای گه وره ی قه ره قوپووم بوو من به هه ردووک ده ست فه رمانى
 ئۆتۆمبيله که م گرتبوو پئوه ی نووسابووم و هیچ بۆ گالته ش نه ده بوو
 هه ر به و جۆره که دريژه م ده دا، له پر وه سه ر مارنیک په ریم که به
 جاده که دا تیپه ر ده بوو ئاره قه یه کى ساردم کرد و مچورکینکم به له شدا
 تیپه ر بوو شه و جار چوومه نیو بیر و خیالات که نه کا دیتنى ماریش
 وهک پشيله ی ره ش به دشووم بئ له سه د و په نجا کیلۆمېترى ئیسکاردۆ
 تیگه یشتین که شه و نیگه رانییه ی من بئهووده نه بووه، چون رنو و هاتبوو
 و یه کسه ر جاده که ی به ستبوو و چوار پۆزى ده خایاند هه تا بیکه نه وه
 شه و جار سه رى فه رمانم بۆ لای گیلگیت سووراند ه وه که ۶۵ کیلۆمېتر
 له گهل ئیمه مه وداى هه بوو و نيزیکترین شاریش بوو له و رینگا پرپینچ و
 هه لديره ی کئوه کاندا که پیناندا تیپه ر ده بووین
 به وه دیهاتنى دۆلى سه رسه وزى گۆیى، چاومان به دونیا یه کى

تازەتر كەوت' نىۋەراستى جادەى ئىسفالتم گرت و ۋەپئىكەۋتم' جاروبار توۋشى جۇگەى چكۈلەش دەھاتم و لە جادەكەدا پردى بارىكىشمان دەھاتە سەر پئ و لىيان تىپەردەبوۋىن' ئۆتۈمبىلەكەمان ھىندىك بارەكەى لە خۇى زىاتر بوو بەلام زۇرمان بۇ گرینگ نەبوو' ھەر كە گەشتىنە يەككە لە ۋەپردانە، سەرى فەرمانم كەمىك بۇلاى راست سوۋراند و كە وىستم بىخەمە نىۋراستى پردەكە، لە پرىك تىگەشتەم ئۆتۈمبىلەكەم لە دەستدا نەماۋە' تەگەرى پىشى لە قەراغ پردەكە كەۋتبوو و بەۋجۇرە لە پۇدىكدا مابوۋىنەۋە كە يەكسەر دەچوۋە نىۋ جۇمەكەۋە' لە پىش ئىمەشەۋە پۇدىكى ترىشى لىبوو كە بوو بە ھۇى راگرتنى ئۆتۈمبىلەكەمان' بە كورسى ئۆتۈمبىلەكەۋە نووسابووم و بەخۇشپىيەۋە ھىچ شۈينىكم برىندار نەببوو'

رۇزىك پاولۇسكى جۇدۇكار بەيەك تەكنىك خۇى لە ئۆتۈمبىل فرىدا و جوۋتپئ لە سەر زەۋى راۋەستا' بەۋ جۇرە ئەۋكە لە بەر چاۋم بوو ھىچى لىنەھاتبوو، بەلام لەۋانەى كە لە پىشتى ئۆتۈمبىلەكەدا بوون ئاگادار نەبووم' لەۋ بىرەدا بووم كە لەۋانەيە بە ھۇى كەۋتنى بارەكان بە سەرياندا زۇر شىپرزە بوۋىن، كە لە پرىك دەنگ و ئالەيانم گۈى لىبوو و خەيالم راھەت بوو، بەلام ئۆتۈمبىلەكەمان زۇر شىپرزە ببوو و ھەر بۇ فرىدان دەبوو' ئەۋجار ئۆتۈمبىلمان بەجئ ھىشت و بۇ گىلگىت ۋەپئىكەۋتىن' ھەر كە گەشتىنە گىلگىت بە دۋاى شاخەۋانى بەناۋانگى پاكستانى بە ناۋى شەرخاندا گەراين كە لەۋئ دەژيا' ئەۋ بەرپىزە لەگەل زۇربەى گروۋپە لىتەستانىيەكان ھاورىيى كرديوو و باۋكىشى لە ئەفسەرە خانەنشىنەكانى ھىزەكانى ئاسمانى بوو كە بەۋ ھۇيەشەۋە ببوو بە جىنگاى متمانەى زىاتر لە نىۋ بەپئوۋەبەرايەتى ۋلاتەكەدا' زۇرى يارىدە داین و توانىمان بە جەرسەقىلىك كەلاكى ئۆتۈمبىل بۇ شار بىنىنەۋە و شۈينىكى تايىبەتىشى نىشان داین بۇ دروست كىردنەۋەى، بەلام ئەۋى راستى بئ ئەۋئ شۈينى چاك كىردنەۋەى ئۆتۈمبىل نەبوو، دوو كەس لەۋ شۈينەدا بوون كە يەككىيان چەكوچ و ئەۋى ترىشيان ھاجەرى بە دەستەۋە بوو كە لە سەر ئەۋ بىروايە بوون چاكى كەنەۋە و داۋاى چەند كەرەسەشيان بۇ ئۆتۈمبىلەكە لىكردىن' پىۋىستە بگوترى ئەۋ بەرپىزانە ھەتاكاتى گەرانەۋەى ئىمە دوو مانگيان مۇلەت ھەبوو و، ئىۋەك وىستىرلۇند كە بۇ ئۆترىش دەگەراۋە بەلىنى دا كەلۋپەلە

پیداویسته کانمان بۆ بنیرئ:

نامه یه کمان نووسی که به شیوه یه ک تۆمه ک و بۆزیک لیمان تیڭهن. روداوه که مان بۆ گنرابوونه وه چونکه ههرچۆنیک بی ئه و ئۆتۆمبیله هی ئه وان بوو و زۆری نه مابوو که به ناوی کۆنه بیفرۆشین، به لام له دوایدا گۆتمان با بۆخویان ههرچی لئی ده که ن با لئی بکه ن. ئه و جار که ئۆتۆمبیل مان پینه بوو، ده بوو باره کانمان که م کردباوه، ئیمه ش که لوپه لی پیداویستمان وه ک خواردن، کیسه خه و، خیره و ههرچی پیداویستمان بوو جیامان کرده وه و ئه وانی ترمان پیچایه وه و ئه وانه ی مانه وه بۆ به ده ست هینانی پوولی چاک کردنه وه ی ئۆتۆمبیله که و به کرئ گرتنی ئۆتۆمبیل داماننا بۆ فرۆشتن. ئه و جار که له شه قام داماننا بوون زۆری نه مابوو ده رده سه رمان بۆ ساز کا، بۆلیس بیتوو له گه لمان رووبه روو بیته وه زۆربه ی خه لکیش ده هاتن و که لوپه له کانیا ن چا و لئ کرد و ده رۆیشتن، له دوایدا کابرایه ک هات و هه موو که مپووت و سابوونه کانی کرین. له کۆتاییدا هه موو شتی کمان فرۆشت و شه قاممان به جئ هینشت و بۆ کئو وه ربئ که وتین.

خیره تگای تایبه تمان له سه ر ڕینگای باشووری برۆدپیک دامه زراند به لام هیچمان پیمان خۆش نه بوو که به ڕینگای تایبه تی لووتکه که دا وه سه ر که وین، چونکه سالنیک پیتش به و ڕینگایه دا لووتکه مان به زانده بوو و به لئیمان دا که هه موو لووتکه کانی ده وروبه ری به ڕینگای باشووردا که هه تا ئیستا که س نه یبه زانده بوون به زینین که ئه وه ش بۆ ئیمه وه ده ست هینانی سه رکه وتنیک تازه و تایبه تتر بوو، به لام له سه ره تاوه ده بوو هیندیک لیان نیزیک بینه وه چونکه له خیره ته که مان را به باشی نه ده بیندران. هه لبه ت هه ر ئاواشی لیها ت، یه که مین هه نگاومان وه ک ئه وه ی که ئاویکی ساردمان به سه ردا که ن وابوو، هه موو ڕینگاکه پنیوستی به ت دنا ف رایه ل کردن هه بوو. جاری دووه م که وتینه سه ر هه لدریک پر له سه هۆل و شه ومان به سه ردا هات و ماینه وه، چیشتی کمان دروست کرد و به ماندوویی له نیو خیره ته که دا خواردمان و له کیسه خه وه کانمان خزاین. هینشتا خه ومان لئ نه که وتبوو وام هه ست کرد که ده نکه برینج به سه ر خیره ته دا ده رپژن و ده نگه که هه ر ده هات و زۆرتر ده بوو به جۆریک خۆمان خپر کرده وه و به میله ی خیره ته که وه نووساین بۆ وی که نه شکئ. دوا ی تاویک

دهنگیک هات و شتیک وه خپوه ته که مان که وت، بئ هه ست راوه ستاین و کاتیک چاومان هه لینا دیتمان دوو به ردی گه وره به گه وره یی سهری ئینسان درووست له نپوه راستی خپوه ته که دا له و جینگایه ی پیتشر له و بووداوه هه ر دوو کمان به بلاوی دانیشتبووین ته وانه ئیتر چ بوون نازانم! ته ودهش به لایه کی تر بوو بومان ئیتر نه مانده توانی بو هیچ کوئ بچین، چون شه و درهنگ بوو و له لیژیکی ۵۰ دهره جه دا مابووینه وه له سهره تاوه و امان ده زانی باشتترین شوینمان بق خپوه ته هه لېژاردوه و سئ کاترمیریش پپوه بووین هه تا خوشی کهین له ویش به ناهومیدی گه راینه وه و شوینیکی ترمان بق خپوه ته دوزیه وه به لام من گه رامه وه به ویتیکم گوت ته گهر بومبیکیش له ئاسمان به ربیته وه ده زانم راست وه خپوه ته که ی ئیمه ده که وئ، جا له هه ر شوینیکیش بین بو ئیمه هیچ فهرقی نییه با هه ر لیره بمینینه وه به لام ویتیک وه لامیکی نه دامه وه و به و جوره هه م خپوه ته که مان درابوو و هه م به ته وای و ره مان له ده ست دابوو، به لام هه تا به یانی له و شوینه ماینه وه.

دوای لیکولینه وه یه ک ناچار بق خپوه تگای تایبته گه راینه وه نه و جار له هه ول و تیکوشانیکی تر دا توانیمان هه تا به رزایی ۶۲۰۰ میتری وه سه رکه وین له و شوینه به رژدیکی زور هه لدیر و سه هولوی گه یشتین که به نووکی کرانپونیش نه ده کرا پیندا تیپه ر بین، ته ودهش بوو به هوی پرینگانه وه ی ئیمه له کاره که مان وا بزانه به رینگای باشووردا بتوانین لووتکه که بیه زینین، به لام له وانه بوو نه توانین به لابه لای رینگاکه دا تیپه ر بین و هه ر ته ودهش بوو به هوی ته وه که ویتیک له قسه ی هه وه ل په شیمان بیته وه و رینگای باکووری کپوه که هه لېژیرئ ته گهرچی دا وایه کم لئی هه بوو به لام بئ دهنگه م لیکرد و هیچم نه گوت بئ دهنگه م لیکرد و هیچم نه گوت له خپوه تگای تایبته که وینه نیو لیکولینه وه له سه ر چونه تی رینگاکان، به لام بق من زور سه خت بوو که ده ست هه لگری رینگای باشوور بم، به لام ویتیکیش هه ر له سه ر بروای خوی بوو و به هیچ شیوه یه ک کوتا نه ده هات هه تا ته و جینگایه ی که منیش نه متوانی هیچی تر خوم راگرم و گوتم: ئیستا که ته وهنده خوومان به یه که وه گرتوو به باشه به و رینگایه ی که ئپوه ده لین به ویدا ده رپینه سه رئ و گرینگ ته وه یه که هه ر رانه وستین، با تیکوشین ده ست له سه ر ده ست دانان هیچ که لکی نییه به م جوره ته و جار له رینگایه کی

تازەوہ دەستبەکار بووین و پینچ پۆژی خایاند.
 بەزاندنی لووتکەئە باکوور زۆر سەخت بوو، لووتکەئە نێوہەراست
 ھاسانتر بوو و بێ ئەوہی پروداوێکمان بۆ بێتە پینش کارەکەمان
 کوتایی پێ ھینا. لە دواي ھەول و تیکۆشانیکێ زۆر کە لە پەوہەکانی
 باشوور نەمانتوانیبوو وەسەرکەوین حال و ھەوایەکی تازەئە بۆ ئێمە
 پەخساندبوو. ئەگەرچی پڕوای ویتیک پینگای باکووری بە لایەلاکەیدا
 پێ باشتر بوو بەلام من ھەر لە ھەولێ ئەوہدا بووم کە بە سەر پینگای
 باشووردا وەسەرکەوین و بە پینگای تاییبەتی لووتکەدا بێنەوہ خواری.
 لە پینگادا چاومان بە جێپینی گرووپینکی ئیتالیایی و شاخەوانانی
 لێھستانی یا نوژمازۆر و ئەوانی تر کەوت. لە بەرزایی ۶۴۰۰ مەتری
 دەورووبەری شوینی خێوہتگای دووہەم تیگەیشتم کە ویتیک دیار نییە،
 سەرم سوورما بەلام ئەو ئەو کەسە نەبوو کە بێ ھیچ ئامۆژگارییەک
 سەری داخا و پڕوا. کەمیک لە پێ راوہستام لە دوایدا لە ھەولێ ئەوہدا
 بووم لە دووی بگەپیم، لە پریک سەرکەوہی و دیھاتەوہ و بۆی گیرامەوہ
 کە لە ھەولێ ئەوہدا ببوو کە خۆی بە تەنافیکێ کۆن کە لە پینگادا
 بوو رابگرئ، بەلام تەنافەکە پساوہ و ئەویش ھەلدیراوہ ھەتا نزیک
 پژدیکێ ئەستەم خلۆر بۆتەوہ و بەخۆشییەوہ لەو ھەلدیرانەدا دواي
 ھەولنیکێ زۆر گرانیپۆنەکانی بە سەھۆلەکەوہ گیر بوون و توانیویەتی
 خۆی لە مردن پزگار کا. وا دیار بوو شوومی وەسەرپەپینی مارەکە
 ھەر دپێژەئە ھەبوو. یەکەم بەلگەئە پینویستی K_2 ی نەداینئ، دواي
 ئەو بارەھەلگرەکەمان وەرگەرا و ئەوچار زۆری نەمابوو ویتیک بە
 تەواوی بەرھەوپیلی مردن بچئ، بەلام لایەلاي لووتکەکانی پڕۆدپیک بۆ
 ئێمە زۆر گرینگ نەبوو و زۆرتر لە بیرێ گاشەبرۆمی چواردە بووین
 کە چاوہەروانی دەکردین. کاتی ئەوہ ھاتبوو کە بۆ لای ئەو پەوہەزە
 بەناوبانگە وەپێ بکەوین کە زۆر جوان و پیکوپیک بوو و ھەزاران
 شاخەوان بەئاوات بوون پێیدا وەسەرکەون. کینۆیک کە لە چاو
 پیکەوتنیکدا نەتەتوانی بلیی ناچم و کەس نەیدەزانئ بلی چ کاتیک لە
 لایەن کێوہ دەبەزیندرئ. ئەوہی راستی بێ بۆ یەکەم جار کە ئەو کێوہم
 لە نزیکەوہ چاو پێکەوت، ھیچ کات پڕوام نەدەکرد کە سینک بتوانئ لێی
 وەسەرکەوئ و دواي چەند جاری تر کە بە لایدا تێپەر بووم، ھەر کات
 رادەبردم تێر لیم دەروانی و چاوم لە پەوہەزە ۳۰۰۰ مەترییەکەئ کە

بیری ئیمه‌ی ئالۆز کردبوو ده‌کرد.

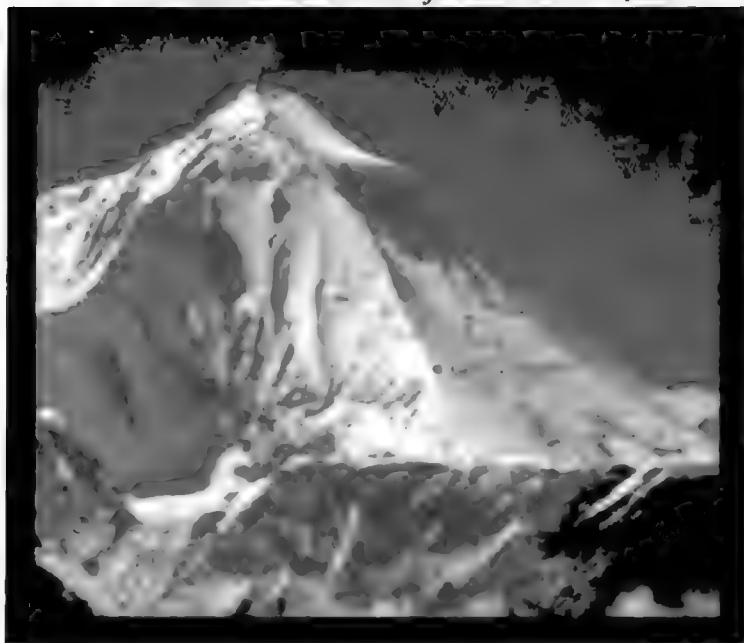
که‌میک هاتمه‌ سەر‌ ئه‌و باوه‌ره‌ که‌ پۆژیک له‌وانه‌یه‌ بتوانم
بیه‌زێنم. ویتیک زۆری قسه‌ له‌ سەر‌ په‌وه‌زه‌که‌ ده‌کرد به‌لام من له‌ سەر‌
ئه‌ بره‌وايه‌ بووم که‌ به‌زاندنه‌که‌ی ئیمانیکي به‌هیزی پێده‌وئ له‌ هه‌ول و
تیکۆشانیکي تاقیکردنه‌وه‌دا توانیمان ۲۰۰ مېتر وه‌سەر‌ که‌وین و هه‌ولم
دا پینگاکه‌ له‌ بیر خۆم نه‌به‌مه‌وه‌ و ورده‌ ورده‌ بروام به‌ ویستنه‌که‌ی
خۆم بوو. له‌ داوی چه‌ند پۆژ چه‌سانه‌وه‌ و پوونکردنه‌وه‌ی که‌ش‌وه‌ه‌وا،
پۆژیک هات و ئیمه‌ش له‌ دانیشتن وه‌ره‌ز بووین. که‌ل‌وپه‌لی پێداویستمان
بۆ پینچ پۆژ تیکنا و کۆله‌ بارمان به‌ستن و پینگای هه‌شت کاترمېری نیوان
خیه‌تگا تا ژیر په‌وه‌زه‌که‌ وه‌سەر‌ که‌وتین و ده‌ست‌به‌کار بووین، خۆ
هه‌تا سەر‌ نه‌مانده‌توانی هەر چاوه‌پوان بین. هیشتا له‌ ده‌ست‌پنکردنی
کاره‌که‌مان زۆر تینه‌په‌ربوو که‌ له‌پریک ویتیک دانیش و داوی
لنکردم بگه‌رپینه‌وه‌ بۆ مائی گوتی: ده‌زانی چیه‌، هەر برۆ له‌ به‌ر
چاوم ون‌به‌، ئه‌و په‌وه‌زه‌م به‌دل نییه‌ و دلم به‌ هه‌واکه‌شی خۆش نییه‌،
وه‌ره‌ با بگه‌رپینه‌وه‌ زۆر نارحەت بووم، ئه‌و هه‌موو ساله‌ هه‌ولی دا و
ئیمه‌ی رازی کردبوو که‌ به‌و په‌وه‌زه‌دا وه‌سەر‌ که‌وین، ئیستا که‌ له‌ به‌ر
په‌وه‌زه‌که‌ بووین بۆخۆی په‌شیمان ببۆوه‌ و دانیشتبوو. منیش گوتم
زۆر باشه‌ ویتیک ده‌گه‌رپینه‌وه‌ به‌لام هه‌تا ماوه‌یه‌ک بۆ لای من مه‌یه‌.
به‌و جۆره‌ گه‌راینه‌وه‌ بۆ خیه‌تگای تایبه‌ت و به‌و جۆره‌ به‌رنامه‌ی ئیمه‌
کۆتایی پته‌ات.

ماژیر و یلسکی، پاولوسکی و فییۆت توانیبووین له‌ گرووپینکی
چوارکه‌سی و به‌ پینگایه‌کی خۆشدا لووتکه‌که‌ بیه‌زێنن. له‌و پووداوه‌دا
ویلسکی پیکۆردینکی تازه‌ی به‌ده‌ست هینابوو و توانیبووی له‌ بیست
و سێ کاترمېردا له‌ لووتکه‌که‌ بجێته‌ سه‌رئ و بێته‌وه‌ خوارئ که‌
سه‌رکه‌وتنیکي گه‌وره‌ بوو، به‌لام نه‌ک بۆ شاخه‌وانی چون پتر وه‌ک
هه‌لاتن ده‌چوو. له‌ کاتی گه‌رانه‌وه‌دا هه‌ردووکه‌مان پتویستمان به‌
ته‌نیایی هه‌بوو و هەر له‌وتیه‌ به‌بێ کێشه‌ پینگایه‌کی راستمان بۆ هاتنه‌
خوار هه‌لبژارد. ئه‌وجار من پینگایه‌کی تری ماشه‌ربرۆمی یه‌کم هه‌لبژارد
که‌ که‌متر بوو و به‌ نیو گوندیکي چکۆله‌دا تێپه‌ر ده‌بوو و به‌ ئیسکار دۆ
ده‌گه‌یشت. هەر له‌ سه‌ره‌تای کاره‌که‌وه‌ لووتکه‌ی جوانی بیارچای به‌
به‌رزایی ۶۷۰۰ مېتریم چاو پیکه‌وت که‌ هیچ کات نه‌مه‌ده‌توانی له‌ بیر

خومی بهرمه وه هه تا ئه و کاته ی به زاندم به راستی ئه و کتیوانه دا شتی زۆر به که لکیان تیدایه که ئینسان بتوانی سوودیان لی وهرگرئ هینده وهره ز بووم بی ئه وه ی که سم له گهل بی له ته ک خۆم قسم ده کرد و هه ر کاریک به پتیوستم زانیبا به پتیوهم ده برد و خۆم به ئی کتیوه کان ده زانی ناگاداری و به لگه کانی ئیمه له سه ر ئه و شوینانه زۆر پوون نین و ناتوانین زۆر له سه ر زنجیره کتیوه کانی قهره قرووم قسه بکه یین و بیانناسین

پیش هاتنه خوار پرسیارم له چیشته که ره که مان کرد، ئه و له سه ر ئه و بریویه بوو که ده بی من ته نافیکی ده میتری له گهل خۆم به رم له پینگادا تووشی زۆر قه لش و کونه سه هۆل و پزویه به فر هاتم، ئه گه ر دوو یا سی که س باین زۆر باش ده بوو، یه که مان ده مانتوانی سه ری ته نافه که بگرین، به لام به ته نیا ده بوو خۆم لیم پوون بی که ده بی چ بکه م، ئه گه ر بازم دابا ده متوانی لیواری قه لشه سه هۆله که بگرم یان ئه گه ر نه توانم بیگرم ده که وتمه نیو قه لشه سه هۆله که و نه مده توانی بیمه وه ده ری، به و جۆره له قه لشه سه هۆله کان پزگاریم بوو له کوتاییدا چاوم به سه وزاییه کی زۆر دلگیر که وت که بۆ من دنیا یه کی تازه و تایبه ت بوو که جیاواز له به فر و سه هۆل و به رد بوو ورده هه واهه و به ره و تاریکی ده چوو و هیشتا هیندیك له کتیو و به فر و سه هۆله کان له سه ر پینگام مابوون که له وانه بوو له یه کیک له وان هه لدیریم له کوتایی ئه و پینگایه شدا تووشی په وه زیکی پاز ده میتری بووم که هه موو ئه و دیمه نه سه ر سه وزانه ی لی ون کردم وایزانم چیشته که ره که ی ئیمه ئه و شتانه ی له بیر بوو بۆیه ده یگوت ته نافیکی ده میتری له گهل خۆت به ره له لای خۆم بیرم کرده وه و گوتم ئه گه ر پۆزیک بی ئه و کابرایه ببینمه وه، به ته واوی له باره ی ئه و پینگایه دا لینی ده پرسم بزانم وایه یان نا له دوا ییدا پینچیکی سه هۆلیم داکوتا و ته نافم لی به ست، دیتم که هیشتا پینچ میتریکی بۆ سه ر زه وی ده ما هه ر له و بیردا بووم که بازده م یان نا که ده توانم بلیم شوینه که به به رزایی یه ک نهومی خانویه ک ده بوو، ئه گه ر لاقم نه شکابا له وانه بوو قه لشه سه هۆلی لیا، به لام چاره م نه مابوو ده با هه ولنیکم دابا هه وه ل کۆله که م به رداوه و له دوا یی دا تونیکی پتیو یست بوو و به لین و ا بوو بۆی له لیسته تانه وه بی هه والیک نه بوو له سه ر ئه و بریویه بووم که تۆمه ک و پۆزیک که خاونه مالی باره ه لگره که

بوون ئەوەندە قەلسن كە پىيان خوش نىيە چاويان بە ئىمە بکەوئ و
 لەوانەيە لە پشت سەر زۆريشيان قسە پىگوتبين. ھەرچۆنىك بى بەلگەى
 پىويستى فروشتنى ئەو بارھەلگرەمان لە دەولەتى پاكىستان وەرگرت. من
 و ويتىك بىجگە لە پارەى فروشتنى ئۆتۆمبىلەكە، ھەوسەد دۆلارىشمان
 لە سەر دانا و بەو جۆرە لە لايان خاۋن مالىەكانەو بە خشراین. بەو
 جۆرە بەلابەلاى لووتكەكانى برۆدپىك بەلگەيەكى بەكارھاتووم لە نىو
 كارنامەى خۇمدا نەدەدى و بارھەلگر و زۆربەى كەلوپەلەكانىشمان
 لە دەست دابوو. بەو جۆرە لەو بەرنامەيەدا ھىچى تر بە ھەشت
 ھەزارىيەكانىشم زياد نەببو و لەگەل كەسانىك كە تەمەنىك بەيەكەو
 بووين لەو بەرنامەيەدا نەسازاین. كەمىك پەشوكابووم و دەبوو لە
 سەرھتاو دەست بەكار بىامەو. كاتىك كە لە ويتىكم پرسى كە لەگەل
 دوو بەرنامەى دوو لووتكە لە زستاندا يانى داٹولاگىرى و چۆتايۆ چۆنى؟
 گوتى. پىم وانىيە بتوانىت و قسەى قۇرپىش مەكە، تۆ شىتى، ئەسلەن
 كاتى ئەو كارەمان نىيە بەلام لەوانەيە ئەو لىكۆلىنەوانە زۆر باش بن
 بۆ كارەكەمان، ئەگەر واىە ھەريەكەى بە رىڭگای خۇماندا برۆين. گوتم.
 دەزانى واديارە كاتى ئەوئەيە كە ئەو كارەى كە بەيەكەو دەستمان
 پىكردوو بەيەكەوئەش كۆتايى پى بىنين؟ گوتى. تۆ بە رىڭگای خۇتدا
 برۆ و من بە رىڭگای خۇمدا ئەو بوو كۆتايى بەرنامەكانى من لە سالى
 ۱۹۸۴د.

به شی ۸

دائولاگیری له نیو مژ و به فردا

کاتیک که له دهرگای مالی خه سوم دا و دبیر رۆژانیک که وتمه وه که بۆ خوازینی چووم که دیاری و گولم به دهسته وه بوو بۆ خه سووی دواړۆژم هه ر له و شوینه دا بوو که نه و کات زۆر به باشی پیشوازیان لیکردم به لام نه و جارهیان شینوهی هاتنم زۆر جیاواز بوو، له سهر دتاوه هه والی سلینایان لپرسیم که له وه لامیاندا گوتم نه و له نه خوشخانهیه و به وتهی دوکتوری چاره سهری، هیچ گرفتیکی نییه و باری ته ندروستیشی باشه و به و زووانهش منداله کهی ده بی و زوری شی پی خوشه که دووه مین مندالیشمان دیته دنیا، سه ختی وته که م لیره دا بوو که منداله که مان به دنیا ده هات له میژ نه بوو له هیمالییا گه رابوو مه وه و له و کاته شدا ده مهه ویست بگه ریمه وه بۆ هیمالییا، یانی هه مووی نه و رووداوانه دوو مانگی خایاند بوو یانی مانگی سیپتامبه ر هاتبوومه وه و مانگی ئوکتوبریش منداله که به دنیا ده هات و مانگی نووامبریش بۆ بارنامه ی زستانی دائولاگیری خوم ساز ده کرد که

له هیمالییادا پنیویست بوو بهر له وهی له گهل سلینا قسه بکه م ده بوو مالی خه سووم رازی کردبا، چونکه له مانگه کانی یه که مدا بوونی باوک بق مندال زور پنیویسته و ته نیا به یاریده دانی نه وان بوو که دهمتوانی نارام بگرم و واش به لین بوو که بق یه که م جار له سالی تازه ی زایینی دا له مالی نه بم و نه و جار نه ک بق به زاندنی لووتکه یه ک به لکوو ده مانه ویست دوو لووتکه هه لیزیرین دایکم له سهره تاوه به لین ی پیدابووم یاریده م بدا به لام به مالیه ی خیزانم ده بوو رازی کردبان له کوتاییدا هه مووی به یه ک وشه ته و او بوو، گوتیان به راستی نه گهر له لات نه ونده گرینگه برو نیمه خومان له گهل سلینا قسه ده که یین نیم واین له و کاته وه وهک خه لک نه مده پروانییه دایکی خیزانم هه میشه ریزیکی تاییه تیم بق خه سووم داده نا.

رۆزی بیست و شه شی نوکتوبر مندالی دووه مم به ناوی ویتیک، به دنیا هات کاتیک ده مانشورد زور پنده که نی و وشیار بوو هه رچه ند سلینا نیزی دابووم به لام به رانبهر به منداله کانم هه ستم به گونا هینکی تاییه ت ده کرد که مال م به جی ده هینشت له و کاته ی که رۆزیشتمه نیو باشگا و ویستم له سهره تاوه زوریک له و پرووداوانه باس نه که م، چون نه مده توانی له به رامبهر خورافات و قسه ی نینسانه جوراوجوره کان گوی راگرم که نیمه یان به وه تاوانبار کردبایه که به ده ستیک دوو شووتی هه لده گرم ئاندریزاوادا، به رپوه به رایه تی به رنامه ی چوئایوی به نه ستووه بوو ئادام بیلزوسکی ناوی نیمه ی له ریزی گرووی خویدا نووسیوو، به لام له و کاته دا گرینگیکی نه وتوی به نیمه نه دابوو، که به رپوه به ری گرووی دئاوولاگیری به نه ستووه بوو که به لین درا هه وه لی مانگی نووامبر که لوپه لی پیداویدی گرووپه که به رپو بکه ن که له کوتایی کاره کاند خوم گه یانده نه وان، به لام وایزانم منیان له بیر خو بردبووه و نیم وایه هوکاره که شی نه وه بووبی که نیمه نه مانتوانیبوو له به رنامه دارشتن و کوکردنه وهی که لوپه له کاندایاریده یان بده یین هوکاره که شی کار کردن له سهر دوو که لکیشه کان بوو که نه وی راستی بی من مؤله تم نه بوو به شیک له خهرجی پیداوایستمان باشگا دابووی و به شیکیشی بخوم دام به و جوره ش که کاتیک ته له فونم کرد تیگه یستم که ته نیا که لوپه له کانی من ماوه ته وه و به رپو نه کراوه به دوو بوشکه ی پر به ته نیا مامه وه، به لام من له وان دیزه تر بووم نه و جار به زووترین

کات نامه یه کم بۆ بیلژۆسکی به پئی کرد که له نامه که دا داوام لیکرد
ناوم له ریزه که دهرنه هاوین هه تا خویان ده گه یه نمنی و له وئی به دوی
که له وپه لی به رنامه ی زاوادا که وم.

ئه و کاته ی گه یه شتمه کاتماندۆ کاره کانی خۆم به وان پراگه یاند و
پیم گوتن دهمه وئی دوو لووتکه ی هه شت هه زاری بهه زینم به لام له بهر
وهی که گرووی داؤلایگیری له مه له بنده که دا بوو به پنیو یستم زانی که
منیش له ویه ده سته کار بم،

چونکه هه تا ئه و کات بۆ به رنامه ی چۆنایۆ هیچ کاریکی ئه و تو
نه کرابوو و ته گه ر هاتبا و منیش له ویه ده سته کار بیام له وانه بوو
نه متوانیبا لووتکه ی دووهه م بهه زینم له پریک بیده نگیه ک پووی دا
له دوا ییدا ئیرادگرتن دهستی پیکرد، ژۆگه ایا نیریش له سه ر ئه و باوه په
بوو که به پریوه بردنی کاره کان له ته ستۆی هه مووانه، به لام من له
گرووپه که دا نه ده بوو به شدار بم و گوتی که له دوا ییشدا بۆ هاتنه نۆ
پیزی گرووپه که وه زۆر دلنیا مه به چونکه بۆ ئیمه ش هه ر ده رده سه ری
کانه داییه کانیش که له نۆ گرووی چۆنایۆدا به شدار بوون رازی
نه بوون زۆربه ی براده رانیش گوتیان لینی گه پین هه ر کاریک ده کا با
بیکا، به لام زاوادا له داواکه ی من رازی بوو و ئه و داواکارییه ی منی پئی
باش بوو و دلنیا ش بوو که سه رکه وتوو ده بین و به پیکه نینه وه پیزم
بۆ قسه کانی دانا.

پۆژی دوا یی به چل کیلۆ که له وپه له وه بۆ پۆخارا وه پئی که وتم،
کاتم که م بوو و زستانی نیپالیش بۆ گالته نه ده بوو ده بوو بۆ
خۆگه یاندنه خیه تگای تایبه ت ریگایه ک بدۆزمه وه که هه رچه ند
جینگای ترس بوو به لام کاتی کاره که می نیوه ده کرد به فرۆکه یه کی
فرۆگیری بیسته که سی که به هۆی که شه وه وا بۆ هه لفرین کاتیک
تایبه تی بۆ دیاری کرابا چونکه به دوو شوینی به رز و ته سته مدا تیپه ر
ده بوو کاری ئیمه ی سه ختر کردبوو جه ژنی کریسمه س به پریوه بوو
و من هیشتا ریگایه کی زۆرم مابوو بگه مه ژیر کیه که، چونکه چه ند
جاریک فرۆکه که نه یه توانیوو هه لفری ئه وه ش ببوو هۆکاری ئه وه که
ئیمه وه دوا که وین بۆ تیپه رپوونی کاتی پۆژانه دوو چه رخی به کرئ
ده گرت و سه رتا پای شار ده گه پام و چاویشم به ده ریای چکۆله و
کیوی ئانا پۆرنا و لووتکه ی ماچاپۆچار ده که وت ئه و هۆتیله ی که به

نرخى يەك دۆلارى بە کریم گرتبوو ئینسانی وەبیر کۆخی بەرازەکان دەخستەوہ کہ ہەر جینگا خەوئیکی دار و میژیکی تیدابوو بەوجۆرہ دوور لە بنەمالە و دابونەریتی خۆمالی و سالی تازہ بووم بە کرینی کہمیک ساردین و تەرہ و میوہ و دروستکردنی سووی ئالو، جیژنیکى چکۆلەم بۆخۆم گرت لەو جیژنەدا کتیبی موقەددەس و ھیندیکیش شیرنیم بۆ مدفەپک لە لا بوو کہ دەبوو بە خیر بیدەم بە خەلک، بەلام بەداخەوہ تەنیا بووم و بیجگە لە ھەموو پەژارە و فرمیسک ھەلوەرآن شەمیکیش داگیرسابوو ھیچی تر کہ دەرونی ئیمەى گەرمتەر دەکرد جارجار کەل و پەلەکانم کۆ دەکردەوہ بەلام بەھۆی تیکچوونی کەش و ھەوا دیسان دەگەر پامەوہ ھۆتیلەکە ئەگەر ھەر لە یەكەم پۆژوہ بەپیان وەرپێ کەوتبام وایزانم دەگەیشتمە شوینی دیاریکراو بەو جۆرہ لە پرنیک ھەلیک پرنیک خسترا و بە فرۆکە یەك وەرپێ کەوتین کہ بە دۆلئیکی دوورودرێژدا تێپەر بوو فرۆکەوانەکە ھەر داوای لێبووردنی لە خەلکەکە دەکرد، بەھۆی کۆنی فرۆکەکە و چونیتی دۆخی ھەوا، بای توندیش ھەر فرۆکەکەى پادەژاند کہ ھەر بەو ھۆیە بەلینیم بەخۆم دا ھەتا کاتی مردن سواری ئەو جۆرہ فرۆکەوانە نەبمەوہ دوو گەشتیاری ئامریکایی و تاقمیک لە خەلکی شارەکە کہ ھیندیکیان قەفەزى دارى پر لە بالندەیان بە دەستەوہ بوو ھاوڕیانی فرۆکەکە بوون بەو شیوہیە بە ترس و لەرزەوہ مالاواییمان لە فرۆکەوانەکە کرد و دەست بەجێ بە دواى کۆلھەلگریکدا گەر پام بە دواى کەسێکەوہ بووم کہ بەباشی پینگا بەلەدا و لە چونیتی زستانیش شارەزا با و بیجگە لەوانەش ددان تیژ نەبایە و ھیندیکیش لە بیرى گیرفانى ئیمەشدا با ئەگەرچى لەو وەرژەدا زۆر کہم کەسێک بۆ کێو دەچوون، ئەوہش ببوو بە ھۆی گرفتیکى تر بۆ بەدەست ھینانى کۆلکیشیکى ئاوا دواى دوو کاتژمێر تازە لاویکم دۆزیوہ کہ دەیگوت ئەگەر پنیویست بێ چیشتیشتان بۆ دروست دەکەم، بەلام نرخەکەى دووبەرەبەرى کۆلکیشیکى ھاوین بوو ھەرکە وای گوت بێ ھیچ قسە یەك پازى بووم و بیست و پینچ کیلۆم لە کۆلەکەى ئەو خست و پازدە کیلۆشم بۆخۆم دەست دایە و وەرپێ کەوتین دەبێ بلیم ھەتا گەیشتنە ئەو شوینەى کە فەرہەنسێکان لێی تێپەر ببوون، زۆر بەباشی و بێ ھیچ گرفتیک لێی تێپەر بووین و ھەر لەوئێ من چیشتم لێنا و کۆلھەلگرەش چای لینا کہ زۆرم بەدل بوو

هیشتا نه گه بیووینه شوینی به فره زوره کان و شهوینکی ساردمان
 رابوارد تیگه یستم که ده بی دهست به خواردنه که مانه وه بگرین. هه رکه
 گه یشتینه به رزایی ۵۲۵۰ متری، ورده ورده کۆلکیشه که له من وه دوا
 کهوت، له سه ر پئ راوه ستام و به شی رینگاکه ی ترم لی پرسی، به لام
 و ابزانم ماوه یه کی زور بوو بیرده دا تیپه ر نه بیوو چون زور به باشی
 پی نه ده زانی. نه و جار ناچار بووم پروانمه نه و نه خشه یه ی که پیم
 بوو، به لام نه ویش زور پروون نه بوو و کۆله لگره که ش ناچار ده بوو
 له گه لمدا بمینی و به دوامدا بی و نه یده توانی له و کویستانه دا هیچ
 بکا. هه رکه شه و خیره تمان هه لدا شیوازی کاره که مان گۆرا، ده بوو
 چاوه دیری له کۆلکیشه که ش بکه م، چوو بووه نیو کیسه خه و که یه وه و
 ئیتر نه یده توانی هیچ کاریک بکا. پۆژی دوا یی رینگای پر به فری لای
 دامبۆشم هه لبارد و چون له رینگادا هه ر ده هات و لیم دور ده که وته وه،
 به شی پتری که له و په له کانم لی وه رگرت و بۆخۆم هه لمگرت. نه و رینگایه
 له نیو نووسراوکانی شاخه وانیدا ناوینکی تریان پنده گوت که لیره دا من
 له گه لی پرووبه پروو بیوومه وه. دهشتیکی زور که ده توانم بلیم ۲ کیلومتر
 دریا یی بوو و پریش بوو له به فر که هه ر چونیک بی لینی تیپه ر بووین.
 دهتگوت له کوتایی رینگای هه شت هه زار متری به کداین، هه نگاو به
 هه نگاو گه یشتینه سه ر سه هۆله کان که سی یان چوار کیلومتر ده بوو
 که خیره تگای تایبه تی دا ئۆلاگیری له وئ بوو. به لام دۆزینه وه ی شوینی
 خیره ته کان زور هاسان نه بوو. من لای خۆم بیرم کرده وه که باشترین
 شوین هه لباریم بۆ خیره ته هه لدان و بۆ لای نه وئ وه پئ که وتم له رپیه
 چاوم به قوتووی به تالی خواردنی لی هستانیه کان کهوت و تیگه یستم که
 به هه له نه چووم، به لام هیچ کهس له و شوینه نه بوو. که وتمه لیکۆلینه وه
 له بیرمدا ده مگوت بۆ ده بی لیره نه بن؟ له وانه یه کوتاییان به کاره که
 هینابی و گه رابه نه وه. کۆلکیشه که م که میک دورتر له من ده هات و
 من به ناھومیدی به ده وری خۆمدا ده مروانی که له پریک چاوم به
 یانوژ شوورک و ئاندریچۆک کهوت. خۆم شارده وه و چاوه پروانی نیزیک
 بوونه وه یان بووم. هه رکه لیم نیزیک بوونه وه ده رپه ریمه ده ر و گۆتم
 بی ده نگ راوه ستن و په ساپۆرته کانتان ده ربینن. جاریک له سنووری
 چه کۆسه لاواکی ئاواله گه ل ئیمه جوولانه وه، له جی خویان نه بزووتن و
 بی ده نگ راوه ستان، کاتیک چاویان به من کهوت هاتن بۆ لام و لاچاویان

ماچ کردم و زوریان به خیر هینام له دوایدا به زووترین کات به لینیان دا که به جینگای رپینوان له گهل من بگه رینه وه خیره ته کانیان نه و جار لیم پوون بۆوه که هیشتا لووتکه یان نه به زاندووه و ته نیا توانیویانه خیره تگای دووهه م هه لدهن که بۆ من جینگای خوشحالی بوو هه ره لوهی هیندیکم پاره دا به هاوریکه م و به پیم کرده وه خوارئ به خوشیه وه هه تا ئیره کوتاییمان به رینگاکه هینابوو، پیم گوت له رینگادا وشیار به و به شوینی باشوور که بی مه ترسییه بگه رپوه خوارئ و هه ول بده له شوینه نه سته مه کان خو بپاریزه

خیره تگای تاییهت زۆر له خواره وی ئیمه و له دۆلنکدا که ده و روبه ری هه موو دارستان بوو جیگیر ببوو، به لام خیره تگای دووهه م له پیش ئیمه و له پشت شاخیکی گه وره دا شاردرابۆوه و به هاسانی نه تده توانی بیدۆزیه وه رنو زۆربه ی خیره ته کانی خیره تگای تاییه تی له گهل خوی بردبوو به لام نه و شوینه وا بزانه باشتر بوو چونکه له جینگا رژه کانی کیره کانی ده و روبه ری دوورتر بوو

وا دیار بوو هیچ قسه یه ک له رینگای تازه و بولووتکه به زاندن نه کرابوو و منیش که هاتبوومه نئو گرووپه که وه نه مده توانی هیچ هه ولێک له خۆم نیشان دهم وا باشه نه وهش بلیم که هیشتا کارمان زۆر مابوو و رینگایه کی دووردریژمان له پیشدا بوو و باره کانیش هیشتا نه گه یبونه ئیمه و ته نیا توانیویان هه تا بستووی پیش خۆمان که له به رزایی ۵۷۰۰ مېتریدا بوو بینه سه رئ هاتنی سالی تازه ش ئیمه ی وه بیر نه و رۆژانه ده خسته وه که له گهل ئاندرئ و یانۆژ به یه که وه کینه رکی سوورتمه سواریمان ده کرد، به لام لیره سارد و سه رما به راده یه ک بوو که نه مانده توانی بۆ خوشی بارینی به فری سالی تازه بچینه ده ره وه نه و سه هۆلانه ی که له سه ریان خه وتبووین نه ونده سارد بوون که مۆله تی نه داین چیژنیک بگرین که وه ک شه ویک بیره وه ری بۆ هه میشه له لاما ن بمینیتته وه و نه مانته توانی زۆری که لک لی وه رگرین زۆر زوو چووینه نئو کیسه خه وکانمانه وه بۆ راهاتن له گهل که ش وهه وای مه لبه نده که هیندیک نیگه ران بووم، چونکه نه وان ماوه ی سن خه وتوو بوو که له و به رزاییانه دا ده ژیان و من تازه له به رزایی ۵۲۰۰ مېتری تیپه ر ببووم به و حاله ش له رپینوانی دووهه می ژانویه دا پی به پنی نه وان وه پئ که وتم گرفتئ داتۆلاگیری سه هۆله کانی

بوو که به راده‌ی ئەلماس سه‌خت بوون که ئەوه جیا له بارینی به‌فریک
 که له هه‌موو شوینیک ده‌بیندرا نیشانه‌ی بای توند له شوینه‌که‌دا
 بوو له نیوه‌شه‌و و کاتیک به‌فر هه‌موو شوینیکی داپۆشیبوو زۆر
 به‌سه‌ختی توانیمان خۆمان بگه‌یه‌ینه‌ خێوه‌تگای دوو که هه‌وایه‌کی
 زۆر ناخۆشی هه‌بوو پۆژی دوا‌یی به‌هۆی بارینی به‌فر و ته‌پ‌ومژیکی
 زۆر نه‌مانتوانی هیچ کاریک بکه‌ین و هه‌روا هه‌ر درێژه‌ی هه‌بوو
 زۆر جار هه‌تا سه‌ر سینگمان ده‌چووینه‌ نیو به‌فره‌وه‌ پووداوه‌که
 زۆر نه‌سته‌متر له‌وه‌ بوو که بیرمان لێ‌ده‌کرده‌وه‌ به‌و جۆره‌ هۆکاره
 سه‌خته‌که‌شی هاتنی ئیمه‌ بق‌ کێوه‌کان بوو چۆنه‌تی ده‌روون و له‌شی
 خۆم خسته‌ ژێر چاوه‌دێریه‌وه‌، ئەو کاته‌ی که هاتبووم بق‌ ئێره‌ دلم
 ۷۰ جار له‌ خوله‌ک‌دا لێ‌یده‌دا و له‌ زۆربه‌ی کاته‌کان وا بوو، به‌لام به‌
 تێپه‌ر‌بوونی چه‌ند هه‌وتوو و خووگرتن به‌ که‌ش‌وه‌ه‌وای مه‌لێه‌نده‌که‌،
 هاته‌ سه‌ر ۴۸ له‌ خوله‌ک‌ دوو پۆژ مانه‌وه‌ له‌ خێوه‌تگای دووه‌م هه‌چ
 که‌لکی نه‌بوو و به‌ره‌و خوار‌بووینه‌وه‌ ئەو‌جار جینگامان له‌گه‌ل ئەو
 که‌سانه‌ی له‌ خێوه‌تگا‌که‌ بوون گۆر‌بیه‌وه‌ و ئەو‌جار که‌ گه‌ر‌اینه‌وه
 خێوه‌تگای دووه‌م، توانیمان خێوه‌تگای سێهه‌میش هه‌ل‌ده‌ین ئەو‌جار
 منیان بق‌ پێش‌ه‌ه‌نگی پۆیشتن هه‌لب‌ژارد و توانیمان له‌ به‌رزایی ۷۰۰۰
 مێتری خێوه‌تگای چوار‌یش هه‌ل‌ده‌ین، هه‌ندیک له‌ لووتکه‌که‌ دور بوو
 به‌لام له‌و بر‌وایه‌دا بووین که ده‌توانین له‌و‌یه‌ لووتکه‌که‌ به‌ه‌ز‌ینین له‌
 ئێواره‌ی پۆژی دوا‌یی گه‌یش‌تینه‌ نێزیک هه‌شت هه‌زار مێتری و له‌و‌ی
 زانیمان ناتوانین لووتکه‌که‌ به‌ه‌ز‌ینین یانۆژ قسه‌ی ده‌په‌ر‌اند و به‌ دوا‌ی
 ئەو‌دا هه‌موومان گه‌ر‌اینه‌وه‌ خێوه‌تگا‌که‌مان و له‌و‌یشه‌وه‌ گه‌ر‌اینه‌وه‌ بق‌
 خێوه‌تگای تایبه‌ت ئەوه‌ی راستی بێ هاتنی با ئازاری ده‌داین، به‌لام
 پێگا‌که‌مان به‌باشی ده‌دی و کاتیک هه‌وره‌هه‌لا بوو و باش نه‌ده‌هات
 ئیمه‌ش باش بووین، به‌لام پتر له‌ پازده‌ مېتر پێش‌ خۆمان نه‌ده‌بیندرا
 پێگای باکووری پۆژه‌لاتی دانۆلاگیری زۆر سه‌خت نه‌بوو و ده‌توانم
 بێم له‌ ئانا‌پور‌نا ر‌احه‌تر بوو، به‌لام له‌ دوا‌ی په‌وه‌زه‌ سه‌خته‌که‌ یانی
 ئەو جینگایه‌ی که ده‌گه‌یشه‌ به‌رده‌لانیک، نه‌مانده‌زانی په‌وه‌زه‌که‌
 درێژه‌ بده‌ین یان ده‌وری لێ‌ده‌ینه‌وه‌ له‌ خێوه‌تگای تایبه‌ت به‌لێنمان
 دا که خێوه‌تگای چوار که‌میک به‌رینه‌ سه‌رئ و له‌ نیوه‌راستی مانگی
 ژانویه‌دا بووین که بیرم له‌ چۆنایۆشی ده‌کرده‌وه‌ کات و ساتیکی

زۆرمان نه بوو، مانه وه له خيوه تگای چوار و وه پئی که وتن بق لووتکه له لایه کی تر نه گهر من و شاندرئ و یانوژ سی به سی له گرووپینکدا باین له وانه بوو نه وانی تر نه توان لووتکه بیه زینین و بق نه وهی کاره که باشتر به پویه بچی ئادام بیلژۆسکی به لئینی دا که یانوژ که که میک بی هیز بوو له گهل ماچینگ خيوه تگای چوار به رنه سهرتر و من و شاندرئیش به ناوی به زاندرانی لووتکه هه لېژیردراین یانوژ له گهل نه وه لېژاردنه پازی نه بوو پهتی کرده وه، به لام داوای به پویه به ری گرووپ بوو و نهیتوانی هیچ بلن بق خيوه تگای چوار وه پئی که وتن به لام ساردی و ناخوشی هه وا به جوریک بوو که نه یانتوانی له خيوه تگای چوار بچنه سهرئ پۆژی دواپی من و شاندرئ له گهل مئریک که وه کوو سینه مین پشتیوانی ئیمه بوو له خيوه تگای سینه م وه بن به فر که وتبوو تپهر بووین و خۆمان گه یانده خيوه تگای چوار له هه ولی نه و دابووین که خيوه ته که به رینه سهرتر به لام له پر به فریکی زۆر خزی و ئیمه ی کشانده وه دواوه ده تگوت ده خنکین، هیستا هه ر مابووین که من هاوارم کرد و به دوا ی چه قویه کدا ده گه رام که شاندرئ نارامی کردینه وه و گوتی به لادانی به فر ده توانین خۆمان پزگار که ین و پنیوست ناکا خيوه ته که بد پینین هیندیک هه ولم دا و هه لاتمه ده رئ و چاوم به راثۆ که وت، شاندرئ پیللاوکانی له بهر نه کردبوو و مئریکیش دهسته وانه کانی پی نه مابوو که جینگای نیگه رانی بوو و وا دیار بوو که پیش نه وی سهر که وتوو بین گه یبووینه کوتایی ریگا، به لام دیتم که خيوه ته که به ته واوی تیکته فرماوه تیره گه کانیش نه شکاون دوا ی دوو کاتژمیر توانیمان خيوه ته که له ژیر به فر بینینه وه ده رئ له وینه ی قامکه کانی مئریک را دیار بوو به ره و مه ترسی ده چوو، به و هۆیه نه و به ره و خوار بۆوه و ئیمه ش به ره و لووتکه وه پئی که وتین و له کوتایی پۆژناو ابووندا به سه ختی ده ور به رمان ده دیترا و ته نیا کۆله نگ و کرانی پونه کانی په کترمان ده دی گه یبووینه به رزایی ۷۷۰۰ مئتری که له وئ خيوه تیکی شپزه مان له ریگایه کی باریک هه لدا، به وجۆره هینشا هه موو گرفتاریه کانمان کوتایی پینه هاتبوو، وا دیار بوو به یانی کاتیک که پنوو هاتبوو، به نیو گیتره کانی شاندریدا به فریکی زۆر چوو بووه نیو لاقی و قاچه کانی که میک سه رما بردبووی (گیتر شتی که که به جینگای زهنگالی کوردی ده به ری ده که ن)، به لام حه زی نه ده کرد

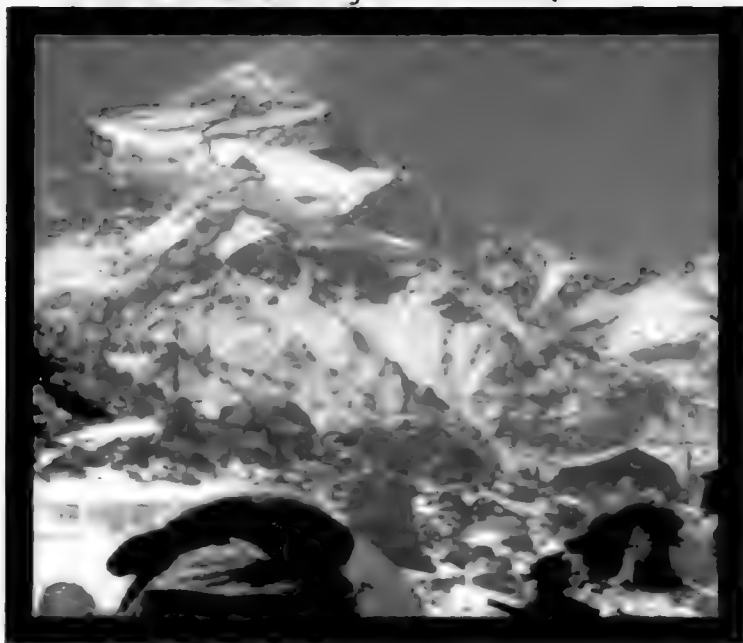
بگه ریته وه خوارئ و به هیوای دهست پیکردنه وهی پوژی دوایی چووینه
نیو کیسه خه و.

به هوی بارینی به فری زور له باشتین کاتدا ته نیا ده تتوانی
هر سه دمیترونه ولای خوت ببینی: په وه زی کیه که مان زور به سه ختی
دو زییه وه، بایه کی زور توندی ده هات، به لام نیمه نه پرینگاینه وه
و دریزه مان به رینگا دا و له پوژدیکه تکنیکیدا کاره که مان ده کرد که
تیکه لاو به بهرد و سه هؤل بوو و بهرده لانه که پلهی سه ختی دوو، سی
ته نانه ت چواریشی نشان ده داین وهک په وه زهکانی تاترا پیدایا وه سه ر
ده که وتین: په وه زه که وینهی مشاریکی به خوه گرتبوو و رینگا که به
نیو قه لسه سه هؤل و بهرده لاند تیه په ده بوو: ورده ورده لووتکه مان
لی ودهر که وت که ده بوو بهر زترین شوینی کیه که له رینگادا که له یه ک
یان دوو ته پکی تریش تیه په بوو باین: پشویه کمان دا و تیگه یشتین که
هیشتا بق لووتکه که میکمان ماوه، به لام کاتژمیر ۳ی دوای نیوه پو و
به ته وای لیمان پوون بوو که له سه ر لووتکه که پاو ده ستاوین: بایه کی
توندی ده هات، پدینی ئاندرئ به هوی ساردی هه واه سه هؤل به ستبووی،
ده زانم که منیش وینه م له و ده چوو: هه ولی دا بیسیمه که ده ربیتی که
گوتم ده ست هه لگره، له خواریش ده توانین په یوه ندییان له گهل بگرین:
چه ند وینه په کمان گرت و دوو باره حه زی کرد سهر که وتنی کاره که یان
پن رابگه یه نی که گوتی نیمه لووتکه مان به زانند: دیار بوو خوشحالی
ئه وانمان له نیو بیسیمه که دا گوئ لیده بوو، به لام کاتژمیره که مان
به باشی چاو لینه کرد بوو، کاتژمیر ۳ نه بوو به لکوو ۴ی ئیواره بوو:
ئه و جار بیسیم له دهستی ئاندرئ وهر گرت و به توندی گوتم نیمه ده بی
به زووترین کات برۆینه وه خوارئ و مال ئاوام کرد و بیسیم له نیو
کوله که خست و وه پئی که وتین: زور درهنگ بوو، ده ورو بهرمان تاریک
داهات، له و بیره دا بووین که له کویه برۆینه وه خوارئ، چونکه پوژدیکه
زوری تیدا بوو و له شه ویشدا رینگا برین سهخت بوو و له وه ده ترساین
ئه گهر له وه زیاتر برۆینه خوارئ له وانه په بگه یه داوینی بهرده لانه که
که له وئ تووشی هه لدریک ده هاتین: به و هوی ده داوام له ئاندرئ کرد که
وا باشه بمینینه وه، ماینه وه و دهستم کرد به هه لکولینی به فر بق شه و
تیدا مانه وه، به لام به فره که وهک تۆز بوو و بۆمان کۆ نه ده بۆوه و هر
لیک بلاو ده بۆوه: کاتژمیریک له گه لی خه ریک بووم به لام بی که لک بوو:

به دواى ئاندریدا وهپئكه وتم كه وامدهزانی پئنگای سهر ره وهزه كه ی
دۆزیوه ته وه، به و جۆره ش به كه لك وهرگرتن له ته ناف نه مانتوانی
دریژه به پئنگا بدهین به م شینویه چوونه خواریشمان بئكه لك بوو
و له وانه ش بوو كاری به یانیشمان لئ سهختتر بكا به و هویه نه و
شوه وای لئكردین كه له سهرمای چل پله له ژیر خال، ناچار پالمان
وهكۆله پشستییه كانمان دا و ماینه وه و ده بوو ههتا سیوادی به یانی خۆ
پاگرین بیر و خه یالات وای ئازار دهمام كه زۆر جار خوله كێكم به چه ند
كاتژمیر لئ تیپه پ ده بوو ناخری پووناکی داهات و ئیمه به ره و خوار
بووینه وه و توانیمان له نیو كاتژمیردا خۆمان بگه یه نینه خێوه ته كه
به زووترین كات په یوندمان له گه ل براده ران گرت چونكه دهمانزانی
كه چاوه پوانی ئیمه ن له و په یوه ندییهدا تیگه یشتین كه به پئوه به ری
گروپ دواى حه قده سال قه ده غه كردنی جگهره دووباره دهستی به
كیشان كردۆته وه و چۆنیه تی لاقی ئاندریش باش نه بوو و ههر دههات
خراپتر ده بوو زۆر ماندوو بووین و به رده وام خه ویشمان دههات پیش
به فر توانده وه بۆ چا، قاچه كانی ئاندریمان به نۆبه چاره سهر ده كرد
و ده بوو ههرچی زووتر له و به رزاییانه هاتباینه خوار بۆ نه وهی
باری ته ندروستیم باشتربئ ههر كه له خه و ههستام زۆرم تینوو بوو،
دواى نه وه كه به فرم توانده وه، قابله مه یه كم ئاو خواردده وه كاتژمیر
۲ی دواى نیوه پۆ بوو كه خێوه ته كه مان كۆ كرده وه و وهپئكه وتین
به هوی خوشحالیی سهر كه وتنمان درهنگ وهپئكه وتبووین و به
له بهر نه وهی كه پئنگا به له د بووین و دهمانزانی زۆر سهخت نییه زۆر
له سه ره خۆ ده پۆیشتین و په له مان نه ده كرد له سه ره تاوه له و بیرده دا
بووم كه ده توانین خۆمان بگه یه نینه خێوه تگای دووه م نیزیک به
خوله كێك پشووم دا و دانیشتم، به لام ئاندری دریژه ی به پئنگا دا و له
به ر چاوم ون بوو له پڕ دهستی كرد به به فر بارین، به جۆرفك دهباری
كه نه مده توانی ۱۰ میتر پیش خۆم به باشی ببینم و جئ پییه كانیشی
پڕ كردبووه، جئووم ده دا و دهمگوت ده زانم ئیستا نه و له خێوه ت
دانیشتووه نه وهی راستی بئ ده بوو به پئنگا كه دا به ره و خوار نه پۆم
به لكوو ده بوو به لابه لاكه دا پۆیشتبام و خێوه ته كه م دۆزیباوه به لام
خێوه تم نه دۆزییه وه و نه و جار بۆ لای ره وه زه كان گه پامه وه و به ره و
خوار وهپئكه وتم توانای شه وئکی ترم نه بوو له هه وای ئازاددا

بمېنمه وه و هيچ هه والېنكم له ئاندرېش نه بوو. بۇ پزگار بوون له مردن تېده كۆشام و پنيويستېم به خواردنېكى گهرم بوو. پېنگاكه ههر دههاتوو پزدرتر ده بوو، كولهنگم له زهوى دههه به لام ههر سه هۆل بوو، ناچار پاوه ستام و كۆله پشتييه كه م كرده وه. به هۆى تاريكى چرا قه وه كه شم ون كرده بوو. جاروبار پووناكاييه كم دههاته بهر چاو كه له وانه بوو نه و گوندانه ى خوار كيوه كان بن. زور دهرسام دهستم به ههلقه دندى قولكه يهك كرد، ههر دههات و قوولترم ده كرد و تواناى دهرهينانى كيسه خه وه كه م نه بوو كه له بن كۆله كه مدا بوو، چون دهرسام هه موو نه و شته وردانه ى له ژير كۆله كه دا بوون هه لپژين و ون بن و خۆم به وه پاڙى كرد كه كيسه خه وه كه م ته ره.

به يانى كه ههوا پووناك بوو دېتم پېنگاكه نه ونده ئاسانه ته نانهت ده توانى به سهرېشيدا هه لتي و من دهم توانى ههر نه و شه وه خۆم بگه يه نمه خيوه ته كه مان، به لام له شه ودا ناتوانى ئاوا بير بگه يه وه، ههر پووناكى پۆژه كه ئينسان ئاقل ده كا. له شويني خيوه تگاكه هاواري به رزم هه موويانى خوشحال كرد. ههر له وېش تيگه يشتم كه ئاندرېش به هۆى هاوه پنيانى نيو خيوه ته كه وه توانيويه تي خۆى بگه يه نيته وه لايان ده نا نه وېش ون ده بوو و كه كاترميز ده ى شه و گه يوه ته وه خيوه ته كه، يانۆژ و ميريك له وئ بوون و دهسته كانى ميريكيش چاك ببوونه وه. خيوه تگاى دووه ميشمان كۆ كرده وه و به سهر به فرېكى نهرمدا به ره و خوار بوويته وه خۆمان گه يانده خيوه تگاى يه كه م. بۇ سېنه مين جار له نيو خيوه تگاى يه كه م و خيوه تگاى تايبه تدا شه و مايه وه، به لام به خوشييه وه نه و جار هريان هه موو جوړه خواردنېكمان پنيوو و له وه ى كه ههوا گهرم بوو و باشى نه دههات، كاترميز چواري ئيواره ى پۆژى دواى خۆمان گه يانده وه خيوه تگاى تايبه ت. ههر كه گه يشينه وه، دوكتۆر لاقه كانى ئاندرېنى تيمار كرد كه هۆكاره كه ى سه رمای پله ۳ بوو. نه و به پزانه ى كه له وئ بوون، له وه ى كه خواردنمان به ره و ته و اوو بوون ده چوو زورتر چينشتى ئاوه كيان ده خوارد و گوشت و خواردنه كانى تريان بۇ من ده هيشته وه. به خواردنې ئاخري چينشت كاري به پزنان كۆتايى پيهاتبوو به لام بۇ من ۸۱۶۷ ميتر به فر و مژ تازه ده ستى پنده كرا و كاري دووه مم له پيشدا بوو. گياوگۆلى سه رسه وز و برينجى گهرم له كۆتايى دۆله كه دا چاوه پوانى ده كردم، كۆله م خسته سهر پشتم و وه پئى كه و تم.

بەشی ۹

نێردیوانی شکاو

چۆنایۆ، رەدەزدەکانی باشووری رۆژەهلەت لە زستانی ۱۹۸۵

ئەو کەل و پەلانی ئەو کە پێویستم بوون و دێکی خێوەت، کیسەخەو، چرای چێشتلینان، جل و بەرگی گەرم، خواردن و ... هەموویانم لە نیو کۆلەم خست و هەر بەو کۆلەبارە ۲۵ کیلوییەو بۆ ئەودی کە خۆم بگەیەنمە رینگای بەزاندنی لووتکەی چۆنایۆ، دێو سنووری رینگای فەردەنسێیهکان تیپەر کەم لە گەڕانەو لە لووتکەی دانۆلاگیری. لاقەکانم کەمێک سەرما بردبوونی بەلام بە ئەندازەی قاچەکانی ئاندری کۆلەوار نەبوون. کاتیکی دوکتۆر لاقەکانی ئاندری تێمار کرد من رووداودەکەم لێ شار دەوێ و پێم نەگوت.

بە هۆی کەمبوونەوێ ماوی بەزاندنی چۆنایۆ کە رۆژی پازدەدی فینورییه کۆتایی پێدەهات، بەلێنم دا بە جینگای ئەودی کە بگەڕینمەوێ کاتماندۆ، سنووری رینگای پێپەفری فەردەنسێیهکانم هەلبژارد کە لە سەر ئەو بڕوایە بووم کە زۆر سەخت نەبێ بەلام زۆرتر لە بەفردا نوقم

دهبووم که وه‌گریانی خستبووم و ده‌بوو به هۆی دواکه‌وتنم، به‌لام هه‌ر
ئاوا تیکۆشام و نه‌پرینگامه‌وه. نه‌وجار له‌ ڕینگاکه‌ به‌هۆی توشبوون به
به‌رده‌لانیک توانیم باشتر بڕۆم، به‌لام به‌داخه‌وه هه‌رکه‌ گه‌یشتمه‌ سه‌ر
به‌رده‌کان، تیگه‌یشتم که‌ به‌فری نێو ئه‌و به‌ردانه‌ زۆرت له‌ وه‌یه‌ که‌ من
بیرم له‌ ده‌کرده‌وه. مه‌لبه‌نده‌که‌ پڕ بوو له‌ دار و ده‌ون که‌ له‌ خواره‌وی
من بوو و رووم تیکرد و بۆ نێو دارستانه‌که‌ وه‌ڕێ که‌ وتم:

هه موو شهوئ بربنی لاقه کانم ده زمان ده کرد و ده مپنچاوه به و
 رادهیهی که لایم ده زانی بلوقه کانم ده دراند، کیمو و خوینیکی زوریان
 له بهر ده رۆشت، نه مجار به باشی ده مشوردن و ده مپنچانه وه پینلاو کانم
 ده کردنه بهر و وه پئ ده که وتم ناخری خۆم گه یانده داره ستانه که و
 له ویش به فرده که هیشتا هه زور بوو تووشی هیندیک جئ شوینی پئ
 بووم و بیرم لیکرده وه که نه گهر گیانله بهر بیردها تیپه ببن منیش
 ده توانم به و رینگایه دا برۆم جئ پنیه کان زورتر وهک جئ پنی ئاسکه کیوی
 ده چوون نه وهک به بر ورده ورده رینگاکه خۆشتر ده بوو هیندیک که
 رۆیشتم گه یمه گوندیک به ناوی موورفا جئ پنیه کان وایان نیشان ده دا
 که پینشتر که سینک بیردها تیپه بووه کابرایه ک چاوی تیبریبووم که
 ده مزانی باوه ناکا له کوپوه هاتووم نه و کابرایه خاوند مالیک بوو
 که به لای مالی نه واندئا تیپه ده بووم بروای نه ده کرد من لووتکهی
 دائولاگیریم به زاندووه و به سنووری رینگای فهره نسییه کاندئا به ته نیا
 هاتوومه نه و گونده و ابزانم له لای خۆی گوتی لینی گه پئ با دلی به و
 قسانه خۆش کا، به لام زور به نه سپایی گوتی بۆ قسه کانم شل کردبوو
 نه وهی راستی بی نه گهر له لیهستان نه و قسانه م بۆ که سینک گیراباوه
 ده ستیکی به سه ری دادینام و منی وهک بی نه قلنیک ده هاته بهر چاو
 نه و کابرایه له نیو قسه کانی مندا جاروبار وای نیشان ده دا که بۆ نه و
 زور سه خته برۆا بکا که له و وه رزه ی سالا که سینک بتوانئ دائولاگیری
 ببه زینئ و به رینگای فهره نسییه کاندئا بپته خوارئ

حال و هه وایه کی خوشم هه بوو، له قه راغ ناوړی گهرم دانیشتبووم و برینچ و چام دهخوارد و بیرم له شه وانی ساردی دانولاگیری دهکرده وه که دهنگی رادویییه کم گوئ لیبوو که دهیگوت گرووپنکی لیتهستانی به ناوه کانی ئاندرئ جووکویق و جیرزی کؤکؤشکا بقیه که م جار له لیتهستان لووتکه ی دانولاگیرییان به زانده له سهره تاوه به باشی

له قسه کانی رادیق تینه گه یستم که به چ شیوه یه کی ناراست ناوی نیمه ی خوینده وه، وایزانم له بهریان گران بوو ناومان به راست به سر زماندا بینن، زورم بیرلئ نه کرده وه، به لام نه وهی که بۆمان جینی سه رسو و پمان بوو، گۆپینی قسه کانی کابرا له نیو گوندنشینه کاندای بوو که نه و جار له باره ی مندا به راستی ده دوان و بق جاریکی تریش چای گه رمیان بق هینام.

هه رکه گه یستمه وه شار تیگه یستم که تاسی پۆژی تر فرۆکه نییه. به و هویه شه وه که منیک نیگه ران بووم نه گه رچی لاقه کانیشم زوریان ژان ده کرد، به لام نه متوانی پاوه ستم و به زووترین کات کۆله لگریکم و ده دست خست و بی نه وهی که پارهی زیادی بده می وه پئی که وتم. به شیوه یه ک ده پۆیشترین که پینگای بوخارا نه گه ر حه وت پۆژ ده خایه نی، نیمه به سی پۆژ تیپه پمان کرد. هه رکه گه یشتینه جی زور زوو ئۆتۆمبیلنکمان گرت و خۆمان گه یانده پاسه کان و بی پاوه ستان ته نانه ت بق خواردنه وهی ئاویکی ساردیش سوار بووین و بق کاتماندۆ وه پئی که وتین. هه رکه گه یشتینه وئ به زووترین کات چومه ئازانسى گه شتیارى و په یونديم له گه ل خنوه تگای چۆنایۆ گرت. هه ر دله خورپه م بوو په یوه ندیم پئی کردن و گوتم: گروپی لیه ستانی چۆنایۆ؟ دوو جار هه ر ئاوا دووپاته م کرده وه. له نیو خشه خشی په یوه ندیه که دا ده نگیکی ناسراوی لیه ستانی وه ک «یاسیک ئۆلگ» م گوئ لیده بوو که له خنوه تگای تایبه ت مابۆوه. زور به باشی نیمه ی وهرگرت و گوتی به زووترین کات فرۆکه یه ک بگره وهره بق لۆکلا، چاوپیتین، ته واو.

فرۆکه کانی لۆکلا پر بوو له و گه شتیارانه ی که بق خنوه تگای تایبه تی ئیویرنست ده چوون و وه گیرکه وتنی جیگا وا به ئاسانی نه بوو. به و جۆره پۆژی شه شی فینورییه توانیم دواى پۆژیک وهدواکه وتن بلیت وهرگرم، به لام هه رکه گه یمه فرۆکه خانه به هوی پشکینى باره کان و وه پئی نه که وتنی فرۆکه که، دووباره بق هۆتیل گه پامه وه و به و جۆره پرووداوی پۆژی دواپیش دووباره بۆوه و نه م جار به خۆشیه وه له دواپین مۆله ت و به و جۆره ی که به راوردیم کردبوو توانیم سواری فرۆکه یه ک بم و وه رئ که وم. نه گه رچی لاقه کانم پتویستیان به درمان کردن هه بوو، به لام بی پاوه ستان کۆله لگریکم گرت و له سه ره تاوه پیم گوت که نیمه له هیچ شوینیک پاناوه ستین. به پۆژیک سی شوینی

مانه ومان تېپه پ کرد که هه ر به که ی بۆ یه ک پۆژ دانرابوون شه ویک له مالی کۆله لگره که ماینه وه که له سه ر پینگامان بوو هه رچه ند پینگاشمان لی ون ببوو، هه تا به یانی به خوشیه وه له پینگادا تروشی خاون هۆتلیک بووین که به هۆی زستان و نه بوونی میوان به ره و خوار ده بۆوه که له گهل خۆمان هه لمانگه رانده وه سه ری و شه ویک ی خوش و خۆمالیپانه مان تېپه پ کرد هه رچه ند زۆرت له مال وه دور ده که وتین کۆله لگره که دلته نگتر ده بوو، نه و کاته ی که میک نیگه رانی هیرشی بۆهینام، ده تگوت له ئاسمانه وه که سیکیان هاته خوار، هه ر به و جۆره ئاندری زواداش که نیگه رانی ئیمه ببوو و کۆله لگریکی بۆناردین، نه ویش باره که ی له کۆلکیشه که م وه رگرت و بی هیچ گرفتیک دریزه مان به پینگامان دا پۆژی هه شتی فینورییه دوی نانی نیوه پۆ گه یشتییه خیه تگای تایبه تی چۆنایق ژۆگا هاینریش به پیرمه وه هات و گوتی نه وه کوپه کان له سه ر په وه زه کانی باشووری پۆژه لات کار ده که ن که پینگایه کی تازه یه دوو که سمان به ناوی ماسیج له گروپه که دا بوو، ماسیج به ره کا و ماسیج پاولیکوفسکی که له خیه تگای چوار مابوونه وه و جگه له وه ی که باره کانیان ده گواسته وه بۆ خیه ته کانی تر، خۆیان ساز ده کرد بۆ هه ولدان بۆ به زاندنی لووتکه ی گینگ چرۆباک و میرۆسلاو گاردیزسۆلیش له خیه تگای سیدا مابوونه وه بۆ پشتیوانی کردن و یاریده دان و له کۆتاییشدا هه ولنیک بۆ به زاندنی لووتکه له په یوه ندیه ک که له گهل گینگدا هه مانبوو، به باوه ره بوو که له و به رزاییه دا ماندوو بووه و ده یه وئ پنگاکه ی بگۆپئ و له پنگایه کی تره وه ده ست به کار بی پئویستی نه ده کرد له وه پتر خۆمان وه دوا خه ی، هه ر بۆیه ش له گهل ژۆگا هاینریش به یه که وه بۆ خیه تگای یه که م وه پئ که وتین و پۆژی دوا ییش له خیه تگای دووه م چاوه پوان بووین هه تا گروپی به زاندنی لووتکه پوون بیته وه ده بی بلیم پنگایه کی هه زار میتری زۆر هاسان نه بوو، به لام به وه ش ناھومئید نه بووین و له خۆشمان راده دی له پنگای خیه تگای چوار چاومان به دوو ماسیجیش که وت که هه والی به زاندنی لووتکه یان پنداین، پیرۆزباییم به وان گوت به لام له دلما ئیره ییم به وان ده هات که له پیش مندا لووتکه یان به زاندبوو و بۆ من زۆر جیگای خۆشحالی نه بوو، به لام چاره شم نه بوو و ده بوو له بیر خۆمی به رمه وه هه رواش بوو و بۆیان

پوون کردینه وه که چ کاتیک ته ناف له گهل خومان به رین، چونکه له پیش وهش پتیوستان پتی بوو، نه گهرچی من و ژوگا زۆربهی رینگاکه مان بی که لکوه رگرتن له ته ناف تیپه ر کرد، به لام و امان ده زانی له نیردیوانیک ده چینه سه ری که زۆربهی پلیکانه کانی شکاون به دریژی سئ گوریس له رینگاکه له خواره وهی خیه تگای چوار که میک ناخوش بوو و ته نافیشمان پینه بوو، به لام پیچی سه هۆلییان به نیوانی هه ر بیست هه تا سی میتر لی داکوتابوون که میک درهنگ ببوو و نه وهش ببوو به هۆی وه دواکه وتن و توند پۆیشتنمان پیش هه و تاریک بوون نه و شوینه مان تیپه ر کرد، به لام به و شیوه یه که بیرمان ده کرده وه وانه بوو به لکوو نه و رینگایه ی هه تا خیه ته که مابووه زۆر ناخوشت له و شوینه بوو که نیمه بیرمان لی ده کرده وه شه و داها ت به لام چراقه و که م کز ببووه که له کاتی گۆرینی باتریه کانی له ده ستم به ربووه و ون بوو رینگاکه یه کسه ر پۆدیکی سه هۆلاوی بوو هه ر ده بوو به هۆی ته وری سه هۆل جی لاقمان خوش که یین و برۆین نه و رینگایه له تاریکیه کی زۆر سامناکدا تیپه ر ده بوو و به ر ده وام له بیر کیسه خه و و چای گه رمدا بووین که به ته وای فکری ئالۆز کردبووین هه تا گه یشتینه وه سه ر لیواری په وه زه که وه

تا له ده ست ناخوشتی سه هۆله که خه لاسیمان هات دوو کاتژمیری خایاند، له ته وای نه و کاته نه دا ژوگا چاوه پوانی منی ده کرد تا به هۆی ته نافه وه پایگرم و بیته سه ری کۆلینگم له به فر پۆ کرد و بۆ یاری ده دانی ژوگا ده ست به کار بووم زۆر تاریک بوو و با مۆله تی نه ده داین تا دهنگی یه کترمان گۆی لیبی و هه ر به هۆی راوه شانندی ته ناف له یه کتر تیده گه یشتین دوی ماوه یه کی زۆر هه والیکم له و نه ما، له دلی خۆمدا گوتم له وانه یه پرو داونیکی بۆ پیش هاتبی، بانگم ده هیش و هاوارم ده کرد ژوگا! هاها! و هه ولم ده دا که نه وه به خۆم به سه لمینم که دهنگی نه وم له نیو هاشی بادا گۆی لیبووه چه ند کاتژمیر تیپه ر ببوو، له پر به هانکه هانک لیم وه ده رکه وت گوتم بۆچی نه و هه مووه ت پینچوو؟ له کاتیکدا به زۆری هه ناسی ده کیشا به دهنگیکی له رزۆکه وه گۆتی له رینگا لابه لاکه دا هه لخلیسکام و سئ میتر به ربوومه وه و له شوینی کدا هه لاهه سرا بووم تا له دوا ییدا توانیم به هۆی ته نافه وه خۆ بینه وه سه ر رینگاکه له کۆتاییدا هه رچه ند

کاره که ی سهرسوورپهین بوو خوی گه یانده وه من له تاریکی و له نیو هاشه ی بای تونددا دانیشتبوو شوینیکمان که جینگای دوو کهس ده بوو له نیو به فردا هه لکۆلی و خۆمان به جل و بهرگی گهرم داپۆشی و به و جۆرهش هه تا به یانی لاقمان هه لاوه سراپوون هه رکه پووناکی داهات تیگه یستم که له گه ل خپوه ته که هه ر ۵۰ میترمان مه ودا هه بوو له بیر خه وی دوینی شه ودا بووین که به پیویستمان زانی بۆ ماوه یه کی کورت له خپوه ته که دا به سیینه وه به لام به هۆی ماندوویه تی زۆر هه مووی پۆژه که خه ومان لی که وتبوو

پۆژی پازده ی فیورییه که ده بووه دوا پۆژه کانی مۆله تمان، له به رزایی ۷۴۰۰ میتریدا بووین هه ر له سه ره تاوه به هۆی پینگای سه خت و ماندوویه تی زۆر، له پۆیشتن دا گرفتمان هه بوو نه گهرچی توندوتۆل نه بووین به لام به خوشییه وه وره یه کی تایبه تمان هه بوو ژۆگا به هۆی نه و پووداوه ی پۆژی دوا یی و نه هاتنه سه ر بۆ خپوه ته کانی سه ری، باش به که شو هه وایانه هاتبوو، نه وهش که میک ببوو جینگای نیگه رانیمان کاتژمیر چواری ئیواره ی نیشان ده داین نه گهر ویستبامان که پێش هه و تاریک بوون خۆمان بگه یه نینه لووتکه، ناچار ده بووین له تاریکیدا بگه رپینه وه خواری ژۆگا ۴۸ سالی ته مه ن بوو و وابزانم که میک له من شیتتر بوو، گه راوه به منی گوت زۆرمان نه ماوه بۆ لووتکه، هه تا نه و جینگایه ی بتوانین ده رپۆینه سه ری، له لیکۆلینه وه کانمدا نه وه م به ده ست هینابوو که مرقۆف ده توانی به زستانیش له به رزایی ۸۰۰۰ میتریدا بمینیتته وه و زیندووش بمینی به هۆی لیهاتوویی ژۆگا منیش وه غیره ت که وتم و که وتینه سه ر سه هۆله کانی خۆمان و به په وه زه کانی پینگای لووتکه داوه پێ که وتین به هۆی ماندوویی وشه که تبوون وه نه ناسه برکه ی زۆر، هه ر ده هات و کاتمان دره نگتر ده بوو پۆژ زۆری نه ماوو ئاوا بێ و تیشکی کۆتایی خۆر، په نگی زیرینی به هه موو شیوه یه ک ده نواند له و کاته دا بوو خۆمان گه یانده لووتکه، لووتکه یه ک به وینه ی مه یدانی تۆپین که ده تگوت له نیو دۆلنکی سامناکه وه هاتووین و که وتووینه سه ر شویننکی پان و به رین که بۆ ئیمه خوشییه کی تایبه تی پێوه دیار بوو

کاتژمیره که مان ۵ و ۱۵ خوله کی نیشان ده داین که سه روکه له ی

ژوگاش وه ديهات كه شو وه و ايه كي زور خوشی هه بوو، دهستم بۆ له تكه شیرنیهك برد كه و ایزانم هی ئەو دوو ماسیجەیی كه له گه لمان بوون بوو كه له پێش ئیمه دا لووتكه یان به زانده بوو له بیریان چوو بۆ وه تیشکی جوانی خۆر له بهر چاومان بوو كه به کامیرا وینه مان له یه كتر ده گرت کامیرا كان بریتی بوون له سووپر ههشت كه هی من و شاندرئ و ژوگا بوون، به لام به دانه وهی هیندیک له وینه كان دهركه وت كه به هۆی ساردی ههوا تایبه تهندی خویان له دهست دابوو، به لام زۆریشیان باش بوون

جوانی وینهی ئەو شوینه به رادهیهك بوو كه نه مانده توانی له لووتكه بینه خوارئ زۆر به توندی و له ترسی مانه وه له تاریکی شهو، به و پژده پر له به فرده دا به رهو خوار بووینه وه ژوگا هه ره وهدوا دهكه وت و منیش به سه ریم دا دهگوراند ده مگوت ههسته زووبه وه پئ كه وه، زۆر جاریش بۆخۆم له به فردا قوم ده بووم و جاله ده بوومه وه ئەویش تۆلهی خۆی ده كرده وه و ده یگوت ههسته وه پئ كه وه، ده تگوت له گه ل یهك به شه ر دین زۆر جاریش پنیوست بوو یه كتر بگرین ترسمان له تاریکی نه بوو و دریزه مان به رینگا دا هه تا ئەو شوینهی كه تیگه یشتم كه خۆمان بۆ راناگیرئ، هه تا ئە وندهی كه له بیرم بوو هه لدیریکمان له پێشدا نه بوو، كه به ئە سپایی ویستم جینگای لاقم خوشكه م و خۆم راگرم، هه ره ویستم خۆم بكیشمه خوارئ هه لدیرام و كه و ته سه ر سه كویهك، به لام به خوشیه وه ره ووداویكم بۆ پێش نه هات و زیندوو مامه وه له و تاریکییه دا ئاوریكم داوه سه رئ و تیگه یشتم هه لدیریک به به رزایی پینچ میتر له سه ر رپی ژوگایه هاوارم لیکرد و پیم گوت مه یه هه لده دیرنی و ئاوا ئەوم رزگار كرد و ئەو به لای راستی هه لدیره كه دا هاته خوارئ بۆ لای من به زووترین كات خیه ته دراوه كه م ده رهینا و له سه رمای چل پله له ژیر خالدا وه بیر لاقه كانم كه و ته وه كه به دوكتۆرم نیشان نه دابوون، ئەویش به هۆی ئەوه بوو كه ده مگوت نه وهك نه هیلئ بۆ لووتكه بچم و بۆ وهی ژوگاش لیم په شیمان نه بیته وه به ویشم نه گوتبوو له و كاته شدا هیچ كارنیک له دهست كهس نه ده هات پۆژی دواپی تیگه یشتم كه هه ر ۲۰۰ میترمان مابوو بۆ خیه ته كان كه به هۆی ماندوویه تی زۆر هه موو پۆژه كه له وئ ماینه وه یهك چیتستی لیده نا و

یهک خهوی دههات و وهنهوزی ددها پۆژی دواپی واماندەزانی هه موو
 رینگاکه تیپەر دهکهین و دهپۆینه خوارئ به لام ماندوو یه تیپهکی زۆر به
 پووی ژۆگاوه دیار بوو، بهو هۆیه وه هه ر توانیمان خۆمان بگهیه نینه
 خپوه تگای دووههه له خپوه تگای تایبه تیش هاو پیا نمان ده یانزانی
 که لووتکه مان به زاندوو، به لام له هاتنه خوارمان هه والکیان نه بوو
 و نه وهش ببوو به هۆی نیگه رانی بۆ نه وان هه رچه ند له رینگادا به
 بیسی میش پیمان راگه یاندبوون به لام پۆژی دواپیش له کاتی خۆی
 وه خه بهر نه هاتبووین ده ورووبه ری کاتژمیر نۆی به یانی بوو که
 وه پئ که وتین و له پیش خۆمان چاومان به چه ند که سیک که وت که بۆ
 لای نیمه دههاتن که یاریده مان دهن

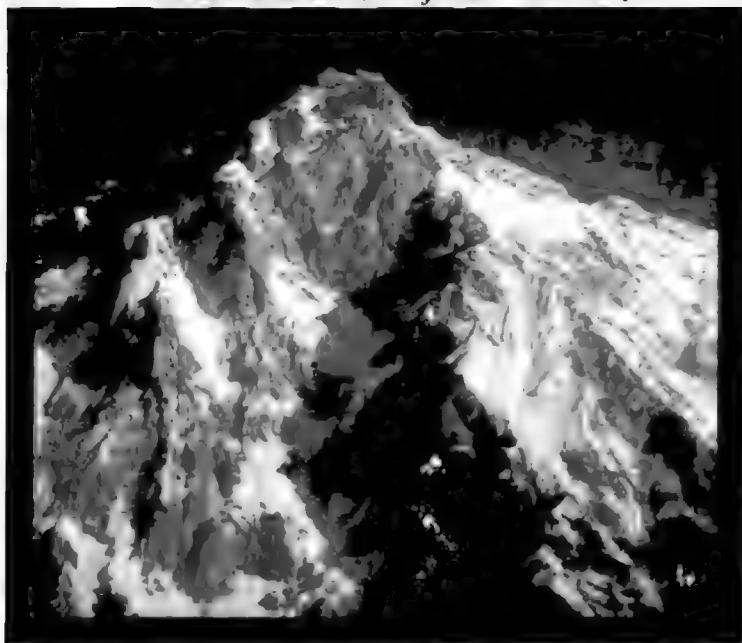
له کۆتاییدا شهوی نۆزدهی فینورییه گه یشتینه وه خپوه تگای
 تایبهت و هه موو شتیکیان تیکنا بوو و چاوه پروانی نیمه بوون که
 خپوه ته کان کۆ که نه وه و بگه پینه وه خوارئ له دوا ئه و پۆژانه چوار
 هه تا پینچ کاتژمیر به رینگادا ده پۆیشتن ماندوو و زۆریش کز ببووین،
 ئاکاریشمان شیوه یه کی تایبه تی به خپوه وه گرتبوو، به لام به هۆی نه وه
 که له به رزایی هاتبووینه خوارئ، هیزیکی تایبه تم له خۆمدا به دی
 ده کرد له دوا به زاندنی لووتکه ی چۆنایق تیگه یشتیم که ده توانم
 له به رامبه ر رینهۆلد میسنیردا راوه ستم کاتیک هاو ریکانم ئاویان
 به من ده گوت پیا ن پیده که نیم و پیم ده گوتن لینی گه رین با که میکی
 تر پاره خه رج کا به لام نه وی راستی بی نه گه ر بتوانم خۆم ره پیش
 میسنیر خه مه وه ته نیا رینگایه کی هه بوو و نه وه بوو که میسنیریان
 له کۆشکه که ی دا له به ندیخانه کردبا و هه موو به لگه پنیو یسته کانی
 لووتکه کانی هیمالیایان دابا به من و هه ر جۆریک دلم ویستبای له
 هیمالیادا به رپوه م بردبا هه لبهت نامه وه ئی به هانه یه ک بی بۆ نه وه ی
 که کینه رکییه ک به رپوه نه چی، به لام به زاندنی دوو لووتکه ی هه شت
 هه زاری له زستان و له یه ک سالدا کاریکی تازه بوو و هه تا ئیستاش له
 لایه ن که سه وه به رپوه نه چوو بوو له راستیدا زۆر شتی تری تیدا به دی
 ده کرا، وه ک نه وه ی کینه رکییه که س پنی نه زانی و بی به رنامه دهستی
 پنی بکری، دووهه م نه وه که که سیک زووتر ده ست به کار بی و سینه م نه وه
 که به زاندنی لووتکه کان له رینگای خویانه وه و هه ر بۆ به زاندنی هه موو

۸۰۰۰ هه زارییه کان بئ و ئه وهی من به دوايه وه بووم دهمهه ویست له
 ږینگای تازه وه ۱۴ لووتکه ببه زینم، ئه وهش نه خوشیه ک بوو که من
 بیرم ده کرده وه و قسه کردنیش له سه ره ئه و کتیه رکینیه ئه وه بوو که
 ته نیا ژانی لاقه کانمی له بیر ده برده وه چونکه پتر له توانایان کاریان
 پئ کردرابوو.

له ئیواره ی ئه و ږۆده دا چووم بۆ لای دوکتۆر و پیم ږاگه یاند،
 که چاوی پئ که وتن سه ری سوورما و له دوا ی لیدانی ده رزی پنی سلین
 سپرۆمیشی لی وه سل کردم و خستمیه ژیر چاوه دیزی تاییه ت
 کریژیسیو که له نه خوشخانه ی سه حراییه که مان بوو هه موو ږۆژی
 لاقه کان ی بۆ ده رمان ده کردم خواردنیشم یاره ماسی برژاو بوو
 که یه کیک له کۆلکیشه کان ده یدامی و پیم له هه موو شتیک خوشتر
 بوو له شم پیویستی به خواردن و ئاو بوو که هه ر ده مخوارد و
 ده مخوارد وه به یانی که س نه بوو له گه لم بئ بۆ شوینی پاسه کان له
 ږیگا ږۆشتن پیویستم به که س نه بوو له گه لم بئ، چونکه شوینه سه رما
 برده وه کان کاتیک کۆن ده بی ئیش نامینی هه تا گه یشتمه کاتماندۆ
 که لکم له حه بی ئیشبه ره وهرده گرت و به هو ی چۆنیه تی لاقه کانم زۆر
 زوو بۆ دینه لی وه پئ که وتم تا بتوانم بۆ لیهستان فرۆکه بگرم له ږینگای
 ئاسمانی ئیرفلووت بۆ لیهستان فرۆکه مان وه گیر نه که وت و به نامه ی
 بالویزی لیهستان و به چوونه لای به ږیوه به رایه تیش نه متوانی شتیک
 به شتیک بکه م ده ږۆژ به و جۆره مامه وه و له هۆتیه له کان جینگام
 له گه ل مشکه کان بوو هه ر ئه وه جینگای خوشحالیم بوو که په یوه ندیم
 به دوکتۆر یکه وه گرت که زۆر مرقفیکی به ږیز و حورمه ت بوو و بۆ
 گه شت وگوزار هاتبوو نه گه رچی که لویه لی پیویستی له لا نه بوو، به لام
 ئه وه نده ی له دهستی هاتبا به لاقه کانم ږاده گه یشتم.

مانگی مارس گه یمه وه مائی و قامکی لاقه کانم له مه ترسی ږزگاریان
 بوو له وئ که له نیو منداله کانمدا بووم زۆر خوشحال بووم و پتریش به
 هو ی به زاندنی کتیه کانه وه.

له و نیوانه دا شتیک بوو که ئیمه ی زۆر ئازار ده دا که زۆر به ی براده ران
 ئه وه یان به لاتاو به من ده گوت که ده یانگوت ږینگای چۆنایق گرووی
 هه وه ل ناماده یان کردبوو و من هه ر به نیردیوانه که دا هه لاجوومه،
 هه رچه ند له کاتی به زاندنی من و ژوکا هیندیک له پلیکانه کان ی له
 نزیک لووتکه شکابوون.

بەشی ۱۰

نەبەخسراو

نانگاپاربات، کۆکۆشکا و ۱۴ لوتکەى ۸۰۰۰ مېترى

رەودەزەکانى باشوورى رۆژەهەلات، سالى ۱۹۸۵

بە داواى بەرنامەکانى دائۇلاگىرى و چۇئايق، ئاگادار بوومەوہ
 کە گرووپىک لە مەلبەندەکانى کراالکۇ لە ھەولى ئەودەدان کە
 بەرنامەيەک لە نانگاپاربات بەرپۆەبەرن، منیش ئەوکات لە مالى
 خۇمان بووم و نەشمەدەويست لەو بەرنامەدا بەشدارى بکەم، چونکە
 دە سال لەمەوبەر لەو مەلبەندە بىردەوريیەکی زۆر ناخۆش بۆ من
 پووی دابوو، ئەويش ئەوہ بوو کە منیان لە چوون بۆ نانگاپاربات
 گەراندبۆوہ و ئەو پووداوہ ھىچ کات لە بىر من نەدەچۆوہ، ئەوجار
 کاتى ئەود بوو کە ئەوان داوا لە من بکەن، دەشمزانی کە ناوی منیشیان
 لە ریزی گرووپەکەياندا نووسىەوہ بەلام ھىشتا پىنيان رانەگەياندبووم
 ھەتا رۆژیک لە لایەن بەرپۆەبەرى گرووپەکەود تەلەفۇنم بۆ کرا و
 ئاگادار کرامەوہ، ناوی بەرپۆەبەرەکەش پاۆل موولارتىز بوو کە داواى

لینکردم له گهل بهرنامه که یان به شداری بکه م به هوی هات و چوو کردنم
 بۆ نئو گرووپه کان، توانیم له سلیزا نه و پنداویستی و کهل و په لانه ی
 که وه گیر نه ده که وتن به ده ست بینم و ده ست هینانی نه و جوړه
 خواردنه له لای ئیمه هیندیک سه خت بوون خواردنه کان بریتی بوون
 له گوشت، سۆسیس و میوه ی ویشک که ئۆتۆمبیله که ی خۆم پر کرد
 و گه پامه وه پوژی پویشتم به رامبه ر بوو له گهل سالوه گه پری یاسای
 نئوخوی ئه و کاتی ولاتی لیهستان که ده بوو به پوژی سپه می مانگی
 مه ی ۱۷۹۱، که خه لک به هوی نار په زایه تی ده ستیان به شورش کردبوو
 و نه وه ش ببوو به هوی گرفتیک تر بۆ ئیمه هر به و ئۆتۆمبیله پر
 له شت و مه که وه له کرالکو له کاتی گه پانه وه دا پووداویکی تریشم
 بۆ هاته پش، نه ویش نه وه بوو که کاتیک ده مه و یست به نزی ن له
 ئۆتۆمبیله که م بکه م، بالته که م له به نزیخانه لی به جیما که گشت
 به لگه پنداویسته کانیشم، وه ک په ساپورت و پیناسه و هیندیک شتی تر
 که له ویدا بوون به جیمان و نه وه ش بوو به پووداویکی تالی تر بۆم
 هه تا پۆلیسی به ریه به رایه تیم تیگه یاند نه ویش دوو پوژی خایاند و
 بوو به هوی دوو حه وتوو وه دواکه وتنی گرووپه که له پویشتن و نه و
 گرووپه ش به ناوی گرووپی نئونه ته وه یی ناوبانگی ده ر کردبوو

به رپرسی به ریه به ری کاره کان موولارتیز و پیووتر کالموس
 بوون ده بوو رینگای سی کاتژمیر به پاس هه تا گیلگیت و نه و به شه ی
 تریش به جیب به نئو دۆل و شاخا ندا تیپه پمان کردبا بیره وه ری
 هه شت سال له مه وه به رم وه ک شریتی که ده هاته وه به ر چاو کاتیک بۆ
 په که مین جار له گهل هیمالیای گه وره پووبه پوو بووم، تالی تی کشکانم
 ده هاته وه بیر، به لام نه و جار وه ک نه و پووداوانه ی که له نئو کتیه کا ندا
 به ناوی ترس و مردن و به زاندانی کتیه کان له هیمالیای باسی ده که ن
 ده هاته به رچاوم بی نه وه ی که خۆم به زل بزانه به ریزه وه خۆم له
 ویدا دی و هیمالیای شم به هی هه موو که س ده زانی چ شاخه وان و چ
 خه لکی تر نانگا پاربات په که مین لووتکه په که ختیه تگای تایبه تی له
 به رزایی ۳۳۰۰ میتریدایه که به دوو پوژ ده توانی خوی بگه ییه نی که به
 ئاور کردنه وه له ده ور به ری ختیه ته کان جوانی دیمه نه که ده پازیته وه
 ده توانم بلیم به زاندنی نه و لووتکه په که هه موو ورزه کا ندا هه ولی بۆ
 ده درئ، له گه رمای بی نامانی هاوین را هه تا سه رمای چل پله له زیر

خال که له بهرزایی ههشت ههزار میتريدا دهتوانی ههستی بئ بکهی.
ئهو کئوه شئوهی گواستنهوهی بارهکانت بۆ هیمالییا زۆر به باشی فیر
دهکا.

پووداوی ماندوو بوونی کۆلکیشهکان که دهبی وهک ئیستریک
پاگوین به پادهیه که سهرت سوور دهمینن که ههموو پوژیک
دریژهی ههیه که له وهلهکان بریتی بوون له خواردهمهنی، سووتهمهنی،
کیسهخه، خێوه، تهناف و که رهسهی پنداویست بۆ شوینه
ئهسته مهکان. وه بیرم هاتهوه که له و سالانهدا له گهه مارک پرونویس
و مانییوس پیکوتوسکی، دواي ههول و تیکۆشانیکی زۆر نه مانتوانی
لووتکه ببهزینین و له بهرزایی ههشت ههزار میتريدا گه پاینه وه و
له ۷۴۰۰ میتري، له نئو خێوه ته که ماندا خۆمان ههشار دابوو و زۆر
به باشی ده مانتوانی که له گهه لووتکه مه و دایه کمان نه ماوه، به لام به هوی
پینگایه کی زۆر سهخت و بهردهلین پینگامان لئ به ستر. زۆر به باشی
له بیرمه که من قسه م ده په راند و ده مگوت دهبی چ بکهین؟ دووباره
بگه پینه وه سهرئ. به لام مارک ئیتر هیزی نه مابوو که دریژه به پینا
بدا گوتی. ئیتر من ناتوانم، قاچه کانم برستیان لئ براوه، ماتییوسیش که
به چۆکدا هاتبوو گوتی. هیچ هۆمیدنیکمان نه ماوه که بتوانین لووتکه
ببهزینین. ئه گه رچی هه موو که له وهله کانم کۆ کرد بۆوه دووباره داوام
لینکردن که مارک لیره به جئ بیلن با لاقه کانیشی به سهیته وه و ئیمهش
ههول و تیکۆشانیکی تر بکهین به لکۆو لووتکه که ببهزینین. گونگری
وه لامیک بووم بۆ چوونه سهریان به ره و خوار بوونه وه، به لام بیدهنگی
حاکم بوو و له سهره تاوه وه لامی ئیمه ی دابۆوه. ئه و جار من به و جۆره
ههستی خۆم ده ربړی و گوتم. له وانه یه بۆخۆم به ته نیا برۆم بۆ لووتکه
و ئیوه ده توانن برۆنه خوارئ. گوتیان باش بیر بکهوه، له نئو ئیمه دا هه ر
تۆ باش ماوی، ئه وه ی راستی بئ هه ر واش بوو، لاق و دهستی مانییوس
پهش هه لگه پابوون و سهرما بر دبوونی و وایده زانی ئیتر ده مرئ و
نامینن و مارکیش هه موو قامکی لاقه کانی له دهست دابوون. به و جۆره
کاتی مالاوایی له لووتکه بوو، به لام بۆ من پوژیکی زۆر تال بوو که
له حالیکدا له نئو ئه و دوو سامانه به فراندا خۆمان ههشار دابوو،
ناسمان پوون و بئ ئه وی که باشی بئ له گهه لووتکه مه و دایه کمان
نه بوو که ببوو به داخیک له سهر دلم و هه ر له بیرم نه ده چۆوه. هه ر وا

بیرم لێ ده کردهوه که له پڕ هاواری مارک بیرى په پاندم که گوتی: هوی ته نافه کهت ته و او بووه ههسته وهره له دوايیدا خێوه تمان خر کردهوه و پاییزی نانگامان به هه موو دیمه نه جوانه کانییه وه جیهیتشت زۆر جار ته وه بۆ من بۆته پرسیاریکی گه و ره که ته گهر به ته نیا چووبام له وانه بوو لووتکه م به زاندها، ئیستاش دواى سالانیک له وه لامى نه و پرسیاره نازار ده بینم و زۆرتر ته وه دینه وه بیرم که چ کهش وهه وایه کی خۆشی بوو و بۆ که لکمان لێ وهر نه گرت؟ له پڕ دهنگی شۆفیریک بیر ده وهری ههشت سال له مه و بهری له بیر برده مه وه که رینگای ئیمه به ره و کینیک ده چوو که جارێک له وێ به ناھومیدی گه راپوومه وه ته گه رچی هیچ ترسینکم له و شاخه نه بوو، به لام هه ره به زاندهی ته و کێوهش بوو که دهیتوانی تالیی ته و چهند ساله م له بیر به ریته وه

له هه مان کاتیشدا ده بوو ته وهش له بیر خۆم به رمه وه که به رنامه که مان هیندیک سه خته چون به لێنمان دا بوو که به رینگایه کی تازه و به لای باشووری پۆژئاوادا وه سه رکه وین ته و رینگایه له سالی ۱۹۷۷ دا هه ولی بۆ درابوو که به هوی که می که ل و په لی پینداویست وازمان لێ هینابوو، به لام ته و جار هیا ن به شێوه یه کی باشت و که ل و په لیکى زۆرتره وه ده ست به کار ببووین و که سانیکى به توانای وهک، تادیژ پییۆترۆسکی و ژوگامان له گه ل بوون که پسپۆرێکی زۆر باش بوون و له هیمالییادا توانایه کی به رچا ویشیان له کاردا هه بوو هیندیک له وه که سانه ی له گه ل گروپه که دا بوون تازه کار بوون، که دوو که سیان به ناوه کانی کارلۆس کارسۆلیق و ئیلسا ئاویلا میکزیکی بوون، که به ناوی نوینه پانی ولاتی کاکتۆسه کان له وه به رنامه دا به شدار بوون که ده بوو چاوه پوانی ته وه بکه ی ن بزانین هه تا چ پاده یه ک له کاره کانیاندا شاره زان له وه بر وایه دا بووم که له گه ل تادیژ پییۆترۆسکی و ژوگا هاینریش به یه که وه له یه ک ته نافدا کار بکه ی ن، به لام زۆر زوو پیش ته وه ی که هیچ هه ولنیک بدرئ به رپێوه به ری گروپ بیروپای منی پوون کرده وه و گوتی ته گهر بریار وایی ته و که سانه ی زۆر شاره زا و به توانان له یه ک پر زدا بن، ته وه پوون و ئاشکرایه که ته وانی تر ناتوانن لووتکه بهه زینن له سه ره تا وه هیندیک قسه کانیم به دل نه بوو، به لام که له رینگایه کی تره وه هه لمسه نگاند، تیگه ی شتم که راسته و ده بی وایی ته و ی راستی بی له نێو به رنامه ی شاخه وانی خۆمالی، ته و جوړه شینوا زانه زۆرن، وهک که سانیک که

به هیزترن له یهک ریزدا کاریان ده کرد و لووتکه یان ده به زاند، نه وانی تریش ده مانه وه بۆ پشتیوانی و ناگاداربوون له پینشهات و پرووداوه کان منیش نه و جۆره شینوازانهم زۆر به دل بوو، وایزانم ده بی واش بی که گرووی جۆراوجۆر له نیویه رنامه که دا باستر به کاره کان رابگه ن و نه وهش باش بوو که منیش نارازی نه بووم. بروام وایه که نابی هه میسه جۆرینک بیر بکه یه وه و نه وهش ره چاو ده که یین، بزانی چ ده بی به وجۆره له سنی گرووی چکۆله دا دابهش کران که تادیژ به ریه به ری گرووی یه که م، ژوگا گرووی دووهه م و منیش گرووی سینه م. بێجگه له وهش تادیژ پییوترۆسکی، سنی سال له مه و به ر و له گه ل گرووی پینکی ئالمانی به به ریه به رایه تی هیرلیگ کۆفیر، له و رینگایه دا به شداری کردبوو، به لام بۆ نه وانی تر رینگاکه یه که م جار بوو نه و له و به رنامه دا له گه ل ئاندري بیلۆن هه موو کاته کان له پینشه وه پۆیشتبوون و ئالمانییه کهش توانیبووی هه تا ره وه زه کانی نیزیک لووتکه برواته سه ری که زۆری نه مابوو بۆ لووتکه. گرفت ی نه چوونه سه ریش به هۆی هه بوونی دالانی زۆر له رینگادا بوو که زووزوو رنو ده هات نه وهش بوو به هۆی وشیاربوونه وهی ئیمه که به نیو نه و دالانته دا نه رۆین و له کاتی پیویست به ونیدا تیپه ر بین به خۆشییه وه هه تا سه ری ره وه زه کان رینگاکه مان لی روون بوو، رینگای خیه ته کانمان به هۆی رنووی زۆر لیک دوور بوون، ده توانم بلیم نیوان خیه ته گای تایبه ت تا خیه ته گای یه که م ۱۰۰۰ مېتر ده بوو. خیه ته گای دووهه م له به رزایی ۵۳۰۰ مېتریدا بوو. له باره ی روونکردنه وهی ته نافه کانی پیویست بۆ رینگاکان به هه له چوو بووین و لیمان ده برا، هه ر به و هۆیه به پینچه وانه ی ویستمان بۆ به ده ست هینانی ته ناف گه راینه وه بۆ شاری گیلگیت.

پژدی و هه له مووتیی رینگاکان به راده یه ک بوون که برستیان لی بریبووین و زۆر جار دواي هه ول و تیکۆشانیکی زۆر له سه ر نه و رینگایانه ی که له سه ره تاوه ته نافیان لی رایه ل کرابوون هیشتا کاتمان نه ده ما بۆ رایه لکردنی ته نافی تر و هه ر له ونیه ته نافه کانمان جینه هینشت و ده گه راینه وه خوارئ زۆرجار به هۆی گریدانی ته نافه پساره کان که به به رده کان وایان لیده هات کاتی زۆرمان له ده ست ده چوو. هه وتوویه ک تیپه ر ببوو به لام ئیمه هیشتا کاریکی نه وتومان به ریه نه برده بوو. چ کاریکمان ده با کردبا چ ده بوو به هۆی نه وه که

کۆتایی به و سه ختیه بئ و رینگامان بۆ ختیه تگای سیش بۆ بکاته وه. به لئیمان دا که هه موو که لویه له پنیو یسته کان به یهک جار له گهل خۆمان به رینه سه رئ و نه گهر پنیو یست بئ نه چینه ختیه تگای سئ و شه و له رینگادا بمینینه وه. نه وی راستی بئ بۆ خۆگه یاندنه ختیه تگای سئ نه وه بئرو بپروامان بوو که ۳۰۰ مېتر له پشتی خۆمانه وه و له کۆتای ته نافه کاندای بمینینه وه که له رۆژدیکى سه خت و سه هۆلاوی قولکه یه کی چکۆله مان دۆزییه وه که جینگای ختیه تیکى دوو که سی ده بوو، به لام ئیمه شهش که س له پال یهک خزاین. پۆژی دواى ختیه تگای سینه ممان له به رزایی ۶۲۰۰ مېترى و له ژیر سامانه سه هۆلنکدا هه لدا. به فر ده ستی به بارین کرد و ههر ده هات و زۆر تر ده بوو و به و جۆره ش نه مانده توانی ختیه ت به جئ بئلین، چونکه له وانه بوو له دوا ییدا بۆمان نه دۆز ریتیه وه. نه و جار به لئیمان دا که من و ئیسلاوک بمینینه وه و نه وانی تر بپۆنه وه بۆ ختیه تگای تایبه ت.

هه لمی چنشت لئیمان و بارینی به فری زۆر له لایه کی تره وه ببوو هۆی قورسایه کی زۆر به سه ر ختیه ته که ماندا و له و باوه رده دا بووین که نه و سامانه سه هۆله بۆ ختیه ته که مان زۆر باشه و به رگری له هاتنی پنو و ده کا و هۆی هه لدانى ختیه ته که ش له و شوینه ههر نه وه بوو. به و جۆره به جئى حه سانه وه ههر به فرمان له سه ر ختیه ته کان ده مالی و له دوا ییدا ختیه ته که مان له سامانه سه هۆله که نزیك کرده وه. به یانی پۆژی دواى تاو هه لات و هه وازۆر خوش بوو. ئیمه گه راینه وه بۆ ختیه تگای تایبه ت که له نئو رینگادا کۆلنکم دۆزییه وه که له سه ر به ردیک هه لاوه سرا بوو و بوو به هۆی نیگه رانیمان. هه رکه گه یشتینه و ختیه تگای تایبه ت له پو ودا وه که تیگه یشتین که به و جۆره بوو، ئاندرئى ساموویچ پنو و لئى داوه که به خوشییه وه پزگاری هاتبوو و ته نیا هیندیک بریندار ببوو. هاوړیکه ی پاوئل مولارتیز بۆ نه وه ی باشر یاریده ی بدا و زووتر بیباه ته وه خوارئ، کۆله که ی له سه ر به ردیک داده ئى و به جئى دئلى. نه گه رچى هاوړیکه مان له مردن پزگاری ببوو، به لام نه وه ش بۆ هۆی ئاگادار بوونه ومان که ده بوو زۆر وشیار بین. دواى حه سانه وی پنیو یست له ختیه تگای تایبه ت به لئین درا ده ست به کار بین بۆ رایه ل کردنی ته نافه کان له سه ر رینگای ختیه تگای چوار. به هۆی سه ختی رینگای نئوان ختیه تگای تایبه ت و ختیه تگای

دوو، بریار دریا که دهست له و شوینه هه لگرین و شوینی خێوه تگای سێ بۆ دهست به کاربوون هه لېژیرین و به لێنیش وابوو که هه ر له کاتی پتویست یان کاتی حه سانه وه بگه رتینه وه خواری تادیژ و میکولاژ له که شو هه وایه کی زۆر ناخۆشدا توانیان ۲۰۰ مېتر ته ناف رایه ل که ن و به شه که ی تریان دا به ئیمه له کاتی چوونه سه ر بۆلای خێوه تگای یه که م که ئیسلاوک و

کارلۆسم له گه ل بوون، تینگه یشتین که خێوه تگای یه که م به هۆی هه ره سه وه له به ین چوو و ته نیا دوو کیسه خه و نه بێ نه ماوه چۆنیه تی مه لبه نده که به شیوه یه ک بوو که ده بوو ئیزن له کێو وه رگرین و ده ست به کار بین نه و جار پۆژی دوا یی له ترسی پنوو به شیوه ی مارپنچ له رینگای نیوان خێوه تگای دوو پۆیشتینه سه ری له کاتی به ره به یان پنووه کان که متر ده هاتن، به لام له کاتی نیوه پۆ به هۆی گه رمای هه تاو وه ک بۆمب ده ته قینه وه و به و هۆیه ناچار بووین هه ر له کاتی به ره به یاندا درێژه به رینگا بده ین و زۆر جاریش له ئیواره دا

پۆژی دوا یی له گه ل به فریکی زۆر پوو به پوو بووین که چاوه پوانمان نه ده کرد و هه تا سه ره وه ی خێوه تگای سیه م ته نافه کانمان رینگ و پینک کرد و دوو باره گه راینه وه خێوه تگای سیه م رینگایه کی زۆر سه خت بوو و برستی لێ برین و کاتیکێ زۆریشی لێ گرتین به و شیوه یه پۆژی دوا ییش له گه ل ژۆگا ۱۰۰ مېتری ترمان ته ناف رایه ل کرد هه ر نه و رۆژه له خێوه تگای تایبه ته وه به ناوی گرووی دوو هه م و پشتیوانی له ئیمه سێ که س وه پێ که وتن که بریتی بوون له تادیژ، پیپۆتریک و میرک گاردز یلۆسکی که نه گه ر له کۆتاییدا ئیمه نه مانتوانی لووتکه ببه زینین، به یانی پۆژی دوا یی تاو هه لات و هه وا زۆر خۆش بوو ئیمه

گه راینه وه بۆ خێوه تگای تایبه ت که له نیو رینگادا کۆلنکم دۆزییه وه که له سه ر به ردنیک هه لاوه سرا بوو و بوو به هۆی نیگه رانیمان هه رکه گه یشتینه و خێوه تگای تایبه ت له پوودا وه که تینگه یشتین که به و جوړه بووه، ئاندری ساموویچ پنوو لێی داوه که به خۆشییه وه پزگاری هاتبوو و ته نیا هیندیک بریندار ببوو هاو رپنکه ی پاولیل مولارتین بۆ نه وه ی باشت ریا ریده ی بدا و زووتر بیباته وه خواری، کۆله که ی له سه ر به ردنیک داده ننی و به جینی دیلی نه گه رچی هاو رپنکه مان له مردن پزگاری ببوو، به لام نه وه ش بۆ هۆی ناگادار بوونه وه مان که ده بوو زۆر

و شیار بین دواى حه سانه وى پنیویست له خنوه تگای تایبته به لنین درا دهست به کار بین بۆ رایه ل کردنى ته نافه کان له سهر ریگای خنوه تگای چوار به هوی سه ختی ریگای نیوان خنوه تگای تایبته و خنوه تگای دوو، بریار درا که دهست له و شوینه هه لگرین و شوینی خنوه تگای سى بۆ دهست به کار بوون هه لبریزین و به لنینیش وابوو که ههر له کاتی پنیویست یان کاتی حه سانه وه بگه ریینه وه خوارى تادیژ و میکولاژ له که شو هه وایه کی زۆر ناخوشدا توانیان ۲۰۰ میتر ته ناف رایه ل که ن و به شه که ی تریان دا به ئیمه له کاتی چوونه سهر بۆلای خنوه تگای یه که م که ئیسلاوک و کارلۆسم له گه ل بوون، تیگه یشتین که خنوه تگای یه که م به هوی هه ره سه وه له به یین چووه و ته نیا دوو کیسه خه و نه بی نه ماوه چۆنیته ی مه ل به نده که به شیوه یه ک بوو که ده بوو ئیزن له کیو وهر گرین و دهست به کار بین نه و جار پۆژی دواى له ترسی پنوو به شیوه ی مارپنچ له ریگای نیوان خنوه تگای دوو پۆیشینه سهرى له کاتی به ره به یان پنووه کان که متر ده هاتن، به لام له کاتی نیوه پۆ به هوی گهرمای هه تاو وه ک بۆمب ده ته قینه وه و به و هویه ناچار بووین ههر له کاتی به ره به یاندا دریژه به ریگا بده یین و زۆر جاریش له ئیواره دا

پۆژی دواى له گه ل به فریکى زۆر پوو به پوو بووین که چاوه پروانمان نه ده کرد و هه تا سهر وه ی خنوه تگای سینه م ته نافه کانمان ریک و پینک کرد و دوو باره گه راینه وه خنوه تگای سینه م ریگایه کی زۆر سه خت بوو و برستی لى برین و کاتیکى زۆریشى لى گرتین به و شیوه یه پۆژی دوايش له گه ل ژوگا ۱۰۰ میتری ترمان ته ناف رایه ل کرد ههر نه و رۆژه له خنوه تگای تایبته وه به ناوی گرووی دووه م و پشتیوانی له ئیمه سى که س وه پى که وتن که بریتی بوون له تادیژ، پییۆتریک و میرک گاردزیلۆسکی که نه گهر له کوتاییدا ئیمه نه مانتوانی لووتکه ببه زینین، نه گهر نه وان له توانایاندا بوو بیبه زینن

پۆژی دواى هه لیکرده بایه کی توند و بارینی به فریش دهستی پینکرده وه که خنوه تی ئیسلاوک و کارلۆسى له جى هه لقه ندبوو گرووی خواره وهش وه دوا که وتبوون که له خراپترین کات یانی له جهنگه ی نیوه پۆدا له نیو دالانه به فره کان و له نیزیک خنوه تگای یه که م له حالی پۆیشتندا بوون که له و کاته دا پرووداویان بۆ پیش

هاتبوو. پيیوتریک وه بهر پڼوو ده که وئ و به هؤی توندی پڼووه که له
ته ناف ده بیته وه و پڼوو له گهل خؤی ده یبا. تادیژ و میرکیش دوی
هه ول و تیکؤشانیکي زؤر توانیبویان خؤیان پڼگار بکه. به هؤی ته وه
که ئیمه زؤر له وان دور بووین هیچ کاریکمان له دهست نه ده هات و
ته نیا نه و که سانه که له خیهو تگای تایهت بوون ده یانتوانی هه والیک
له پيیوتریک به دهست بینن و ههرواش بوو. کاتژمیر چواری ئیواره
له پئی رادیووه ناگادار بووینه وه که مهیتی نه ویان له نیو به فره کاندای
دؤزیوه ته وه. به هؤی نه و پرووداوه غم و په ژاره سارتاپای گرووپه که ی
داگرتبوو. ئیمه یه کیک له هاوپی خوشه ویسته کانمان له دهست دابوو.
نه و جار له وه دا مابووین چ بکه یڼ؟ ئایا که لویه له کانمان کؤکه ینه وه و
برؤینه خواری، یان نه وانی تر سه ختی بردنه خواری مه یته که له نیزیک
خیهو تگای دووه مه را وه ته ستؤ بگرن و ئیمه ش له بیرى به زاندنی
لووتکه دا بین و ئاواتی پيیوتریک وه دی بینن. نه گهرچی به وه ش له
غم و په ژارمان که نه ده بؤوه به لام به هؤی به زاندنی لووتکه ئاواتی
گرووپه که وه دی هات. له نیو نه واندای چاوه پروانی ته وه بوون که من
شتیک بلیم، به لام توانای گوتنی هیچ شتیکم نه مابوو. ژوگا به پڼیوه به ری
تکنیکی به رنامه ی به نه ستؤوه بوو و منیش له سه ر قسه و بیروباوه پی
نه و بووم، به لام له راستیدا کاره کانیاڼ به ژوگا سپاردبوو و به بروای
من نه ده بوو وایه، چونکه نه و له هیمالیادا ته نیا کاری نیوان
خیهو ته کانی خواری پیده سپیردرا و هه ربؤ نه و جؤره کارانه ش
ته رخان ده کرا و جاروباریش لووتکه ی به زاندبوو، و جارنیکیش
له چؤنایق به کاره کانی ئیمه ی سه رسووپ کردبوو. له پڼ دهستی بؤ
ته له فؤن برد و گوتی نه گهرچی غم و په ژاره یه کی زؤر له خواری
به رؤکی گرووپه که ی گرتووه، به لام دؤخیکی وای بؤ ئیمه پیش هیناوه
که ده بی هه رچی زووتر دهست به کار بین و ئیتر ته واو.

دؤستی له میژینه ی پيیوتریک له گهل پاول مۆلارتین، قسه ی ده کرد
که ده یهه ویست به هؤی مردنی هاوپی که ی پڼوا ته وه خواری. له کؤتاییدا
دوی دوو کاتژمیر به لین درا که نه و که سانه ی له خواره وه ی خیهو تگای
چوارن، مه یته که به رنه خواری و نه و شه ش که سه ی سه ره وه ش بؤ
لووتکه وه پی که ون. به لام به و خیهو ته و به و که لویه له وه، له وانه
بوو هه موومان نه توانین لووتکه به زینین که به و هؤیه وه ده بوو

هه لمانبژاردبان:

ژوگا که سیکى به هیز و توانا و زۆریش تینگه یشتوو بوو که ده مزانی له گه‌ل نه‌ودا به‌باشی کارده‌که‌م. به‌لام سیه‌م که‌س ده‌بی کئی بی؟ نه‌ویش کارلۆس بوو پیکراو به‌لام که‌میک به‌تالووکه‌ بوو. ئیسلاوکیش له‌ کینوه‌کانی ئامریکا‌دا زانستیکی تایبه‌تی به‌ده‌ست هینابوو و له‌گه‌ل سامۆیل گرووپه‌که‌یان له‌ باره‌ی مالی هه‌تا راده‌یه‌ک یاریده‌ دا‌بوو. نه‌وجار له‌ لایه‌ن منه‌وه‌ شته‌یه‌ک گوترا که‌ من و ژوگا و ئیسلاوک به‌ ناوی گرووپى یه‌که‌م دیاری کراین و کارلۆس و میکۆلاژ و سامۆیلش ناوی گرووپى دووه‌میان به‌خۆوه‌ گرت. دیاربوو به‌هۆی نه‌و راگه‌یاننده‌ کۆتاییم به‌ هه‌موو شتیک هینا، چونکه‌ ده‌یانزانی گرووپى دووه‌م ناتوانن به‌هۆی که‌مى کات لووتکه‌ ببه‌زینن، هه‌ر به‌و هۆیه‌وه‌ بۆخۆیان هه‌ولیان دا که‌ل‌وپه‌له‌کانیان کۆکه‌نه‌وه‌ و بپۆنه‌ خوارئ. له‌و نێوانه‌دا هه‌ر کارلۆس خۆراگه‌رانه‌ له‌ سه‌ر قسه‌ی خۆی بوو که‌ ده‌یگوت چنیش ناخوم و ته‌نیا هه‌زده‌که‌م له‌گه‌لتاندا بم و نه‌وه‌ یه‌که‌م هه‌شت هه‌زارى منه‌ و داواتان لنده‌که‌م به‌ ناوی یه‌که‌م میکزیکی ئیمه‌ش له‌گه‌ل خۆتان به‌رن و هه‌ر نه‌وه‌ش بوو به‌هۆی نه‌وه‌ که‌ شاخه‌وانیکی زانای لی هه‌لکه‌وئ.

له‌ هیمالیادا به‌و شیوه‌یه‌ کاره‌کانمان به‌رپوه‌ چوو، سامۆیل و میکۆلاژ پۆیشتنه‌وه‌ خوارئ و ئیمه‌ش به‌ره‌و سه‌ر وه‌پێکه‌وتین. گرووپى شپه‌زه‌ که‌ نه‌ خۆراکمان ته‌واو پنبوو نه‌ خنوه‌ت به‌ته‌واوی و شوینی خنوه‌تگای پینچ له‌ به‌رزایی ۷۶۰۰ مېتریدا بوو. هه‌وا زۆر سارد بوو، ده‌ستمان به‌ سووته‌مه‌نیه‌وه‌ ده‌گرت تا هیندیکمان بۆ پۆژی دواى بۆ بمینیته‌وه‌. ۶۰۰ مېتریک له‌ کۆتایی روه‌زه‌که‌ بایه‌کی زۆر توندی ده‌هات که‌ مردنی پتوه‌ بوو که‌ ده‌با تپه‌رمان کردبا. له‌و بیره‌دا بووین که‌ ئایا پنبوسته‌ شه‌ویکی تر له‌ شوینیکی خۆ حه‌شار ده‌ین؟

به‌و جۆره‌ سووته‌مه‌نیمان زووتر له‌ کاتی دیاریکراو ته‌واو ده‌بوو به‌و شیوه‌یه‌ دوو پۆژ بێچنیش ده‌ماینه‌وه‌. داواى ژوگام نه‌سه‌لماند و پین گوت سووته‌مه‌نى له‌گه‌ل خۆمان نابین و به‌ بارىکی سووکه‌وه‌ ده‌پۆینه‌ سه‌رئ و نایه‌لین تاريک دا‌بئ ده‌گه‌رپینه‌وه‌. زۆر زوو وه‌پێکه‌وتین و تا کاتژمێر چواری پاشنپوه‌پو که‌ بایه‌کی زۆر توندی ده‌ست پیکردبوو، به‌ ته‌نافه‌کانه‌وه‌ خۆمان راگرتبوو و هه‌روا ده‌چووینه‌ سه‌رئ. ورده‌

ورده پوخساری هه وره کانیش وه دیهاتن که له ژیر په وه زه که له گهل سههولیکی زور پووبه پوو بووین که له کاتی پویشته که ته نیا به بزماریک خوم به سته پوو و هینیکی زوریشم له دهست دابوو له و کاته دا ناوړم داوه و هاوارم کرد و گوتم و اباشه نه و پو دهست له چوونه سهری لووتکه هه لگرین و جینگایه ک بق شه و بدوزینه وه کاتیک هاتمه خوارئ دیتم دیوکی چکوله یان به به فر دروست کردوه که هه چوارمان له دهست با پزگارمان ده پوو له پر ژوگا وه جاغه که ی له کوله که ده رهینا و دهستی کرد به به فر تواندنه وه چون نه وه ی بق نیمه زور پیویست بوو ناو بوو که له ژیر په وه زه که ده مگوت هه تا بۆتان ده کرئ باره کانتان سووک که ن، به لام لیره گوتم په حمهت له بابت بق کاری کردووته خومان له نیو کیسه خه وه کان خست و له گهل سه رمای چل پله له ژیر خالدا دهستان کرد به به ره ره کانی زور جار دهست و لاقمان وه سهروسه کوتی په کتر ده که وت، هه تا دووباره به یانی داهات و به دریزایی هه شتا میتر له ته نافه که وه سه ره که وتین له شوینیک ده مه وه یست دانیشم، له پر ته نافم له دهست به ربوو و ناچار له سه نووکی کرانپونه که م خوم له پڑدیکی زور سهخت و سههولاویدا راگرت که به خوشیه وه سه ره که ی تری ته نافه که به ژوگاوه به سترابوو، به و جوره ژوگا ده با جاریکی تریش به و پینگایه دا هاتباوه سهری و هه موومان گه یشتینه سه ره په وه زه که نه گه ربتوانی له به رزایی هه شت هزار میتریدا جیاوازیک دابینی ده توانم بلیم پینگا ئاسانتر ده بینه وه گه رمای هه تاو برستی لی برپیووین و له وانه بوو چاومان به به فر بکه وئ و دهتگوت به خه یالاته وه به پینگادا ده پویشته ی هیزمان تیدا نه مابوو و برستمان لی برابوو هه رهوت هه نگاو جاریک راده وه ستام و پشوویه کم دها و نه مده توانی هه نگاو یکیش زیاتر هه لینمه وه لووتکه که م ده دی و به باشی ده مزانی که به ئاواتم ده گم و ده بیه زینم هه ره که گه یمه لووتکه پر به دهروونم هاوارم کرد هوریا له وه ی که نه مده زانی ده مه وه ی چ شتیک پوون ده که مه وه هه والیکم له خوم نه بوو، به لام هه ره ده زانم که له دوائ هاواره که م هه ناسه برکه م پیکه وت و دانیشتمه سه ره زه وئ لووتکه که له پیتش چاوم وه ک ته پوئلکه یه ک ده چوو که به رینایی هه ره چهند میتریک ده پوو ژوگا و ئیسلاروک و کارلوسیش خویان گه یانده لووتکه و پشتمان وه یه ک دا، وه ک

بۆكسىرەكان كه له كۆتاييدا بئىهيز ناتوانن لىك جودا بىنهوه وابووين و بهخته وريبهكى زۆر بوو بۆ كارلوس كه خهلكى ولاتى مكزىك بوو و به هيچ جورىك بۆ من نه ده سهلميندرا چون له گهڵ شوينى له دايك بوونى زۆر جياواز بوو. له كۆتاييدا له گهڵ پاول به بىسىم قسه م كرد و هه والى لوتكه به زاندم دانئ و بوو به هۆى نهوه كه خه م و په ژاره له دلى گرووپه كه دهربهائى سهره پاي نهوهى كه زۆر ماندوو بووين به لام ده مانتوانى خۆشحالى هاوپىيانمان له پشتى بىسىمه وه هه ست پىبكه ين كه نه وه ببوو هۆى خۆشحالى ئىمه ش، هه ر به و هۆيه ش سهركه وتنى گرووپه كه باشتر دهاته به رچاو و بۆ جارىكى ترىش هاتنه خوارمان له هيمالييدا هاته وه به ر چاو و كه وته ژىرپىمان كه به لىكدانه وى كاته كان ديار بوو تا چ راديه ك

وه دوا كه وتبووين نه گهرچى وامانده زانى تا خىوه تگاي 5 رىنگايه كمان نه ماوه به لام چوار كاتزمىرى خاياند تا خومان گه يانده وه نه و شوينهى كه شه و لى مابووينه وه نه و جارىش به هۆى ماندوو به تى زۆر هه ر پىنج هه نگاو جارىك راده وستان و شه وىكى ساردى ترمان بئى نه وهى هيچ شتىك ته نانه ت ئاوىش بخوين تىبه ر كرد و پۆزى دوايش به جىنگاي دوو كاتزمىر هه موو پۆزه كه له رىنگادا بووين تا گه يشتىنه خىوه تگاي پىنج

هه تا گه يشتىنه شوينى خىوه تگاكه هه موو كاته كان هه ر ده هاتىن و به سهر كارلوس دا ده مگوراند هه سته وه پئى كه وه، كۆلىنگه كه ت ده ست ده يه، خه وت لئى نه كه وئى، نه و هه موو خۆبه زۆر زانىنه هه ر بۆته نه وه دانىشى ته پومژ هه موو ولاتى داگرتبوو، پىش نه وهى بگه ينه خىوه تگاي پىنج، له دالانىكدا رىنگا به هه له چووين كه من به ژۆگام ده گوت ده بئى بۆلاى چه پ برۆين و نه وىش وايد زانى كه ده بئى بۆ راست برۆين به باشى ده مزانى كه رىنگا به هه له چووين، داوام لىكردن راوه ستن تا رىنگاكه بدۆزمه وه دووباره په نجا مىتر گه رامه و سهرئ و له وئى چاوم به له تكه ده سته وان به كى سوور كه وت كه له سهر ته نافه كه گرئى درابوو، گوتم وهرن رىنگا راسته كه م دۆزىيه وه، ده مزانى تواناى هاتنه وه سهرىان نىيه به لام نه وه رىنگاي خىوه تگاي پىنج بوو ئىسلوكىش به دهردى كارلوس چووبوو و برستى لئى برا بوو نه و جار ژۆگام وه پىش دا و بۆخوم له دوا را ده هاتم تا بتوانم يارىده يان ده م له خىوه ته كه هه ر كه پسوولىكى گازى

لئ بوو که هر ده مانتوانی به شی چوار قومقومه ی به فر پئ بتوینینه وه
و هیچی تر پوژی دوايه له خټوه تگای چواریش هیچمان وده دست
نه که وت بۆ خواردن و به زووترین کات بۆ خټوه تگای سئ وه پئ که وتین
که سامانه سه هۆلټیک به سهریدا پووخابوو و سهرتاپای تیکدا بوو. شه وه
له و کاته دا بوو که برسټیه تی هیرشی بۆ هینابووین و له وه ناخوشر
من یه که م کهس بووم گه یبوومه شه وئ و له سهره تاوه و امده زانی
جامیک سووپ چاوه پوانم ده کا به خو شیه وه میشل کۆمانژیک و
میریک خواردنیان بۆ هینابووین شه و جار له له تپه ته گانی خټوه ته
دراوه که ی خټوه تگای دوو، خټوه تیکمان دروست کرد و تا به یانی شه ش
کهس له پال یه ک خزاین بۆ شه وه ی له ده ست پنوو پزگاریمان بئ،
کاتر مټر دووی نیوه شه و وه پئ که وتین له پټگا به ردیش زور به رده بۆوه
که چه ند دانه یه کمان وه به رکه وت له شوینیک که به فره که ی زور نه رم
بوو که وتمه نټو قه لشه به فریکه وه و سهرم له خواری بوو و لاقم له
حه و مانه وه، و امده زانی ده خنکیم، هاواریشم بۆ نه ده کرا به سه ختی
به ته نافه که خوم هه لکټشا و لاقه کانم راست کرده وه، شه و جار سهرم له
سهرئ بوو. وه ک مندالټیکم لټه اتبوو به خو شیه وه دوا یی هات ژوگاش
له پټگا لاقی وه رگه پابوو و به و جوره گرفته کان کۆتاییان پټه ات و هر
ئاواش په وه زه کانی باشووری پوژه لاتی نانگا پارباتیش، چوونه ژیر
پئ و هیز و توانای مرقه کانه وه که ئیمه ش هیز و توانای مرقه کانمان
هه بوو و به و جوره دۆستی خو شه ویستمان بۆ هه میشه له شوینیک
له سهره و ی خټوه تگای تایبته له نټو قه بریک خست و بۆ تاهه تایه
مالا واییمان لټکرد.

کۆله پشټیک له پژدټیکا

لۆتسه تټکۆشان له سهر په وه زه کانی باشوور سالی ۱۹۸۵

مانگی ژووییه ی ۱۹۸۵، کاتیک له نانگا پاربات گه پامه وه
ماندوویه تییه کی زورم له خومدا به دی کرد، سئ لووتکه به دوا یه کدا
و بئ حه سانه وه به زانده بوو و شه وه ی راستی بئ تا پاده یه ک وازم بۆ
شاخه وانی نه مابوو. کاتیک ئاگادار بوومه وه
که یانه که مان له کاتوویسی خه ریکی کۆکردنه وه ی که لوپه لی پټویست
بۆ وه سهرکه وتنی سه ختترین پټگای په وه زه کانی لۆتسه بوون که

تا ئەو کات هیچ کەس لەو دیوارەوه وەسەر نەکە وتبوو، ئەگەرچی زۆر ماندوو بووم بەلام نەمویست چاوپۆشی لێبکەم و هەولم دا لە گرووپەکەدا بەشدار بێم، چونکە لۆتسە یەکەم هەشت هەزاری بوو بۆ من کە نە لە ڕینگای تازە و نە لە زستاندا بەزاندبێتم. لەوێ کە بۆ جاریکی تر باروبنە تیکنیم زۆرم بۆ هاسان نەبوو. ئەوجار داوام لێکردن کە دواى مانگێک بڕۆمە لایان و هەرکە گەیشتمە خێوەتگای تایبەت، تیگەیشتم کە هینشتا بەتەواوی ماندوویەتیم نەحەساوەتەوه و ڕەوژەکە بەوجۆرە نێمە وەخۆناکا. ئەو ڕۆژەداوەم سالانیک لەمەوبەر هەست پێکردبوو کاتیک لەگەڵ ویتیک لە ژێر دیوارەى گاشەپەرۆمی چوار ڕاوەستا بووم، بەوجۆرە هەموو گرووپەکە بەباشی تێدەکۆشان و لە هەولێ ئەویدا بوون کە خێوەتگای چوار هەلەدن، منیش خۆم زۆر لە لووتکە ڕانەدەدی، بەهۆی حال و وازم، وام پێ باش بوو لە گرووپی یەکەمدا بەشدار نەبم و زۆرتر لە خێوەتەکانی خوارێ کارم دەکرد. یەکەم ڕۆژی دەستبەکار بوونمان حەوتووێک دواى هاتنی من بۆ خێوەتگای تایبەت بوو کە لە لایەن هایزیر نوواک، ویلیسکی و داسال، دەست پێکرا بوو. خێوەتەکانیان لە بەرزایی ۸۰۰۰ مێتریدا هەلدا بوو و لە شوێنەکە دەستبەکار ببوون و وایان دەزانی بەو ڕینگایەدا باشتەر وەسەر دەکەون بەلام لە بەرزایی ۸۱۰۰ مێتری ڕینگایان لێ بەسترا بوو، دواى هەول و تیکۆشانیک بڕیاریان دا بڕۆنە نێو پراستی ڕەوژەکەوه. لەوێ بەدواوە منیش دەستبەکار بووم و لەگەڵ پاولۆسکی و هۆلدا، شەو لە خێوەتگای پێنجەم هەتا بەیانی مایهتەوه. وا بڕیار درا کە لە خێوەتگای پێنجرا تا شوێنی دیاریکراو کە ۲۰۰ یان ۳۰۰ مێتر تەناف ڕایەل کەین بەلام بەهۆی سەختی ڕەوژەکە لە ڕۆژیکدا توانیمان تەنیا هەشتا مێتر تەناف جێبەجێ کەین. لە نیشانهکانی سەختی ڕینگا دەتوانم بێم پلەى V ی بدریتى.

هەر بە سەر ئەو تەنافەدا هاتمە خوارێ و بۆ لای خێوەتەکەمان وەپێ کەوتم. سەرم کە هەلینا و ئاوێرم داوه چاوم بە کۆلەپشتیک کەوت کە بە سەر لێژایی ڕەوژەکەدا خللۆر ببۆوه. ڕینگاکە جۆریک بوو کە ئەگەر وشیار نەبایەى هەر ئەوێندە بەس بوو هەلخلیسکابای، دەتوانم بێم سێ سەد مێتر هەلەدەدێردرای. لەوێ هەلەمووتیکی یەكجار زۆر سەختی تێدا بوو کە لە خێوەتگای تایبەت ڕا بەباشی دەبیندرا. لەگەڵ

خپوه تگای تایبته په یوه ندیم گرت به لکوو چاویان پینی بکه وئ، به لام له نپو د هرووندا هه ستم به وه ده کرد که رافاییل که که مته مه نترین که سی گرووپه که بوو مردوه له خپوه تگای پینچ له گه ل، پاولوسکی بووم که نه و پژه به هوی نه خوشی هه ر له خپوه ته که مابوه هه واش زور خوش بوو، هه موو کاتی پژه که هه تاوی بوو، ناسمان شین و منیش به نارامی له خپوه ته که مان دانیشتبووم له به رزایی ۸۱۰۰ متری هینشا سه ختی کوتایی پیننه هاتبوو راپه ل کردنی ۳۰۰ متر ته ناف و زیاتر له پینچ کیلومتری ش پینگا که هه تا نه و کاته که کوتایی مانگی نوکتوبر بوو نه و کاره دوو مانگی خایاندبوو، مانگی نووامبه ریش به پپوه بوو، که ده بوو به وهرزی سه رما له لایه کی تره وه نه مانده توانی هیچ داوایه کیان لی بکه یین، چونکه نه وان له خواری به دواي رافاییلدا ده گه ران نه و جار پیم راکه یاندن که نه گه ر به لین وایی گروویی تر بینه سه ری، نیمه بقی حه سانه وه ده گه پپینه وه خواری وایزانم ناتوانین به و شوینه دا وده سه رکه وین نه وه بقی که م جار بوو من له کپو داوای چوونه خواریم ده کرد نه و جار هه موو شتیکم بقی نه وان پوون کرده وه سئ لاوی فده نسیش له گروویی وینسینته کان و له سه ر په وه زه که کاریان ده کرد که که ل وپه لی زور باش و نامرزی زور تایبته تیان پپوو به لام له هیمالیادا زور شاره زاننه بوون و ده یانه ه ویت به شیوه یه کی نالپی یانی به بی نامرزی پپویت به و په وه زه دا وده سه ر که ون، به لام من له توانای نه وانم رانه ده دی که به و شیوه یه کار بکه ن نارتور که له سه ر تکنیک و نه و که ل وپه لانه ی که پپیان بوو زوری بیر ده کرده وه، هه ر به و هوی هه ش له سه ر نه و بر وایه که ده توانن به په وه زه که دا وده سه ر که ون، له په یوه ندیبه کی رادیویی به نیمه یان راکه یاند که جاریکی تریش هه ولیک بده یین و فده نسویه کانیش له وانه یه له گه لمان هاوپئ بن به و شیوه یه هه موو شتیکمان له خپوه تگای پینچ به جئ هینش و گه راپینه وه خپوه تگای تایبته هینشا مه یی رافاییل نه دوز رابووه، وایزانم له نپو قه لشه سه هوله کاندنا مابوه نه و جار بریار درا دوو گروویی وده سه رکه وتن هه لپزیرین، یه ک بقی راپه ل کردنی ته ناف و دووه میش بقی به زاندنی لووتکه، به لام هیچ که س نه یده ویت له گروویی یه که مدا کار بکا و ده ست له لووتکه هه لگرئ نه و جار بریارمان دا هه ر گرووپ توانایی خوی نشان دا له نپو

فەرەنسییه کانیشتا هەر وینسینت بوو که پازی به وه بوو که کارمان
 له گه‌ل بکا، نه وه له گه‌ل ئارپتور هاپزر له ختیه ته کانی چوار و پینج مابوو
 و به هوی ماندوو یه تی زور ده یهه ویست چه ند پوژیک بق حه سانه وه
 بمینیه وه، منیش له گه‌ل مانه وه ی نه وه له شوینه دا ناره زایه تی خۆم
 ده پیری و پیم گوت به رزایی ۸۰۰۰ متری جیی حه سانه وه نییه و هه تا
 لیتره بمینییه وه ده بیته هوی ماندوو بوونی زورتر و له ده ستدانی هیز و
 توانات، یان هەر ئیستا ده ست به کار ده بی یان کو ده که یه وه و ده رویه وه
 خوارئ، ئارپتور ده یهه ویست وینسینت پازی بکا و له دووره وه ش لیم
 دیار بوون ده نگیشیان به یه ک ده گه یشت، نه وه هەر له هه ولی نه وه دا بوو
 که پوژیک زیاتر به سه یته وه، به لام من هەر له سه ر داوای خۆم بووم
 به لام ئیستاش نازانم نه و شینوازه چ بوو له خۆم نیشان دا، که سینگ که
 هه موو کات و ساتیک بیر ی له لووتکه ده کرده وه ئیستا لیتره به هیچ جور
 پازی نه ده بوو، هه رچه ند بیر ده که مه وه نازانم بۆچی ئاوام لی به سه ر
 هاتبوو، له و کاته دا میروا سال له پشت سه رم راوه ستابوو به لام هیچی
 نه گوت، ئارتوریش زوری پی سه یر بوو له دوایدا گوتی نه گه ر ئیوه
 پازی بان به رنامه م درێژه ده دا، به و جۆره کاری ره وه زه کانی لۆتسه ش
 کوتایی پنهات و به ره و خوار بووینه وه، هه رکه گه یشتینه ختیه تگای
 تایبه ت، به هوی مردنی رافاییل، کو ره که زور تایبه ت نه بوو و غه م و
 په ژاره هه موویانی ئازار ده دا، هه ر به و هویه ش له سه ر کو لکیشه کان
 رانه وه ستاین و زور زوو وه پئ که وتین و له ماوه ی یه ک پوژدا پئگای
 حه وتوو یه کی کو لکیشه کانمان تیپه ر کرد و خۆمان گه یانه ده لۆکلا
 به هوی به خته وه ریم جیگایه ک له فرۆکه دا مابوو و به و جۆره توانیم
 خۆم بگه یه نمه کاتماندۆ، و به و جۆره له ماوی یک پوژونیودا له
 به رزایی ۸۰۰۰ متری هاتمه ۱۸۰۰ متری که نه وه ش به شیوه ی خوی
 بۆم ده بوو به ریکوردیکی تازه، هیشتا نه گه یشتبوومه پینه خت که
 ناوی من و ویلیسکییان بۆ به زاندنی کتوی کانگ چین چونگا له زستان دا
 نووسی بوو، به لام من هەر له هه ولی نه وه دا بووم که بگه پیمه وه مالی
 بۆ حه سانه وه، ئاندرئ ماجنیک، به پئیه به ری گرووپه که سه ری سوور
 ما له وه ی که من داواکه م ره ت کردوونه ته وه، به لام ره خنه ی لی نه گرتم،
 باره کانیان له نه قیانووس دا له پئگا دابوون و من گه رامه وه لیهستان
 بق مالی

ئىستاش بۆم بۆتە پرسیار که چۆن بوو دەستم له پەوه زەکانی لۆتسە
 هەلگرت؟ ئایا بەهۆی مردنی رافاییل بوو؟ ئەویش شککی تیدا نەبوو
 له وانه یە هۆی ماندوویەتی زۆریش هەر هۆکار بێ، چونکه له سالتیدا
 چوار بەرنامەى گەورەم بەپێوه بردبوو، دوو لووتکه له زستاندا و
 هەروەها نانگاپاربات و پەوه زەکانی لۆتسەش، بەلام بەجۆریک کاری
 پەوه زەکه و لووتکه کهم بەهێ خۆم نەدەزانی، چونکه برایان هەموو
 کارەکانیان بەپێوه بردبوو، کاتیک که من چووم بۆ لایان تەنیا
 خێوەتەکانی چوار و پینچ بوو و کاری منیان تیدا وەبەر چاودەهات.
 ئەوجار تەلهفونی مالمات ئیتر دەنگی لیو نەدەهات و پتر له کاتی
 هەسانەویدا بووم و خۆم بەکارەکانی مالتی خەریک دەکرد یان
 جاروبار له ئیستبنا دەچوومە چارداغەکهەم، زۆرتر له هەولێ ئەویدا
 بووم که بحەسێمەوه که دوو منداڵە چکۆلەکانم له و بواره زۆریان
 یاریده دەدام، بەلام وینەیهک هەرگیز له بەر چاوم ون نەدەبوو که
 له وانه بوو هیچ کات نەتوانم له دەستی بزگار بم، وینەیهک له لیژنیکی
 پڕ له بەفر و سەهۆلدا که له ژێر تیشکی خۆری هیمالییادا دەدرەوشاوه
 و کۆلەپشتیک به سەر ئەو پێژەدا خللور دەبۆوه.

به‌شی ۱۱

حه‌سانه‌وده‌یه‌ک بۆ‌هه‌میشه

کانگ‌چین چونگا، زستانی ۱۹۸۶ سی‌هه‌مین لووتکه‌ی جیهان

کاتی پش‌وودان هه‌رچه‌نده جوان و خوش بئ خالی کۆتاییشی
 پینوه دیاره: پۆژی دواژده‌هه‌می سیپتامبه‌ر لینه‌ستانم جیه‌نیش‌ت و به
 ولاتانی مسکۆ و دیهلیدا به‌ره‌و کاتماندۆ وه‌رئ‌که‌وتم ویلسکیم له‌گه‌ل
 بوو و به پاس بۆ‌لای پۆژه‌ه‌لاتی نیپال دریزده‌مان پندا و دوا‌ی دوو پۆژ
 رینیوان خۆمان گه‌یانده شاخه‌وانانی گرووی کانگ‌چین چونگا: نارتۆر
 هایزیر به‌هۆی نه‌وه که هیندیک له باره‌کان نه‌گه‌یبوونه جئ، هینشتا له
 شار مابوونه‌وه: من و هاوریکانم به هیندیک که‌ل‌وپه‌لی پنیویست و به
 باریکی سووکه‌وه له‌گه‌ل کۆلکیشه‌کان وه‌رئ‌که‌وتین: نه‌و لووتکه ۸۰۰۰
 میترییه که له پۆژه‌ه‌لاتی کینوه‌کاندا جینگیر بووه، دیمه‌نیک‌ی جوانی به
 داره‌کانی مۆز و خورما رازاندۆته‌وه که نه‌وه‌ش بۆته تاییه‌تمه‌ندییه‌ک
 که کینوه‌کانی نیویزیست و لۆتسه رازاوه‌تر بئ به‌لام سامناکتر له‌وان
 دینه به‌ر چاوه

له بهرزایی ٥٠٠ مېتریه وه دهست به کار بووین و له دواي تېپه رکردنی هه موو دیمه نه سهرسه وزه کان هه تا بهرزایی ٤٠٠٠ مېتر، خومان گه یانده خپوه تگای تاییه ته له ٥٢٠٠ مېتری له سهر سه هۆله کان که له سهره تاوه له لایه ن ژوک پیاسیسیکی و تاقمیک له شاخه وانانی تره وه هه لدرابوو زوری نه مابوو بۆ سالی تازه و به خوشیه وه لاقه کانم که له بهرنامه ی لوتسه دا سهرما بردبوونی هه ستم به چاک بوونه ویان دهکرد و نه وه زور تاییه ته که که سیک بتوانی توانای خوی هه لسه نگینن و له خوی راببینن کار بکا ژماره ی نه و لووتکانه ی که به زانده بوومن دوو دانه له میسنیر که متر بوون و نه و هه سته باشر ئیمه ی بۆ تیکۆشان هان ده دا که بتوانم نه و مه ودايه که م که مه وه و ده ک گۆلی توپین هه ر ده هات و به لووتکه کانه وه زیاد ده بوو و کاره که ئالۆزتر ده بوو که ش وهه وای مانگی دیسامبر زور سارد بوو به لام دیمه نیکی جوانی به خویه وه گرتبوو و باشی نه ده هات به وجۆره هه وای خپوه تگای تاییه ته ٢٥ پله له ژیر خالی نیشان ده دا، و من ویلسکی به زووترین کات خومان گه یانده خپوه تگای یه ک و بئ راوله ستان خپوه تگای دووشمان تېپه رکرد و باره کانمان له بهرزایی ٧٠٠٠ مېتریدا جیهیشت و به ره و خوار بووینه وه پۆژیک پیشت سهره تای سالی تازه بوو که بۆشکه ی که له وپه له کانی خواردنمان که میک درهنگ گه یبووه لمان و نه و پۆژه که بۆمان گه یی توانیمان جیژنیکی باش بۆ خومان بگرین نه گه رچی هه موو به یه که وه نه مانتوانی جیژن بگرین چون هیندیک له هاوپیانمان له خپوه ته کانی سهرتردا مابوونه وه و نه وه ش به رگری له وه بوو که دوو پۆژ بئ هۆ کاتی تېپه رپوومان به دهست بئینه وه بۆیه به و شیوه یه بهرنامه مان دارشت که نه وان بمینه وه و له وه زیاتر وه دوا نه که وین من و پانکیویچ چیشتمان لینا و نه و توانی به و شتانه ی که له نیو بۆشکه کاندایه دهستی هینابوو کیکیکی زور باش دروست بکا و بیرازینیه ته که ده بوو به شیوه یه کی خۆمالی جیژن بگرین و راوله ستین هه تا یه که م نه سستیره ده بینین که نه ویش له کپوه کان را باشر ده بیندرا هه تا شار بایه کی توندی ده هات و خپوه ته که ی ده لاژانده وه بۆشکه کانمان به وینه ی میز و کورسی دامه زانده بوو نه و جار یه که م نه سستیره ش وه دی هات و ئیمه ش به شیوه و نه ریتی خۆمالی ده ستمان

به دوعا و پارانه وه كرد. جيژنمان گرت و تائه و كاتهش كيكيكي ئاوامان نه خواردبوو. دهستمان كرد به بيره وهري گيژانه وه و چاشمان له گهل كيكه كه ده خوارد وه تاله گهرومان گير نه بئ. بابه كه شي هه ر ده هات و توند ده بوو، باريني به فريش دهستي پيكرده كه بوو به هؤي چه ند پوژ وه دواكه وتنمان له كار و تيكوشان.

به هؤي خوراھينان به كه شو هه واي مه لبه نده كه من و كريستوف ويلي سكي به يه كه وه هاوته ناف بووين و به و جوړه ژووك و پيياميسكيش به يه كه وه كاريان ده كرد. كانگچين چونگا، به به رزايي ٨٥٩٨ ميتر ده بيته سنيه مين لووتكه ي به رزي جيهان. نه و لووتكه گه وره يه كه چوار لووتكه ي ٨٠٠٠ ميترى لينده بيته وه. لووتكه ي باشووري به به رزايي ٨٤٧٦ ميتر و لووتكه نيوه راست به به رزايي ٨٤٩٦ ميتر و لووتكه ي سه ره كيش ٨٥٩٨ ميتر. لووتكه ي يالونگ كانگ كه له لاي پوژئاوا وه به به رزايي ٨٤٢٠ ميتره. ريگاي باشووري پوژئاوا به هاوين زور سه خت نيه، به لام له زستاندا زور حال و هه وايه كي تا بيه تي پيوه دياره. لووتكه ي كانگچين چونگا به شيوه يه كه ده توانين به هي لينه ستانيه كانى بزاني، چونكه يه كه م جار لينه ستانيه كان لووتكه ي باشوور و لووتكه ي نيوه راستيان به زاند و توانيان ريگايه كي تازه ش له سه ر لووتكه ي يالونگ كانگ بكه نه وه و چالاكي ئيمه ش له زستاندا ده بوو به به لگه يه كي تر بو لينه ستانيه كان كه ناوي نه و كيوه به خويه وه ده گرت. پوژي يه كه مي سال به مالىني به فر له سه ر خيوه ته كان و دواي نه وه به هينديك كايه و خوش رابواردن تيه ر كرد و له كو تايدا به چاوانى ماندوو له كاتژمير هه شتي شه و خه ومان لينكه وت. پوژي دوايي هه تا شويني خيوه تگاي دوو چووينه سه ري و خيوه ته كه مان ريكوپيك كرد. به هؤي باي توند له و شوينه خيوه ته كان به فريان له سه ر نه ما بوو. نه و جار خيوه تگاي سنيه ميشمان له به رزايي ٧٢٠٠ ميترى هه لدا. نه گه رچي هه ر مانگيك له به رنامه ي لوتسه تيه ر ببوو به لام ديار بوو من و كريستوف زور باش به كه شو هه واكه رانه ها تبووين و له به رزايي ٧٨٠٠ ميترى ته نيا خيوه ته كه مان هه لد و به و هؤيه پيياميسكي و ژووك گه رانه وه خيوه تگاي سنيه م. له و ريگايه شه وه نه مانتواني ليكولينه وه يه كه بكه ين گه رايه وه خيوه تگاي تا بيه ت. گرووپيكي شمان له هه موو كاته كان له

ههولی گوازتنه وهی بارهکاندا بوون بق خێوه تهکانی سه ره وه تا له کاتی پێویست بتوانین بق لووتکه وه پێکهوین یان نه گهر له دهستمان بێ لووتکه بیه زینین. خێوه تگای چوارمان بق شوینی دهست به کار بوونمان ههلبژارد و بریارمان دا خێوه تیکی تر له گهه له خومان بهرین تا بتوانین هه چوارمان به یه که وه لووتکه بیه زینین، به لام ژووک زۆر له ئیمه وه دوا که وتبوو و کۆخه یه کی توندیشی گرتبوو نه گهرچی له زستاندا نه و کۆخه یه تایبته بوو له رێپێوانی پۆژی دوایماندا توانای گرووپه که مان بق پوون بۆوه که ده بێ کێ ههلبژیرین. پێیامیسکی نیو کاترمیر له دوا ئیمه خۆی گه یانده خێوه تگای چوار و ژووکیش کاترمیریک درهنگتر له و گه یشتی. وادیار بوو نه مانده توانی له توانای نه و راببینین، نه گهرچی له ژیر چاوه دیری دوکتوردا بوو و به پێی دهستووری دوکتوره که ده زمانه کانیشی خواردبوو، به لام به و جۆره ش لیمان رانه دهی و کۆخه که شی چاک نه ببۆوه. له خێوه تگای چوار خێوه تهکانمان له ژیر به فر هیناوه ده ری و ریک و پیکمان کردن. تا ئاندری و پێیامیسکی خێوه تیان هه لدا، ئیمه ش چامان لینا که دوو کاترمیری خایاند. نه و شه وه ش به هۆی کۆخه ی ئاندری نه مان توانی بخهوین. به په یوه ندی له گهه له خێوه تگای تایبته توانیمان له گهه له دوکتور قسه بکهین تا ده زمانی بق دیاری بکا و له گهه له چا بیخواته وه، چونکه له سه ره نه و باوه ره بوو که زۆر جار ئاو له له شیدا کۆ ده بیته وه و نه گهر له رېخۆله دا بێ، له به رزاییدا ده بیته هۆی نه خۆشی دهروونی به ناوی ئیندی می رپویی که نه خۆشییه کی زۆر ترسناکه له به رزاییه کاندای. له و کاته دا هه موو شتیک ئارام بوو چووینه نیو کیسه خه وه کانه وه و راکشاین به لام هه ره له بیر نه خۆشیی ئاندریدا بووم.

له ئاندریم پرسی که به یانی چ ده کهین و به رنامه مان چۆنه؟ ئاندری له سه ره تا وه قسه ی له سه ره نه خۆشی خۆی کرد و گوتی من به یانی ده گه ریمه وه خوارێ. پێیامیسکی گوتی منیش ده گه ریمه وه خوارێ. نه و جار وادیار بوو هه موو شتیک پوون ببۆوه، منیش گوتم نه گهر وایه ئیمه ش ده بێ به ره و لووتکه وه پێکهوین.

دوا ئیندی که به ده ست هینانی ئاو و ویشک کردنه وه ی گۆره و یکان، کاترمیر ۵/۴۵ خوله کی به ره به یانی که هینشتا به ته واوی هه واپووناک

نەببۆوه، پۆژی یازدهی ژانوییه له خێوه ته کانمان وه ده رکه وتین. گوتم زۆر باشه ئیمه وه پێ ده که وین، له وه دا بوو پپیامیسکی لیمان وه دهنگ هات و گوتی چونکه ده گه پینه وه خوارئ، چه زده که ین که مینکی تر بخه وین. زۆر به ئه سپایی درێژه مان به پینگا دا ئه گه رچی هه ردوو کمان لاقه کانمان بێ هیز بوون. هیندیک که پۆشتین کریستوف له شوینیک پاوه ستا و دهستی کرد به جوولاندنه وهی لاقه کانی و پاشان درێژه مان به پینگا دا. سه رکه وتن له به رزاییه کی ۸۰۰۰ متری له زستاندا پینگایه کی زۆر بوو. خۆمان به ته نافه وه گرئ نه دا بوو و هه رکه س به دلی خۆی درێژه ی به پینگا ده دا. زۆر جار له ژیر به فیه که وه چاومان به ته ناف ده که وت. کریستوف وه پیشم که وتبوو و زووتریش له من گه یشته سه ر لووتکه و له سه ر من پانه وه ستا و زۆر زوو گه پاوه خوارئ. له سه ر لووتکه دوو دانه بوو که نایلونی کورپه کانم ده رهینا و به ناوی دابه شکردنی خۆشه ویستییه کان له گه ل یه ک وینه م لئ گرتن. کریستوف له دوا ییدا له و باره وه ده یگنیراوه و ده یگوت به راستی نازانم چۆنم لئ تیپه ر بوو، به لام ده زانم نیو کاتژمیر له سه ر لووتکه چاوه پوانت بووم و کاتیک چاوم به تۆ که وت نه متوانی یه ک خوله کیش خۆم پاگرم و به زووترین کات به ره و خوار بوومه وه.

له سه ر لووتکه مینسکی مرۆف له باره ی پووداوکان جۆریکی تر بیر ده کاته وه. لێ ره دا ده توانم به و جۆره بۆتان باس بکه م که له هه موو کاته کاندا بئیسیمکی یه ک کیلویییم له گه ل خۆم ده برده سه رئ تا بتوانم له سه ر لووتکه له گه ل خێوه تگای تایبته په یوه ندی بگرم. به لام به هۆی تاقه تکردنی قه وه کانی به سه ریاندا نه ده چوومه وه نه متوانی په یوه ندی بگرم ئه گه رچی هه ر له و شوینه بوو که بۆ خۆم دامنا بوون یانی له گیرفانی کۆله پشته که م، به لام وام بیر کرده وه په یوه ندی گرتن له گه ل خێوه تگای تایبته زۆر گرینگ نییه، له کۆتاییدا به دلته نگێ به ره و خوار بوومه وه و خۆم گه یانده کریستوف و له سه رمایه کی بێ ئاماندا خۆم له کیسه خه وه که خزانده. له و شوینه بوو که چاوم به بئیسیمه که که وت و به رزاییش پووداوی زۆری پێوه یه که زۆریک له و پرسیارانه بێ وه لام ده مینیتته وه. بئیسیم ده رهینا و هه والی به زاندنی لووتکه م دانئ به لام هه ستیکم به خۆشحالی ئه وان نه کرد. له په یوه ندی

له گهل خټوه تگای سټهه م دا تیگه یشتم که حالی ئاندرئ زور باش نییه و
 نه گهرچی به ره و خوار ببووه به لام نه خوشییه که ی به راده یه ک بوو که
 نه یتوانیبوو له سر پنی خوی راوه ستی و خوی بگه ینټه خټوه تگای سی
 نه و جار پیامیسکی به تهنی ده گهر ټه وه خټوه تی خوارئ و له وئ داوای
 یاریده ده کا بق بردنه خوارئ ئاندرئ و به و شیوه یه هایزر پانکیویچ
 و لوودویک ویلژینسکی له گهل خوی ده باته سرئ و دوکتوریش
 دهرمانی زوری بق داده نی وای بوده چن که له وانه یه نه خوشییه که ی
 ئیدنمی ریوی بی و له خوارئ را که پسوولی ئوکسیژینی بق ده به نه
 سرئ هیچ کهس باوه ری نه ده کرد که ئاندرئ ئاوا لئ به سر هاتبی
 ئیمه له خټوه تی چواردا مابووینه وه که به لین و ابوو به یانی زوو برؤینه
 خوارئ و له بردنه خوارئ ئاندریدا یاریده یان بده ین که له نیوه شه ودا
 هه والی دلته زیتی نه ندریان پیراگه یان دین نه و که له گهل پیامیسکی
 به یه که وه له خټوه تیکدا بوون ده و روبه ری کاترمیر ۹ ی شه و که میک
 باش ده بی به لام کاترمیریک پیش ئه و ی که پیامیسکی ویستبووی چای
 تازه ی بداتی، ئیتر هیچ وه لامیکی له هاوړیکه ی نه بیستبوو و کوتایی به
 ته مه نی هاتبوو ویلژینسکی نه و هه والی به کورتی به ئیمه راگه یاند،
 ئیمه ش هیچمان بق وه لام نه بوو و له په یوه ندی له گهل خټوه تگای
 تایبه ت تگه یشتن که ده بی چ بکه ین وه لامی ئاندرئ ماچینگ نه وه
 بوو که گوتی به رنامه ی کوتایی پنهاتووه و هیچ کهس نابی بیر له
 لووتکه بکاته وه و هه موو که ل و په له کانی خټوه تگای چوار کؤ که نه وه
 و له گهل خوتان به یننه خوارئ له خټوه تگای سټهه م له گهل مه یتی
 بی گیانی ئاندرئ به ره و پروو بووین پانکیویچ و هایزیریش له وئ بوون
 و پیش نه وه ی ئیمه بگه ینه خوارئ پیامیسکی که حالی باش نه بوو
 بر دبوویانه خوارئ ئاندرئ ده تگوت خه وی لیکه وتووه و له نیو کیسه
 خه وه که دا راکشابوو و چمان له ده ست نه ده هات من له سر نه و بر وایه
 بووم که ده بی بیبه ینه خوارئ، به لام به و هه موو ماندوویه تیبه و له
 به رزایی ۷۴۰۰ میتریدا چون ده مانتوانی نه و مه یته قورسه به نیو نه و
 هه موو قه لشه سه هؤلانه دا به رینه خوارئ بخؤمان به سه لتی بؤمان
 سه خت بوو به ویدا تټپه ر بین هاتینه سر نه و بر وایه که گرووی
 یاریده دهر که له خټوه تگای تایبه ت نیسته جئ بوون بین و یاریده مان

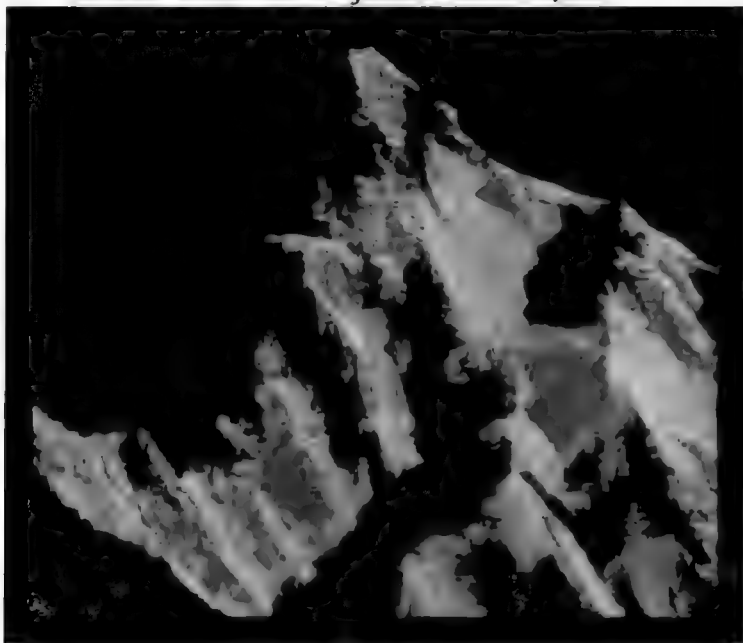
بدن، که ده‌بوو چاوه‌پوانی وه‌لامی ته‌وانیش بین که تایا ده‌توانن ته و کاره به‌پنوه به‌رن؟ ته‌وهی راستی بی به قسه هاسانه و به کرده‌وه دیاری ده‌کا و بۆ بردنه خوارئ مه‌یته‌که حه‌وتوویه‌کی ده‌خایاند و له‌وانه‌ش بوو هر له‌رینگادا له‌و قه‌لشه سه‌هولانه تیپه‌ر نه‌بین و بکه‌ویته نیتو یه‌کینک له‌وانه‌وه ته‌وجار هاتینه سهر ته‌و باوه‌ره که بردنه خواریش هر که‌لکی نییه و بریارمان دا که هر له‌وئ پرسه‌یه‌کی خومالی بۆ بگرین و هر له‌شوینی خنوه‌تگای سینه‌م له‌جگایه‌ک بینیزین و به‌جینی بیلین: پئ‌وپه‌سه‌مه‌که له‌لایه‌ن ئیمه‌ چوار‌گه‌سه‌وه به‌پنوه چوو و ۵۰ میتر له‌ولای خنوه‌ته‌که قه‌لشتیکمان دوزییه‌وه که زۆر تایبته بوو، مه‌یته‌که‌مان بۆ لای وئ پاکیشا هه‌وا زۆر خوش بوو و هه‌تاو ده‌دره‌وشاوه و ده‌تگوت کیتوه‌کانیش ته‌ویان خوش‌ده‌وئ و نه‌یاند‌ه‌ویست له‌و کاته‌دا بیره‌وه‌ری تالی بۆ وه‌دی بینن: که به‌ته‌واوی لی‌مان پوون بوو که ئیتر ئاندرئ ناتوانئ راست بیته‌وه بۆ ئیمه‌ زۆر تال بوو: ئیمه‌ هر له‌هیمالی‌ادا به‌یه‌که‌وه نه‌بووین، به‌لکوو هات‌و‌چوو ب‌نه‌ماله‌ییشمان هه‌بوو: «یا مه‌ریه‌می مقه‌ده‌س»

پنیشتر وامده‌زانی که ته‌و نه‌خوشییانه هه‌مووی له‌نیتو شاره‌و سه‌رچاوی ده‌گرئ، و کیتو ته‌و نه‌خوشییانه‌مان لی ورده‌گریته‌وه که چی تازه‌ تیگه‌یشتبووم که چه‌نده له‌هه‌له‌دا بووم: بۆی پارامه‌وه و گوتم خودایه‌ روح و په‌وانی شادکه‌ی و له‌گونا‌هه‌کانی خوش بی ته‌وجار ته‌نافمان دا خوارئ و له‌دوا‌ییدا کولینگه‌که‌ی که ناوی خوی له‌سهر نووسرا‌بوو له‌سهر مه‌یته‌که‌مان دانا: ویستمان شتیک بلین و ته‌نیا گوتم خودا‌حافیز ئاندرئ و ئیتر نه‌متوانی هیچی تر بلیم کولی گریانم هه‌ستابوو و هه‌ستم به‌وه‌ده‌کرد که کیتوه‌کانیش له‌غه‌می ئیمه‌دا به‌شدار بوون و گشتیان ده‌گریان: به‌و تیره‌گانه‌ی رینگامان نیشانه‌ده‌کرد، سه‌لیبیکم دروست کرد و له‌سهر قه‌بره‌که‌م چه‌قاند:

مانگیک دوا‌ی به‌رنامه‌که چاو‌م به‌نیتو وینه‌کاندا ده‌گیرا، وینه‌یه‌کم وه‌به‌ر چاو‌هات که له‌نیوان خنوه‌تگای دوو و سئ گیرابوو و که له‌ویدا کریستوف و پیامیسکی و ئاندرئ له‌نیتو ته‌و وینه‌دا به‌شپوه‌یه‌کی باوه‌رپینه‌کراو ده‌هاتنه به‌رچاو که له‌نیوان تیره‌گی نیشانه‌ی رینگا و ته‌نافه‌وه وینه‌ی سه‌لیبیک له‌سهر پشتی ئاندرئ دروست ببوو که

هەر وهک ئەو وینەیه دەچوو که ئیمە دروستمان کردبوو و لەسەر قەبرەکه‌مان دانابوو. ئایا هەر ئەو پووداو بوو که لە سەرەتاوه بۆی دیاری کرابوو؟ ئیمە نەماندەزانی! بەیانی ئەو پۆژە لە نێوان من و ئاندرێی ماچینگ کێشەیهک هاته پێش که هەر لەوئ کۆتایی هات و بە دواى ئەودا من و کریستۆف و ئارپتۆر بەره‌وخوار بووینەوه. ئەوه سێهه‌مین جار بوو که ئیمە لە بەرنامه‌کانی شاخه‌وانیدا کوشتەمان دەدا.

کاتیک گه‌یشتمه‌ فرۆکه‌خانه‌ی وەرشو، یه‌کیک له‌و که‌ناله‌ ته‌له‌ویزیۆنانه‌ی که‌ بینه‌ری زۆر بوو، ئەگه‌رچی زۆریش ئازاردەر بوو ئیمه‌ی خسته‌ ژێر پرسیار و لیکۆلینه‌وه که ئیمه‌ هەر پووداوه‌که‌مان وه‌لام داوه‌ و گه‌رامه‌وه‌ بۆ شارەکه‌ی خۆمان یانی ئەو شوینەه‌ی که‌ بنه‌ماله‌که‌م چاوه‌روانیان ده‌کردم. له‌ویش هه‌والنێره‌کان له‌ تریبۆونی کارگه‌رانی کاتوویس که‌ ده‌یانه‌ویست چۆنیه‌تی به‌ریوه‌چوونی به‌رنامه‌که‌ی ئیمه‌ بنووسنه‌وه‌ هاتن بۆ لام. منیش هه‌موو پووداوه‌که‌م جوړنیک بۆ گێڕانه‌وه‌ که‌ له‌ چوار ژماره‌دا بلاوی که‌نه‌وه‌ دواى سێ هه‌وتووش به‌ریوه‌به‌ری گروپ ماچینگ و هه‌موو به‌شداربووانی گروپه‌که‌ گه‌ڕانه‌وه‌ که‌ ماچینگ شکایه‌تی له‌ هه‌والنێره‌که‌ کردبوو که‌ گوتبووی بۆچی ئەوان له‌ سەر به‌ریوه‌به‌ری به‌رنامه‌ ڕانه‌وه‌ستان که‌ وتووێژی له‌گه‌ڵ بکه‌ن. ئەو جار لاپه‌ڕه‌یه‌کی تریش به‌و گۆقاره‌ زیاد بوو و ماچینگ له‌ویدا زۆربه‌ی گوناهه‌کانی خسته‌بووه‌ ته‌ستۆی من و ویلیسکی، به‌لام زۆرم له‌ لا گرینگ نه‌بوو و گویم نه‌دایه‌ و درێژه‌م به‌ کاری خۆم دا. ئەگه‌رچی ئەو به‌رنامه‌یه‌ زۆر ناخۆش و تال بوو و زۆری تیکشکاندبووم و ئاخیرین کاریک بوو که‌ ده‌بوو به‌ریوه‌م بردبا و نه‌شده‌کرا بیده‌مه‌ ده‌ست هه‌یچ که‌س، چاوپێکه‌وتن له‌گه‌ڵ بنه‌ماله‌ی ئاندرێی بوو. ئەوان له‌ هه‌موو شتیک ئاگادار بوون پووداوه‌که‌یان له‌ لایه‌ن هه‌والنێره‌وه‌ به‌باشی زانیبوو. به‌ هەر جوړنیک با ده‌بوو ئەو باره‌ گرانه‌ به‌ ته‌نیا هه‌لگرم و له‌ حالیکدا که‌ ئاندریش مردبوو ده‌بوو چووبام، چووم و چاو‌م به‌ خه‌زانی و کچه‌ چکۆله‌که‌ی و دایک و براکه‌ی که‌وت. هەر برایه‌کی له‌وئ بوو چونکه‌ براکه‌ی تریشی نه‌ما‌بوو و ئەویش هەر له‌ کێو مردبوو.

به شی ۱۲

K_۲ بانگه‌نشت کرابوو، به‌دوای که‌سیکی تریشدا ددگه‌ران که بی هیچ بیانوویه‌ک و دلامی راستم دانه‌ود و ددستم له هه‌موو لیکولینه‌ودیه‌ک هه‌لگرت نه‌وجار کاریل ماریا و هیرلیک کوفیر، به‌ریودبه‌ری به‌ناوبانگی به‌رنامه‌کانی هیمالییا ددیهه‌ویست خه‌فتاهه‌مین سالودگه‌ری ته‌مه‌نی له K_۲ جیژن بگری شاخه‌وان نه‌بوو به‌لام ته‌مه‌نیکی زوری له نیو به‌ریودبه‌رایه‌تی به‌رنامه‌کانی هیمالییادا تیپه‌ر کردبوو نه‌و جیاوان له شاخه‌وانانی تر بوو شاخه‌وانان بو وده‌ستوگرنتی به‌ریودبردنی به‌رنامه‌یه‌ک سه‌ردتا فیرکارییه‌که‌ی ددبین و له دواییدا به‌ریودبه‌رایه‌تی وده‌ستو ددگرن له راستیدا بو هاتنه نیو گرووپه‌که هیندیکی شهرت و به‌لین دانابوو که به‌و جوړه بوو نه‌گه‌ر ناومان لینابا دیسیپلینی ئالمانی، له‌وانه بوو که‌س پنی خوش نه‌بی مه‌سه‌لن نه‌و وینه و فیلمانه‌ی که هه‌لده‌گیرانه‌ود ددبوو بیده‌ینه‌ود ددست نه‌و، یان ددبوو هه‌موو به‌تیکراییی له گوازته‌ودی ۵۵۰ کیلو بار بو خینودتگای سیهه‌م و ۱۲۰ کیلو تا خینودتگای دووهه‌م به‌شدار بن له سه‌ردتاوه

هه تا نه و پوژده هيچ به لگه يه کم به و جوړه نيمزا نه کړدبوو، به لام سالانيک بوو به ناوات بووم به ريځاي باشووري ^{K2} دا وده سر که وم و پيم وایي نه گهر که سينک له پيش من به و ريځايه دا وده سر ده که وت به راستي پيم ناخوش ده بوو. تاديژ پيژترفيسکي به ناوي يه کينک له گوره شاخه وانان و نه و که سه ي که له گهل شاخه واني زاو ادا بق يه گم جار له زستاندا لووتکه ي ۷۴۹۵ ميتر ي نووشاقيان به زاند، به ماناي نه و ده يه که بق يه کم جار له لايه ن نه و دوو که سه وه و يه که مين ۷۰۰۰ ي که له زستاندا به زيندراوه که نه و که سه بوو زوربه ي داواکاريه کاني مني به هيرليگ کوفير سه لماندبوو، نه گهر چي نه و له گهل شاخه واناني لاو زوري نيوان خوش نه بوو. به داخه وه له بهرنامه ي لوتسه ي سالي ۱۹۷۴ دا يه کينک له هاوړپياني تاديژ به ناوي لاتالوگياني له ده ست دابوو که نه و کات له نيو نه و جوړه پرووداوانه زوربه يان به دواي تاوانباري پرووداوه که دا ده گهر ان که نه و جار ناوي تاديژ هه لېژيردرايو تا نه و راده يه که ده ست ي له شاخه وانيش هه لگرت. ته نانه ت کاري بيووه کتيب نووسين و پيي سه لماندن نه گهر چي ده ست يان پي له شاخه واني هه لگرتووه به لام که س ناتواني پيش به قه له مه که ي بگري. به لام دواي تپه پرووني سالانيک له پرووداوه که له بهرنامه ي مه لبه ند ي تيريچ ميردا هاته نيو گروويي نيمه وه. نه و له بهر زايي ۷۷۰۰ ميتر ي دا به باشي کاري ده کړد و نه و له و شاخه وانانه بوو که هيچ کات پيي نه نا نيو بهر زايي ۸۰۰۰ ميتر ييه وه. له سه ره تاوه کاري من له و بهرنامه يه دا به ده ست هيناني ۲۰ کوتي تووک و ۲۰ کيسه خه و بوو، که يه ک ميليون نيسلوتي پارهي ليه ستان بوو و يانه که شمان پول ي بليته که ي بق دابووم. له گهل تاديژ له کراچي نه و سېسه د کيلو باره ي که له لايه ن که شتييه وه هاتبوو و هرمانگرته وه و چهند پوژ به هوي کاروباري به ريوه به را يه تي وه دوا که وتين. بق هر کارينک داواي پارهيان ده کړد و نيمه ي ليه ستانيش ته نانه ت پرووپيه يه کيشمان حيساب ده کړد. له په يوه ندييه کدا له گهل هيرليگ پيم گوت هر داواي پارهمان لينده که ن، له وه لامدا گوتي هه رچي ده يانه وي بيانده ني ته نانه ت نه گهر پينچ هه زاريشيان ويست، نه گهر دوو باره گرفتتان هه يوو رازييان که ن. ليره دا بوو که جياوازي نيوان نه و بهرنامه يه و بهرنامه کاني ترم ده هاته بهر چاو که زور جار به هوي

چەند شتىكى چكۆلەۋە ھەزاران شەپمان لە نىۋاندا دەبوو، ھەرچى
ويستىبامان بە تايىبەت بۇمان دەھات و دەمانخوارد و لە باشتىرىن
ھۆتىلدا دەخەوتىن و ئىتر پىۋىست بەۋە نەبوو ۋەك چاران گىانمان
لە مەترسى بەاۋىين يان بۇخۇمان چىشت لىننن، بە شىۋەى دەستور
دەبوو ئىمە پىلاو يان كەۋش و گۆرەۋى كۆلكىشەكانىشمان دابىن
كردبا، بەلام گروۋپى ھىزلىگ كۆفېر، ھەريەكەى جوۋىتىكى ئادىداس
دابوۋنى، ئەگەرچى ھىشتا ۋەرياننەگرتبوو لە پىشدا فرۇشتەبوۋيان و
ھەر بە كەۋشەكانى خۇيان و يان بە پىي پىخواس بە سەر بەفرىشدا
كۆلكىشىيان دەكرد، گروۋپى ھىزلىك كۆفېر سىسەد جوۋىتىش گۆرەۋى
خورى سوۋىسىشى دابوۋنى كە ئەۋىشيان بە نرختىكى ھەرزان
فرۇشتەبۇۋە لەو گۆرەۋىيانەى كە بەئاۋات بووم جوۋىتىكم ھەبى،
ئەگەرچى بەغىل نەبووم بەلام تازە تىگەىشتبووم كە كەلۋەلى منىش
زۆرتەر ۋەك كۆلكىشەكان دەچو ھەتا شاخەۋانان، لە درىژەى ئەو
بەرنامەيەدا ئەگەرچى جىاۋازى زۆر دەبىندرا، بەلكو شىۋازى تىرىش
دەھاتە بەر چاۋ كە بەرپۆەبەرى گروۋپەكان چۆن ھىزلىك كۆفېرىيان
بۇ لای خۇيان رادەكىشا، مالۋىران دەيدا و رېزىشى لى دەگرتن، ھەر
بەو ھۆيەش بوو كە دەستبەردارى ھىزلىك كۆفېر نەدەبوون، چىشتى
حازر، چىشتلىنەر، جىخەۋى باش و خىۋەتى حازر، بەو جۆرە ھەرچى
پىۋىستە لەۋىدا بۇيان ئامادە بوو، ۲۴ چار بۇ ھىمالىيا چوۋوبو بەلام
ھىچ كات بە وردى نەپروانىبوۋە ئەو جۆرە شىۋازانە و لىزەدا من بووم
ئازارم دەدى و دەمەھۋىست بەرۋكى ئەو مفتەخۇرانە بگرم كە تادىژ
گوتى نارەھەت مەبە ئىۋە چكارتان بەو كارانە داۋە، ھەر لە سەرەتاۋە
چەند ھەلىكۆپتىرپى بۇ ناۋچەكە قسە لىكردبوو كە ئەۋەش ببو بە
ھۆى رەزامەندى و خۇشحالى ھەموۋى ئىمە، چونكە بۇ خۇپاگرى
گروۋپەكە لە پووداۋ و زوۋ دەستۋىرپاگەىشتن و متمانەى زۆرتەر
دەھاتە بەر چاۋ و ھەر شتىك ويستبات بە زوۋترىن كات بۇت دابىن
دەكرا، بەو جۆرە نەبوو كە بۇ خواردن ھەر چەند ژەمىك ديارى كرابى
بەلكو ھەر كات برسيت بايە دەتتوانى بچىيە نىۋ خىۋەتى چىشتخانە و
دەست بە خواردن بكەى، ھەلبەت نامەھۋى بەسوۋك بپوانمە ئىمكاناتى
لېھستانىيەكان، بەلام لىرە پىۋىست بە دەستپۆەگرتن نەبوو و تەنانەت

دهتوانم بلنم دهمانتوانی پنداویستییهکانی تایبته به خوشمان دابین کهین و کهسیش لینی نه ده پرسیییه وه^۱

له گروویی کارل هیرلیگ کوفیر به هوی نازادی ته واوله نیو گرووپه که، من زور پازی بووم^۲ له یه کهمین قسهکانی تایبته به بارودوخی شاخهوانی نیو پینگامان له گهل شاخهوانانی ثوروپایی که یه کیک له هاورپییانی سویسی بوو زانیم که تا چ رادهیهک دونیای شاخهوانی ئیمه له گهل تهوان جیاوازه ههروهه تیگه یستم که تهوان هیچ کات له بیرری کاری تازه یان پینگای تازه دا نین ته نیا پیویستیان به وهندهیه که خویان بگهیه ننه لووتکه و به زووترین کات به رهو خوار ببنه وه و یق هیندیکیشیان هه ره وهنده بهس بوو که ناویان له نیو بهرنامهی^۲ دا ببی و خویانی پنه لکیشن و هه ره وهنده شیان پیویست بوو که بلنن له نیو به زاندنی^۲ دا ناویان ههیه^۲ لیکولینه وه شیان زور پیخوش بوو، به لام گوئیان به کار نه ده دا^۲ ته گهر ویستبیتم شاخهوانی نیوان ثوروپاییه کان و لیهستانییه کان هه لسه نگینم، دهتوانم بلنم ئوتومبیلی تهوان له جادهی راستدا زور توندوتوله به لام له پینگای پنه وگه ودا زوو وهرده گهری، به لام ته و جوره پینگایانه تایبته به ئوتومبیلهکانی لیهستان و وهک تانک پیندا تیپه^۲ ده بن^۲ ته و بهرنامهیه وادیار بوو که ناوی هیرلینگ کوفیری به ریته ژیر پرسیار و کوتایی به بهرنامهکانی بیینی که من سه رم له وه سوور مابوو که چون ته و گرووپه ناشاره زایانهی هینابوو ته و مه لیهنده که ئیمه دوو لیهستانییش ره گه لیان که وتبووین و یق ئیمه هیندیک ناجوور بوو^۲ بالیره دا له و گه پیین، ته وانی تریش دوو دوو بهیه که وه ناکوکیان هه بوو و تازه دوو گرفتت تریشمان له پیندا بوو که یه کیان پینگای باشووری^۲ و پینگایه کی تازه له برودپیک^۲ به و جوره نارازی نه بووین هه ره له وه دوودل بووین که ئایا دهتوانین له باره ی پینگای تازه دا قسه یان له گهل بکهین یان ته و به پیزانه توانای ته و کارانه یان ههیه یان له دهستیان دی؟ تادیژ دهستی به قسه کرد و گوتی ته گهر نه مانتوانی به پینگای باشووردا وه سه ره که وین دهتوانین پینگای تایبته دا بچینه سه ره^۲ هه ره قسه ی ده کرد و وینهکانی^۲ یان پی^۲ نیشان ده دابین و منیش هه ره له هه ولی ته وه دا بووم که رازیان که م که به پینگای باشووردا برۆین، و ابزانم هه تا رادهیه کیش تادیژم هینابوو

سەر پێ گرینگتر له وانه ئهوه بوو که بزانی هیرلیگ کۆفیر ده‌لی چی و ده‌یه‌وێ چ بکا له باره‌ی پینگاکه‌دا قسه‌م بۆ کرد و گوتم من له‌پێشدا له‌و پینگایه کارم کردووه و زاشمگه‌یاند له‌و که‌ویه به‌فرانه‌ی که له‌ پینگادان خۆمان ده‌پاریزین هیچی نه‌گوت و وه‌ک به‌ پێوه‌به‌ریکی باش گوته‌ی من پیزم هه‌یه بۆ بیروبوای تو ئه‌و بێ هیچ قسه‌یه‌ک داواکه‌ی ئیمه‌ی سه‌لماند و راشکاوانه هه‌ردووکه‌مانی بۆ یه‌که‌م که‌سانی به‌زاندنی لووتکه هه‌لبژارد کارل به‌هۆی خوو نه‌گرتن به‌ که‌ش وه‌ه‌وای مه‌لبه‌نده‌که وه‌دوا که‌وتبوو، هۆیه‌که‌شی ئه‌وه بوو که چه‌ند پۆژیک دره‌نگتر هاتبووه خێوه‌تگای تایبه‌ت گرووپیک به‌ پینگای تایبه‌تدا بۆ لووتکه‌ی برۆدپیک وه‌پێکه‌وتبوون و ته‌نانه‌ت سێ که‌س سویسی و ئالمانی یه‌ک پینگای به‌رنامه‌ی ئیمه‌یان هه‌لبژاردبوو، هه‌ر له‌گه‌ل کاتی به‌رنامه‌ی ئیمه ئینگلیسی و فه‌ره‌نسییه‌کان که ویندا پۆتکیوچ له‌گه‌ل ئه‌وان به‌شدار بوو، ئامریکایی و ئیتالیاییه‌کان و گرووپیکیش له‌ لیه‌ستان و به‌ به‌ پێوه‌به‌رایه‌تی یانوژ مایه‌ر و شاخه‌وانانی کۆریای باشوور و ئوتریش و شاخه‌وانیک له‌ ئیتالیا به‌ ناوی پیناتۆ کارساتۆ که هه‌میشه به‌ته‌نیا به‌ کێوه‌کاندا ده‌گه‌را ئه‌و گرووپانه‌ی که ناوم هه‌ینان هه‌موو له هه‌ولی به‌زاندنی لووتکه‌دا بوون

پۆژی دوا‌ی ده‌ستمان له‌ خێوه‌تگای تایبه‌ت هه‌لگرت و بۆ لای خێوه‌تگای یه‌که‌م وه‌پێکه‌وتین. سویسییه‌کان هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه وره‌یان به‌ردابوو و دا‌یم داده‌نیشتن و مه‌ودایان له‌گه‌ل ئیمه زۆرتر ده‌بوو، ۱۰۰ مێتریک له‌ ئیمه وه‌دوا که‌وتبوون که گویم له‌ هاواریان بوو که گوتیان ئیمه ده‌مانه‌وێ بگه‌رێینه‌وه منیش بانگم کردن و گوتم خه‌جاله‌تی بکێشن، هه‌ر نه‌بێ هه‌تا خێوه‌تگای یه‌که‌م وهرن، له‌وێش به‌یه‌که‌وه قسه‌ ده‌که‌ین له‌ خێوه‌تگای یه‌که‌م له‌ به‌رزایی ۶۰۰۰ مێتریدا چۆنه‌تی سویسییه‌کان پوون بۆوه ئه‌وان پینگاکه‌یان به‌سه‌ختی ناو هه‌ینا و به‌راوه‌ردیان کرد و گوتیان هه‌موو هه‌یز و توانایان له‌و پینگایه‌دا له‌ ده‌ست داوه هه‌ولم دا ئه‌وان له‌ راستیی پووداوه‌که تیبگه‌یه‌نم به‌و مانایه که ئه‌وان پنیو‌ستیان به‌ خۆپه‌ینانی زیاتر له‌گه‌ل که‌ش وه‌ه‌وای مه‌لبه‌نده‌که بوو و ئه‌و جۆره‌ی بیر ده‌که‌نه‌وه هه‌له‌یه و پینگای تایبه‌تیش نه‌ونده هه‌سان نییه و له‌وانه‌یه هه‌ندیک لێره ئاسانه‌تر

بئ: هر چه ند هه و لم له گهل دان گوئيان نه دايه، به و گوئيه دا ده چوو و به وى تر دا ده هاته ده رئ: به يانى پوژى دوايى بيدا و پالف، دوو هاوپرى سويسى ئيمه يان جيئنيشت و به ره و خوار بوونه وه: ئيمه چوار كه س مايينه وه و ئه و پوژه ده بوو پئگايه كى پر به فر و به رد اويمان تيپه پر كر دبا: له وه دا بوو كه پترى قورسايى له شم له سهر كه وييه به فره كه بوو، لاقى چه پم له سهر لايه كى تر دا جيئگر ببوو، به و هويه قورسايى كه وته سهر پزوكه و پنو و خزى و پويشته خوارئ: به و جوړه سينه مين كه سى سويسيه كانيش زور زوو باروبنه ي تيكنه و باره زيادييه كانيشي له سهر به فره كه دانا و به جنى هنيشتين و به ره و خوار بووه: ئه و جار مايينه وه سئ كه س، كه مينكان ته ناف رايه ل كر د و گه رايينه وه بؤ خيوه تگاي يه كه م: ئه گهر سوويسيه كان نه هاتبان ده بوو بؤ ياريد، له كولكيشه كانى نه وان كه لك و هر گرئ: ليره دا هيرلينگ كوفير چوئيه تى كاره كه ي بوون كر دبووه، يانى نه وان له گهل ئيمه كاربكه ن، يان بگه رينه وه بؤ ولاته كه يان:

ئه وه ي راستى بئ كه ل و په له كانيش بؤ هه موو پئگاكان دابه ش نه كر ابوون: وا باشه ئه وه ش بلين كه هيرليگ كوفير به ته واوى ناره زايه تى خوى له سهر پئگاي تاييه تى K_2 راگه يان دبوو، چونكه به لگه ي پئويستيشمان بؤ ئه و پئگايه وهر نه گرتبوو: ليره دا منيش پيم خووش نه بوو شوين به شوين باره كان بگوئز مه وه و دهمه ويست به شيوه يه كى ئالپى به توندى پئگا تيپه پر كه م كه به و شيوه يه هه بوونى كه سانى زور يان گروپى گه وره پئويست نه بوو و ئه وه شتيك بوو كه به پئوه به رى گروپه كه ي ئازار ده دا: چوئيه تى هيرليگ كوفير باش نه بوو و بريارى دا شوينه كه جئ بئلن، به لام به ر له پويشتن جاريكى تر رايگه ياند كه من و تاديژ به پئوه به رانى گروپه كه ين و ئه وه شى به سوويسيه كان گوت كه ئه گهر ناتوانن له گهل نه وان كار بكه ن ده بئ بگه رينه وه مالى: هه روه ها چاوه روانى نه وه دشمان هه ر نه ده كر د كه رايگه ياند و گوتى له كاتيكد ا كه من ليره نيم به رپرسيى هه مووى ئئوه به ئه ستوى به پئوه به رانى يه كه م و دوو هه مه:

هه ركه هيرليگ كوفير له لامان پويشت هينديك بئ ئه وه ي

به لگه‌ی پئویستیان پئینی به رینگای تایبه‌تدا به‌ره و لووتکه وه‌پئی‌که‌وتن، به‌وجۆره گرووپه‌که به چه‌ند گروویی چکۆله دابه‌ش بوو. پۆژی دواپی من و تادیژ خۆمان گه‌یاند به‌رزایی ۶۴۰۰ متری، ئەو شۆینه‌ی که جارێک له‌گه‌ل ویتیک هه‌تا ئەوێ چوو بووین. تۆنی فرۆیدیش هاو‌پیی ئالمانیان که‌میک ناساز بوو و زگی باشی کار نه‌ده‌کرد. خۆم گه‌یاند به‌شۆینیک و که‌میک نار‌ه‌حه‌ت بووم، جینگایه‌کم بۆ مانه‌وه‌ی شه‌و خۆش کرد. به‌یانی پۆژی دواپی زۆر زوو ده‌سه‌به‌کار بووین و له‌ ماوی ۱۵ خوله‌ک پزوه‌ به‌فره‌که‌مان تپیه‌پر کرد و خۆمان گه‌یاند ژیر په‌وه‌زه به‌رد و سه‌هۆله‌که و ئەو په‌وه‌زه ۴۰۰ متری به‌مان ته‌ناف رایه‌ل کرد بۆ وه‌ی که له‌ دوایدا کاره‌که‌مان هاسانتر بێته‌وه. له‌ خۆشیان زۆری نه‌ما بوو هه‌ل‌فرین، له‌ تادیژم پرسی پیت چۆن بوو و ئیستا چۆن بیر ده‌که‌یه‌وه؟ ئەویش گوتی وابزانم باشت‌ترین رینگامان هه‌لبژاردوه و کلیلی رینگاشمان دۆزیوه‌ته‌وه. کاتیک گه‌راینه‌وه خپوه‌ته‌که، تۆنی هاو‌پیمان خه‌ریکی چیشته‌لینان بوو و چاوه‌پوانی هه‌والی تازه‌ی ئیمه‌ بوو و چۆنییه‌تی زگی‌شی هه‌ر وه‌ک خۆی وابوو و به‌وه‌یه‌ ده‌یه‌ه‌ویست بگه‌رپته‌وه بۆ خپوه‌تگای تایبه‌ت. ئەو جار ماینه‌وه دوو‌که‌س. پۆژی دواپی هه‌رچی پیمان بوو کۆمان کرده‌وه و هه‌تا کۆتایی ته‌نافه رایه‌ل‌کراوه‌کان که تا به‌رزایی ۷۰۰۰ متری بوو وه‌سه‌ر که‌وتین. دواپی تپیه‌پر کردنی شۆینیکی پر به‌فر، له‌ به‌رزایی ۷۲۰۰ متری جینگایه‌کمان بۆ خپوه‌ت دۆزییه‌وه و هه‌لمان دا. پۆژی دواپی به‌هۆی تیک‌چوونی هه‌وا، که‌ل‌وپه‌لی پئویستی شه‌وانه‌مان به‌جی هیشته‌ و گه‌راینه‌وه خپوه‌تگای تایبه‌ت و خۆمان ساز کرد بۆ به‌زاندنی لووتکه و دواپی یه‌ک هه‌وتوو به‌فربارین، له‌گه‌ل یه‌که‌م تاوه‌لات له‌ پۆژی یه‌که‌می مانگی ژوئه‌ن و له‌ ماوه‌ی دوو پۆژ خۆمان گه‌یاند به‌رزایی ۷۲۰۰ متری و پۆژی سینه‌م پیمان نا شۆینیکی نه‌ناسراو و له‌ به‌رزایی ۷۸۰۰ مترییدا خپوه‌تمان هه‌ل‌دا یانی له‌ شۆینیک که به‌ ناوی داری یاری هاکی ناو نراوه. به‌ وه‌سه‌ر که‌وتنی پۆژی دواپیمان هه‌تا به‌رزایی ۸۲۰۰ متری تیگه‌یشتین که هه‌ر ده‌بێ له‌و په‌وه‌زه ئه‌سته‌مه‌ی پووبه‌پوومان وه‌سه‌ر که‌وین ده‌نا رینگای ترمان نه‌ماوه و به‌ دواپی رینگایه‌کدا ده‌گه‌راین که باشت‌ترین رینگای، چون ئەو په‌وه‌زه کاری پۆژیک نه‌بوو و زۆر له‌وه ئه‌سته‌متر

بوو که ئیمه بیرمان لى ده کرده وه ۱۰۰ متر به رزایی بوو و ۳۰ متری نیشان سه ختی^۲ ی هه بوو. «نیشانە ی^۲ له کاری سەر به رد و سه هۆل، بۆ شوینی ئه سته می دیاری ده که ن» (وه رگێر)

ته واوی ته و که ره سانه ی که به ئیمه بوو سى بزمار و پێچینکی سه هۆل بوو. دوو ته نافی ۳۰ متری شمان پێبوو که بتوانین له شوینی ئه سته مدا. خۆمان رزگار که ی ن له وانه یه بۆ باوه رپنکران نه ی، به لام ته و به شه له کاره که م یه کیک له ئه سته مترین کاره کانم بوو. له و به رزاییه دا که هر ۳۰ متر درێژایی بوو رۆژیکى ته واوی خایاند. دۆزینه وه ی جی ده ست و شوینی دا کوتانی بزمار و چه ند سانتین وه سه رکه وتن بۆ گالته ده ی، به لام راست و ابوو. توانای رۆیشتنیشمان نه مابوو و زۆر به ئارامی وه سه ر ده که وتین. هه موو رۆژه که له پێشی ده رۆیشتم و تادیژیش رایگرتبووم. بۆ خۆگه یانه رینگای لووتکه پنیوست بوو ته و به شه ی رینگاکه به باشی به تاقی کریته وه. شه و تا به یانی له شوینیکی ئه سته م خۆمان مات دا. له کاتی سه هۆل ئاو کردنه وه دا به هۆی جووله یه ک ته نیا که پسووله که ی گازی شم لى به ربۆوه خواری و له ده ستمان دا هه رچه ند بۆ خه ویش به ده نمان پنیوستی به ئا هه بوو. به و جۆره ده بوو بۆ ماوه یه کی زۆر ئیتر بیر له ئا نه که ی نه وه. به یانی رۆژی دوا یی به ئاوری شه میک لیوانیکم ئا و دروست کرد که خواردنی به یانی ئیمه ی ساغ کرده وه. که ل و په له کانمان هر له و ئ به جی هیش و به بارینکی سووکه وه به ره و شوینی ته ناف رایه ل کرا وه کان وه پێ که وتین. دوا ی هه ول و تیکۆشانیکى زۆر له سه ر ته و رینگایه که زۆر ئه سته م بوو، به درێژایی ۶۰ متر توانیمان کاتر مینر^۲ دوا ی نیوه رۆ خۆمان بگه یه نینه سه ر رینگای لووتکه. له نێو هه وره کاندای لووتکه مان چا و پیکه وت. تادیژ که میک دره نگ خۆی گه یانده من. دووباره هیندیکى تر له که ل و په له کانمان له و ئ به جی هیش و داوام له تادیژ کرد که هر ئیستا لووتکه به زینن و شه ویش بگه ریتینه وه ته و شوینه که شه ویش سه لماندی و لێی قبوول کردم. له رینگا چاومان به جی پنی شاخه وانه کانی سوویسی که وت که دوا ی رینگا خۆشه که بۆ لای باشووری کینه که رۆیشتبوون و رینگایه کی ئه سته میان هه لبژاردبوو. بیدا فورتسی، و رالف تیسهمپ به و رپێپوانه رینگای ئیمه یان هاسان کرد بۆ وه و که میک له

سهرتر به هوی بارینی به فر جی پیکه یان پرېبؤوه که نه ویش بوو به هوی
 دهرده سهریکی تر بؤمان، به لام قسه کانی ویندا که چند حه وتوویه ک
 پیش له و شوینه ببوو زور یاریده دراین، به لام کاتی ته پومڑ هه موو
 نه و نیشانه و قسانه دهنه وه هیچ و دلنیا بووم که ده بی برؤینه سهرئ
 ئیواره بوو، کاتر میر شه شی ئیواره و هه واش به ره و تاریکی ده چو و
 کاتر مینرکی تر هه و تاریک ده بوو گه یشتینه نیو دالانیک که له وئ
 چاومان به پاکه تی سووپی فه پهنسی که وت که وتمه بیرکردنه وه، ویندا
 به منی گوتبوو که پیش گه یشتنه لووتکه دوو دالانت دیته سهر پئ،
 که وایه ویندا شه و له دالانی یه که مداماوه ته وه له و بیرده دا بووم که نایا
 من به هه له چووبووم یان له دالانی یه که مداما بووین تادیژ گه یشته لام
 و پروداوه که مبق نه ویش گیراوه نه و گوتی نه وشق لیره ده مینینه وه
 و به یانی زووش بق لووتکه و ده پئ ده که وین زوو ناربه زایه تی خوم
 دهربری چونکه ده مزانی زورمان نه ماوه بق لووتکه و مانه وه شمان
 له و به رزاییه باش نییه و ده بیته هوی ناربه حه تیمان و گوتم ده پؤینه
 سهرئ، هه موو نه و تالییه مان بق نه وه بوو که خومان بگه یه نینه ئیره
 و هه ر ئیستا ده بی کاره که مان کوتایی پی بینین چونکه مانه ومان هه تا
 به یانی له و به رزاییه ده بیته هوی له ده ستدانی هیز و توانامان، نه وکات
 ناچارین به ره و خواربینه وه، ده بی هه رچی زووتر خومان بگه یه نینه
 نه و پزووه به فره ی کوتایی پینگا و له وئ هه موو شتیکمان بق پروو
 ده بیته وه کاتیک گه یشتینه سهر پزووه به فره که پینگا که ئاسان بؤوه و
 لووتکه شمان لی وده رکه وت هاوارم کرد گوتم وده ر لووتکه که لیره ویه
 و ته نیا که میتمان ماوه نه و جار له سهر وه لامدانه وه رانه وه ستام و
 دوی تاوینک گه یه سهر لووتکه پشوویه کم دا و هیندیک ماندوویه تیم
 حه ساوه و ده روون نارام بؤوه به دوی دووربینی وینه گرتندا ده گه رام
 که له پر تادیژیش به هانکه هانک خوی گه یانده لام پیروزباییمان به
 یه ک گوت، دهستم له نه ستوی کرد و پیم گوت نه وه یه که مین ۸۰۰۰ ی
 ئیوه یه؟ قسه که ی منی بری و گوتی بق ئیوه یازده هه مینه تا نه و
 کاته تادیژ لووتکه یه کی ۸۰۰۰ میتری نه به زاندبوو ئیستا پنی نابووه
 سهر دووه مین لووتکه ی جیهان، نه ویش له پینگایه کی تازه و زور
 نهسته مه وه دوی گرتنی وینه له تاریکیدا به ره و خوار بووینه وه و

خۆمان گه یانده ئەو شوینەى که کەل و پە لە زیادییه کانمان لى دانابوون.
قەوەى چرای نیوچاوانە کەم لى کەوت و ون بوو. ئەگەرچی لە کاتىکی
زۆر ئاستەمدا بووین و بەفریش دەبارى، لە تاریکیدا ژووریکم بە بەفر
دروست کرد و چاوەروان هەتاکوو بە یانى پالمان ویک دا.

پۆژى دواى لە کاتىکدا دۆزینەوەى پینگا بە هۆى تەپومژ و بەفر
بارین زۆر سەخت بوو، بە پۆژىکی زۆر سەختدا و بە سوود وەرگرتن لە
تەناف چووینە خوارى و دۆزینەوێ ئەو تەنافە کۆنەش زۆرى یاریده
داین. بە هۆى و بەر شەو کەوتن بۆ چوارەمین جار لە بەرزاییه کی زۆردا
ناچار بووین بۆمێنێنەو، بەلام ئەو جار ژوورى بەفریمان دروست نەکرد و
هەر لە قولکەیه کدا خۆمان حەشاردا و بەو جۆرە لاقە کانمان هەتا بە یانى
بە دەرەو بوون. ئەو شەو شەمان تا بە یانى بەزیندووێ تێپەر کرد. بە
پووناکیبوونی هەوا هەورەکان لاچوون و توانیمان پینگایەکی بدۆزینەو
کە بەرەو شوینی خێوەتى ئوتریشییەکان دەچوو. خۆ کۆکردنەو لە
بەرەبەیاندا کەمیک کات دەبا. بەستنى کرانپۆنەکان کاتىکی تاییه تی
ویست لەو دابوو کە بە تادیژم گوت تا دووبارە هەوا نەبۆتەو تەپومژ
من دەرپۆمە پێش و پینگاکە دەدۆزمەو، راستى تەنافەکەت لە بیر نەچى
لەوانەیه پتویستمان بى.

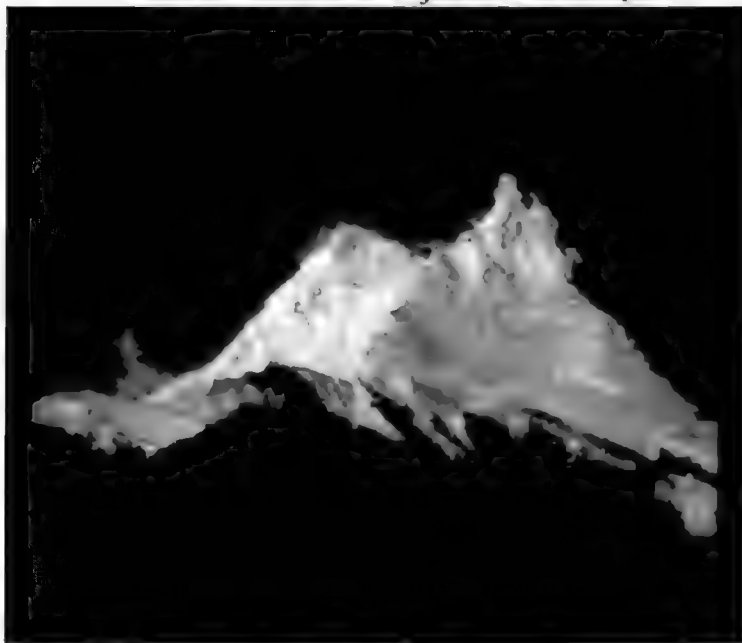
ئەویش لى سەلماندم. ۳۰۰ مېتر بە پینگادا چوومە خوارى و خێوەتەکانم
چاوپێکەوت و ئەو جار بیر و خەیاڵم ئاسوودە بوو. لە سەر تادیژ
پاوەستام و چاوەروانیم کرد، هەرکە لىم نێزیک بۆو گۆتم باش بوو
زوو هاتى، خێوەتەکان دەبینى؟ زووبە تەنافەکە دەرپێنە با بۆینە
خوارى و ئەو. پۆژە ناخۆشە تێپەرکەین ئەو جار گرافتیکمان نامینى.
لە وەلامدا گوتى تەنافمان پتویست نیه. بۆیش لەبیرم چوو. ناچار
بى تەناف و بە یاریدهى کۆلینگ و کرانپۆن پوو بە پۆژەکە هەنگاو بە
هەنگاو چووینە خوارى کە لە پریه کیك لە کرانپۆنەکانى تادیژ دەرھات
و دواى ساتیک ئەوێ تریشى لە لاق بۆو. زۆرى حەول دا خۆى راگرئ و
کۆلینگەکەى لە بەفر پۆکا بەلام نەیتوانى و وەک کە سێک ژیر لاقى بەتال
کەن وابوو. ئەگەرچی منیش هیچم لە دەست نەدەھات، زۆر بە توندی بە
لاى مندا تێپەر بوو و بەر بۆو کۆلینگەکەشى لە بەفرەکەدا بە جى ما و
ھاواری کرد یووڕ.....ک. هیچم لە دەست نەدەھات، خۆم بە زۆرى لە

پژده که دا راگرت و دواى چەند خولەک هوشم هاته وه بهر خۆم ته نیا
 له تکه سه هۆله کان بوون که به دوايدا خللۆر ده بوونه وه و هيجى تر
 نه ده هاته بهر چاوه به رینگای بهر بوونه وهى تاديژدا پويشتمه خوارى
 هينديک له پيش خۆم ههردووک کرانپونه کانم دۆزيبه وه، هه لمگرتنه وه
 و به و هيوایه بووم که له وانه يه بتوانى که لکیان ليوه رگرئ ماوهى چەند
 کاتژمير به دوايدا گه رام به لام نه متوانى هيج هه واليکى له به ده ست بئيم
 زۆر ماندوو بووم و بۆ لای خيوه ته کان وه پى که وتم له پيش خۆم چەند
 قوتوى کۆمپۆتم دۆزيبه وه به کهلک وه رگرتن له ئاور ويستم نه وان
 گهرم که مه وه و له دوايدا چوومه نيو کيسه خه وکه و وه بيرم هاته وه
 که له وانه يه نه و خيوه ته بيسيمى لیبى گه رام دۆزيمه وه و زۆرم ده ست
 تيوه ردا و له هه مان کاتيشدا له بيرى دروست کردنى ئاودا بووم سى
 پۆژ بوو دلۆپينکيشم نه خوار دبۆوه له بير خۆمدا پيم وابوو به هۆى
 بيسيم به وانم راگه ياندووه و دهنگه دهنگيکيشم ده هاته بهر گوئ کاتيک
 چاوم هه لينا تيگه يشتم که بيسم کاتژميره خه وم ليکه وتووه دووباره
 هه ولم دا له گه ل خيوه تگای تايهت قسه بکه م به لام بى کهلک بوو له
 دهره وهى خيوه ته کان يه کيکم چاو پيکه وت که ده هاته سه رى، وامزانی
 گروپى پشتيوانين و هاتوون ياريدهمان ده ن له وهى که نه ونده زوو
 هاتوون به ته وای سه رم سووپ ماپوو به لام هيج وانه بوو به لکوو
 شيرپاکانى گروپى کۆريای باشوور بوون که بار کهل و په له کانيان
 بۆ ده هينانه سه رى و نه و جار به سه ختي ده بوو نه وانم تيگه ياندبا به
 هه موو هيز و توانه مه وه هه رچى له زمانى ئينگليزى ده مزانی ده ستم
 پيکرد دوينى پرووداويک پرووى داوه و قسه که هه ر په کيک بوو و هيجم
 لى تينه ده گه يشتم دواى نيوه پۆى نه و پۆژه کۆره بيه کم چاو پيکه وت
 که زۆرى ريز لينگرتم تازه تيگه يشتم که بيسيمه که خرابووه و بى کهلکه
 و که سيش دهنگى منى گوئ لينه بووه نه و جار به کهلک وه رگرتن له
 بيسيمه کهى نه و توانيم له گه ل خيوه تگای تايهت په يوه ندى بگرم
 کۆره بيه کان يانۆژ مايه ريان بۆ بانگ کردم که خيوه تى
 ليه ستانيه کان زۆر له وان دوور نه بوو هه موو پرووداوه کم بۆ گنپانه وه
 و سه ره تاي شه وئى خۆم گه يانده وه خيوه تگای تايهت يانۆژ له گه ل
 گروپه که داوينى کيوه که يان هه موو گه رابوو، به لام نه يانتوانى مه يتى

یانۆژ بدۆزنه وه: سويسيه كانيش كه ميكي به دوا دا گه رابوون به لام
 بئ كه لك ببوو: هه ر له لای خۆم بیرم ده کرده وه بۆچی نه و ر وودا وه
 پيش هات، بۆچی کرانیۆنه کانی هاتنه دهر و ئاواتی مردنم ده خواست:
 زۆر ماندوو بووم و سه ره پای شه وهش هيچ هه والیکم له وه نه بوو كه
 له و ماوه يه دا ۲^{هه} کوشته ی زۆر ليكه وتۆته وه كه له پيش تاديژدا دوو
 نه مريکايی به ناوه کانی ئيسمۆليش و پنينگتون و دوو فه ره ننسيش
 به ناوه کانی مووريس و ليليان بارار به هۆی پنو و ون کردنی پنگا
 گیانيان له ده ست دا وه و به دوا ی تاديژدا ۱۳ شاخه وانی تريس گیانيان
 له ده ست دا كه دوو كه سيش له وان به ناوه کانی مروفا و ويتيك ويرژ
 ليهستانی بوون: ۱۰ پۆژ به لاقی سه رما بردوو هه تا ئيسکار دق چه توون
 بوو: نه و جار داوا ی دوکتۆری ئيتالييايم سه لماند و به هيلي کۆپتير
 گه رامه وه: له شوینی خيوه تگای تايهت چاوم به ئيتالييايه ک كه وت
 به ناوی ريناتوکا سارتق كه به لای باکووری پۆژئاوا ی پنگای باکووری
 کيوه كه دا تا به رزایی ۸۲۰۰ متری جارنیک وه سه ر كه وتبوو و سئ جار
 هه ولی دابوو و ديگوت نه و جار يش ده يهه وئ بۆ ئاخو جار تيبکۆشی: له و
 کاته دا كه زۆر به توندی ده ستی منی ده کوشي، گوتی نه گه ر گه رامه وه
 بۆ وت و ويژی شاخه وانی ليهستان له کۆبوونه وه كه تاندا به شداری
 ده که م و ديم بۆ لاتان: له گه رانه وه مدا بۆ ئيسکار دق، هه والی هه والنيری
 رادیۆ رایگه ياند كه كه سيکی ئيتالييا یی له چوونه سه ريکی به ته نيادا تا
 به رزایی ۸۳۰۰ متری چۆته سه ر ئ و له گه رانه وه دا كه وتۆته نيۆقه لسه
 سه هۆليكه وه: کاتيک ده يهيننه دهر وه به هۆی سه ختی برينه که ی گیانی
 له ده ست ده دا:

حه وتوويه ک دوا ی گه رانه وه م بۆ ليهستان چووم بۆ لای دانکا
 خيزانی تاديژ و هه موو فيلم و وینه کانی كه له وم گرتبوو له گه ل هينديک
 که ل و په لی تر كه له و به جيمابوون، بۆم بردنه وه: ده سته کانم توانای
 زهنگ ليدانی دهر گای مالی شه وانی نه بوو: هه ر كه دهر گای کرده وه و
 چاوی به روخساری ماندووی من كه وت هه ولی دا كه زو و نه و وینه يه
 له به ر چاوی من و خۆی پاک کاته وه: چوومه ژوورئ و پۆژنيکی
 ته واو له گه ل شه و جيرانه کانیاندا بووم: نه گه رچی وا ديار بوو كه
 هيچيانيشی نه ده ناسی و نه وانيش هيچ له شاخه وانی تينه ده گه يشتن

به لام نه مده توانی که نه وه بسه لمینم که گونا هبار نیم' همه میسه خوم
 وهک گونا هباریک ده هاته بهر چاو، به لام نه وان زور به نه سپایی
 نه وه یان به من گوت که نه گهرچی تادیژمان له ده ست داوه به لام بو
 ئیوه و سلامه تیتان دوعا ده که ین و خوشحالین که زیندوون' وا بزانه
 له و کاته دا باشتین قسه یه ک بوو که ده بوو گوترا با'

بهشی کوتایی

هەر ئەودو تەواو

ماناسۆلو لای باکووری رۆژهەلات. سالی ۱۹۸۶

کەسێک کە مێشکی لە سەردا بێ لە گەڵ تۆ بۆ کێو نایا، هەرکەس
 بە دەورووبەرتدا هات کوتایی بە ژیاڵی هات. ئەود ئەو گالتانەن کە
 ئارتۆر ھایزیر لە گەڵ کۆکۆشکای دەکرد. قسەی دلی زۆر بوون، لەو
 دوايانەدا شاھیدی چوار بەرنامەی تال بووین کە ھەموو بە ڕووداوی
 تال و ناخۆش کوتایان هات. سەیر ئەود بوو کە کەس قسەی لە سەر
 بەرنامەکانی پێشتری من کە ھیچ ڕووداوی تالیاں تێدا نەبوو نەدەکرد.
 گەرچی ھیچ گوێم نەدایە و قسەکانیشم بە دل نەگرت، و دلامیشم نەداوە
 و تەنیا بیرم لە لووتکەکانی ماناسۆلو و ئاناپورنا بەر لە بەرنامەی
 K_۲ دەکردەود. لەودی کە پێشتریش ئارتۆرم دەناسی داوام لیکرد
 لەو دوو بەرنامەیدا ھاوڕێییم بکا. ئەویش ھەر لەو یانەیە بوو کە
 نێمە کارمان لێ دەکرد زۆر بە باشی دەمناسی و لە بەرنامەی لای
 باشووری لوتسەشدا زۆر بە باشی کارەکانی بەڕێوە بردبوو کە لە بیرم

ته چووبووه پېداويستيه كانى مالىمان له لايه ن هينديك له سازمان و به ريوه به رايه تيه و هرزيشيه كانه وه دابن كرا پيژده كه مېوونه وهى له سدا په نجاى بليته كانمان كاره كهى بى هاسانتر كړدینه وه.

ويتيك كورتيكاش له كاتماندو چاوه پروانمان بوو ته و له كاتى به زاندى لووتكهى ^{K2} له گهل ژاپونيه كان دهيه ويست بورجى ترانكو ببه زينى كه به رزايى ۶۲۰۰ ميتره و زور ته ستمه له وى كه هيچ به رنامه يه كى بى پاييز نه بوو داوام ليكرد له كاتماندو بمينته وه و له به زاندى ته و دوو لووتكه هاوپنمان بى له لايه كه وه كارلوس كارسولي و ئاويلای ميكرى كه له گهل نيدك و ريشترلوندى ئوتريشى له گروپى ئيمه دا به شدار بوون كه له و دواپانه دا توانيومان جل و به رگ و كه ل و پهلې شاخه وانى، له په يوه ندييه كى ته له فونى له گهل كارگاي درووست كړدندا به دهست بينين كه بى يه كه م جار كه لكمان لى و هرده گرتن جل و به رگنك كه له ژياندا ئاواتى بوونيانم هه بوو دوو به لگه پيوستيشمان بى به زاندى لووتكه كان به دهست هينابوو كه يه كيك له وان ماناسولق بوو كه له بواري تكنيكيه وه راحت بوو كه بى يه كه م كار ته ومان هه لېزارد.

به هوى بارانه كانى و هرزي پاييز و زيرووه كانى نيو پنگا. پنگايه كى خوشمان به نيو دوله ترسناكه كاندا هه تا خنوه تگاي تايهت تيپه ر كړد به كه لك و هرگرتن له ويديو فيلم توانيمان بى يه كه م جار له هه موو شوين و پرووداوه كان و ته نانهت خه رچ و مه خارجه كانيشمان فيلم هه لگرينه وه چون ده يانه ويست فيلمان لى بكن مه سه له ن پارهى هر كوكليش ۴۵ پوپيه بوو و ته فسه رى ياريدده رى گرووپه كه ۴۰ پوپيه دابوو به هه ركاميان ئيمه هه موومان تومار كړدبوو، چونه تى بارى مالى ئيمه جورىك بوو كه ده بوو زور وريا باين و هه موو شتيكمان چاوه ديري كړدبا ليره دا زور شتى ترشم و بهير ده هاته وه كه هيرليگ كوفير ده يگوت به هوى چه ند شتى كه م و چكوله و كه م بايخ ميشكى خوتان تيك مه دهن و بير له شتى به كه لكتر بكه نه وه و كاتيشيان له سهر دابنين.

له به رزايى ۴۴۰۰ ميترى شوينيكى گور و خوش بوو بى خنوه ته كان و له ويوه تا داوينى به فره كان ۲ كاتزميرى رپيپوان

هه‌بوو. ئیمه له هه‌ولی رینگایه‌کی تازه‌دا به‌لای پۆژه‌لات بق به‌زاندنی لووتکه‌ی ۷۸۹۵ متری بووین که هه‌تا لووتکه‌ی تابیت ۲۶۰ متری به‌رزایی ده‌ما. دوا‌ی هه‌وتووێه‌ک باران بارین و شترلۆند و خیزانه‌که‌ی که گه‌یبوونه‌ کۆتایی پشوودانیان، له‌گه‌ل وینه‌هه‌لگری گرووپه‌که‌ تووشی نه‌خۆشی بوون و ئیمه‌یان به‌جی هه‌شت کاتیک له‌ خه‌وه‌تگای تابیه‌ت بووم جاروبار گویم ده‌دا رادیو و چۆنیه‌تی هه‌والی به‌زاندنی لووتکه‌کانی مینسیرم گوئ ده‌دایه که بق ماکالو چووبوو و به‌لگه‌ی پنیوستی لۆتسه‌شی له‌ گیرفاندا بوو به‌و جۆره‌ زۆری نه‌مابوو که له‌ پێش مندا کۆتایی به‌ به‌زاندنی هه‌موو لووتکه‌ ۸۰۰۰ مترییه‌کان بێنن، پۆل و به‌لگه‌ی پنیوستی هه‌بوو، به‌خته‌وه‌ر بوو، به‌لام وا باشه‌ ته‌وه‌ش بلیم که به‌راستی شاخه‌وانیکی به‌ تواناش بوو، هه‌ر به‌و هۆیه‌ش چاوه‌روانی پیروزیابیم ده‌کرد. ته‌وه‌ی راستی بێ سه‌بریشمان کۆتایی هات و هه‌والی به‌زاندنی ماکالۆشم گوئ لیبوو و هه‌ناسه‌یه‌کی ساردم هه‌لکێشا و هه‌ولی هه‌رچی زووتر به‌زاندنیشم له‌ بیر خۆم برده‌وه‌ له‌ خه‌وه‌ته‌که‌م چوومه‌ ده‌رن و ویستم که‌میک به‌ ته‌نیا بم. هه‌شتا کێوه‌کانی وه‌ک ماناسۆلو، ئاناپۆرنا و شیشا پانگام له‌ پێش بوون که ده‌بوو بیانه‌زینم. چاوم هه‌لێنا و روانیمه‌ کێوه‌ پر به‌فره‌کانی لای پۆژه‌لاتی ماناسۆلو و به‌لێنیم به‌ خۆم دا که هه‌ر له‌ به‌یانییه‌وه‌ ده‌ست‌به‌کار بم. رینگا پر به‌فره‌که‌ چاوه‌روانی رنوو لێ‌ده‌کرا ده‌بوو کارگا به‌ کارگا رویشته‌بان که زۆر ترسناک بوو.

ئه‌گه‌رچی هه‌یچ هه‌والیکمان له‌ هه‌واناسی نه‌بوو، له‌ به‌رزایی ۶۰۰۰ متری گه‌یشته‌نه‌ شوینیک که ترسینکی زۆرمان له‌ رنوو هه‌بوو. له‌وئ ویتیک پرینگاوه‌ و ئارتۆریش ئه‌گه‌رچی رازی نه‌بوو به‌لام نه‌یده‌ویست ده‌ست له‌و رینگایه‌ هه‌لگرئ، هه‌ر مابۆوه‌ کارلۆس، داوا‌ی ته‌ویش زۆر سه‌یر و سه‌رسووهرینه‌ر بوو، به‌ راده‌یه‌ک پێکه‌نیبووین که زگم دێشا، ده‌یگوت ئێوه‌ باش ده‌زانن که دۆخی مالی میکزیک ئیستا زۆر باش نییه‌ و له‌وانه‌یه‌ بق جاریکی تر ته‌وه‌له‌مان بق نه‌رێه‌خسێته‌وه‌ که بتوانین بینه‌وه‌ ئێره‌، به‌و هۆیه‌ من رازیم درێژه‌ به‌ رینگا بده‌م. له‌ لایه‌کی تریشه‌وه‌ که‌ل‌وپه‌لی خواردنیشمان که‌م هه‌نابوو، به‌و هۆیه‌نه‌ گه‌رپانه‌وه‌ خوارئ و کۆلکیشینی به‌ توانامان به‌رێکرد بق کرپینی که‌ل‌وپه‌لی خواردن.

دوو بۆشکه خواردنیاں لى دزیبووین و نه وهش هیندیک گرفتی
 بۆ پینش هینابووین، هر به و هویهش له سهره تاوه خواردنه کانمان به
 سهریه کدا دابهش کرد زۆربهی شته ورده کان و نیوهی قوتووه گۆشتیک
 بۆ پینج کهس دادهندرا که خواردنیکى شاهانهی لى ده که وته وه به هوی
 نه و پروودا وهش زۆربهی هاورنیاں به تایبته ویتیک دلنیه گهران ببوو
 کارلۆسیش به هوی کارتیکه ری سهرما له دهستی گه رابوووه خیهو ته گای
 تایبته و توانیبوو هیندیک خواردن له گروپی کلۆمبیاییوه رگرئ
 دواى مانگیك تیکۆشان و بارینی به فری زۆر، بۆ چواره مین جار هه ولمان
 دا لووتکه بیه زینین خیهو ته گای دووه ممان له بهرزایی ۶۴۰۰ متری
 هه لدا و له نیو خیهو ته دا چاوه پروانی هه والی که شو هه وای خوش بووین
 هه والیکم له رادیق گوئ لیبوو که گوئی شاخه وانی به توانا، رینهو لدا
 میسنیر توانی لووتکهی لۆتسهش بیه زینى و پاله وانییه تی هه ر چارده
 لووتکهی بهرزى جیهان به دهست بینى و به ناوی یه کهم کهس بناسرئ
 بیدهنگی فرهمانی دا و کهس توانای نه وهی نه بوو که چی تر له هه واله کان
 گوئ راکرئ دواى تاوینک ئارتۆر بیدهنگیه کهی شکاند و گوئی باستر،
 ئیتر پیویست ناکا بۆ لووتکه به زاندن په له بکهین

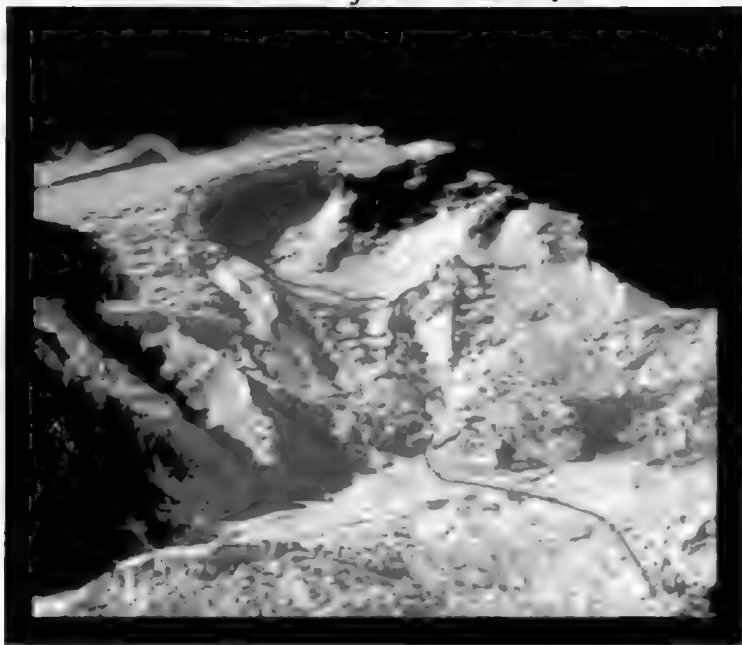
ئاخری له سهره وهی خیهو ته گای دووه م و له بهرزایی ۷۰۰۰
 متری په نایه کمان دۆزییه وه و خۆمان حه شار دا ئه گهرچی به بارى
 سووکه وه وه سهر ده که وتین، به لام په نجا رۆژ بوو له هه ول و تیکۆشانى
 لووتکه به زاندندا بووین و هیچ دلنیا نه بووین بیه زینین، به و هویه داوام
 له ئارتۆر کرد و گوتم وا باشه دهست له و رینگا تازه یه هه لگرین و هه ر
 به رینگای تایبته تی کیهو که دا وه سهر کهوین له تیکۆشانیک که له سهر
 رینگای تایبته تی کیهو که به ریه ممان برد توانیمان تا بهرزایی ۷۴۰۰ متری
 وه سهر کهوین ئارتۆر له سهر نه و باوه رده بوو که بگه رینه وه خواری،
 به لام داواى منیاں سه لماند و گوتم وا باشه به هوی نه و بایه و نیزیک
 بوونه وه له شهو، باشرین کارمان نه وه یه بۆ زیندوومانمان شهو له و
 خیهو ته که دا بمینینه وه و دیا ر بوو سهر که وتیمان له دهست دابوو
 به یانی رۆژی دواى ئه گهرچی زۆرمان سهرما بوو و هه لده له رزین
 چاوینکمان به رینگا که دا خشاندا و به ره و خوار بووینه وه کارلۆس
 به ره و پیلمان هات هه تا پیروزیایی به زاندنی لووتکه مان پى بلئ که زۆرم

خوش له و هه لویسته ی هات نه گهرچی نه وه ی راستی بی نه یدوده ویست
بی سهرکه وتن بگه پیمه وه و ام به باش زانی که جاریکی تریش بق لووتکه
به زاندان تییکوشین کارلوس وه دهنگ هات و گوتی منیش دیم نه و جار
پیم پاگه یاندن و گوتم دهست له ریگی تایبه تی لووتکه هه لده گرین،
چونکه نه و په وه زه دوورودریژه ی پۆژه لاتی لیده بیته وه و هه ر به
ریگی راستی لای باکووری سه هۆله کانی پۆژه لاتی کیه وه که دا وه سه ر
ده که وین

دوای سی شه و خۆمان گه یانده شوینیک که پیشتر شه وینک
له وئ مابووینه وه له ژیر په وه زه کانی لووتکه ی پۆژه لات و له به رزایی
۷۸۰۰ متری دا خۆمان حه شار دا و ا باشه نه وه ش بلیم که کارلوس له
وه سه رکه وتن دا که مینک وه دا که وتبوو من به دریژی دوو ته نافی ۸۰
متری له پیشه وه ده ریژستم و به هۆی نه هاتنی با که خزمه تیک بوو
پیی ده کردین، توانیمان خۆمان بگه یه نینه لووتکه ی پۆژه لاتی کیه وه که
به وجۆره به فریش دهستی کرد به بارین و به و هۆیه ریگامان لی و ن
بوو، به لام به هۆی هه لدانی خیه ته که له مردن پزگارمان بوو نارتۆر
به هۆی ئاوری گان، به فری توانده وه و ئاوی دروست کرد به یانی پۆژی
دوایی که هه و زۆر سارد بوو، حالی کارلوس زۆر باش نه بوو حه بیکم
بق وه گه ریخستنی خوین دایه و ویستمان بگه پیمه وه سه ر ریگی تایبه تی
کیوه که، به لام هه ر که سه رم له خیه ته که ده رهینا دیم مه و دایه کی
زۆرمان له گه ل لووتکه نییه زۆرم له به ر گران بوو بگه پیمه وه و گوتم
دهست له هیچ شتیک مه ده ن، بق لووتکه وه پئ ده که وین بیروباوه رمان
زۆر لیک جیاواز بوو، من ده مگوت هه تا لووتکه دوو کاتژمیر ده خایه نی
به لام نارتۆر ده یگوت پۆژیکمان پیده چی کارلوس له گه لمان نه هات و
هه ر که تاو هه لات به هیزتر بووین و دوای یه ک کاتژمیر و ۴۵ خوله ک
هه ردوو کمان خۆمان گه یانده لووتکه و به هۆی سه هۆل به ستنی
دووربینه که مان، هه ر توانیمان وینه یه ک بگرین کارلوس خیه ته که ی
کۆ نه کرد بۆوه و خه وی لیکه وتبوو، به لام ئیمه هیچ گله ییمان لینه کرد و
هه موو که ل و په له کانمان کۆ کرده وه و به ره و خۆار بووینه وه شه و له
دووسه د مینتر خوارتر ماینه وه و نه و جار هه ناسه مان باشت بۆوه، به لام
حالی کارلوس باش نه بوو

حەبێکی تریشمان دایە و هەر بەلادا دەهات. هیندیکمان لە کەل و پە لە کان
 لێ وەرگرت و تیگە یشتین کە لە لووتکەی پۆژە لاتە وە هیندیکێ بەرد
 بۆ بیرە وەری لە گەڵ خۆی هینابوو. چۆنیەتی ئەو منی وەبیر حالی
 خۆم هینایە وە کە لە بەرنامەی مەک کینلی بە سەرم هاتبوو. بە و جۆرە
 ویستم بەردەکانی لێ فرێدەم کە کارلۆس بە سەرمیدا گوران و گوتی
 هۆی فرێیان مەدە ئەوانەمان لە زانکۆی میکزیک پنیوێستە. لەوێ کە
 ئەو بەردانە بە کەلکی چی ئەوان دەهات سەرمان سوور مابوو. بەلام
 ئەو پرووداوەش بوو بە هۆی ئەو کە کارلۆس حالی باشتەر بیت و هۆشی
 بێتە وە بەرە خۆی. کە دەچووینە خوارێ، پێش ئەوێ کە بگەینە جێی
 کلۆمبیا یەکان تووشی دالانیک بووین کە چوار مێتری قوولایی بوو و
 زۆری وەدوا خستین. زۆرمان هەول دا کە باز دەین و لێی بپەرینە وە
 بەلام هیچمان زاتی ئەوەمان نەبوو. هەتا کۆتایی پۆژە هەر هەولمان دا
 بەلام نەماندە وێرا و لە کۆتاییدا بەوە گە یشتین کە لایە ک هەلبژیرین، یان
 بازدان یان مردن. ناخری هەر واشی لێهات، زگمان بە لایەکی دالەنە کە وە
 نا و هەرسێکمان پێیدا هاتینە خوارێ و پرزگاریمان بوو. پۆژی دوا یە
 گە یشتینە وە خێوەتگای تایبەت و تازە تیگە یشتین کە چۆنیەتی لاقەکانی
 کارلۆس چەند شپرزە بوو و دەنگیشی نەکردوو. داوامان کرد
 هێلی کۆپتیریک بێ تا بە زووترین کات بگەرێتە وە خوارێ و بە و جۆرە
 بۆخۆمان ناچار بووین ۱۰۰۰ مێتری تر ئەو بەرینە خوارێ. یەکیەک لە
 کۆلکێشەکان نامە یەکی لە لایەن ریزیک واریسکییە وە بۆ هینابووم کە
 لەویدا نووسرا بوو بەلگەی پنیوێستی ئانا پۆرنامان تا پۆژی ۲۵ ی نووامبر
 بۆ تازە کردوونە وە. بەختی رووی تیکردبووین و ئەو جار لە گەڵ کارلۆس
 بە هێلی کۆپتیر بۆ کاتماندۆ گەپاينە وە و ئارتۆریش لە خێوەتگای
 تایبەت کەل و پە لەکانی ریک و پینک کرد تا بۆ بەزاندنی ئەو لووتکە یەش
 خۆمان سازکەین. دوکتۆر یوگۆسلاو زۆر بەباشی عیلاجی لاقەکانی
 کارلۆسی کرد و بێ ئەوێ بیان بپێتە وە چارەسەری بۆ دۆزینە وە. منیش
 لە بەرپێوە بەرایەتی گەشت و گوزاری ولاتی نیپال بەدوای تازەکردنە وە
 بەلگەی پنیوێست بووم، بەلام تیگە یستم کە باشتەر ئەو بوو کە بە جینگای
 ئەوێ بێمە ئێرە، راست چووبام بۆ داوینی کێوە کە و لەوێوە داواکەم
 بۆ نووسیبان هەتا لێیان سەلماندا یین. لە کۆتاییدا بە ناپەحەتی بەرە و

لنھستان گەرامەوہ ئارتۆری مالویران زۆر ماندوو وشە کەت ببوو و ڕێگای
 ۱۰ ڕۆژی بە سێ ڕۆژ تێپەر کردبوو و ھاتبووہ خوارێ کاتیک تێدەگا کە
 ئانا پۆرنا یەک لە گۆریدا نییە زۆر نارەحەت دەبێ بە لام بەوہ خۆشحال
 بوو کە لووتکە یەکی ۸۰۰۰ مەتری لە ڕێگایەکی تازەوہ بە زاندبوو ئەو
 لاوہ ئاواتخوازە دەیھەو یست خۆیندە کە ی لە زانکۆی سیلسییا کۆتایی
 پێبینی کە زۆر وەدوا کە وتبوو بە ئارتۆرم گوت لە خۆیندن گەپێ و ورە
 با بە یە کەوہ ئانا پۆرنا ببە زینین گوتم ئێوہ لاو کاتتان زۆرە بۆ ئەوہ
 یە کە وراست گوتی ورە با ڕۆین.....

جهه ننه می ساردی ئانا پورنا

زستانی سالی ۱۹۸۷

چۆنیه تی کۆکردنه وهی پینداویستییه کانی به رنامه ی ئانا پورنا، کات و ساتی لی کردبووینه جهه ننه م به و جۆره هاوکاری ئارتۆر هایزیر و کریزیسک ویلیسکی، دلنیا یان کردبووین میشیل تۆکا دژۆسکی له وهرشۆر ده گهل ئیمه که وتبوو و ویندا رۆتکیویچیشمان هه لېژاردبوو بۆ هه لگرتنه وهی فیلم که بیدا به ته له فیزۆنی ئۆتریش که له باری مالییه وه بۆ ئیمه باش ده بوو هه لېژاردنی ویندا هیچ کاری به به رنامه ی پینشتری تیکه لاوی ژنان نه دا بوو، هه ر بۆخۆم تواناییه کانی شه وم هینابووه ژمار و به مرقۆنکی به توانام ده ناسی که به و جۆره ئیمه ی له هیز و توانای خۆی تیگه یاندبوو له نیوان شه و گیره و کیشانه ی که له مالی خۆماندا هه مانبوون دانیشتبووم له پیر ته له فۆنی مالمان زهنگی لیدا که سینک له ئیتالیا بوو که ده یه وه یست له گروپی ئیمه دا به شدار بی و بۆ شه و به شداربوونه ۴۰۰۰ دۆلار بدا گوتم ده بی له گهل هاوړیکانم قسه بکه م به لام دوا ی شه و ته له فونیک له لایه ن خیزانه که یه وه کرا که

داوای لیکردم نه هیلم نه و له و بهرنامه یه دا به شداری بکا به شدار بوونی
نه و که سه ئیمه ی له نیو بیر و خه یالات هاویشته نه وه ی راستی بی
ئیمه پتو یستمان به پاره هه بوو نه و جار پیم گوت ریپتیوان تا ختوه تگای
تایبه تی ئانا پورنا نه ویش له زستاندا کاریکی زور باش و به که لکه،
نه ویش سه لماندی و گوتی زور باشه به و جوړه له گه ل ئیمه هاوړی
بوو.

هه‌رکه گه‌یشتینه کاتماندۆ تینگه‌یشتین که به‌راستی نامه‌کان هه‌له بوون و هیچ به‌لگه‌ی پێویستیش له‌گۆڕیندا نییه. به‌لام به‌خۆشییه‌وه به‌هۆی دۆستایه‌تی ویندا له‌گه‌ل به‌ریوه‌به‌رایه‌تی به‌هاوارمان گه‌یی و توانیمان به‌لگه‌ی پێویست بۆ به‌زاندنی ئاناپۆرنا وه‌رگرین و درێژه به‌به‌رنامه‌بده‌ین. نه‌مانده‌زانی ڕینگاکه به‌کوئیدا، له‌لایه‌که‌وه له‌هه‌ولێ ئه‌وه‌دا بووین که له‌زستاندا به‌ڕینگای باشووری کێوه‌که‌دا وه‌سه‌رکه‌وین و له‌لایه‌کی تره‌وه له‌تێده‌کۆشاین به‌لای باکووری کێوه‌که‌دا و به‌ڕینگای فه‌ره‌نسییه‌کاندا که‌ ساڵی ۱۹۵۰ پێیدا وه‌سه‌ر که‌وتبوون و تائێستا هیچ که‌س له‌زستاندا نه‌یتوانیوو وه‌سه‌رکه‌وین که‌ زۆربه‌ی شاخه‌وانان و شیرپاکان له‌و ڕینگایه‌دا گیانیان له‌ده‌ست دا‌بوو. له‌تیکۆشانی گرووپینکی ژاپۆنیشدا کۆلکێشه‌کانیان به‌ر له‌وه‌ی بگه‌نه به‌رزایی ڕینگاکه، باره‌کانیان دا‌نا‌بوو و وه‌سه‌ر نه‌که‌وتبوون. ئه‌وه‌ش ببوو به‌هۆی ئه‌وه‌که ژاپۆنییه‌کانیش سه‌رکه‌وتوو نه‌ببوون. وا باشه ئه‌وه‌ش بڵیم که له‌پۆژدا کاتژمێرێک ئه‌و ڕینگایه‌ تاوی وێده‌که‌وئ و ئه‌وه‌ش بۆ ئه‌و شوێنه‌ زۆر که‌مه. ڕینگای لای باشوور له‌کاردا ڕێپێوانینکی زۆر که‌می هه‌بوو به‌لام به‌زاندنی لووتکه‌ زۆر ئه‌سته‌م بوو و به‌سه‌ختی به‌ریوه‌ده‌چوو به‌لام ڕینگای باکووری لووتکه‌ بۆ به‌زاندن هاسانه‌ و له‌ده‌مان کاتدا ڕێپێوانه‌که‌ی زۆره‌ و سه‌رمایه‌کی یه‌کجار زۆریشی تێدا‌یه. ئه‌وه‌ی راستی بێ له‌و بڕوایه‌دا بووین که ڕینگای باشوور له‌وانه‌یه به‌هۆی بای وه‌رزێ به‌فری لێ نه‌مابێ و به‌فره‌که‌ زۆرتر له‌ ڕینگای باکووره‌وه‌ بێ. به‌و جۆره‌ به‌ئێنمان دا له‌ ڕینگای باکووری شوینی فه‌ره‌نسییه‌کانه‌وه‌ وه‌سه‌رکه‌وین که وا بزانم بیرینکی باش بوو. یه‌ک له‌ سێی کۆلکێشه‌کان توانیان خۆیان بگه‌یه‌ننه‌ خێوه‌تگای تاییه‌ت. ئه‌و که‌سه‌ی که له‌ ئیتالیا‌وه‌ هات‌بوو، به‌هۆی سه‌ختی و به‌ستنی سه‌هۆل

له مه‌ل‌به‌نده‌كه زۆر ترسابوو و نه‌خۆشى گورچيله‌شى لى وديها‌تبوو، ناچار گه‌پاوه‌هه‌رچه‌ند له‌ بوارى مالى ياريد‌ه‌يه‌كى باش بوو بۆمان له‌ دواييشدا چه‌ند جار په‌يوه‌ندى پيوه‌گرتين و له‌ بوارى مالى ياريد‌ه‌ى داين' خيوه‌تگاي تايه‌ت له‌ به‌رزايى ٤٢٠٠ ميتريدا هيشتا هه‌ل‌نه‌درايوو كه‌ به‌ دانى پينج به‌راه‌به‌ر پارهى زۆرتر توانيمان كۆلكيشه‌كان پازى كه‌ين بۆ لاي خيوه‌تگاي يه‌كه‌م وه‌پئ‌كه‌وين' سى پۆژ دواى ئه‌و پئ‌كه‌وته توانيمان خيوه‌تگاي سته‌ميش هه‌ل‌ده‌ين' كاره‌كه‌مان جوړيك بوو كه‌ نه‌ده‌با هه‌ل له‌ ده‌ست به‌دين، هه‌ر به‌و هۆيه‌ش هيشتا خيوه‌تگاي تايه‌ت به‌ته‌واوى كاره‌كاني به‌پيوه‌ نه‌چووبوو كه‌ ئيمه‌ به‌هۆى راهاتنمان به‌ چۆنيه‌تى كه‌ش‌وه‌ه‌وا له‌ به‌رنامه‌ى ماناسۆلۆدا توانيمان كاره‌كاني خيوه‌تگاي سى به‌پيوه‌به‌رين' هه‌ر كه‌س شاخه‌وان بى ده‌زانى ئه‌و جوړه‌ كارانه‌ چۆن به‌پيوه‌ ده‌چن' به‌ پيگادا ده‌پۆى سارده‌ و نيو خيوه‌تيش هه‌ر سارده‌ و ده‌ره‌وش هه‌ر سارد، ئه‌وه‌ى پاستى بى ئارام و قه‌رارت ناميني'

به‌پيكردىن كيسه‌خه‌و و خيوه‌ت بۆ خيوه‌ته‌كاني سه‌رئ هه‌ر دريژه‌ى هه‌بوو كه‌ بى ئه‌و كه‌ل‌وپه‌له‌ زياديانه‌ تواناي به‌زاندنى لووتكه‌مان نه‌بوو' به‌و جوړه‌ لي‌ره‌دا مه‌جبوور بووم له‌گه‌ل ئه‌و كه‌سه‌ى كه‌ بۆ به‌رنامه‌كه‌م بانگه‌يشت كردبوو بووم به‌ هاوپئ‌ و به‌لنيمان دا به‌يه‌كه‌وه له‌ ته‌نافيكدا كار بكه‌ين' يانى من و ويندا بپيارمان دا خيوه‌تگاي چوار و پينج له‌گه‌ل ئارتۆر كرزيك به‌يه‌كه‌وه هه‌ل‌ده‌ين' ئه‌و جار بۆ حه‌سانه‌وه بگه‌رپينه‌وه خوارى بۆ ئه‌وه‌ى خۆمان ساز كه‌ين بۆ كۆتايى هينانى كاره‌كه‌ سه‌رما به‌ پاده‌يه‌ك بوو كه‌ مردنمان به‌ چاو ده‌دى' به‌و جوړه نووكى كرانيۆنه‌كانيشمان به‌باشى له‌ سه‌هۆله‌كه‌دا كاربان نه‌ده‌كرد' بۆ دۆزينه‌وه‌ى شويى خيوه‌ت له‌ به‌رزايى ٦٠٠٠ ميترى، بۆ ئه‌وه‌ى كات له‌ ده‌ست نه‌ده‌ين، جيگامان هه‌ر بۆ خيوه‌تيك خۆش كرد و هه‌ر چوارمان له‌و خيوه‌ته‌دا له‌پال يه‌ك خزاين' شه‌وانه‌ له‌تكه‌ سه‌هۆلى چكۆله‌ به‌رده‌بوونه‌وه و هه‌موو خيوه‌ته‌كه‌يان لى كۆن‌كۆن كردبووين' كاتى مانه‌وه‌مان له‌ خيوه‌تگا هه‌ر دۆعامان ده‌كرد كه‌ له‌تكه‌ سه‌هۆلى گه‌وره‌مان به‌ سه‌ردا به‌ر‌نه‌بيته‌وه' له‌ به‌رزايى ٦٨٠٠ ميترى و ئه‌و كاته‌ى كه‌ ده‌مانه‌ويست بگه‌رپينه‌وه خوارى و خۆمان بۆ به‌زاندنى لووتكه‌ ساز

بکهین، له پېر بیرنیک چو ننیو میسکمه وه و گوتم هه لیکی باشه و من به باشی له گه ل کهش وهه واهاتووم دهمه وئ به یانی به ره وه سه ر درنیه به رینگاکه بدهم، کهس به لین دده له گه لم بی؟ ویندا رچله کا و کرینیکیش که به ناوی باشتین شاخه وانی توندوتول ناوبانگی به ده ست هینابوو و له ۲۴ کاتژمیردا لووتکه ی برۆدپیکی به زاندبوو، هه ردووکیان به هوی رانه هاتن به کهش وهه وای مه لبه نده که نه یانتوانی به لینم پی بدهن به لام هینشتا چه ند چرکه له داواکه م تیپه ر نه ببوو که ئارتور وده دنگ هات و گوتی من له گه لتدام لیشم پروون بوو که کرینیکیش توانای نه و کاره ی هه بوو به لام به هوی هه والی ناخوش و تالی مردنی هاوړینی شاخه وانی سوویسی که له دوا ی به زاندنی ۹ لووتکه ی ۸۰۰۰ متری به هوی نه خووشی دهروونی و تیکچوونی حالی له ننیو خپوه ته که یدا دهمری زور ناره حهت بوو و نه یده ویست نه و دهرسه تایبه تانه ی نه و پرووداوه له بیر خوی بیاته وه، هه رچه ند زور کهس نه ویان به هوی دوربوونی له هاواله که ی به تاوانبار ده زانی و وابزانم نه شیده ویست ویندا به ته نی جی بیلن گوتی من له گه ل ویندا ده پومه خوارن و دوا ی ده گه ریمه وه بو لووتکه هه ستم به تاوان ده کرد، له راست نه وان وامده زانی که داوا ی من بوته هوی نه وه که نه وانم به جوړنیک له کاره که یان پرینگاندوته وه، به لام هوی رانه هاتنی نه وان له گه ل کهش وهه واه که منیک بیرى منى ئاسوده کردبوو.

به یانی پوژنی دوا یی له گه ل ئارتور خومان گه یانده به رزایی ۷۵۰۰ متری و له گه ل گورانی کهش وهه واه به ره وروو بووینه وه ورده ورده بوو به هه ور و هه واه گرم بوو به جتی ئاسمانی شین و سه رمای زور و له وانه بوو ببیته بارینی به فر و ونکردنی رینگا له کاتی شه ودا به فر ده باری و ته پومژ هه موو شوینیکی داپوشیبوو و هه ردووکیان تووشی ناره حه تی ببووین داوا یه کم له ئارتور کرد که له هیچ یاسایه کی شاخه وانیدا نه بوو، گوتم شه ویکی تریش له و به رزاییه دهمینینه وه له کاتیکدا هیچمان حالمان باش نه بوو، دوا ی پیشوازی له داواکه م چو ننیو خپوه ته که و دوا ی پوژنیک حه سانه وه، به دهم با ی به یانییه وه به ره و لووتکه وه پئی که وتین و دوا ی چه ند کاتژمیر له ننیو مژو هه ودا چاومان به لووتکه که وت ۲۰۰ متر له خواره وای لووتکه که پیویستمان

به تەناف هەبوو کە بە دوو دالاندا تێپەر دەبوو و بۆ گەڕانە وەشمان
باشتر بوو.

هەر کاتژمێریکی مابوو بۆ تاریکبوونی هەوا. کاتژمێر چواری دوای
نیوەڕۆ خۆمان گەیانده لوتکە کە زۆر درەنگ ببوو. زۆر جار ئەو
پرسیارە لە من دەکەن کە لەو کاتانەدا چ هەستیکم هەیه؟ ئەوەی
راستی بێ زۆر جار بەزانندی لوتکەم لە بێر دەچیتەو و هەموو بێر
و هۆشم دەچیتە سەر ئەوە کە زوو بەرەو خوار بیمەو و بەر لە هەوا
تاریکبوون بگەڕێنەو و خێوەتە کەمان. لەکاتی شەودا دالانە کەمان
تێپەر کرد و بە پرووناکی چرا نێوچاوانە کانمان درێژەمان بە ڕینگادا
و تا کاتژمێر ۱۰ ی شەو بەدوای خێوەتە کەماندا گەڕاین. دیار بوو
مەودایەکی زۆرمان لەگەڵ خێوەتە کەمانەبوو بەلام بەهۆی بارینی بەفری
زۆر نەماندەدیتەو کە لەپەر لاقم لەسەر شتیکی نەرم هەلخلیسکا، کە
چاوم لیکرد تینگە یستم خێوەتە کەمانی خۆمانە. لەخۆشیان نەماندەزانی چ
بکەین، بەخۆشییەو ڕینگاکە لەوئێرە و خوار هەمووی نیشانە کرابوو،
بەلام ئەوەش نەدەبوو بەهۆی ئەوە کە ئێمە کەمتەرخەمی بکەین و
لەوانە بوو بەهۆی بارینی بەفری تازە لە زۆر شوێنان لە ڕینگاکە ڕنوو بێ
کە ئەوەش ببوو هۆی ترسیکی تر بۆمان. هەرکە گەیشتیە خێوەتگای
تایبەت، ویندا و کریزیک خۆیان ساز کردبوو و دەیانەویست بەرەو
سەر وەرپێ کەون و خۆشیان گەیاندهبوو و خێوەتگای چوار، بەلام بەهۆی
نەخۆشی ویندا ناچار بوون بگەڕێنەو. ئەگەرچی کریزیک لوتکەیی
زۆر بۆ گرینگ بوو بەلام نەیتوانی ویندا جێ بێڵی و لەگەڵی گەڕاوه
خواری.

دوازدە فێورییە کۆتایمان بە کارە کە هێنا. خوشحال بووم کە
کریزیک لە من نەڕەنجابوو. شاخەوانیکی ئیتالیایییش لەو بەرنامەدا
بەلگەی زۆری بەدەست هێنابوو. بەخۆشییەو لەو بەرنامەیەش بێ
کێشە و پرووادی تال گەڕاینەو مالت.

چارددهه مین ههشت ههزار متری

شیشاپانگما، ره وه زه کانی روژئاوا، سالی ۱۹۸۷

له کاتیکی درهنگ گه یشتینه هۆتیلنیک له نیالام و زور ماندوو و برسی بووین: دیاره که یه که مین پرسیار نه وه یه که گوتمان نه و دهورو به ره چیشتهخانه ی لینه؟ به لێ: گوتمان زور باش نه گهر وایه بۆمان راسپیره زۆرمان برسییه: نا، ئیستا هه موو شونینیک داخراوه و هیچ جینگایه ک نییه: گوتمان ئیمه رینگایه کی زۆرمان ماوه و زۆریشمان برسییه و له بنبه ختی ئیمه ش چیشتهکهری نه و هۆتیله ش چۆته سینه ما، وا دیار بوو ده بوو خواردن له بیرخۆمان به رینه وه و بۆ شه و نیک مانه وه دشمان له و هۆتیله، نه وندی که لک نه بوو که دووباره که له و په له کان لیک ئالۆز بکه یین: نه و جار چووینه شه قامه کان و له ده رگایه کمان دا که دیار بوو چیشتهخانه بوو و داوامان لیکرد که میکمان برینج و خورش بۆ دروست کا: له گه رانه وه دا بۆ هۆتیل ویستیان کاتی له خه و هه ستانی به یانیش برانن: وه لامی من نه وه بوو، گوتم هه رچه ند دره نگتر هه ستین باشته ر، کاتژمیر هه شت، نو: به سه رسوو پمانه وه وه لامیان دامه وه و گوتیان ئاوا

درهنگ؟! دیار بوو کاته‌کانی ئیره له‌گه‌ل شاری پیکه‌ن رێک‌خسترا‌بوو که ۵ کاتژمیر نیتوانی هه‌بوو. هه‌شتی به‌یانی ئیره نیوه‌پۆی پیکه‌ن بوو و بۆ ئه‌وان ئه‌وه‌یان بۆ نه‌ده‌سه‌لمیندرا و به‌وجۆره گرفتێ کاتمان هه‌بوو.

پۆژه‌کانی دوا‌یی زۆربه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی له‌ گرووپه‌که‌دا بوون دیاری کرابوون.

له‌ کۆتایی مانگی ژووه‌ندا بووین که یانه‌ی ئیمه‌ش له‌ کاتوویس به‌پێوه‌به‌رایه‌تی وه‌هه‌ستۆ گرتبوو و ئه‌و که‌سانه‌ی دیاری کردبوو: یانۆژ مارژ، ریزیک واریسکی، وینه‌هه‌لگر، ویندا ویتکۆویچ، دوکتۆر لوخ کۆرنیژۆسکی، کارلۆس والسای میکزیکی، رامیرۆ له‌ ئیکوادۆر، ئالین هینکس له‌ ئینگلیز و ئیستیف ئۆنیچ له‌ ئەمریکا. وا باشه ئه‌وه‌ش بلێم که دوو ژنی شاخه‌وانی فهره‌نسیش به‌ ئیمه‌وه‌ زیاد بوون، کریستین کلۆمب که له‌ به‌رنامه‌ی K^۲ دا له‌گه‌ل ویندا بوو و مالگۆسیا فۆرمینتی. هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ هیچی چاکمان بۆ نه‌ده‌هات، له‌ لایه‌ک پارهی زیادی به‌هۆی خه‌رابوونی جاده‌ی نیتوان کاتماندۆ و کۆداری که به‌هۆی سیلاو تیک‌چووبوو. ئه‌وجار باره‌کان وه‌ک جاران به‌ شینوه‌ی خۆمالی پێچرا‌نه‌وه‌ و به‌رێکران و گه‌یشینه‌ سنووری سینۆ که‌ ده‌بوو به‌ هاوسنی نیپال. به‌و جۆره‌ مالتاوا‌ییمان له‌ نیپالییه‌کان کرد و له‌وێ به‌دواوه‌ چینییه‌کان ئه‌و به‌شهی کاره‌کانیان وه‌هه‌ستۆ گرت و پیمان نا دنیا‌یه‌کی تازه‌تر هه‌م له‌ باری چۆنیه‌تی ولاته‌که‌یان و هه‌م له‌ باری دابونه‌ریتی خه‌لکه‌که‌وه‌. به‌خۆشییه‌وه‌ شیشاپانگما جیاوازییه‌کی تایبه‌تی له‌گه‌ل هه‌شت‌هه‌زارییه‌کانی تر‌دا هه‌بوو، ئه‌ویش ئه‌وه‌ بوو که‌ده‌توانی به‌ ئۆتۆمبیل هه‌تا خێوه‌تگای تایبه‌ت بجی. ئه‌و به‌رزاییه‌ ئه‌و تایبه‌تمه‌ندییه‌ی به‌خۆوه‌ گرتبوو که له‌ به‌رزایی ۲۴۰۰ مێتری تا ۵۰۰۰ مێتری ده‌توانی له‌ ئۆتۆمبیل که‌لک وه‌رگری له‌و بر‌وا‌یه‌دا‌بووین له‌ هه‌موو به‌رنامه‌کان بۆمان ئاسانه‌تر بێ. له‌پڕ ده‌ستووری پاوه‌ستان له‌ لایه‌ن ئه‌فسه‌ری به‌پێوه‌به‌زه‌وه‌ را‌گه‌یاندرا و ئه‌و شوینه‌ی که‌ لێی پاوه‌ستا‌بووین وه‌ک خێوه‌تگای تایبه‌ت دیاری کرا که ئیمه‌ زۆرمان پێ سه‌یر بوو. وامزانی گالته‌مان له‌گه‌ل ده‌کا، پیم‌گوت دیاره‌ که‌ خێوه‌تگا تایبه‌ته‌کان له‌ داوینی کێوه‌کان هه‌لده‌درین نه‌ک رێگای دوو پۆژ و نیو

نیوانیان هه‌بی، ئەوه‌شمان له بیر بی که ئیمه بق کتو هاتووین نه‌ک بق مه‌زرا^۱ دیاربوو نه‌یده‌سه‌لماند و ده‌یگوت من له‌وه زیاتر نا‌پۆمه پینشی و له بیرى سلامه‌تى خۆم و کۆلکیشه‌کاندام^۲ راشکاوانه له سه‌ره‌تاوه کیشه ده‌ستی پیکرد و تازه به‌وه‌ش رازی نه‌بوون^۳.

ئیمه بق ئەوه‌ی که سووته‌مه‌نى له نیپاله‌وه له‌گه‌ل خۆمان نه‌به‌ین، پامانسپاردبووه چین که ۱۰۰ لیترمان بق بنیرن، به‌لام بق بینه‌ختی ئیمه وه‌جاغی نیپالی به سووته‌مه‌نى چینی کارى نه‌ده‌کرد و بی سووته‌مه‌نیش به‌رنامه‌مان بق به‌پێوه نه‌ده‌چوو و نه‌شده‌بوو هه‌ر بیریشی لی بکه‌ینه‌وه^۴ هه‌رچه‌ند هه‌ولمان دا له دووکه‌ل زیاتر به نه‌سییمان نه‌بوو تا له‌پر ئەقلی یه‌کێک له شۆفیره‌کان به‌هاوارمانه‌وه هات و به تیکه‌ل‌کردنى به‌نزین و نه‌وت بوو به‌هۆی وه‌کارخستنى وه‌جاغه‌کانی ئیمه و چیشتیکی گه‌رممان خوارد^۵ بۆنى سووته‌مه‌نى ئۆتۆمبیله‌کان بوو به‌هۆی گه‌رفتیکی تر بق زۆربه‌ی هاو‌پێیان له به‌رزاییدا که زۆریان وه هه‌ناسه‌به‌رکه که‌وتبوون و ده‌پشانه‌وه، هیندیک به‌هۆی که‌ش‌وه‌ه‌وای مه‌له‌بنده‌که ده‌یاننالا‌ند و هیندیکیش جیا‌واز له‌وانیان به سه‌ر هاتبوو^۶ به‌هۆی وه‌ده‌ست هینانی سووته‌مه‌نى که‌میک وره‌مان به‌خۆوه گرت و یاکه‌کانیش گه‌یشته جی^۷ دیمه‌ن و پوخساری ئەو خه‌لکه که به‌خۆش‌وتنیش خوویان نه‌گرتبوو و هه‌موو ئەندامیان چلک دایپۆشیبوو و وه‌ک ئەوه ده‌چوو که هه‌زار ساله‌هیچ گۆ‌پ‌انیکیان تیدا وه‌دی نه‌هاتبی^۸ زۆر فه‌قیرن و بزێوی پۆ‌ژانه‌یان به‌هۆی یاکه‌کانه‌وه به‌ده‌ست دینن^۹ ونبوونی هیندیک له‌که‌ل‌وپه‌له‌کان بوو به‌هۆی زیاتر وشیاربوونه‌وه‌مان که پێلاوه‌کانی کارلۆسیش له ونبوونه‌که‌دا بوون^{۱۰}.

پێپیانمان هه‌تا خێوه‌تگای تایبه‌ت سى پۆ‌ژی خایاند که له سه‌ره‌تاوه تووشی به‌فر بارینیکی زۆر بووین و هاتنى پ‌نوو کاره‌که‌ی که‌میک لی سه‌خت‌تر کردبووین که بوو به‌هۆی ئەوه هه‌ر جاره‌ی به‌لایه‌که‌دا یاکه‌کان لی‌بخورین^{۱۱} ده‌ستمان کرد به‌پ‌نگاکردنه‌وه بق یاکه‌کان و هیندیکمان ما‌بوو بق خێوه‌تگا که له به‌رزایی ۵۶۰۰ مېترى ناچار بووین دووباره‌ پاره‌ی زیادى بده‌ین به‌کۆلکیشه‌کان تا باره‌کانمان بق بگه‌یه‌ننه‌ خێوه‌تگا‌که‌مان^{۱۲} هۆ‌کاری ئەوه‌ش پ‌نگایه‌کی به‌رده‌لێن بوو که یاکه‌کان نه‌یانده‌توانی تیپه‌ر بن و لاقی یه‌ک‌کیشیان بریندار

بوو. سه رسووپه ټين بوو كه حالى يانوژ مارژ هر له وئ به جورىك
 تىكچووبوو كه قسه ي ده په پاند و ناچار بوو ين ئوكسيژيني بده يني.
 له لايه ن دوكتورى گرووپه وه نه خو شى يانوژ ئاوا ديارى كرابوو كه
 چو نه تى گه پانى خو ينى له ش و توند بوونه وه ي خو ين له ده ماره كانيدا
 بوو. به و جوره هر نه وه نده ي توانى له به رنامه كه دا به شدار بى و هر
 له خيوه تگاي تايه ت مايه وه و ئيمه ي خو شحال كرد. جيا له ئيمه ش
 گرووپىكى ئيتالاييائش له مه لبه نده كه دا بوون كه زورى ان نه مابوو
 كاره كه يان ته واو بى، به لام نه يان توانييوو وه سه ر كه ون، به هانه شيان
 نه وه بوو ده يانگوت به هوى به فرى زور نه مانتوانيوه سه ركه وتوو
 بين كه بارينى به فرى زور، پىنگاي سه ر لووتكه ي لى ون كردبوو ين.
 بريك له باوه ر به دوور بوو و بىجگه له وه ش شيشاپانگما هاسانترين
 هه شت هزار ميتر ييه له نيو لووتكه كاندا و وه ك زورىك له حه وت
 هزار ييه كان ده چى. هه تا لووتكه ده بوو دالانىكى دوا زده كيلوميتريمان
 تپه ر كردبا و نه وه ش بوو به هوى نه وه كه ئيمه دارى لينيشكه له گه ل
 خومان به رين كه بتوانين له زور به ي پژده كاندا كه لكى لى وه رگرين.
 (دارى لينيشكه ده بىته دارى ئيسكى يان خليسكىن) له هه ولى نه وه شدا
 بووم كه نه گه ر توانييام دوو پىنگاي تازه هه لېژىرم و دوو لووتكه ي
 تريشم هر له و مه لبه نده له به رنامه دا بوو. ويندا له هه ولى نه وه دا
 بوو كه سه ره تا ژنىك بى لووتكه ببه زىنى. پوژى ٢٨ ي ئوكتوبه ر له
 كاتى پېپيواندا شو ينى خيوه تگاي يه كه ممان دوزيه وه و هه لماندا
 و له پر ده نكي پچرانى پنوويه كمان گوئ لىبوو و خللور بوونه وه ي
 به فره كانمان به چاو بينى كه ئاگادارى كردينه وه و پنى سه لماندين
 كه هېچ كىونك هاسان نيه. هر نه ونده ده زانم كه له گه ل ئارتور هه تا
 نه و جىگايه ي توانيمان بى پىلاو به گوره وييه وه له شو ينى پنووه كه
 هه لاتين و دوور كه وتينه وه. نه گه رچى هاوارمان كرد و گوتمان پنوو...
 پنوو... به لام هېچ هه وليكيان بق نه درا تا به خو شيه وه پنووه كه له
 نيزىك خيوه ته كه راوه ستا و نه وانيش سه ريان له خيوه ته كه ده ره ينا
 و په شوكاو چاويان له پنووه كه ده كرد و به خو شيه وه ئيتر پنوو
 نه هاتو. پوژى دوايى به هوى نه و پروداوه خولىكى ته واومان به
 ده ورى خوماندا لىدا كه ده توانم بلىم يه ك كيلوميتر ده بوو كه به دارى

لینیشکه لینی تییه ریم لووتکه‌ی شیشاپانگما که وتبوه لای راستمانه وه و لووتکه‌یه کی که هینشتا نه به زیندرابوو له لای چه پی کیوه که خوی دهنواند ختیه تمان له کوتایی دالانه که دا هلدآ و به زووترین کات له سهر لووتکه‌ی نه به زیندرای ئیبوکانگاری دهست به کار بووین که به ناوی هاوسهری شیشاپانگما ده ناسرا که له بهرزایی ۷۲۰۰ متری، بهرزایی لووتکه‌ی ته به تمان وه بهر چاوهات سهرمای زور و به فر و له شی ماندوو نازاری ده داین له گه رانه وه دا که لکمان له داری لینیشکه وهرگرت و خومان گه یانده وه خوارئ و نه و جار نوبه‌ی شیشاپانگما بوو من و ئارتور چاومان له رینگای پوژئاوای لووتکه‌ی نه به زیندراو بوو ئالینق و ئیستیویش چاویان له رینگای باکور بریبوو نه و وه سهرکه وتنه مان بق هه موو لایه ک نازاد کردبوو که به ههر جوریک ده یانه وئ کار بکه‌ن و به ههر رینگایه کدا ده توانن وه سهرکه ون شیوه‌ی کاره که مان هیچ وه ک ئاسایی نه ده چوو و نه وه ش به هوی نه وه بوو که بهرگری له ناپازی بوونی هاوړنیان بکه‌ین و ههر که س بقوخی رینگای وه سهرکه وتن و هاوړینی خوی هه لبرئئ ئیمه دوواژده که س بووین هوی نه و بریاره ش نه وه بوو که شوینی شه ومانه وه شمان باش بی و تیتیدا بحه سیننه وه و جیگا که م نه بی من و ئارتور بریارمان دا که داری لینیشکه‌ی دیزیک واریسکی هه تا نه و شوینه‌ی بتوانین بوی بهرینه سهرئ که نه و له گه رانه وه دا بتوانئ سوودی لی وهرگرت نه و جار ده بوو چاوه‌روانی چۆنیه‌تی دۆخی که ش وهه وایین ئیتالیا ییه کان به هوی بارینی به فری زور نه یانتوانی وه سهر که ون و له کوتایی دالانه که دا گه رانه وه و مه لبه نده که یان جیهینشت به و جوره کارلؤس هلی بق رهخسا و که لکی لی وهرگرت و زوریک له که لوپه له کانی لی کرین که پیلایویشیان له گه ل بوو و به و هویه ره گه ل گرووی به زاندنی لووتکه که وته وه به لام ئیمه ش به دهردی ئیتالیا ییه کان چووبووین و دواژده پوژئی ته و او به فرمان به سهر دا باری چونکه بق خومان چیشتمان لی ده‌نا، ههر پوژهی جوره چیشتی کمان ده خوارد، چیشتی ئینگلیزی، فه ره‌نسی و میکزیکی نامه یه کم له لایه ن خومه وه بق نه فسهری به پویه بهر به پئ کرد و داوام کرد به لگه‌ی پئویستی به زاندنی کیوه که مان بق نئی کاته وه له گه ل به پیکردنی نه و نامه یه چۆنیه‌تی که ش وهه واش گورآ و خوش

بوو و نیمه‌ش به‌وجوره به‌رینگای رۆژئاوا و له‌په‌وه‌زیکه‌ی ده‌توانم
 بلیم زور سه‌خت نا ده‌ست‌به‌کار بووین که وه‌ک رینگای ژاپونییه‌کان
 ده‌چوو که له‌لینه‌ستانه‌ی گرووینکیش له‌ئالمان و ئوتریش و سوویس،
 به‌به‌رینه‌به‌رایه‌تی ئیش‌تفان و یرنیر هاتبوون ته‌وجار والسا، ویندا،
 کارلۆس، پامیر و واریسکیش به‌رینگای تاییه‌تدا له‌لووتکه‌ی نیزیک
 ده‌بوونه‌وه‌ی به‌و شینویه‌ی له‌کاتی جیا جیادا به‌ره‌و لووتکه‌ی وه‌رئ
 که‌وتین به‌لام ده‌توانم بلیم هه‌موو به‌یه‌که‌وه‌گه‌یشینه‌ی سه‌ر لووتکه‌ی
 له‌و به‌رزاییه‌دا هه‌موو له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که‌ی لووتکه‌ی راستی کینه‌یه‌ی
 شه‌ریان بوو و زۆربه‌یان ده‌یانگوت هه‌ر نه‌وه‌ی و هیندیکیشیان
 ده‌یانگوت نه‌و لووتکه‌ی ته‌ره‌که‌ی سئ کاتژمیر له‌ویوه‌ی دور بوو و
 نه‌ویان به‌لووتکه‌ی راستی ده‌زانی، ئوتریشیه‌کان هه‌ر لووتکه‌ی
 هه‌ولنیه‌یان به‌راست ده‌زانی، وینه‌یان گرت و گه‌رانه‌وه‌ی من و ئارتۆریش
 رینگای لووتکه‌ی ترمان گرت و وه‌رئ که‌وتین ته‌گه‌رچی رینگاکه‌ی
 گۆرپابوو به‌لام سئ کاتژمیر له‌به‌رزایی ۸۰۰۰ مێتری‌دا کاریکه‌ی ئاسان
 نییه‌ی هه‌چ نیه‌گه‌رانییه‌که‌مان نه‌بوو چونکه‌ی که‌ل‌وپه‌لی شه‌ومان‌وه‌مان
 له‌گه‌ل خۆمان هینابوو، هه‌تا ئیره‌ش کارلۆس و پامیر له‌سه‌ر داوای
 خۆیان داوه‌کانی لینه‌شکه‌یان بۆ هینابووین ته‌وه‌ش به‌و هۆیه‌ی بوو
 که‌ی بریار درا‌بوو هه‌رکه‌س به‌دلی خۆی کار بکا، به‌هه‌موویانم گوت
 که‌ی به‌رینگای تاییه‌تدا بگه‌رینه‌وه‌ی چونکه‌ی له‌وانه‌یه‌ی وه‌به‌ر شه‌وئ که‌ون،
 به‌لام به‌جۆرێک وه‌لامیان دامه‌وه‌ی که‌ی گۆیا چراقه‌وه‌یان پێیه‌ی خۆمان
 گه‌یانده‌ی بستووی نیوان هه‌ر دوو لووتکه‌ی له‌و شوینه‌ی قسه‌مان له‌وه‌
 کرد که‌ی خنوه‌ی هه‌ل‌ده‌ین و به‌یانی زوو له‌گه‌ل زه‌رده‌ی هه‌تاو لووتکه‌ی
 به‌ه‌زینیه‌ی که‌ی نه‌و کاره‌م به‌گالته‌ی زانی چونکه‌ی مه‌ودامان له‌گه‌ل لووتکه‌ی
 زۆر که‌م بوو که‌ی گوتم با وه‌رئ که‌وین بۆ لووتکه‌ی واریسکی زووتر له‌
 من خۆی گه‌یانده‌بوو لووتکه‌ی و به‌دوورینه‌ی فه‌ره‌نسییه‌که‌ی ده‌ستی
 کردبوو به‌وینه‌ی هه‌ل‌گرتنه‌وه‌ی کاتیک من گه‌یشتمه‌ی سه‌ر لووتکه‌ی وینه‌ی
 منی به‌داری لینه‌شکه‌وه‌ی گرت ته‌وانی تریش به‌ر له‌من گه‌یپوونه‌ی
 لووتکه‌ی و گه‌رپابوو وه‌خواری هه‌تاو ئاخیرین تیشه‌که‌ی خۆی به‌
 سه‌ر کینه‌که‌ی ده‌پڕاند و وینه‌ی هه‌ل‌گیراوی ته‌و کاته‌ی راستیه‌که‌ی
 به‌جۆرێک نیشان ده‌دا که‌ی بۆم باوه‌ی نه‌ده‌کرا که‌ی له‌سه‌ر لووتکه‌یه‌ک

پاوه ستابووم که ئاخړین ۸۰۰۰ مېترې من بوو، به پراستی نه مده زانی که چلون هه ستیکم هه یه و نه مده زانی چونی دهرېرم له بیرمه جاریک له نانگا پاربات توانیم به شیوه یه کی غه مناکه وه هه ستی خوم دهرېرم، به لام نازانم بوجی ئیستا نه مده ویست نه و کاره بکه م له وانه یه به هوی نه وه بووبی که چون لووتکه هشت هه زاریه کان کوتایان هاتبوو یان لووتکه ی تر مابوو بیرې لی بکه مه وه نه و جار به نارامی له و شوینه دوور که و تمه وه و له تاریکیدا بولای خپوه ته که م وهرې که وتم نه و شه وه به هوی ونبوونی یه کیک له تیره گه کانی خپوه ته که زور تالمان لی رابوارد و پوژی دواتریش نوره ی به ربه ره کانی له گهل تالییه کی تر بوو به داری لینیشکه هاتینه خوار، نه گهرچی بوقوم زور شاره زانم بووم، به لام له سهر به فری به سته له ک نه ک له هه شت هه زار مېتری و له نیو به فریکی شل که هیچ تییدا شاره زانم نه بووم و ۲۰ کیلو شم بار پی بوو زور به سهری دهرېریشتم، وهک نه وه ی

که هه نگا ویش هه لنه هینمه وه و ابوو ئارتور له پشت سهرمه وه ده هات نه و جوړه ی که له سهره تاوه بیرم لی ده کرده وه نه مده توانی برؤم و خوم بگه یه نمه خوارئ نه وه ی پراستی بن کاترمیریک زووتر له ئارتور گه ی شتمه خوارئ که نه ویش ورده ورده به سهر به فرده که دا ده هات وینداس چواره مین ۸۰۰۰ مېتری بوو که ده بیه زاند و والساش یه که مین ژنی ئامریکای باشوور بوو که پنی دهنه سهر لووتکه ی هه شت هه زار مېتری و به ناوی که م ته مه نترین ژن له ۲۳ سالی دا نه م پله ی به ده ست ده هینا

رېنگای ئالین وایستو له سهر دالانی باکووره وه زور جوان و پازاوه بوو ریزیک واریسکیش یه که مین لېه ستانی بوو که له شیشاپانگما وده سهر ده که وت و من و ئارتوریش بېجگه له و لووتکه یه دوو لووتکه ی دهوروبه ریشمان به زانده بوو نه و جار وهک په گباری موسه لسه ل ناوی لووتکه هه شت هه زاریه کانم به میشکدا تیپه ر بوو، چارده جار هه شت هه زاری و ته و او به لام به پراستی نه و پروودا وانه کوتایان هاتبوو؟ نا به ریزان، دنیای دوورودریژی من هه رگیز کوتایای نایا و هه میشه هه یه و دووباره ده گه پیمه وه جاریکی تریش به و جوړه نه و بیرمه به میشکدا هاتبوو کاتیک که له نانگا پاربات تیکیشکاندبووم، من دووباره

گه رابوومه وه، به لام بۇچى؟ چونكه هيمالييا بۇ مرقۇه كان دروست بووه، به لى حق به من بوو...

كريستوف ويليىسكى له وته كه لى كه له نيوكتىبى دنباي دوورودريژى مندا هاتووه، له باره كوكوشكا له كوتاييدا شاوا دهنووسى: «ژيانى كوكوشكا به شتويهك بوو كه ثاوات و داواكانى ثهويان له نيو كيوهكاندا پال پتودهنا و دهژيا نه له ههولى ثهوهدا بوو كه خوى به خهلك بناسينى نه ثهوهى له نيو پوژنامه و راگهيه ندرارهكاندا خوى بنوينى، قهت چاويشى له ناوى پالهوانىيىه تى نه بوو، بهلكوو بيروباوه پىكى زور پته و قايمى هه بوو كه له تاييه تمه ندىه كانى كىوى به دهست هينابوو بوونى كوكوشكا له نيو هر گرووپىكى شاخه وانيدا با، به جورىك ناوى دهر كردبوو كه هر ناويان هينابا هه موويانى دلنيا دهر كرده وه بۇ به زاندى ثه ولوتكه لى كه له وه به رنامه يه دابا كوكوشكا دهيه ويست به لابه لاي پىگاي كانگچين چونگا و به زاندى ره وه زى پىگاي باشوورى لوتسه دا وه سر كه وى كه ژوهنى سالى ۱۹۸۹ يانه لى كاتوويس به رنامه يه كى بۇ به زاندى ره وه زه كانى باشوورى لوتسه به ريوه برد ثه شوينه لى كه من و ئارتور هايىزير سى جار له ساله كانى ۱۹۸۵، ۱۹۸۷ و ۱۹۸۹ د تىكشكا بووين و ببووه هوى ثه وه كه تا چەند سالى تريس بيرى لى نه كه ينه وه، به لام به هوى بوونى كوكوشكا له وه به رنامه دا و به تاييه ت گرووپى نيو نه ته وه يى پينهول مىسنيريش كه له تىكوشانىك هر له وه ساله دا نه يانتوانىبوو وه سر كه ون، ئيمه لى نهستانىيه كان چوار جار له سر نه و پىگايه كوشتە مان دابوو كه جارىك هر ۲۰۰ مېترمان مابوو كه لوتكه كه بيه زينين، به لام و اېزانم گالته لى پوژگار ناوى پنده كردين كه ده بى كه سانى تر كاره كه به ناوى خويان كوتايى پى بينن، چونكه كوكوشكاش هر له وه شوينه و له نيزىك نه و جىگايه لى كه من و ئارتور له سالى ۱۹۸۷ گه ببووينى و له ژير لوتكه كه دا هه وداي ژيانى پسا و وهك رووداويكى دلته زين له كىودا ته نافه كه لى پسا و له پىكه و تى ۲۴ ئى ئوكتوبرى سالى ۱۹۸۹ كه وته نيو هه لديرى خواره وى كيوه كه و بۇ هه ميشه تىكه ل به سه هوله كانى لوتسه بوو له رىپره سمى پرسه و سه ره خوشىيه كه يدا خه لكىكى زور له ناسياو و نه ناسياو به شدارىيان هه بوو و هوكاره كه شى تواناي كوكوشكا بوو كه نه وه موو خه لكه لى بۇ لاي خوى راكىشابوو نه و پوژه بيره وه ريه كى زور دلته زين بوو كه كلىساي كاتوويسمان به نارامى و به بىدهنگى جيه نشت:

زنجیره‌ی چاپکراوه‌کانی سالی ٢٠١٢ی و مزاره‌تی روشنیری و لاوان

بهرێوه‌بهرایه‌تی گشتی راگه‌یاندن و چاپ و بڵاوکردنه‌وه

بهرێوه‌بهرایه‌تی چاپ و بڵاوکردنه‌وه‌ی هه‌وێن

ڕ.ک	نۆمرا	ناوی کتێب	ناوی نوێسنەر	چاپ	هه‌زاره‌
٦٦٨	٥٠٠	گه‌لای پاپیڕ	هه‌یدرلانی هه‌لی مهران	بهره‌وری	٤٠٠
٦٦٩	٣٠٠	گه‌نج گۆمی سیاسه‌ت ده‌هه‌له‌فین	ئوسه‌د خۆشانی	گشتی	١٤٤
٦٧٠	٣٠٠	نورانی هه‌لی زیانی کردی و مهبوه‌ زیانی هه‌لی یوێتی	و. مه‌سه‌له‌ ئیشتانی زاده	زمان	١٤٤
٦٧١	٥٠٠	خلاسه‌ تاره‌یه‌ کرێستان	احمد فاجی	مێژوو	٤٤٨
٦٧٢	٣٠٠	به‌زه‌ی شه‌ڕۆش (میرانی شه‌هری مامۆستا رابوچی)	کرکێنه‌وه‌ی کاره‌ی کرێی مامۆستا رابوچی	شه‌هر	٢٨٠
٦٧٣	١٥٠٠	کاتێک نه‌زمونه‌کان ده‌هه‌فین	و. گه‌رم سۆل	ئه‌ده‌ب	١٢٨
٦٧٤	٣٠٠	سێله‌کان ٢	شه‌ڕۆش هه‌لی	گشتی	٢٥٦
٦٧٥	٤٠٠	هه‌رگی و نه‌هه‌وه	باسین فانه‌ به‌رنه‌ی	چهره‌که هه‌وان	٤٣٢
٦٧٦	٧٠٠	گه‌مه‌ی مێشک	تا. روه‌نی مه‌لا ماریف	زانباری	٢٤٤
٦٧٧	٣٠٠	پیاوی نه‌شه‌کرت نه‌نگی هه‌یوو	شه‌ڕۆش هه‌لی	شه‌هر	٣٣٢
٦٧٨	٣٠٠	گه‌رمه‌ن ناسی	هه‌ریب هه‌لی عه‌زیز	زانستی	١٧٦
٦٧٩	٣٠٠	گه‌شه‌که‌ی زینتانی	و. مه‌مه‌د مه‌مه‌د	مێژوو	٢٦٤
٦٨٠	٣٠٠	میاوه‌ره‌ وه‌	نازه‌ دارناش	گشتی	١٩٢
٦٨١	٤٠٠	نێوی هه‌وه‌ره‌خ له‌ گه‌مه‌لانه‌سیا	پروفسه‌ور ئه‌کته‌ر ظاهر هه‌سه‌ن زینانی	سۆسۆلوجیا	٢٨٨
٦٨٢	٣٠٠	ادب الشافعی الفکر دی (مه‌ره‌ آخیری)	علی هه‌زیری	ادب	٢٢٤
٦٨٣	٥٠٠	پێنانه‌ وه‌له‌ی گه‌رمه‌یوێته‌	تاریسی نوێی نه‌مه‌د	IT	٥٢٨
٦٨٤	٢٠٠	کرده‌ خۆسه‌که‌نی جه‌لیل کاکه‌ره‌س	کرکێنه‌وه‌ مه‌لا نا. ناکار جه‌لیل کاکه‌وه‌سی	مێژوو	٢٠٨
٦٨٥	٢٠٠	له‌ ژێر ساباتێ گۆرده‌وه‌ی دا	نه‌به‌که‌ر شه‌وان	فلۆکلۆر	٢٥٦
٦٨٦	٣٠٠	رێچه‌ی سه‌ره‌یه‌ خۆیه‌	هه‌لی سام ناغا	سیاسی	١٠٤
٦٨٧	٣٠٠	مێژوی مه‌سه‌به‌یه‌ت له‌ که‌رکوک و باگه‌ری	جه‌میل عه‌سی	مێژوو	١٠٤
٦٨٨	٣٠٠	که‌ مێژوی له‌ باریانی ده‌وی	زانبار سه‌ره‌له‌ فرکه‌ی	مێژوو	٢٥٦
٦٨٩	١٠٠٠	وه‌هه‌ ناوه‌	هه‌مه‌ساله‌ له‌ره‌ه‌ی	ئه‌ده‌ب	١٠٤
٦٩٠	٢٠٠	نورانی عاصم	د. که‌مال مه‌ه‌روف	ئه‌ده‌ب	٢٨٠
٦٩١	٢٠٠	مانه‌و	هه‌زیری کریم	سینه‌ما	١٤٤
٦٩٢	٣٠٠	هه‌یوو نه‌یوو	و. شه‌ڕۆش کرکێکی	گشتی	١٢٨
٦٩٣	١٠٠٠	هه‌ره‌نگی به‌سه‌ن (به‌رگی به‌که‌)	دانیانی: هه‌مه‌مه‌ساله‌ پێنانه‌وه‌ (جه‌گه‌ به‌سه‌ن)	هه‌ره‌نگ به‌رگی	٥٢٠
٦٩٤	١٠٠٠	هه‌ره‌نگی به‌سه‌ن (به‌رگی نه‌وه‌)	دانیانی: هه‌مه‌مه‌ساله‌ پێنانه‌وه‌ (جه‌گه‌ به‌سه‌ن)	هه‌ره‌نگ به‌رگی	٣٢٤
٦٩٥	٣٠٠	فلۆکلۆری خۆشانه‌وه‌تی	مه‌مه‌د جه‌مال نه‌شه‌ی	فلۆکلۆر	١٤٤
٦٩٦	٢٠٠	نه‌یا خه‌می گۆله‌ مێشه‌که‌ کاته‌	چنوو سه‌ه‌دی	چهره‌که	١١٦
٦٩٧	٢٠٠	هه‌له‌یه‌ت و سه‌ خۆشه‌که‌نی باوکه‌	د. ئه‌به‌ره‌سه‌ هه‌یوکه‌	فلۆکلۆر	٣٠٤
٦٩٨	٢٠٠	سینه‌ریه‌ کاته‌	هه‌مان عه‌سه‌ن	سینه‌ما	٢٣٢
٦٩٩	٢٠٠	ناسته‌	ئه‌به‌ره‌سه‌ هه‌یوکه‌	ئه‌ده‌ب	١١٢
٧٠٠	٤٠٠	هه‌وان	فازیل هه‌وانی	مێژوو	٢٠٨
٧٠١	٢٠٠	تۆزیه‌وه‌که‌نی گۆرانی زانستی زمانی گۆردی ١٩ - ٢٢ له‌ یۆلی ٢٠١١	تا. لێزه‌ی به‌هه‌وانچه‌وه‌نی کاره‌که‌نی گۆرانی	زمانه‌وانی	٥٢٨
٧٠٢	٢٠٠	ده‌سته‌واره‌ نوێیه‌که‌نی مێیاد	و. به‌هه‌ره‌ هه‌زیری	راگه‌یاندن	١٧٦

۷۰۳	جوگرافىي دى ئىشېنى (كوردستانى، جىراقى وەك نىمىنە) وئەكالى ئاۋىلئانى كوردى و جىهان	د. خايل اسماعيل محمد م. شىوپ خەيل ئىسماعيل ئا - كوردنەنە: مەدى ئىدەلى	جېئوگرافىي	۲۰۰۰	۲۰۰
۷۰۴	بەئەكالى سىياسەتى دەروە سىياسەتى ئىدەلى	و: ھاۋى سوراھى	سىياسى	۱۰۰۰	۶۱۰
۷۰۶	خۇشە و شۇخى دوۋاۋ ئزاي مەناسىكى جەج و عومرو	رەفلىق مەلا كەرم ستونى مەمەد ئەمىن جەمىل موفلى	گەشە ئائىنى	۲۰۰۰	۱۵۴
۷۰۸	موقد القىق الاسطوره فى القىمى القوردى الصىت	ناجح المومدى	أب	۲۰۰۰	۱۸۴
۷۰۹	ئىملىچىن - ئاخەرىن ساقۇرى قوسالى لىدىلە عن القىمى، لىل قىزىمات	شىنقىس قايق زىب و جىد سەم	ئەدەب قائىنى	۲۰۰۰	۱۱۲
۷۱۱	فۇتۇشۇپ CS۵ دېرىنى جىزدا ئوللامارى پالومى	ن. ئا: نەزەمان بەھرام مەمەد كۆكەرەدە نوۋىشە موجەمەد رەشىدى ئەمىنى	IT	۱۰۰۰	۲۸۸
۷۱۳	نەوت و ئىكەتلىرى (ئاۋرۇپىي سىياسىي و ئاتىنى مەنەۋىيەت) تۆبەرى مەن لە خەزەمانى ئەدەب و دەرىگەنە	و: د. شەمال مەۋىنى ئەدەب	ئەدەب	۲۰۰۰	۹۶
۷۱۵	زىانى ئاقلىنىسا سەرجاۋە زىمانى سەركىت و رىگ ئىدەلى كوردى ئەسەر	ئىسماعيل ئەمىرى	مىللى	۲۰۰۰	۱۶۰
۷۱۶	مەرزەكالى مەنا ئاۋىلئانى دەرىيە كوردى	رەزا سەيدىگول بەرزەنى و: جەمال كوردەسەزى	جەۋك ئەدەب	۲۰۰۰	۹۶
۷۱۸	پىدەنگى شەۋىل بەدەۋەتە پىرەسۇتىن	ئاسىر جەمەن ئازاد كوردى	مەنە كورد جەۋك	۲۰۰۰	۳۰۴
۷۲۰	قەۋىل الەقىمىيە الەقىمىيە الەقىمىيە وئەھلى علمى، قەنىنى الەقىمىيە	قەۋىل و جىد سەم	قەنىنى	۲۰۰۰	۱۵۴
۷۲۱	كوردەگە دېۋىنى ئارقىق ئالەمانى	جەمەكەرىم مەۋىلى ئارقىق ئالەمانى	شەۋكەت شەۋكەت	۱۰۰۰	۴۰۴
۷۲۳	ئەلىسانەكالى بەر ئاۋىلئانى و جەۋەخەنە كوردەكالى لىۋىرى سەسەتە	شاخەۋىل ئەلى جەمەد ماجىد نوۋىرى	فۇللىقەزى شەۋكەت سەسەتە	۲۰۰۰	۲۱۸
۷۲۵	بەزىر سەسەتە قەنىنى فى مەۋىل سەم	مەنە جەمەن خۇشەن رەھاب حەسەن ئەلى	فۇللىقەزى ئەلى	۲۰۰۰	۱۵۲
۷۲۷	ماركىس و ئازەلى كوردى جىيا	و: ئەلى شەۋىلى مەمەد	ئەلى	۲۰۰۰	۸۰
۷۲۸	مەۋىلى بىزەنەۋەتە پالومى و بەھەۋەكالى قەنىنى فى كەتەلى قەۋىلى و پالومى	و: مەمەد ئەلى شەۋىلى د. أحمد عبدەلەزىز مەمەد	كورد جەۋك ئەلى	۲۰۰۰	۱۱۴
۷۲۹	كەسەپەتە لىۋىرى سەسەتە و سەسەتە بەزىر سەسەتە	و: جەھان مەمەد و: ئارقىق سەسەتە	كوردەكالى كورد جەۋك	۲۰۰۰	۲۰۰
۷۳۱	قەنىنى بىزەنەۋەتە پالومى مەمەد مەمەد	و: جەھان مەمەد و: ئارقىق سەسەتە	كوردەكالى كورد جەۋك	۲۰۰۰	۲۰۰
۷۳۳	قەنىنى بىزەنەۋەتە پالومى مەمەد مەمەد	و: جەھان مەمەد و: ئارقىق سەسەتە	كوردەكالى كورد جەۋك	۲۰۰۰	۲۰۰
۷۳۵	قەنىنى بىزەنەۋەتە پالومى مەمەد مەمەد	و: جەھان مەمەد و: ئارقىق سەسەتە	كوردەكالى كورد جەۋك	۲۰۰۰	۲۰۰
۷۳۶	قەنىنى بىزەنەۋەتە پالومى مەمەد مەمەد	و: جەھان مەمەد و: ئارقىق سەسەتە	كوردەكالى كورد جەۋك	۲۰۰۰	۲۰۰
۷۳۷	قەنىنى بىزەنەۋەتە پالومى مەمەد مەمەد	و: جەھان مەمەد و: ئارقىق سەسەتە	كوردەكالى كورد جەۋك	۲۰۰۰	۲۰۰
۷۳۸	قەنىنى بىزەنەۋەتە پالومى مەمەد مەمەد	و: جەھان مەمەد و: ئارقىق سەسەتە	كوردەكالى كورد جەۋك	۲۰۰۰	۲۰۰